

Sámi allaskuvlla stivračoahkkin áššelistu/saksliste 13.12.2023

Mearridanáššit/vedtakssaker

S-37/23 Dohkkehit oahkkingohuma ja áššelistu - Godkjenning av møteinnkallelse og saksliste	3
S-38/23 2022-23 kvalitehtaraporta - 2022-23 kvalitetsrapport	7
S-39/23 Bušeahtta 2024 / Budsjett 2024	165
S-40/23 Investerenplána 2024-28	182
S-41/23 Informašuvdnasihkarvuoda jođihanvuogádat- Ledelsessystem for informasjonssikkerhet	189
S-42/23 Ođasmáhtit Instruksa Sámi allaskuvlla beaivvalaš jođiheapmái/Fornyelse av instruks for den daglige ledelse ved Samisk høgskole	192
S-43/23 Nammadit válgastivrra áigodahkii 1.1.24 - 31.12.27 / Oppnevning av valgstyre for perioden 1.1.24 - 31.12.27	247
S-44/23 Diehtjuohkináššit / Orienteringssaker 13.12.23	251
S-45/23 Referáhtat/referater 13.12.23	252
S-46/23 Virgáibidjat Ii -virgái	253
S-47/23 Virgáibidjat II virgái - tilsetting i II stilling	254

Arkiiva - dok. 23/00550-2 Arkiivakoda.
Áššemeannudeadji Berit Ellen Johansdatter Eira

Saksgang Čoahkkindáhton
Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027 13.12.2023

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

S-38/23

2022-23 KVALITEHTARAPORTA - 2022-23 KVALITETSRAPPORT

Allaskuvladirektevrra mearrádusárvalus/ Høgskoledirektørens forslag til vedtak/innstilling:

Sámi allaskuvlla stivra dohkkeha 2022/23 kvalitehtaraportta.

Allaskuvlastivra vuordá ahte 2024 váldovuoruheamit ja studeantaárvoštallamiid bohtosat čuovvolahttojuvvojit. Stivra vuordá earenoamážit ahte Shot-iskkadeapmi čuovvolahttojuvvo ása husa dásis, ja ahte doaibmabijut mat nannejit oadjebas oahppobirrása ja psyhkalaš dearvvašvuoda vuoruhuvvojit. Allaskuvlastivra vuordá ahte dát raporterejuvvojit 2023/24 kvalitehtaraporttas.

Allaskuvlastivra vuordá ahte spiehkastatdieđut čuovvolahttojuvvojit ja ahte čovdosat, ja vejolaččat daid bohtosat, raporterejuvvojit. Stivra vuordá maid ahte spiehkastatvuogádat árvvoštallojuvvo ása husa dásis, vai sihkkarastit ahte buot spiehkastatdieđut čuovvolahttojuvvojit ja ahte čuovvolahttin dokumenterejuvvo.

Stivra vuordá ahte kvalitehtaraportta bargovuohki ja sajádat ása husas ságastallojuvvo ja ahte hábmejuvvo vuogádat bargui, earenoamážit váldovuoruhemiid čuovvolahttimii.

Styret for Samisk høgskole godkjenner 2022/23 kvalitetsrapport.

Høgskolestyret forventer at hovedprioriteringer for 2024 og resultater fra studentevalueringer følges opp. Styret forventer spesielt at Shot-undersøkelsen følges opp på institusjonsnivå, og at tiltak som styrker et trygt læringsmiljø og psykisk helse prioriteres. Høgskolestyret forventer at dette rapporteres i kvalitetsrapporten for 2023/24.

Høgskolestyret forventer at avviksmeldinger følges opp og at løsninger, og eventuelle resultater, rapporteres. Styret forventer at avvikssystemet evalueres på institusjonsnivå, for å sikre at alle avviksmeldinger følges opp og at oppfølgingen dokumenteres.

Styret forventer at kvalitetsrapportens arbeidsmåte og status i institusjonen diskuteres, og at det utarbeides et system for arbeidet, spesielt for oppfølging av hovedprioriteringer.

Mildosat/Vedlegg:

1. 2022/23 kvalitehtaraporta evttohus allaskuvlastivrii - 2022/23 kvalitetsrapport forslag for høgskolestyret
2. 2022/23 fágaraporttaid čoaħkkáigeassu – Sammendrag av 2022/23 fagrapporter (dušše sámegillii/kun på samisk)
3. Dutkan- ja oahppostivrra beavdegirji 5.12.2023 – Protokoll styret for forskning og utdanning 5.12.2023 (dušše sámegillii/kun på samisk)
4. [Kvalitehtavuogádat – oppalaš oassi](https://samas.no/sites/default/files/kvalitetssikringssystemets_generelle_del_vedtatt_av_hogskolestyret_12.12.19.pdf) - kvalitetssikringssystemet – generell del https://samas.no/sites/default/files/kvalitetssikringssystemets_generelle_del_vedtatt_av_hogskolestyret_12.12.19.pdf
5. [Sámi allaskuvlla oahppodoaimmaid kvalitehtagiehtagirji](#) - Samisk høgskoles kvalitetshåndbok for utdanningsvirksomhet (dušše sámegillii/kun på samisk)
6. Alitoahpu ja fágaskuvlaoahpu kvalitehtasihkkarastin ja kvalitehtaovdánahttin lálkaásahus - [Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning](#) (dušše dárogillii/kun på norsk)
7. Alitoahpu oahppokvalitehta bearráigeahču lálkaásahus - [Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning \(studietilsynsforskriften\)](#) (dušše dárogillii/kun på norsk)
8. NOKUTa oahppobearráigeahču lálkaásahusa láidehus - [Veiledning til NOKUTs studietilsynsforskrift](#) (dušše dárogillii/kun på norsk)

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Jahkásaččat raporterejuvvo Sámi allaskuvlla stivrii vássán oahppojagi kvalitehtabarggu birra. Raportta ulbmil lea árvoštallat allaskuvlla doaimma kvalitehtasihkkarastin perspektiivvas ja dán vuodul bidjat johtui doaimmaid mat ovddidit kvalitehta. Allaskuvlastivra lea Dutkan- ja oahppostivrra (DOS) mandáhtas mearridan ahte DOS galgá sihkkarastit kvalitehta ja kvalitehtasihkkarastinortnegiid. DOS ovddida kvalitehtaraportta stivrii loahpalaš dohkkeheapmái.

DOS meannudii 2022/23 kvalitehtaraportta 5.12.2023. Mearkkašumit ja divvunevttohusat mat bohte ovdan čoahkkimis leat váldon vuhtii. DOS mearrádus áššis lei

Dutkan- ja oahppostivrra dohkkeha 2022/23 kvalitehtaraportta, ja ovddida dan Sámi allaskuvlla stivrii loahpalaš meannudeapmái.

DOS vuordá ahte 2024 váldovuoruheamit ja studeantaárvoštallamiid bohtosat čuovvolahttojuvvojit. DOS vuordá earenoamážit ahte Shot-iskkadeapmi čuovvolahttojuvvo ásausa dásis, ja ahte doaibmabijut mat nannejit oadjebas oahppobirrassa ja psyhkalaš dearvvašvuoda vuoruhuvvojit. Dutkan- ja oahppostivrra vuordá ahte dát raporterejuvvojit 2023/24 kvalitehtaraporttas.

Dutkan- ja oahppostivrra vuordá ahte spiehkastatdieđut čuovvolahttojuvvojit ja ahte čovdosat, ja vejolaččat daid bohtosat, raporterejuvvojit. DOS vuordá maid ahte spiehkastatvuogádat árvoštallojuvvo ásausa dásis, vai sihkkarastit ahte buot spiehkastatdieđut čuovvolahttojuvvojit ja ahte čuovvolahttin dokumenterejuvvo.

DOS vuordá ahte kvalitehtaraportta bargovuohki ja sajádat ásausas ságastallojuvvo ja ahte hábmjuvvo vuogádat bargui, earenoamážit váldovuoruhemiid čuovvolahttimii.

Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning gáibiduvvo earret eará ahte ásausa galgá láhčit dili nu ahte oahppokvalitehta ovddiduvvo dađistaga, ásausa sáhtta gávdat kvalitehtahedjoneami oahppofálaldagain ja ahte ásausa sihkkarastá dohkálaš dokumentašuvnna kvalitehtabarggus.

Raporta lea juhkkajuovvon guđa kapihttalii, oktan álggahusain. Huksehus čuovvu kvalitehtasihkkarastinvuogádaga kvalitehtadimenšuvnnaid. Kvalitehtadimenšuvnnat galget sihkkarastit ahte Sámi allaskuvla bargá systemáhtalaččat ja viidát kvalitehtain. Kvalitehtadimenšuvnnat leat vuolggasadjin evalueremiidda, iskkademiide, reporteremiidda, suokkardallamiidda ja árvoštallamiidda.

Juohke kapihttalis suokkardallojuvvot bohtosat ja lea geahččaluvvon gávdat čilgehusa bohtosiidda. Jus allaskuvllas leat mihtut, de čilgejuvvo mihttoolaheapmi ja ákkat dása. Maiddái váldohástalusat ja

spiehkasteami, váldovuoruhemiid čuovvoleapmi ja váldovuoruheami boahhte jahkái leat oassin juohke kapihttal, earret rámmakvalitehtas.

Raporttas boahotá ovdan ahte allaskuvla lea maŋemus jagiid vuostáiváldán mánŋa spiehkastatdieđu ja moaitámuša. Spiehkastagat mat dieđihuvvojit formálalaččat, čuovvuluvvojit kvalitehtagiehtagiriji kap 2. prosedya mielde. Dáhpáhusat maid birra studeanttat addet dieđu eahpeformálalaččat eai registrerejuvvo. Muhtin ráje leat čovdojuvvon dađistaga, ja eará dáhpáhusat eai leat čuovvuluvvon. Kvalitehtagiehtagirijis čuožžu ahte *“Jus leat spiehkasteami oahpuid guoskevaš áššiin mat dáhpáhuvvet mánŋii, de galgá oahppohoavda ovddidit dáid spiehkastatdieđuid jodiheaddjeovkui, geat árvvoštallet mo buoremusat čuovvolit ja čoavdit dáid.”* Dán vuodul lea oahppohálddahuš lokten ášši jodiheaddjeovkui ođđajagimánus 2023, gos leat čalmmustahtán spiehkasteami mat maŋemus áiggiid leat dáhpáhušan.

Spiehkasteami lohku ja váilevaš čuovvoleapmi čájeha ahte lea dárbu eambbo duodas váldit dáid ja vejolaččat árvvoštallat dálá vuogádaga, vai sáhtá gávdnat siva dasa ahte dieđiheami eai čuovvolahttojuvvo.

Lea áin hástalus gávdnat vuogas raporterenvuogi mii čatná kvalitehtaraportta, sensor- ja fágaraporttaid ja studeanttaid árvvoštallamiid oktii, ja mii heive allaskuvlii. Leat dollojuvvon čoaššamat prográmmajodiheaddjiiguin, gos čoavddalogut ja árvvoštallamiid bohtosat lea ságastallojuvvon. Dáid vuodul leat maid evttohuvvon váldovuoruheami. Jurdda lea doallat dákkár čoaššamiid okte lohkanbajis.

Lea dárbu ságastallat kvalitehtaraportta bargovuogi ja sajádaga ásašusas. Maŋemus jagiid lea vásihuvvon váttisin oažžut buot dieđuid mat dárbbahuvojit raportii ja vuhtto ahte ásašusas vuoruhuvvo raporta iešguđet ládje. Maiddái čuovvulahttenbargu lea hástaleaddji, go dasa ii leat vuogádat iige plána, mii dagaha ahte lea váttis diehtit gean ovddasvástádus guhtege doaimma johtuibidjan lea.

Det forrige studieårets kvalitetsarbeid rapporteres årlig til høgskolestyret. Rapportens formål er å vurdere høgskolens arbeid i et kvalitetssikringsperspektiv og på grunnlag av dette sette i gang tiltak som fremmer kvalitet. Høgskolestyret har i mandatet til styret for forskning og utdanning (SFU) vedtatt at SFU skal sikre kvalitet og kvalitetssikringsordninger.

SFU behandlet kvalitetsrapporten 2022/23 5.12.2023. Kommentarer og endringsforslag fra møtet er tatt hensyn til. Vedtaket til SFU var

Styret for forskning og utdanning godkjenner kvalitetsrapporten 2022/23, og fremmer den til styret for Samisk høgskole for endelig behandling.

SFU forventer at hovedprioriteringer for 2024 og resultater fra studentevalueringer følges opp. SFU forventer spesielt at Shot-undersøkelsen følges opp på institusjonsnivå, og at tiltak som styrker et trygt læringsmiljø og psykisk helse prioriteres. Styret for forskning og utdanning forventer at dette rapporteres i kvalitetsrapporten for 2023/24.

Styret for forskning og utdanning forventer at avviksmeldinger følges opp og at løsninger, og eventuelle resultater, rapporteres. SFU forventer også at avvikssystemet evalueres på institusjonsnivå, for å sikre at alle avviksmeldinger følges opp og at oppfølgingen dokumenteres.

SFU forventer at kvalitetsrapportens arbeidsmåte og status i institusjonen diskuteres, og at det utarbeides et system for arbeidet, spesielt for oppfølging av hovedprioriteringer.

Etter krav i Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning skal institusjonen legge til rette for løpende utvikling av studiekvaliteten, kunne avdekke sviktende kvalitet i studietilbudene og sikre tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetsarbeidet.

Rapporten er delt opp i seks kapitler, inkludert innledning. Rapportens oppbygging følger kvalitetsdimensjonene i kvalitetssikringssystemet. Kvalitetsdimensjonene skal sikre at Samisk høgskole jobber systematisk og bredt med kvalitet. Kvalitetsdimensjonene danner utgangspunkt for evalueringer, undersøkelser, rapporteringer, analyser og vurderinger.

I hvert kapittel analyseres resultater og det er forsøkt å finne forklaringer på disse. Dersom høgskolen har et mål, forklares måloppnåelse og årsaker til disse. Også hovedutfordringer og avvik, oppfølging av hovedprioriteringer, og hovedprioriteringer for neste år er del av hvert kapittel, unntatt i kapittelet om rammekvalitet.

I rapporten kommer det frem at høgskolen har mottatt flere avviksmeldinger og klager de siste årene. Avvik som meldes inn formelt, følges opp i henhold til prosedyrer i kvalitetshåndbokas kap. 2. Hendelser som studentene melder inn uformelt registreres ikke. Noen er løst etter hvert, mens andre hendelser ikke er fulgt opp. I kvalitetshåndboka står det at «Dersom det er avvik i forbindelse med studiesaker som skjer flere ganger, skal studiesjefen fremme disse for ledelsen, som vurderer hvordan dette best kan følges opp og løses». På grunnlag av dette har studieadministrasjonen i januar 2023 fremmet sak for ledelsesgruppa, hvor avvik som har skjedd den siste tiden er belyst.

Antall avviksmeldinger og manglende oppfølging viser at det er behov for å ta disse mer alvorlig og eventuelt vurdere dagens system, slik at man kan finne årsaken til at avviksmeldinger ikke følges opp.

Det er fortsatt utfordrende å finne en egnet rapporteringsmåte som knytter sammen kvalitetsrapporten, sensor- og fagrapporter, og studentevalueringer, og som er tilpasset høghskolen. Det er avholdt møter med studieprogramledere, hvor nøkkeltall og resultater fra evalueringer er diskutert. Hovedprioriteringer er foreslått på grunnlag av disse. Tanken er å holde slike møter en gang per semester.

Det er behov for å diskutere kvalitetsrapportens arbeidsmåte og status ved institusjonen. De siste årene er det erfart at det er utfordrende å få all informasjon som behøves i rapporten og at rapporten prioriteres ulikt internt. Også oppfølgingsarbeidet er krevende, da det ikke er noe system eller plan for dette, noe som medfører at det er vanskelig å vite hvem som har ansvaret for igangsetting av de ulike tiltakene.

2022-2023 OAHPPJOJAGI FÁGARAPORTTAID ČOAHKKÁIGEASSU

Sisdoallu

Álggahus	2
GIELA, DUOJI JA SERVODATDIEHTAGA GOAĐI OAHPUT	3
SAAL 1 Sámegiella praktihkalaš dilis – Álgooahppu 1. Oassi, 15 oč, ja SAAL 2 Sámegiella praktihkalaš dilis – Álgooahppu 2. Oassi, 15 oč.....	3
DSALBO Davvisámegiella lohkanbadjeohppu, 30 oč	4
OKT 101 Eamiálbmotfilosofiija, 10 oč.....	5
OKT 102 Dieđalaš čállin ja guorahallan, 10 oč	6
SÁM 102 Davvisámegiella morfologijja ja cealkkaoahppa, 10 oč.....	6
SÁM 111 Sámi girjjálašvuoda vuodđokursa, 10 oč.....	7
SÁM 110 Sámegiella njálmálaš ja čálalaš giellan, 10 oč.....	8
OKT 305 Akademalaš čállinseminára, 10 oč (vuosttaš 5 oč oasi raporta)	8
OKT 307 Dieđalaš bargu ja dutkanmetodat, 10 oč.....	9
SÁM 317 Giellagáhtten ja teakstaoahppa, 10 oč.....	9
SÁM 400 Dieđateorijja, 5 oč	10
SÁM 401 Etihkka, eamiálbmotdiehtu ja -metodologijja, 10 oč	11
SÁM 406 Sámi girjjálašvuodadutkan oassin eamiálbmot- ja unnitlogugirjjálašvuodas, 10 oč	12
SÁM 408 Sámi sosiolingvistihkka máilmmiviidosas konteavsttas, 10 oč.....	13
SER 101 Ovdalaš sámi ealáhuslággit, 10 oč.....	14
SER 102 Sámi birasehtalaš vierut boares áiggi rájes, 10 oč.....	15
SER 103 Olmmoš ja biras, 10 oč.....	15
SER 104 Árbevirolaš sámi ealáhusdoaimmat odne, 10 oč.....	16
SER 182 Praksis i formidling av samisk kultur og samfunnskunnskap, 30 oč	16
DUO 101 Duddjoma ja hábmema bargovuogit (10 oč) ja DUO 144 Duodji ja haddebidjan (5 oč).....	17
DUO 122 Aerpievuekien vætnam vaarjelidh jñh jealajehtedh, 15 oč	18
JOU 181 Filbma buvttadeapmi: Sámi ja álgoálbmot mitalusat filmmaid bokte, 10 oč	19
SÁMI OAHPAHEADDJEOAHPAID GOAĐI OAHPUT	20
V5MAT-2100 Sámi etnomatematihkka, 30 oč.....	20
PED 606 Sámi pedagogihkka mánáidgárddis (30 oč) ja PED 186 Sámi pedagogihkka mánáidgárddis (15 oč).....	20
MOA 130 Servodat, oskkoldat ja etihkka (SOE), 20 oč	22

Álggahus

Sámi allaskuvlla kvalitehtavuogádaga mielde čállá oahppokoordináhtor fágaraortta ohppui go lohkanbadji dahje oahppojahki lea nohkan. Fágaraorttas oahppokoordináhtor árvvoštallá iešguđetge beliid main lea dadjamuš oahpu kvalitehtii. Vuodđun árvvoštallamii leat oahppokoordináhtora ja eará oahpaheddjiid, logaldalliid árvvoštallan oahpahusas ja studeantajoavkku oassálastimis, studeanttaid máhcaheamit ja studeantaárvvoštallamat, bargogáibádusaid árvvoštallamat, eksámena čadaheamit, kandidáhtaid čadaheamit, ja sensorraporttat. Fágaraortta addá vuolggasaji árvalit rievdadusaid ja ođasmahttimiid ohppui ja oahppoplánii, ja lea maiddá oassin kvalitehtaraorttas mii dolvojuvvo dutkan- ja oahppostivrii, ja allaskuvlastivrii jahkásaččat.

2022-2023 oahppojaagi leat čállojuvvon 25 fágaraortta maid čoahkkáigeasut ja buoridanárvalusat ovdanbuktojit dás. Olles fágaraorttat oktan mildosiiguin leat gávdnamis Public áššis 22/00772 Fágaraorttat 2022-2023.

Raporttain leat olu ávkkálaš dieđut das movt oahpuid čadaheapmi lea lihkestuvvan. Earet eará leat olu oahppokoordináhtorat čállán movt leat vásihan neahtta- ja hybriidaoahpahusa. Mánngga árvvoštallamis boahtá ovdan ahte oahppokoordináhtorat ja studeanttat leat posiitiivvat neahttaoahpahussii. Koordináhtorat oidnet dárbbu nannet neahttaoahpahusa ja maiddá iežaset gelbbolašvuoda loktemii, vai sisdoallu šaddá nu buorre go vejolaš. Muhtin fágaraorttain daddjo ahte oahpuid plánen ii leat boahtán johtui nu árrat go lea sávahahti, ja oahppokoordináhtorat háliidivčče ee. ahte koordináhtor nammaduvvo ja deaivvadanplánat ráhkaduvvojit árabut. Olu fágaraorttain boahtá ovdan ahte dárbu nanusmahttit studeanttaide gelbbolašvuoda dieđalaš čállimis, ja ahte dán galggašedje oahppat oahppoprográmma álggus vai eará oahpuin eai dárbbat atnit áiggi dása. Stuora oasi fágaraorttain boahtá ovdan ahte lohkanmeari lea dárbu ođastit. Maiddá oahppoplána ođastandárbbuid birra lea čállojuvvon.

Studeanttain ja fágabargiin lea mánngga oahpus lagas gulahallan ja boahtá ge ovdan ahte studeanttat buktet máhcahemiid njálmmálaččat, maid vuodul oahppu dávjá heivehuvvo ja buoriduvvo. Dát sáhtta leat oassin čilgehusas manne eambo studeanttat eai searvva čálalaš árvvoštallamiidda, go sii dovdet ahte sii leat ožžon ovdan dan maid háliidit njálmmálaš árvvoštallamiin.

Lea goitge dárbu gávdnat vuogi buori vuogi čuovvulahttit fágaraorttaid, earenoamážit buoridanevttohusaid ja oahppoplána rievdadusaid oahpuin gos ii leat prográmmajodiheadji gii ovddasvástida kvalitehtaovdánahttima.

GIELA, DUOJI JA SERVODATDIEHTAGA GOAĐI OAHPUT

SAAL 1 Sámegiella praktihkalaš dilis – Álgooahppu 1. Oassi, 15 oč, ja SAAL 2 Sámegiella praktihkalaš dilis – Álgooahppu 2. Oassi, 15 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Ii gula makkárge oahppoprográmmii

Oahppokoordináhtorat: Mikkel Nils Logje ja Ellen Sara Eira Buljo

SÁÁL 1 kursii ledje diedihuvvon oktiibuot 28 studeantta, 22 álge ja čadahejde eksámena. SÁÁL 2 kursii álge 19 studeantta, ii oktage heaitán. SÁÁL 1 lei okta gii ii ceavzán, muhto čadahii geardun eksámena ovdal go SÁÁL 2 álggii. SÁÁL 2 kurssas ledje njealjis geat eai ceavzán njálmmálaš eksámena, geaidda geardduhuvvon eksámen fállujuvvo, muhto ii leat vuos mearriduvvon goas dat dáhpáhuvvá.

Studeantajoavkkuin lei hui buorre gulahallan ja ovttasbargovuoigŋa, ja mánggas álge maid sámegillii gaskaneaset humadit vaikko ovdal eai lean dan dahkan. Dat lea movttiidahtti ja lea diedusge ollu dan sivas go Sámi allaskuvllas lea buorre giellabiras ja nu maddái muđui Guovdageainnu báikegottis.

Buoridandoaimmat:

Ii leat leamaš dárbu álggahit sierra buoridandoaimmaid kurssa obbalaš čadaheami vuolde. Muhto studeanttat leat ovdal ja maddái dán jagi jearahan ii go gávdnoše giellahárjehallanarena muđui olggobealde allaskuvlla. Livččii dan ektui buorre jurdda oaččuhit ovttasbarggu Giellagiisá ja, dahje Kulturskuvla ásašusain gos min studeanttat sáhtáše searvat muhtomin. Ovdamearkka dihte giella-, dásun-, teáhter-, suohtastallan dahje eará doaimmaide mat lágiduvvojit maŋgel skuvlaáiggi. Dan láhkái livčče min studeanttat adnon resursan go besset mitalit ja čájehit sin guovlluid bivttasteami, ovttastallan ja suohtastallan árbevieruid.

Lea čájehuvvon ahte muhtin studeanttaide lea váttis leat mielde 80 % oahpahusas, ja oahpaheddjiide lea ges oalle váttis čuovvut mielde jur juste man ollu guhte ge lea eret, go SÁÁL kurssat leat hui intensiiva, go doppe čada gaska juoga dáhpáhuvvá. Letne gal merken beaivválaččat geat leat eret, muhto lea hástalus čuovvut mielde go studeanttat jávket diimmuin, eai ge atte dieđu dan birra. Galggašii boahpteáiggis gávdnot dakkár vuogádat mainna registrere gii lea skuvllas ja gii ii, mas studeanta ieš sáhtáše čuovvut mielde goas lahkonišgoahtá 20 % ráji, mii dagaha ahte ii šat beasa váldit eksámena.

DSALBO Davvisámegiela lohkanbadjeoahppu, 30 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Ii gula makkárge oahppoprográmmii

Oahppokoordináhtorat: Mikkel Nils Logje

Mii leimmet juohkán oahpahusa njealji sadjái, gos guovttes oahpaheigga giellaoahpa ja guovttes girjjálašvuođa beali. Min mielas lihkostuvai dat hui bures. Juohke oahpaheaddjis lei vejolaš oahpahit dan suorggis masá lea earenoamáš máhttu. Mis lei vuoruid mielde oahpahus mas beasaimet čiekjudit iežamet fáttáid. Mii maid heiveheimmet lohkanbadjeplána dainna lágiin vai heive vuohkkasit oahpaheddjiide. Dat bargovuohki maiddái attii buori kvalitehta oahpahussii. Mii ságastalaime gaskkaneamet ja maid studeanttaiguin juste dán birra. Sihke mii oahpaheaddjit ja studeanttat leimmet duhtavaččat min vuogádagain. Studeanttat dovde ahte sii ožžo čuovvoleami maid dárbbášedje.

Studeanttat váillahit eanet praktihkalaš ja njálmmálaš doaimmaid. Sii namuhedje dáid áššiid sihke árvvoštallan skovis ja ságastallamis minguin. Dát guoská sihke geatnegahtton bargguide ja muđui ge oahpahasas. Lágideimmet ollu joavkobargguid mat doibme áibbas bures. Joavkobargguin besse ge studeanttat ságastallat bargobihtáid gaskkaneaset ja hástalit nubbi nuppi. Mii oinniimet ahte lei ávki sidjiide, ja sii dárbbášedje nu. Ii buot studeanttain, geat ovdamearkka dihte bohtet SÁÁL kurssain leat vuos nu nanu giella. Sii háliidit ollu hupmat. Ja leat muđui ge studeanttat geat eai leat SÁÁL kurssain leamaš gudet háliidit geavahit ollu njálmmálaš giela.

Mii leat evalueremis ságastallan dáid áššit. Leat álgán jurddašit ahte geavahit eanet bargobihtáid main studeanttat besset njálmmálaš giela geavahit. Dan 20 geatnegahtton bargguin, mat leat lohkanbadjeoahpus lea ollu čálalaš oassi mii álkit gokčá čálalaš beali oahppoplánas. Danne mii leat ságastallan iskkat dan 20 geatnegahtton barggu, ahte guđiin dain juollu ráhkadit njálmmálaš ovdanbuktimiid. Dán giđa ledje oktiibuot 3 geatnegahtton njálmmálaš ovdanbuktima. Mii áigut maid iskkat gokko heivešii eanet čadahit bargguid main lea sihke čálalaš- ja njálmmálaš oassi, hárjehallan bargguin ja geatnegahtton bargguin. Dáinna lágiin joksá buorebut buot studeanttaid, addá buoret kvalitehta oahpaheapmái, oahppamii ja árvvoštallamii. Mii oahpaheaddjit áigut maiddái šaddat vel čeahpibut ságastallat studeanttaiguin, ja fállat veahki. Sávaldat ja ulbmil lea ahte buot studeanttat galget dovdat ahte sii ožžot álo veahki go dárbbášit.

Min evttohus lea ahte boahpteáiggis lohkanbadjeoahpus geavahit eanet njálmmálaš bargobihtáid. Mii lágideimmet soames njálmmálaš bargguid, ja maid bargguid main lei sihke čálalaš- ja njálmmálaš oassi mannan giđa. Dakko bokte oinniimet dat doaimmai bures. Mii dakko bokte govččaimet buot studeanttaid sávaldagaid.

Loahpas vel áiggun čállit, ahte studeanttat ledje duhtavaččat bargguid fáttáiguin. Sihke geatnegahtton bargguin ja hárjehallan bargobihtáin. Ja muđui vel ovtasbargu min oahpaheddjiid ja studeanttaid gaskkas lea mannan áibbas bures.

Buoridanárvalusat:

Mii leat ságastallan ahte heivešii go geatnegahtton bargguid oktavuodas geavahit eanet njálmmálaš bargovugiid. Ja lea go vejolaš ásahit oahpahusa mas geavaha maiddái praktihkalaš doaimmaid.

OKT 101 Eamiálbmotfilosofiija, 10 oč

Oahppoovttadaga gullelašvuhta: Sámegiella ja sámi girjjálašvuoda bachelor

Oahppokoordináhtor: Line Kalak

Eamiálbmotfilosofiija ja OKT 102 Dieđalaš čállin ja guorahallan oahpahusain lea lahka ovtasbargu. Studeanttat čállet oktasaš eksámenbarggu mas juohkehaš vállje iežas fáttá. Vaikke lea oktasaš čálus, de árvvoštallojuvvoba čállosat sierra. Goappašiid fágain leat sierra sensorat ja nu maid sierra árvosánit. Ovtasbargu doaibmá nu ahte leat oktasaš bagadallanseminárat. Dattetge ii leat organiserejuvvon nu ahte šattašii maid fágalaš ovtasbargu dán guovtti fága gaskkas. Nugo dál lea, de ovtasbargu doaibmá eanet praktihkalaš dásis.

Leat ovdamunit bargat ovtas oahpahusaiguin, ja eamiálbmotfilosofiija ja dieđalaš čállin leat guokte fága mas dákkár ovtasbargu heive. Eamiálbmotfilosofiija fállá dieđalaš girjjálašvuoda mas leat dieđut main studeanttat jođánit gávndet fáttá man birra eksámenbarggu sáhtta čállit. Fáttá bokte sii ráhkadit dutkančuolmma ja dahket oanehis dutkanbarggu mas lea metoda ja teoriija. Čállosa hábmema ohppet dieđalaščállin kursas.

Váttisvuhta čuožžila go sensorat oidnet oppalaččat studeanttaid čállosiid, ja nu šaddet dat studeanttat geat eai váldde dieđalaščállima heajos govvi go sii eai leat oahppan dan maid dieđalaščállin studeanttat leat. Sii eai leat omd. oahppan merket gálduid ja eai leat oahppan mo čujuhit gálduide. Sensor gii ii oahpat dáid fágain ii dieđe mo dát guokte fága lea sirrejuvvon, muhto dattege lea oktasaš čálus. Lea maid váttis diehtit eamiálbmotfilosofiija fágabargiide buot beliid maid studeanttat ohppet oppalaččat dieđalaš čállimis dahje maid eai oahpa.

Buoridanárvalusat:

- mearriduvvon oassálastin proseantalohku logaldallamiin
- hybridaoahpahusas galggašedje ráhkaduvvot njuolggadusat studentii mo neahttaoahpahusa čadahit, omd. kámera galgá leat alde, oassálastit aktiivvalaččat jna.
- oahpahuslanjat ordnejuvvon nu ahte studeanta oidno stuorrašearpmas seammás go maiddái oahpaheaddjiid power-pointtat oidnojit
- kurssa oahpaheaddjiide mo lágideht hybridaoahpahusa
- lea dárbu ođasmahttit oahppoplána go dat gii dadjat álo lea jođihan ja oahpahan dán oahpus ii šat joatkke. Su fága lea filosofiija, ja allaskuvllas ii leat go okta filosofa. Jearaldat lea dasto ahte galggašii go maid ollásit ráhkadit ođđa oahppoplána ja maid bidjat ođđa namahusa dasa.

OKT 102 Dieđalaš čállin ja guorahallan, 10 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuhta: Sámegiella ja sámi girjjálašvuoda bachelor

Oahppokoordináhtor: Hanna Mattila

Čakčat 2022 oktiibuot 4 studeanta lea čađahan oahpu ja buot leat beassan eksámenii.

Buoridanárvalusat:

OKT 102 Dieđalaš čállin ja guorahallan ja OKT 101 Eamiálbmotfilosofija koordináhtorat ja fágaoahpaheaddjit dolle raporterencoahkkima maŋŋel go studeanttat ledje geargan eksámeniin. Raporterencoahkkima ságastallamiid vuodul koordináhtorat ja fágaoahpaheaddjit evttohit čuoovvovaš buoridandoaimmaid ja rievdadusaid oahpuid organiseremis:

- Heaittit OKT 101 ja OKT 102 ovtasbarggu. Dál go ledje maddái studeanttat geat eat váldán goabbatge oahpu, dat mielliduvvutii olu váttisvuodaid.
- Geatnegahttit dihto proseantta oassálastima deaivvademiide, omd. 80%.
- Fállat dieđalaš čállima oahpahusa jo bachelor-oahpuid vuosttáš lohkanbajis. Dál orru, ahte muhtun studeanttain váilot dakkár vuodđodiedut dieđalaš čállimis maid sii dárbbasit dábálaš eksámenbargguid čállimis.
- Nuppi oasi dieđalaš čállima oahpuin sáhtašii fállat ovdal bachelorbarggu čállima
- Nannet ovtasbarggu girjerádjosiin dieđalaš čállima oahpahas
- Fállat dieđalaš čállima oahpahusa buot SA bachelorstudeanttaid

SÁM 102 Davvisámegiella morfologijja ja cealkkaoahppa, 10 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuhta: Sámegiella ja sámi girjjálašvuoda bachelor

Oahppokoordináhtor: Anni Magga-Eira

Leat 5 studeantta, geat leat čađahan oahpu. Guovttis leat vel dieđihan maŋiduvvon eksámenii.

Mu mielas oahpahas lea doaibman bures. Studeanttaid gielladássi lei iešguđet lágan sin iešguđet lágan gielladuogážiid dihte. Dán jagi lei stuora erohus studeanttaid giellamáhtus ja sin aktiivvalašvuodas. Ferte álo jurddašit liigebargguid dárbbuid mielde sidjiide geat gerget jođáneabbo ja sidjiide geat dárbbasit liigevahkki.

Mu mielas lea buorre go leat geatnegahtton barggut, maid studeanttat galget bargat ovdal besset eksámenii. Daiguin beassá oaidnit movt studeanttat leat oahppan iešguđet giellaáššiid ja makkár áššiide sii dárbbasit eambo veahki ovdal eksámena.

Eksámen vuogádat doaibmái bures.

Buoridanárvalusat:

Dán jagi oahpahas lágiduvvui dušše deaivvademiid bokte allaskuvllas, mii sáhtta leat sivvan, ahte ledjet unnán studeanttat dán jagi. Mu mielas oahpahusa galggašii fállujuvvot hybrida oahpahussan nu ahte eanet studeanttain livččii vejolaš lohkat dán oahppoovttadaga.

SÁM 111 Sámi girjjálašvuoda vuodđokursa, 10 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuotta: Sámegiella ja sámi girjjálašvuoda bachelor

Oahppokoordináhtor: Mai Britt Utsi

Oahppu čadahuvvui hybriidan, ja dan čuvvo sullii bealli studeanttain eanáš áigge luohkkálanjas/neahtas. Dát doaimmai bures ja dat studeanttat geat čuvvo oahpahusaid duohtaáiggis, sii birgejedje buorebut bargguid oktavuodas ja eksámenis

Bagadallan leamašan sihke oktagaslaš čálalaš bargguid oktavuodas (čálalaš kommentárat ja rávvagat) ja joavkobargguid ovdanbuktimiid oktavuodas. Beaivválaš gulahallan juohke studeanttain luohkkálanjas dahje neahtas (duohta áiggis) doaibmá buoremusat. Reaiddut leat leamašan sihke Zoom ja mobiilatelefovdna. Lea álo nu ahte muhtin studeanttat dárbbasit eanet bagadallama go earát, muhto mus lea plána soahpat bagadallanáiggi juohke studeanttain, erenoamážit geatnegahtton bargguid oktavuodas. Buorre doarjja sihke oahppahálddahusa, IT ossodaga ja girjerádjosa bálvalusain. Áidna lea ahte girjerádjosis leat menddo unnán lohkanmeari girjjálašvuoda luoikan gáhppálagat, ja go lohkanmeari girjjiid ii oáččo šat oastit, de lea duodalaš hástalus, ja Guovdageainnus ii leat studeantagirjegávpi!!!

Studeantaárvoštallan: Vihtta studeantta ovcci studeanttas vástidedje árvoštallanskoviide. Buohkat ledje hui duhtavaččat logaldallamiid dásiin, sihke fágaoahpaheddjiid ja guosselogaldalliiguin. Geatnegahtton bargguid oidne ávkkálažžan ja maiddá ahte fágaoahpaheaddjit válde vuhtii studeanttaid fuomášumiid ja árvalusaid. Girjerájusdoaimma oidne ávkkálažžan ja IT bálvalusa maiddá. Okta čálii ahte lei duhtavaš go oahpai čálalaš bargguid bargat ja go oahpai liikot ja ráhkistit girjjiid lohkat. Sii ledje duhtavaččat oahppobirrasiin, astoáiggefálaldagain ja studeremiin SA:s.

Buoridanárvalusat:

Muhtun oktavuodas eai heive bargovuogit nu bures, ovdamearkka dihtii geatnegahtton njálmmálaš ovdanbuktin, dan hárjehallamii livčče galgan oanehis drámákurssaš. Livččii leamašan vejolaš rievdadit árvoštallanvuogi, vaikkoba čadahit proseassaárvoštallama mas studeanta ja oahpaheaddji čadat gulahallaba oahppama ovdáneami oktavuodas.

Bargohivvodaga dáfus galggašii organiseret lohkanlogga man studeanta čállá ja bidjá earáide ja loahpas oahpaheaddji beassá lohkat buohkaid loggaid.

Studeanttat dájvja váidalit jus geatnegahtton bargguid dáhtonat kolliderejit eará oahpuiguin, dahje ahte oahpahusat šaddet menddo badjálagaidda eará oahpuid oahpahusaiguin. Bargonodiid galggašii biđget buorebut oahpuid gaskkas.

Sáhtášeimmet ságastallat eksámenvuogi rievdadeamis, muhto nu mo oahput dál čadahuvvojit, de dárbbasit studeanttat dieđalaš čállima oahpu ovdalgo sáhttet čállit guhkit ruovttueksámenčállosa. Dieđalaš čállin ja guorahallan oahppu galggašii boahit ovdal dán oahpu, go studeanttat dárbbasit dan hálddašit OVDAL go álget fágaoahpuide.

SÁM 110 Sámegiella njálmmálaš ja čálalaš giellan, 10 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Sámegiella ja sámi girjjálašvuođa bachelor

Oahppokoordináhtor: Johanna Johansen Ijäs

Eatnasat dain studeanttain geat árvvoštalle oahpu, ledje duhtavaččat sihke oahpahusain ja geatnegahtton bargguiguin, ja maiddái doarjjadoaimmaiguin, nugo girjerádjosa ja oahppohálddahusa bálvalusain ja IT-vehkiin.

Dušše okta studeanta cevzzii oahpu goappánai eksámenis. Árvosátneđassái sáhtta váikkuhan jávkan oahpahusas ja/dahje dat ahte buot studeanttain ii lean ohppui álggedettiin doarvái nanu giella- ja/dahje fágalaš máhttu.

Buoridanárvalusat:

Dán lohkanbaji ja ovddit vásáhusaid vuodul berre árvvoštallat leago vejolaš lasihit sisabeassangáibádussan OKT 102 Dieđalaš čállin ja guorahallan. Buot studeanttat eai dovdda allaskuvládasi fagačállosiid konvenšuvnnaid nu bures, omd. teakstahuksema, ákkastallama ja gáldogeavaheami ja -čujuheami ektui, ja dárbbasit eambo bagadallama čállinoassái, mii fas čuočcá áigegeavaheapmái oahpu eará osiin.

Berre árvvoštallat ásaht sierra oahppofálaldaga daidda studeanttaide geaid sámegiella ii leat vuosttašgielagiid dásis. Jus ii leat vejolaš lagamus áiggis fállat bachelordási oahpu vierisgielagiidda, de berre sihkkarastit ahte studeanttain lea realisttalaš govva oahpu dásis ja čielga ipmárdus das ahte oahpus gáibiduvvo nanu praktihkalaš sámegielmáhttu. Lohkanmearri sáhtta leat ilá gáibideaddji gos ii hálldaš sámi fágagiela, ja ođđa fágatearpmat sáhtta maid leat váttis oahppat oanehis áiggis jus studeanta giellamáhttu ii leat oahpu álggus nu nanus. Akademalaš čállinmáhtu oahppan maid gáibida nanu sámegielmáhtu.

Suopmanoasis lei 12 diimmu báikkálaš oahpahus ja 8 diimmu Zoom-oahpahus. Fágaoahpaheaddji oaivvilda ahte Zoom-oahpahus ii berre viiddiduvvot dán kurssas, vaikko studeanttat bivdet dán. Su vásáhus lea ahte studeanttat dárbbasit lagas bagadallama, man lea álkit fállat go sihke oahpaheaddji ja studeanta leaba seamma lanjjas. Studeanttat eai oro oazžume seamma ávkki čálalaš bagadallamis.

OKT 305 Akademalaš čállinseminára, 10 oč (vuosttaš 5 oč oasi raporta)

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Sámegiella ja sámi girjjálašvuođa master

Oahppokoordináhtor: Johanna Johansen Ijäs

Oahppu lágiduvvo guovtti oasis: vuosttaš 5 oč. oassi lágiduvvui 2022 čakcalohkanbajis, ja nubbi 5 oč. oassi čakcalohkanbajis 2023. Ohppui álge čieža (7) studeantta, ja okta vel vehá mannelis. Guđas (6:s)

sis barge ja ožžo vuosttaš geatnegahtton barggu dohkkehuvvot ja viđas (5:s) nuppi geatnegahtton barggu.

Buoridanárvalusat:

- Oahppoplánas berre boahtit čielgaseappot ovdan oahpu lágidanvuohki. Berre árvvoštallat fállat juogo neahttaoahpahusa, neahttavuđot oahpahusa dahje hybridaoahpahusa vai dat geaidda ii leat álki čuovvut oahpahusa Diehtosiiddas, sáhtášedje maid álgit ohppui
- Lohkanmeari berre ođastit, ee. danne go ođđaseamos teavsttat leat almmuhuvvon juo logenár jagi áigi
- Oahpu koordináhtor berre nammaduvvot olu árabut go miessemánus (jus oahppu lágíduvvo čakčalohkanbajis)
- Diibmoplána berre ráhkaduvvot olu árabut go geassemánus (jus oahppu lágíduvvo čakčalohkanbajis)
- Koordináhtor ja eará oahpaheaddjit berrejit oažžut studeantalistu jearatkeahhtá ja áiggil ovdal go oahppu álgá
- Masteroahpuid prográmmajodiheaddji, koordináhtorat ja oahpaheaddjit berrejit gulahallat oahpuid obbalaš lágideami birra, ja prográmma birra obbalaččat, sihke ovdal go oahput álggahuvvojit ja lohkanbaji áigge.

OKT 307 Diedalaš bargu ja dutkanmetodat, 10 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Sámeigiella ja sámi girjjálašvuođa master

Oahppokoordináhtor: Lovisa Mienna Sjöberg

Koordináhtor ja Ante Aikio leaba fárrolaga oahpahan ja dat lea doaibman bures. Studeanttat leat aktiivvalaččat searvan sihke dallego leat leamašan fysalaš deaivvadeamit ja go lea leamašan neahta bokte oahpahus. Buohkat geat leat searvan leat sádden bargogáibádusaid sisa. Nuppes lea sávahahtti ahte mis leat čoaččimat prográmma siskkobealde maidda buot koordináhtorat ja prográmmajodiheaddjit servet. Mis eai leat leamašan čoaččimat dan háve. Ii ovdal, ii čadahettiin iige maŋnil oahpu/prográmma.

Buoridanárvalusat:

Čoaččimat main sihke prográmmajodiheaddji ja eará koordináhtorat geat barget seammá lohkanbajis servet vai beassat ovtas plánet. Lea dárbu ođasmahttit lohkanmearrelisttu ja bargogáibádusaid oahppoplánas.

SÁM 317 Giellagáhtten ja teakstaoahppa, 10 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Sámeigiella ja sámi girjjálašvuođa master

Oahppokoordináhtor: Johanna Johansen Ijäs

SÁM 317 Giellagáhtten ja teakstaoahppa-oahppu doaimmai bures. Studeanttat ledje (hui) duhtavaččat sihke oahpu lágidemiin, oahpaheddiiguin, logaldallamiiguin, eksámenlágidemiin ja geatnegahtton bargguiguin - ja maidái girjerádjosa, oahppohálddahasa ja IT-veahki bálvalusain. Oahppobiras ja astoáiggefálaldagat ledje sin mielas buorit dahje dohkálaččat.

Buoridanárvalusat:

- Árvvoštallat čohkket oahpu oanehet áigái.
- Árvvoštallat lasihit bagadallama nu ahte studeanttat ožžot bagadallama juo ovdal go addet sisa semináračállošiid vuosttaš veršuvnnaid.
- Nammadit oahpaheddiid árabut. Nubbi oahpaheaddji jerrojuvvui 25.11 oahpahit beali oahpus, koordináhtor oaččui 5.12. dieđu dán birra
- Doallat masterprográmma oahpuid oktasaš plánenčoahkkima árabut ja almmuhit diibmoplána árabut. Oktasaš plánenčoahkkim lei 14.12. ja diibmoplána biddjui TimeEditii (sullii) 15.12.
- Sihkkarastit ahte oahpaheaddjit ožžot studeantalisttuid árabut ja ahte Canvas-latnja ásaheavvuo árabut. Koordináhtor ii lean goit vel 6.1. ožžon studeanttaid namaid, Canvas-latnja ii lean ásaheavvuo goit vel 6.1. Koordináhtor lei diŋgon lanja 15.12.
- Galggašii čielgaseappot boahtit ovdan ahte geatnegahtton barggut galget leat dohkkehuvvon ovdal go studeanta beassá eksámenii
- Berre árvvoštallat sáhttetgo seminárat ja bagadallamat leat geatnegahtton oassi oahpus
- Berre árvvoštallat sáhttago lohkanmearis sihkkut "oanehis teavsta[id] (sullii 100 s.) [mat] välljejuvvojit sierra ja mat lohkojuvvojit analysahárjehusaid várás". Dat adnojuvvojit namalassii hárjehusain mat leat oassin oahpahusas iige daid hálddašeapmi iskojuvvo eksámenis. Veahkkeneavvolisttus berre sihkkut Vuokko Hirvonena čálloša go dat ii leat šat olámuttus.

SÁM 400 Dieđateoriija, 5 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuotta: Sámegiella ja sámi girjjálašvuotta doavttirgrádaoahppu

Oahppokoordináhtor: Nils Oskal

Dan lohkanbáji čuvvo 3 studeantta kurssa, mii lea unnimus gáibádus jus oktasaš joavkkobagadallan galgá sáhttit čadahuvvot. Studeanttaid barggut árvvoštallojuvvo dohkálažžan.

Oahppu lea čadahuvvon neahttaoahpahussan. Čieža 20 minuhtasaš logaldallama leat báddejuvvon ovdagihtii, maid studeanttat leat dađistaga geahččan. Maŋnel juohke logaldallama, lágiduvvui neahttaseminára man fáddá ja čuolmmat leat ovdagihtii čálalaččat almmuhuvvon Canvasis. Dasa lassin lea čadahuvvon 4 diibmosaš oktasaš bagadallan, maid vuoddu leat leamaš studeanttaid iežaset čálalaš barggut.

Buoridanárvalusat:

Buoridandoaimmaide gullá buoridit báddejuvvon logaldallamiid teknihkalaš ja fágalaš kvalitehta, ságastallanjaaraldagaid hábmet ja čiekŋudit. Dasa lassin ferte leat sadji lasihit dehe rievdadit neahttalogaldallančoakkáldaga studeanttajoavkku ektui.

Oahppofálaldaga ulbmil lea oahpahit studeanttaid guorahallat beliid iežas doavttirgrádaprošeavttas vuodusteorehtalaš ja dieđateorehtalaš ságastallamiid vuodul. Dat eaktuda ahte studeantta prošeaktačilgehus man vuodul lea váldojuvvon doavttirgráda studeantan allaskuvlii, lea dan mađe čielggas ja dárkil, ahte dan sáhtta geavahit vuodđun go galgá guorahallat vejolaš dieđateorehtalaš beliid iežas prošeavttas.

Go eksámenbargu čadahuvvo proseassačállima bokte, de soaita lea vuogas geardduhit vuoidnaduodji dutkanehtalaš njuolggadusaid.

SÁM 401 Etihkka, eamiálbmotdiehtu ja -metodologiija, 10 oč

Oahppoovttadaga gullelašvuohta: Sámegiella ja sámi girjjálašvuođa doavttirgrádaoahppu

Oahppokoordináhtor: Annika Pasanen

Oahppu lea lágiduvvon 25.8.-9.11.2022, eanaš Zoom bokte. Guovtte sierra vahkus kurssas ledje fysalaš deaivvadeamit Diehtosiiddas. Oahpahusa ja seminára diibmomearri lei oktiibuot 44 diimmu. Kurssas ledje golbma studeantta, buot min iežamet doavttirgrádaprogámma studeanttat ja stipendiáhttat. Buot studeanttat cevze eksámenis.

Kurssa sisdoallu lea dakkár, ahte oahpahussii servet ollu min fágabargit ja maiddá guosselogaldallit. Dán háve ledje oktiibuot 10 logaldalli. Oahpahusa álggahii Lappi universitehta dutkanprofessor Rauna Kuokkanen oktiibuot 6 diimmu láidehusain. Das, ahte kurssa sisdoalu huksejit hui iešguđetlágán surggiid áššedovdit, leat sihke buorit bealis ja hástalusat. Nubbe dáfus studeanttat ožžot mánggabealat dieđuid das, mo eamiálbmotdiehtu ja -metodologiija ja ehtalaš gažaldagat vuhttojit iešguđet surggiin ja dutkanfáttáin. Nuppe dáfus mun koordináhtorin oainnán, ahte livččii dárbu čatnat iešguđet osiid buorebut oktii ja eambo guorahallat logaldallamiid sisdoalu studeanttaiguin iešguđet logaldalliid gaskkas. Dat goittotge eaktuda, ahte kurssa koordináhtor ieš lea vuodjun dan suorgái. Lean dán raporttas guorahallan maiddá dan molssaeavttu, ahte kurssa čadahuvuoški rievddaduvvošii ja eksámena sajis studeanttat galget čállit oahppanbeaivegirjji.

Kurssa bargovuogit doibmet goittotge viehka bures jo dálá hámis. Lea heivvolaš lágidity oahpu neahta bokte, muhto áinnas ávžžuhan doallat deaivvadanvahkuid Diehtosiiddas omd. álggus ja loahpas. Dat lihkestuvvá buoremusat, jus eará doavttirgrádakurssain lea seamma geavadat ja oktasaččat sohppojuvvon deaivvadanvahkut. Kurssa oktan hástalusain lea dat, ahte vai das livččii studeanttaide ávki ja vai lea jierpmálaš bovdet guosselogaldalliid, kurssas galggašedje leat unnimustá moadde studeantta. Kurssa ferte aktiivvalaččat márkanastit olggobeale studeanttaide, jus mis eai leat doarvái iežamet studeanttat searvamin.

Kurssa praktihkalaš bealit ja doarjjadoaimmat ledje ortnegis. Canvas geavahuvvui dasa, ahte buot kursamateriálat ja -lohkamušat lasihuvvojedje dohko. Eksámenvuogádagain buot manai bures.

Eksámena sensoreren čađahuvvui vuđolaččat: moai mielsensoriin guorahalaime eksámenčállosiid guhkká ja sensorerema manjá ságastalaime juohke studeanttain sierra guđege čállosa birra. Dainna láhkái eksámenis šattai studeanttaide sihkkarit ollu ávki sihke kurssa fáttá dáfus ja oppalaččat diedalaš čállima dáfus.

Buoridanárvalusat:

Livččii buorre, jus kurssa koordinerešii dakkár fágabargi, guhte ieš dovdá vuđolaččat eamiálbmotdieđu ja -metodologiija ja lea iežas bargguin guorahallan daid gažaldagaid. Go leat ollu logaldallit, measta juohke háve ođđa olmmoš, de kurssas bohtet ovdan hui iešguđetlágán fáttát ja oainnut. Mu mielas vuhtto – dego ovdditge háve, čakčat 2021 go koordinerejin seamma kurssa – ahte livččii dehálaš čohkket iešguđet logaldallamiid dieđuid ja jurdagiid oktii ja ságastallat studeanttaiguin eambbo. Dat goittotge eaktuda, ahte koordináhtor ieš lea vuodjun dan suorgái. Mun in leat, ja dađe bahábut dovddan, ahte in nákke doarvái bures guorahallat áššiid studeanttaiguin.

Nubbi čoavddus soaittášii leat dat, ahte studeanttat galget čállit eksámenčállosa sajis oahppanbeaivegirjji dahje -portfolio. Nu ahte sii ieža guorahallet juohke logaldallama sisdoalu ja ságastallet dan birra ovtas. Dalle berrešii goittotge rievddadit olles kurssa čađahanvuogi, nu ahte bargoseminára ja eksámenčállosa sajis leat omd. guokte smávit bargoseminára, main guorahallojuvvojit studeanttaid oahppanbeaivegirjji. Dalle ii dárbbášuvvošii sierra eksámen. Kurssa geatnegahtton bargun livččii oahppanbeaivegirji man galgá čállit omd. 80% kurssa logaldallamiin.

Galgá boahttevuođas bargat dan ovdan, ahte kurssas livčče goittotge moadde studeantta. Go mis leat nu unnán iežamet doavttirgrádaahasat, dat eaktuda dan, ahte kurssa fállujuvvo olggobeale doavttirstudeanttaide. Dákkár kurssas lea hui dehálaš beassat ságastallat, oahpásmuvvat iešguđetlágán nákkosgirjeprošeavttaide ja speadjalastit iežas dutkamusa ja vuolggasajiid earrásiiguin. Mun persovnnalaččat oainnán, ahte ii leat dáigá lágidity kurssa 1-2 studeantta várás. Dat lea maiddái guosselogaiddiid geahččančiegas problemáhtalaš: jus dalle okta studeanta omd. buohccá, lea hui unohis dilli go lea olggobeale áššedovdi bovdejuvvon ja studeanttat váilot.

SÁM 406 Sámi girjjálašvuodadutkan oassin eamiálbmot- ja unnitlogugirjjálašvuodas, 10 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Sámegeiella ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaohppu

Oahppokoordináhtor: Harald Gaski

Kurssas lei dušše okta studeanta, ja oahpahas lágidityvui neahta bokte. Dat dilli attii vejolašvuoda heivehit oasi oahpahasas studeantta sávaldagaid mielde, mat leat ávkin sutnje dutkosa čállimii. Kursaplána lea oalle viidát hábmejuvvon, ja oahpahasas guoskkahuvvo oahppoplána visot bealit, muhto deaddu biddjui álgoálbmotmetodologiijii, mas miellagiddevaččamus ságastallamat dáhphuvvet juste dáid áiggiid dutkanmáilmmis. Sihke oahpaheaddji ja studeantta mielas lei somá ságastallat gokko ja mii lea fága dutkanfronta dál, de ollu deaddu oahpahasas biddjui juste buohtastahttit dan mii Sámis

dáhpáhuuvvá dainna mat máilmmis muđui adnojit dutkama váldočuolbman dál. Go oahppu fas lágiduvvo, lea doaivva ahte lea juolluduvvon áigi ođasmahttit oahppoplána ja dahkat oahpahusa vel eanet deaivilin ja áigečovdilin go maid dat dál lea. Kursa berre addit buori vuodu studeanttaide oahpásmuhttit iežaset dutkandisiplinna áigečovdilis ja guovddáš fágalaš gažaldagaide.

Buoridanárvalusat:

Oahppoplána dárbbáša vuđolaš ođasmahttima vai buorebut váldá vuhtii maŋimus logijagiid riikkaidgaskasaš fágalaš ovdáneami. Áigumuš livččii dan čadahit ovtta fágaguimmiiguin 2023 mielde, nu ahte oahppoplána ovddosguvlui deattuha sámi ja álgoálbmotdutkama oktiigullelašvuoda eanet go maid dálá fágaplána dahká.

SÁM 408 Sámi sosiolingvistihkka máilmmiviidosaš konteavsttas, 10 oč

Oahppoovttadaga gullelašvuodta: Sámegealla ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaohppu

Oahppokoordináhtor: Annika Pasanen

SÁM 408 Sámi sosiolingvistihkka máilmmiviidosaš konteavsttas -kurssa álggii 30.8. ja nogai 10.11.2022. Mun ledjen kurssa koordináhtor ja váldooahpaheaddji. Kurssa bargovuohkin ledje mu logaldallamat ja oktasas ng. lohkanbiirret, dahjege dieđalaš artihkkaliid lohkan ovddalgihtii ja guorahallan ovtta deaivvadeami áiggi. Lassin ledje guokte guosselogaldalli: Hanna Lantto Turku universitehtas muitaleamen baskigiela dili birra ja Ekaterina Gruzdeva Helssega universitehtas muitaleamen Ruoššaeatnama gielladili ja erenomážit nivhigiela birra. Ledje hui ávkkálaš guosselogaldallamat. Kurssa loahpabealde lei bargoseminára, mas studeanttat ovdanbuvttie iežaset artihkalgiehtačállošiid álgoveršuvnnaid.

Kurssa oahppoplána lei diibmá rievddaduvvon eksámena ektui: eksámena sajis molssaeaktun kurssa čadaheapmái ledje juogo ovdanbuktin dieđalaš konferánsas dahje fágalaš artihkkala giehtačálus. Buot golbma studeantta válljejedje artihkkala. Eksámenis cevze guovttis, goalmát jávkkaai eksámenis dohkálaš siva geažil ja ohcá maŋiduvvon eksámena gidđat 2023.

Deaivvadanplána mielde kurssa deaivvademiid diibmomearri lei oktiibuot 28. Dat lea uhcit go láve 10 oč kurssas, go lohkanbiire-bargovuohki eaktudii eambo iešheanalaš barggu. Duohtavuodas deaivvadeamit ledje measta álo guhkibut plána ektui. Mun ledjen buot golmma studeantta bagadalli, nu ahte mis ledje ollu sáгат. Lohkanbiire-bargovuohki lei hui ávkkálaš, ja áiggun dan geavahit boahhtevuodas maiddái eará dásiid sosiolingvistihkka kurssain. Oainnán, ahte kurssa ovddidii studeanttaid fágalaš jurddašemi ja dutkanproseassa, dasa lassin dat lei munnje persovnnalaččat hui ávkkálaš ja somás vásáhus ja ovddidii mu máhtu fágaoahpaheaddjin ja bagadallin.

Kurssa praktihkalaš bealit ja doarjjadoaimmat ledje ortnegis. Canvas geavahuvvui dasa, ahte buot kursamateriálat ja -lohkamušat lasihuvvojedje dohko. Eksámenvuogádagain buot manai bures.

Mielsensoriin guorahalaime studeanttaid čállosiid vuđolaččat ja kommenteriime daid studeanttaide maŋjegihtii.

Buoridanárvalusat:

In oainne stuorra buoridandárbbuid kurssa ektui, dušše lohkamušaid ja lohkanmeari ferte árvvoštallat ja muhtun osiin ođasmahttit. Čuovvovaš háve livččii vuogas lasihit kurssa deaivvadandiimmuid nu, ahte lea vejolaš guorahallat eambbo fáttáid. Dál dan ráddjii dat, ahte mus lei nuppi kurssa koordineren oktanaga ja studeanttain ledje jođus sihke eará kurssat ja geatnegahtton oahpahusbarggut.

SER 101 Ovdalaš sámi ealáhuslágít, 10 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Boazoealáhusa bachelor

Oahppokoordináhtor: Rávdná Biret Márjá Eira Sara

Oahppu lágiduvvui čakcalohkanbajis 2022, borgemánus ja čakčamánu. Dán háve leimmet boazoealáhusbacheloroahpuid juohkán golmma oassái ja dat lágiduvvui okta oahppu mas eksámen ovdal nubbi álggii. Ovdal leat lágiduvvon parallealla eará oahpuiguin. Das dieđusge lea sihke ovdamunit ja eai. Omd. lei okta studeantta gii dajai ahte lei vuogas dušše jurddašit ovttá oahpu birra, nuppe dáfus soaittášii buorre jus lea oktanaga eará oahpuin go de sáhtášii eará oahppu leat doarjjan dán ohppui. Die lea ášši maid fertet Teamas árvvoštallat galgat go nu ain lágídit. Muđui ferte gulahallama ja diehtajuohkima buoridit ja ahte seamma prográmmaoahpuin fertešii seammalágán gulahallanvuohki ja movt Canvasa geavahit gulahallan- ja diehtajuohkinplattfoarbman. Eksámengáibádus lei ovttasčállindokumeantta (Google Docs) masa juohke studeantta čálii čoahkkáigeasu iežas oasis maid lei ožžon lohkanmearis, ja maŋemus neahttadeaivvadeamis de ovdanbuvttii studeantta iežas oasi lohkanmeari njálmmálaččat ja nu šattai ságastallan mielstudeanttaiguin ja oahpahedjiiin/koordináhtoriin. Studeanttat ledje duhtavaččat dainna bargogáibádusain go dat geahpedii sin dili ja ii lean dárbu lohkat jur juohke čállosa muhto ankkre oahpásnuvai olles lohkanmeriin. Ovttasčállindokumeantta almmuhuvvui Canvasii maid juohkehaš de beasai ávkástallat eksámena čállima oktavuodas, lassin ahte Canvas ledje muhtun lohkanmeari čállosat gávdnamis maid koordináhtor lei dohko bidjan. Lassin ovttasčállimii lei vel eksámengáibádus ahte ledje searvan unnimusat 75% oahpahussii maid buohkat dahke.

Oahpus ledje 11 studeantta mas 7 gullet Boazoealáhusbachelorai. Buohkat válde eksámena ja cevze bures.

Buoridanárvalusat:

Nuppe hávvái sáhtá lohkanmeari rievdadit, omd. lasihit Anders Larsena čállosa ja geahčadit gávdno go eará gáldo go “Sámiid historjá. Muđui buoridit gulahallama ja diehtajuohkima Canvasa bokte.

SER 102 Sámi birasehtalaš vierut boares áiggi rájes, 10 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Boazoealáhusa bachelor

Oahppokoordináhtor: Mikkel Nils Sara

Oahppu lea vuosttaš gearddi čadahuvvon. Nuppelohkásaš sturrodaga studeantajoavkkus lea leamaš stuora beroštupmi fáttáide mat leat ovdanbukton deaivvademiid logaldallamiid ja studeantaságastallamiid bokte. Oahppu lea fuomášuhtán studeanttaide čálalaš gálduid árvvu. Das logaldallamiid áigumuš lea leamaš oahpahit studeanttaid dulkot daid sámegieldoahpagiid ja daidda gullevaš jurddavuoga mielde, ja nu dovdat ovdalaš áiggiid vieruid oahppáseabbon. Dás dasto maid fuomášuhtit makkár árvvu ja vejolašvuođaid mitalusat ovddastit maiddái otnáža ja boahhte áiggi ehtalaš gažaldagaid dáfus. Ná orru oahppu bures lihkostuvvan. Fágalaš bealis dieđus álo ferte jurddahit buoridanmuni, ii unnimusat ođđa sámegielat dutkama/lohkamušaid bokte. Earamuđui lea oahpu lágideapmi doaibman juogo bures dehe dohkálaččat. Studeantačoagganeamet dás Sámi allaskuvlla leat iešalddiset dat mat leat doaibman buoremusat.

Buoridanárvalusat:

- Studeanttat leat árvvoštallamis namuhan ahte mañemus čoagganeami ja eksámena gaskka eai lean várrejuvvon beaivvit lohka várás. Dát lea njulgejuvvon prográmma čuovvovaš oahpus.
- Nuppe hávvái ferte ráhkaneapmi álggahuvvot ja doaimmahuvvot buoret áiggi, eanemusat oahpaheddjiid bargodili dáfus, muhto maiddái dan dáfus ahte astat buorebut gulahallat studeanttaiguin geat leat ohcan/váldán vuostá oahpposaji.
- Eará logaldalliiguin (earágo oahpu team-oahpaheddjiiguin) soaitá fertet čavgadeappot sohppot mat leat logaldallama fáttát, d.m. unnidit spiehkastemiid fáttás.

SER 103 Olmmoš ja biras, 10 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Boazoealáhusa bachelor

Oahppokoordináhtor: Mikkel Nils Sara

Oahppu lea vuosttaš gearddi čadahuvvon, muhto lea joatkka ohppui SER 102 Sámi birasehtalaš vierut boares áiggi rájes. Nuppelohkásaš sturrodaga studeantajoavkkus lea leamaš stuora beroštupmi fáttáide mat leat ovdanbukton deaivvademiid logaldallamiid ja studeantaságastallamiid bokte. Oahppu lea fuomášuhtán studeanttaide čálalaš gálduid árvvu diehto- ja ságastallanvuodđun. Das logaldallamiid áigumuš lea leamaš oahpahit studeanttaid dulkot daid sámegieldoahpagiid ja daidda gullevaš jurddavuoga mielde, ja ná árvvoštallat otná dili olbmuid ja birrasa okta- ja gaskavuoda dili. Ná orru oahppu bures lihkostuvvan. Fágalaš bealis dieđus álo ferte jurddahit buoridanmuni, ii unnimusat ođđa sámegielat dutkama/lohkamušaid bokte. Earamuđui lea oahpu lágideapmi doaibman juogo bures dehe dohkálaččat. Studeantačoagganeamet dás Sámi Allaskuvlla leat iešalddiset dat mat leat doaibman buoremusat.

Buoridanárvalusat:

Eai leat.

SER 104 Árbevirolaš sámi ealáhusdoaimmat odne, 10 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Boazoealáhusa bachelor

Oahppokoordináhtor: Ole-Anders Turi

Oahpus ledje 2 fysalaš deaivvadeami, 1 neahtádeaivvadeapmi ja 1 ekskuršuvdna. Dain fysalaš deaivvadeamiin ledje logaldallamat fágabargiin allaskuvllas ja olgobeale logaldallit, gos logaldallamat guske fáttaid nu go vuodđoealáhusat sámis, ja mo dat ealáhusat leat rievdan. Studeanttat fitne maid geahččame fitnodagaid mat leat huksejuvvon sámi vuodđoealáhusaid nala, gos besse oaidnit ja gullat mo dat fitnodagat vuhtiiválde sin árvvuid, mo maid makkár hástalusat leat dain fitnodagain go geahččalit ođasmahttit árbevirolaš doaimmaid. Eanas logaldallamat guske fáttaid mat ledje lohkanmearis. Studeanttain lei čálalaš eksámen, ja dan ovdal fertejedje lohkkat ovttá artihkal lohkanmearis, maid fertejedje ovdanbuktit.

Buoridanárvalusat:

Go geahččá SER 104 oahppoplána de galgá studeanttat diehtit servodaga moderniserema váldogovastaga mii guoská erenoamážit sámi servodahkii 1950/60-logu rájes. Lohkanmearis livčče buorre jus leat girjjit mas leat servodatekonomalaš sisdoallu. Eai dárbbas dan geatnegahtton lohkanmearis, mo dan doarjjalohkamušas. Livčče vuogas jus leat okta beaivi gos beassá mannat čadat dan politihkalaš ja ekonomalaš rievdadeamis Sámis.

Oahppoplána ii dárbbas rievdadit, muhto moadde rievdadusat lohkanmearrái, okta liige beaivi go lea fysalaš deaivvadeapmi, vai olle mannat čadat dan fágalaš sisdoallu ja ahte oahpahuvvo studeanttaide mo gálduide čujuhit.

Lea dárbu ahte boahpte bachelorprográmmas čadahuvvo oanehaš logaldallama mo geavahit ja čujuhit iešguđetlágan gálduide. Eará evttohus lea sirdit álgu ohppui dán diedalaš čállin kurssa.

SER 182 Praksis i formidling av samisk kultur og samfunnskunnskap, 30 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Ii gula oahppoprográmmii, lea praktihkalaš oassi ofelaš-doaimmas

Oahppokoordináhtor: Marie Kvernmo

SER 182 har vært preget av "unntakstilstand" i 2022-2023. Dette skyldes stor utskifting av rådgivere, og brudd i reisevirksomheten da TDI plutselig ble trukket fra veiviserbudsjettet på vårsemestret. Hele veiviserstudiet har hatt for stor arbeidsbelastning både på studenter og rådgivere. Tiltak som er gjort for å forbedre dette:

- SER-180 er blitt forlenget med 2 uker slik at det ikke blir for intensivt.
- Reisevirksomheten før jul er redusert. Det fører til at en del av SER-182 undervisninga kan flyttes til høstsemestret slik at det blir mindre belastning på vårsemestret.
- Skolebesøkene slutter etter 16. mai.
- Siste samling er satt til siste uka i mai i forbindelse med eksamensforbereding
- På det kommende årets oversiktsplan er veiledning ført opp til bestemte tider og mengder, og i sammenheng med oppgaver som skal leveres inn.

Det som har fungert bra:

- Eksamensmappe-opplegget
- Skolebesøksplanen/oversiktsplanen
- Reisevirksomheten inntil april
- Med unntak av perioden fra februar til og med april, har kommunikasjonen mellom veiviserne og rådgiverne vært god

Buoridanárvalusat:

Ting som bør forbedres:

- Med unntak av i nødsituasjoner eller situasjoner som veiviserne ikke kan løse selv, må henvendelser til rådgiverne skje kun i arbeidstida.
- Det må jobbes mer med veiviserne som gruppe, om samarbeidsetikk, gruppedynamikk og konflikthåndtering.
- Evaluerings-survyen må oppdateres og forbedres.
- Store trekk fra veiviserbudsjettet må varsles og tilrettelegges ett år i forveien, da det kan hindre gjennomføringen av studiet og føre til brudd på studieplaner og kontrakter.
- Studentene har gitt uttrykk for at hele veiviserstudiet til tider har vært for intensivt og stressende og for mye informasjon på kort tid. De har også blitt veldig slitne av all reisevirksomheten. De har likt SER-182 studiet, vært veldig fornøyd med skolebesøksplanen som ga god oversikt, men kommunikasjonen med skolene kan forbedres. De ønsker at de hadde fått mer opplæring og oppfølging i pressehåndtering, pressemeldinger og nettsiden.

DUO 101 Duddjoma ja hábmema bargovuogit (10 oč) ja DUO 144 Duodji ja haddebidjan (5 oč)

Oahppoovttadaga gullelašvuohta: Duoji ja hábmema bachelor

Oahppokoordináhtor: Samuel Valkeapää

8 studeantta leat čadahan DUO 101 oahpu. 6 studeantta čadahan DUO 144 oahpu. Deaivvadeamit juohke nubbi vahkku. Studeanttat ledje duđavačča koordineremii, jodiheapmái, deaivvademiide ja organiseremiidda. Bargo- ja árvvoštallanvuogit heiveje bures. Jámma máhcahusa addin barggadetiin. Bargohivvodat lei muhtin studeanttain oahppočuoggáid ektui oalle stuoris.

Go ledjen koordináhtor, válden ovddasvástádusa bagadallat eambbo, mii lei resurserejuvnon. Duoji bealde ovttá kursii (ohppui) lea juolluduvvon ovttá oahpu veardde

resurssat. Duođas duoji bealde leat guokte suorggi, masa studeanttat gáibidit ja dárbbasit sierra bagadallama. Gulahallan Canvasiin ja Teamsain ja šleađgapoasttain. Hui bures doaibman.

Duoji studeanttat ledje erenoamáš duđavačča. Áidná heittot ášši lea, ahte ii lean studeanttaide jotkkolašvuohta joatkit oahpuid giđđat 2023, vaikke orui bealli doaivume beassat studeret.

Buoridanárvalusat:

- Dipma ja garra duodjái goappázii sierra oahpaheaddjeresursa. Duoji ja hábmema bachelora ođđa oahppaplánain dát lea jo siste.
- Gáiddus oahpahusa livččii dehálaš nanosmahttit.

DUO 122 Aerpievuokien vætnam vaarjelidh jñh jealajehtedh, 15 oč

Oahppoovttadaga gullelašvuohta: Ii lágiduvvon oassin prográmmaoahpus.

Oahppokoordináhtor: Inga Pålve Idivuoma

Oahppu lea lihkostuvvan bures. Oahpu lágideapmi lea ovttasbargu sámegeiela- ja kulturguovddáš Aajegiin Plasssjas, gos Aajege fuolahii lullisámi duodjebagadallama ja Sámi allaskuvla lágidii oahpu koordinerema ja teorehtalaš oahpu ja bagadallama. Studeanttat leat oppalaččat duhtavaččat. 4 studeantta čadahedje oahpu.

Váldo bagadallanvuohki lea joavkobagadallan gos studeanttat barget iešheanaláččat joavkkus ja ožžot bagadallama dárbbu mielde. Oahpus lea sullii bealli várrejuvvon praktihkalaš barggaid joavkobagadallamii. Dát guoská dušše lágiduvvon oahpahussii. Dát vuohki doaibmá bures.

Studeanttat leat addán njálmmálaš máhcahaga oahpu lágidettiin. Studeanttat leat máhcahan ahte leat duđavaččat oahpaheddjiiguin ja logaldalliiguin, ja ahte oahpahusas lei alla dássi. Nu maiddái lohkanmearis ja gulahallamis/diehtojuohkimis. Studeanttat leat erenoamáš duhtavaččat go oahpu praktihkalaš oassi lágiduvvui lullisámegillii. Teorehtalaš oassi lágiduvvui dattege eanaš dárogillii.

Buoridanárvalusat:

Oahpus lea oassi leamaš neahttaoahpahus. Fágaoahpaheaddji ja koordináhtor dovda ahte váilu gelbbolašvuohta neahttaoahpahusa lágideamis ja ávžžuha ahte go nuppes go lágiduvvo neahttaoahpahus, de ferte ožžut kursema ja dovdat visot njuolggadusaid vuogádagas.

JOU 181 Filbma buvttadeapmi: Sámi ja álgoálbmot mitalusat filmmaid bokte, 10 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Ii gula makkárge oahppoprográmmii

Oahppokoordináhtor: Inker-Anni Sara

Oahpus ledje 3 studeantta, geat leat buohkat váldán eksámena. Oahppu lihkostuvai bures. Váttisvuohta filbmaoahpuin lea, go allaskuvllas eai leat fásta filbmasuorggi fágabargit. Koordináhtor válddii oktavuoda 3 filbmasuorggi bargiin, muhto oktage dain ii sáhtán álgit dan ohppui oahpaheaddjin iige guosselogaldallin.

Oahpus ledje golmma diibmosaš fysalaš deaivvadeamit Diehtosiiddas golbma beaivvi juohke nuppi vahkus. Govvenáigodagas studeanttat ledje iešguđet govvenbáikkiin govveme. Oahpu organiseren doaimmai bures.

Bargovuogit leat heivehuvvon oahppanjoksosiidda nu, ahte studeanttat leat oahppan bargat viidásabbot mánusiin, govvet ja editeret, nu ahte boadusin šaddet oanehis filmmat.

Canvas ja What's App geavahuvvojedje gulahallanreaidun ja dat doibme bures. Studeanttat geavahedje What's App gulahallama organiseret iežaset govvensešuvnnaid ja jearrat oahpaheaddjis ja koordináhtor veahki/jearaldagaid. What's App attii vejolašvuođa jođánit reageret ja čoavdit studeanttaid hástalusaid. Canvas fas doaimmai bures, go galggai juohkit oahpahusa sisdoaluid. Dađi bahábut ii lean vejolaš geavahit WiseFlowa buktit sisa eksámenbihtáid, mat ledje filmmat, go dat ledje beare stuorra fiillat.

Buoridanárvalusat:

- Jus oahppu nappes lágiduvvo, de vuordámuš lea, ahte studeanttat leat vázzán JOU 180 Screenwriting filbmamánus oahpu ovdal JOU 181 oahpu. Studeanttat galget leat ovdal čállán giehtačállošiid, mat leat fágalaččat dohkkehuvvon dahje čadahuvvon.
- Screenwriting ja Filbma buvttadeapmi oahpuin galgá leat seammá giella goappát oahpuin vai Screenwriting produsere studeanttaid Filbma buvttadeapmi ohppui. Dán háve Screenwriting oahpus oahpahusgiella lei engelasgiella ja Filbma buvttadeapmi oahpus dat lei sámegiella.
- Go oahppoplánaid čállá, de galget leat filbmasuorggi olbmot hábmemin oahppoplánaid.
- Oahpaheaddjis galgá leat reála gelbbolašvuohta. Oahpaheaddji galgá leat govven ja čállán ovtta giehtačálloša.
- SA:s váilot tehnikkalaš rusttegat postproduksuvdnii, omd. filbmafágalaččat gievra dihtorat, mas lea buorre jietna, ahte sáhtá jienain bargat.
- Jus oahpus leat eambo go 5 studeanta, de galget leat eambo oahpaheaddjit. Max. Studeantalohku lea 5 dain resurssain.
- Olles oahppu gaskkalduvai vahkuin, go dušše okta olmmoš IT:s didii beassansáni dihtorii, iige son lean olámuttus. Boahte háve galgá sus leat IT:s sadjásaš dahje dieđut dakkár báikkis, gos buot IT bargit sáhttet daid gávdnat

SÁMI OAHPAHEADDJE OAHPAID GOAÐI OAHPUT

V5MAT-2100 Sámi etnomatematikhkka, 30 oč

Oahppoovttadaga gullelašvuhta: Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddje oahppu 5.-10. master

Oahppokoordináhtor: Anne Birgitte Fyhn

Studeantaárvoštallamat čájehit ahte studeanttat ávžžuhivčče eará studeantaid válljet fága ja ahte sii vásihit buriid oahppanjoksosiid. Ii leatge ovddiduvvon dárbu rievdadit fágaplána. Bargo- ja árvoštallanvuogit heiveje bures, go adde studeanttaide vejolašvuoda čiekŋudit muhtun áššiide. Studeanttat ledje duhtavaččat veahá earálágán eksámenvugiin, gos ráhkade logaldallama dihto mihttojovkui. Studeanttat bovdejuvvoje maid čállit kapihtala matematihkkastudeantaid oahppogirjái, mas fáddá lei Sámi matemáhtalaš jurddašanvuogit.

Geatnegahtton bargogáibádussii šattai eambo fokus go teavstta galge boahttevaš matematihkkaoahpaheadjit lohkat, ja studeanttat barge mihá buoret dáinna bargguin. Seamma oidnui go geatnegahtton bargun lei ráhkadit filbmabihtáža árbevirolaš mearrasámi fanasduddjoma mihtidanvugiid birra. Studeanttat barge vuđolaččat, olu vuđoleappot go jus dušše bagadalli livčče galgan lohkat barggaid.

Bagadallanvuogit leatge maid doaibman bures, ja studeanttat leat oassálasten aktiivvalaččat ja maid álggahan fágalaš digaštallamiid. Studeanttat leat guldalan koordináhtora, guosselogaldalliid ja hárjehallanbagadalliid bagadallama.

Buoridanárvalusat:

- Ahte oahpahus lea sámegillii
- Ekonomiija čielggadit ovdagihtii, vai mátkkoštanbušeahhta livččii čielggas lohkanbaji álggus. Dát lei hástalus dán háve danin go oahppu lei ođas ja ii leat oassin allaskuvlla dábálaš oahppofálaldagain.

PED 606 Sámi pedagogihkka mánáidgárddis (30 oč) ja PED 186 Sámi pedagogihkka mánáidgárddis (15 oč)

Oahppoovttadagaid gullelašvuhta: Ii gula makkárge oahppoprográmmii

Oahppokoordináhtor: Anne Ingebjørg S. Eriksen

Pilohtaoahppu, čađahuvvon vuosttáš geardde. Oahppu lei gelbbolašvuodalohten SáMOS-prošeavtta pilohtamánáidgárdiid bargiide, ja Sámediggi lea ruhtadan oahpu. Oahpu leat čađahan oktiibuot 15 studeantta. PED 606 oahpu leat 2 studeanta čađahan kursan (eai leat váldán eksámena, muhto ožžot kursaduodaštusa), ja 5 studeanta váldán eksámena. PED 186 oahpu leat 4 studeanta čađahan kursan, ja 4 studeanta váldán eksámena.

Nana vuodđu ja vásáhus huksejuvvon. Oahppu berre odđasit fállujuvvot gos oahppu maid váldá vuhtii eará sámegeallaid. Oahppu maid galggašii ovddidit Oahpahusdirektoráhtii (UDIR) vuoi lea sin viidásit oahppofálaldagaid searvvvis.

Obbalaččat leat studeanttat duđavačča oahpuin ja ožžon áddejumi mii sámi pedagogihkka ja gievrras giellamodeallat leat, nu ahte lea olahan mihttuid. Studeanttaid mielas leamaš oahppu hui ávkkálaš ja logaldallamiid sisdoallu leamaš buorre. Buorre struktuvra ja huksehus pedagogihkka ja giela gaska. Bagadallamat leamaš dehálačča ja heivehuvvon erenoamážit juohke mánáidgárdeárgabeaivái. Buorre liiba mánáidgárdebargiin ságastallat ja čiekŋalit reflekteret sin iežaset árgabeaivvi ja barggu birra ja nu šattai ovdánahttin prošeaktamánáidgárdiin, laktii kvalitehta bagadallama ja oahpahusa sisdoalus.

Buoridandoaimmat leat biddjon johtui árvoštallamiid vuodul, ee. Power Pointtat dárogillii jorgaluvvon vuoi studeanttat geat eai hálldaš davvisámegealla ja čuvvo oahppu dulkkaid bokte, nagodedje buorebut oažžot mielde sisdoalu. Canvas čorgejuvvon vuoi álkibut gávdat doppe. Iskan buoret áiggis dieđuid juohkkat, muhto ii álo doaibman áigeresursaid geažil. Oahpahussii addán eanet áiggi ja saji reflekšuvnnaide ja joavkobargguide.

Hástalusat oahpus ledje ahte lei unnán koordinerenresursa. Oahppoovttadat lei huksejuvvon Sámedikke SáMOS prošeavtta várás, mii gáibidii hui olu áiggi logistihkkii ja gulahallamii sihke SáMOS prošeavttain ja pilohtamánáidgárdiin. Oahppu álggahuvvui alimus Covid-19 áigge. Álgo jahkebeali oahpahus, bagadallan ja gulahallan šattai dušše neahta bokte mii álggus soittii váikkuhit oahpahusa kvalitehtii. Oasseváldit eai lean hárvádan dasa.

Eanaš oasseváldiin ii lean álggos čielga govva mii SáMOS prošeakta, ovdánahttinbargu ja rievadásproseassat leat. Buoret diehtajuohkkin SáMOS prošeavtta bealis ovdal oahpu álgima váillui. Oahpahusa álgodeaivvemiin manai áigi buot diehtajuohkimiidda. Hástalussan leamaš buohkaid oažžut oassálastit fysalaččat buot deaivvemiide iešguđetge sivaide geažil; váilevaš sadjásat mánáidgárdiin, Covid-19, buozalmasvuohka ja eará. Sivas go bargit/studeanttat lotnašuvve pilohtamánáidgárdiin oahpu áigodagas, ii šaddan álo kontinuehta ovdánahttinbargguiguin mánáidgárdis.

Buoridanárvalusat:

- PED 606 oahppoplána sáhtášii sisdoallat 2 modula, omd. 15+15 oč, nu ahte oahpu sáhtta váldit guovtti oasis ja vaikke oaniduvvot ovttá oahppojahkái.

- PED 606 eksámena sáhtášii rievdaduvvot: - čálalaš oaniduvvo 3 beaivái ja lassin čadahit njálmmálaš eksámena gos studeanttain lea vejolašvuohta čiekŋudit eksámenčállosa vuodul ja vejolaččat loktet árvosáni.
- Goappašat oahppaplánat berrejit čorgejuvvot, erenomážit 6. čuoggá.
- Árvvoštallat ja ođasmahttit oahppanjoksosiid, lohkanmeari viidodaga ja ođasmahttit ođđaseamos dutkamiin, girjjálašvuoda ja fágalaš artihkkaliid
- Lunddolaš álggahit oahpahusa ovdánahttin fáttáin.
- Eanet analysa ja guorahallan dáidda fáttáide: Kultuvra, nannet iežaset kulturmáhttu, koloniserema váikkuhusaid birra, sámáidahttin, dekoloniseren
- Gáibádus beassat eksámenii; bargogáibádus iežas ossodagas ovdánahttinbargu, bagadallan olles bargiidjovkui
- Diehtujuohkima buoredit, áiggil buktit dieđut ja ii ollus rievdadit mearriduvvon deaivvadanplána.
- Oahpahit Canvas reaiddu geavaheami lea dárbu.
- Juohke studeanta oažžu máhcaheami iežaset čállinbargguide.

MOA 130 Servodat, oskkoldat ja etihkka (SOE), 20 oč

Oahppoovttadagaid gullelašvuohta: Sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu

Oahppokoordináhtor: Kati Eriksen

Máhttoviidodaga čadahedje gávccii studeanta. Máhttoviidodat lágideuvvui 13.3.-16.6.2023 nu ahte ledje 3 deaivvadanvahku, 2 eksámenvahkku, 2 hárjehallanvahkku ja 6 neahttaoahpahusvahkku.

Oahpaheaddjejoavkkus lei govtolaš buorre ovttasbargu plánema, gulahallama ja čadaheame ektui. Teams bargolatnja leamaš ávkin dasa. Bargogáibádusat muttagis olu ja čatnon máhttoviidodatplána oahppanjoksosiidda. Bargovuogit heivejit oahppanjoksosiidda. Bargohivvodat heive oahppočuoggáid ektui. Studeanttaide lea fállujuvvon bagadallan bargogáibádusaide ja eksámenčállosii. Studeanttain leamaš ovddasvástádus bivdit bagadallama, mii lea eatnasiidda doaibman bures. Muhtumiidda hástalus doarvái árrat jearrat bagadallama.

Gulahallan studeanttaiguin lei hástaleaddji. Muhtumiidda lei eahpečielggas maid oaivvilda ahte ferte searvat 80% oahpahussii. Dás berrešii leat hui čielga rávvagat, mat gustojit buohkaide. Gulahallamis lei figgamuš fitnet studeanttaid gulahallat Canvas bokte, muhto dat ii lihkostuvvan. Gulahallan dáhpuhuvai Teams, e-boastta, Canvas ja SMS bokte. Muhtin studeanttain orui leamen vuordámuš ahte koordináhtor/oahpaheaddji vástida dalán. Okta studeantta moittii mángii ahte gulahallan ii doaibman. Oasseáigebarggus lea váttis doaibmat koordináhtorin, go vuolggasadji lea ahte koordináhtor ferte reageret dalán go čuožžilit váttisvuodat. Dát hástali čada oahpu.

Doarjjadoaimmat/bálvalusat leat doaibman oasil hui bures, sii leat leamaš hui veahkkái, muhto lea hui váttis diehtit ahte gii fuolaha makkár áššiin hálldahusas. Intraneahtta doaibma hui funet. Doppe gávdnojit boares dieđut ja obbalohkái rivttes dieđu lea hui váttis gávdnat. Koordináhtorii, geas ii leat hárjánupmi, dovda ahte vuorjá kollegaid, go ii dieđe ja gávna dieđuid. Vuodđodoaimmaide (dieđu

ohcamii, prográmmaid oahpahallamii) manná nu ollu áigi ahte koordinerema ii gánnet váldit badjelasas, jos ii leat ollesáigge bargi.

Buoridanárvalusat:

- Obbalaš plána ja oahppanjoksosat berrejit dárkkistuvvot. Lohkanmeari berre ođasmahttit.
- Sensorraportta ja ovddit fágaraortta vuodul evttohit ahte eksámenvuohki ferte rievdaduvvot ovdalgo máhttoviidodat čađahuvvo čuoŋvovaš háve. Praktikalaččat studeantaid čálalaš barggaid sisaaddin lei dušše 72 diimmu ovdal eksámena. Dasa lassín ovttá studeantta (heiveheapmi) ektui dušše 48 diimmu. Dan áiggis sensor galggašii nagodit ráfis lohkat studeantaid barggaid, geahččat daid máhttoviidodatplána ulbmiliid ektui, dárkkistit gáldočujuhemiid doallelašvuoda ja heivvolašvuoda barggu čuolmma ektui. Dákkár áigetávvalis bargat buot dan ii lean govtolaš iige dohkálaš sensorii. Das maiddá čuoŋvu ahte vuoiggalašvuoda studeantaid ektui ii lean buorre. Sis lea vuoigatvuoda oažžut vuđolaš árvvoštallama ja vuoiggalaš sensorerema.
- Koordinerema berre bidjat olbmui, guhte dovda oahpu ja ásaŋusa. Jos dat ii leat vejolaš de ođđa koordináhtorii ferte fálojuvvot eanet láidehus ja veahkki. Livččii vuogas ahte koordináhtoris livččii eanet oahpahus, dál koordináhtorii lei biddjon beare 3 oč.

**Sámi
allaskuvla**

Sámi University of Applied Sciences

samas.no

RAPORTA

KVALITEHTARAPORTA 2022/23

MIHTUT JA DOAIMMAT 2024

Dutkan- ja oahppostivra dohkkehan 5.12.2023. Evttohus Sarni allaskuvlla stivrii.

Sisdoallu:

1	ÁLGGAHUS	5
2	SISAVÁLDINKVALITEHTA	7
2.1	Rekruteren ja vuostáiváldin	7
2.2	Almmuhuvvon oahput, ohcamat ja registrerejuvvon studeanttat	9
2.3	Ohcciid gelbbolašvuohta	15
2.4	Doavttergrádaoahpu sisaváldin	17
2.5	2023 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi	17
2.6	Váldohástalusat ja spiehkasteamit	18
2.7	2024 váldovuoruheamit	18
3	OAHPPOKVALITEHTA	19
3.1	Oahput (oahppoportefølje)	19
3.2	Oahppoplánat	20
3.3	Fágabirrassa gelbbolašvuohta	21
3.4	Oahppobiras	24
3.5	Internašunála studeanttat ja lonohallanprográmmat	26
3.6	Oahpuid árvoštallan	27
3.7	2023 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi	29
3.8	Váldohástalusat ja spiehkasteamit	30
3.9	2024 váldovuoruheamit	32
4	EKSÁMENKVALITEHTA	34
4.1	Kandidáhttabuvttadeapmi ja čađaheapmi	34
4.2	Eksámeniid čađaheapmi	37
4.3	Doavttergrádaoahpu čađaheapmi ja kandidáhttabuvttadeapmi	40
4.4	Fágalaš áigegeavaheapmi	42
4.5	Relevánsa	43
4.6	2023 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi	44
4.7	Váldohástalusat ja spiehkasteamit	45
4.8	2024 váldovuoruheami	45
5	DUTKANKVALITEHTA	46
5.1	Buvttadeapmi ja gaskkusteapmi	46
5.2	Dutkan- ja ovdánahttinbarggut ja fágalaš gelbbolašvuođalokten	50
5.3	Fágalaš ovttasbargu (našunála ja riikkaidgaskasaš)	54
5.4	2022/2023 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi	55
5.5	Váldohástalusat ja spiehkasteamit	56

5.6	Oahppojaigi 2023/24 váldovuoruheamit	57
6	RÁMMAKVALITEHTA.....	58
6.1	Bargiidhálddašeapmi	58
6.2	Ekonomiijahálddašeapmi.....	58
6.3	Doarjjadoaimmat.....	58
6.4	Stivrrat ja lávdegottit	59
Tab. 1	Váldologut sisaváldinkvalitehtas.....	7
Tab. 2	2022 čavčča ja 2023 giđa bivnnuheamos oahput.....	12
Tab. 3	Sámi allaskuvlla fágagodiid jahkedoaimmat.....	21
Tab. 4	GDS-goadi ja SOA-goadi resursadárbbut 2022/23 oahppojaigi	23
Tab. 5	Internašunaliserema váldologut	26
Tab. 6	Váldologut eksámenkvalitehtas.....	34
Tab. 7	Bachelor- ja masteroahpuid plánejuvvon ja čađahuvvon oahppočuoggát 2022	35
Tab. 8	Árvosátnejuohku Sámi allaskuvllas oahppojaigiin 2021/22 ja 2022/23 (%)	39
Tab. 9	Váldologut dutkankvalitehtas	46
Tab. 10	Almmuheamit 2019–2022	47
Tab. 11	Almmuhanlogut 2017–2022 fágasuorggi mielde.....	47
Tab. 12	Almmuhanlogut 2022 juhkkjuvvon čálliide.....	48
Tab. 13	NSI-doarjjaohcamat 2023	49
Tab. 14	Olggobealde ruhtaduvvon dutkandoaimmaid sisabohtu Sámi allaskuvllas 2019–2022 (duhát kr.)	52
Tab. 15	Ohcamat ja juolludeamit olggobealde ruhtaduvvon prošeavttaide 2019–2022	52
Tab. 16	DOB-áigekategorijat	53
Tab. 17	Ovttasalmmuheapmi	55
Govus 1	Almmuhuvvon oahput ja ohcamat čakčalohkanbajiin 2019-2022	11
Govus 2	Almmuhuvvon oahput ja ohcamat giđđalohkanbajiin 2020-2023.....	11
Govus 3	Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid ohcamat.....	12
Govus 4	Registrerejuvvon studeanttat čakčalohkanbajiin 2019-2022	13
Govus 5	Registrerejuvvon studeanttat giđđalohkanbajiin 2020-2023	14
Govus 6	Kandidáhttabuvttadeapmi 2019-2023	35
Govus 7	Olggobealde ruhtaduvvon doaimmat 2022	51
Govus 8	Ovttasalmmuheapmi	55

1 ÁLGGAHUS

Sámi allaskuvla hábme jahkásaččat kvalitehtaraportta mii addá ollislaš gova ásausa oahppo-, dutkan- ja rámmakvalitehtas. Kvalitehtaraporta hábmejuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádaga mielde ja lea dehálaš reaidu kvalitehtasihkkarastinvuogádaga ja kvalitehtabarggu ovddideapmái.

Dutkan- ja oahppostivra (DOS) galgá sihkkarastit kvalitehta ja kvalitehtasihkkarastinortnegiid Sámi allaskuvlla doaimmain. DOS mearrida dárkileabbo kvalitehtamihtuid ja ortnegiid daid iešguđet kvalitehtadimenšuvnnaide mat gusket oahpuide ja dutkamii. DOS galgá gozihit fágalaš birrasa, oahppobirrasa ja doarjjadoaimmaid kvalitehta. DOS mearrida ja ođasmahtta árvvoštallanvuogádaga- ja ortnegiid mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.

Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádat lea reaidu mii galgá sihkkarastit ahte buot bealit doaimmas dollet alla kvalitehta ja ahte kvalitehtaovddideapmi jođihuvvo áigges áigái. Kvalitehtaovddideami bargu ja spiehkastemiid njulgen galgá leat mielde identifisereme guđiid surggiide galgá bidjat lassi resurssaid, ja guđiin surggiin sáhtta ođđasit vuoruhit resurssaid.

Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning gáibiduvvo ee. ahte ásašus galgá lánčit dili nu ahte oahppokvalitehta ovddiduvvo dađistaga, ásašus sáhtta gávdnat kvalitehtahedjoneami oahppofálaldagain ja ahte ásašus sihkkarastá dohkálaš dokumentašuvnna kvalitehtabarggus.

Kvalitehtaraporta 2022/23 barggu birra

Sámi allaskuvllas lea guhka leamaš mihttun gođiid oažžut eambbo mielde kvalitehtaraportta bargui. Maiddái dán vuoro lea oahppohálddahus sádden oahpuid čoavddaloguid, árvvoštallamiid bohtosiid ja fágarašorttaid gođiide. Ulbmilin lei ahte gođit mannet daid čađa ja árvvoštallet manne bohtosat leat nu mo leat ja vejolaččat mo dáid sáhtta buoridit. Dasto lea dollon čoahkkinn prográmmajođiheddjiiguin, gos ságastallojuvvui gávdnosiid birra ja makkár doaibmajuid leat bidjan johtui ja makkáriid sáhtta bidjat daid ektui.

Maiddái Shot-iskkadeami¹ bohtosat leat sáddejuvvon gođiide ja dáid birra lea maid ságastallojuvvon čoahkkimis prográmmajođiheddjiiguin. Ee. dán vuođu leat váldovuoruheamit oahppobirrasa ektui evttohuvvon.

Lea áin hástalus gávdnat vuogas raporterenvuogi mii čatná kvalitehtaraportta, sensor- ja fágarašorttaid ja studeanttaid árvvoštallamiid oktii, ja mii heive allaskuvlii. Čoahkkimis prográmmajođiheddjiiguin, lea evttohuvvon ahte prográmmajođiheaddjit ja oahppohálddahus dollet jahkebealeságastallamiid čoavddaloguid, raporttaid ja árvvoštallamiid birra. Ulbmil čoahkkimiin lea čuovvolahttit bohtosiid, árvvoštallat mo sáhtta doalahit ja ovdánahttit dan mii doaibmá ja mo sáhtta buoridit dan maid dárbbaha.

Lea dárbu ságastallat kvalitehtaraportta bargovuogi ja sajádaga ásašusas. Manemus jagiid lea vásihuvvon váttisin oažžut buot dieđuid mat dárbbahuvvojat raportii ja vuhtto ahte

¹ Studeanttaid dearvvašvuođa- ja loaktiniskkadeapmi maid Álbmotdearvvašvuoðainstituhtta čađaha. Mihttojoavku lea buot ollesáiggestudeanttat Norggas

ásahusas vuoruhuvvo raporta iešguđet ládje. Maiddái čuovvulahttenbargu lea hástaleaddji, go dasa ii leat vuogádat iige plána, mii dagaha ahte lea váttis diehtit gean ovddasvástádus guhtege doaimma johtuibidjan lea.

Dutkama bealde leat dán jagi kvalitehtaraportii váldán mielde eanet statistihka ja eanet sisdoalu vássán jagi birra. Leat viiddidan viđát kapihttala nu ahte lohkki dál oažžu eanet loguid, kommentáraid ja analysaid Sámi allaskuvlla dutkamis.

Kvalitehtaraporta lea leamaš gulaskuddamis ásašusas ovdal DOS meannudeami. Gulaskuddamis eai boahtán cealkámušat.

2 SISAVÁLDINKVALITEHTA

Sisaváldinkvalitehta guoská diehtujuohkimii ja rekruterenbargui, ohcciid bagadallamii, studeanttaid dáidui ja eavttuide studeret go váldojit sisa ođđa ohppui, sisaváldimii ja ođđa studeanttaid vuostáiváldimii, ja maiddái man bures allaskuvla nákke integreret ođđa studeanttaid oahppobirrasii ja man buori čuovvoleami nákcet addit vuosttaš oahppojaagi. Tabealla 1 čájeha Sámi allaskuvlla váldologuid sisaváldinkvalitehtas.

Tab. 1 Váldologut sisaváldinkvalitehtas

	2021/22		2022/23	
	2021 čakča	2022 gidđa	2022 čakča	2023 gidđa
Almmuhuvvon oahput oktasaš sisaváldimis	5	-	3	-
Almmuhuvvon oahput báikkálaš sisaváldimis	23	20	29	22
Ohcanalternatiivat ²	620	296	607	576
Vuosttašprioritehtaohcamat	348	167	312	228
Fállojuvvon oahpposajit	372	79	277	133
Vuostáiváldán oahpposajifálaldaga	205	59	231	91
Registrerejuvvon studeanttat ³	205	160	185	125
Ásahusa iežas mastergrádstudeanttat	25,7	-	20	-

Logut leat vižžojuvvon Database for statistikk om høgre utdanning (DBH:s)

2.1 Rekruteren ja vuostáiváldin

Sámi allaskuvla galgá rekruteret studeanttaid miehtá Sámi ja eará eamiálbmotguovlluin. Sámi allaskuvla galgá dovddusin dahkat erenoamáš fágaprofiilla ja eamiálbmotperspektiivva oahpahusain.

Rekruterema ektui leat Máhttodepartemeanttas earenoamáš vuordámušat. Vurdojuvvo ahte Sámi allaskuvla vuoruhá studeantarekruterema joatkkaskuvlaohppiide geat gerget joatkkaskuvllas ja sáhttet duodaštit oppalaš lohkan gelbbolašvuoda, ja ahte allaskuvllas lea systemáhtalaš studeantarekrutereren sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuide.

Sámi allaskuvlla 2022/23 rekrutterenplána čilge ahte min mihttojoavkkut leat ohccit miehtá Sámi geat devdet oahpuid sisabeassangáibádusaid. Eanaš oahpuide lea sámegi elgelbbolašvuodta sisabeassangáibádussan, ja danin leat oahppit joatkkaskuvllain gos lea vejolaš válljet sámegiela vuosttaš- dahje nubbingiellan, vuoruhuvvon mihttojoavkkut.

Rekruteremis lea leamaš mihttun leat eambbo oidnosis miehtá Sámi ja doaluin gos lea vejolaš deaivat mihttojoavkkuid. Rekrutterenjoavku lea leamaš rekrutterenmátkkiin Riđđu Riđđufestiválas, Vuonnamárkaniin, Sámi joatkkaskuvllas Kárášjogas, Noereh jahkečoahkkimis Romssas, Girkonjárggas oahppomeassus ja Sáminuorra jahkečoahkkimis Omlidenis Ruoŋas. Ulbmil mátkkiiguin lea leamaš olahit eambbo vejolaš studeanttaid ja čatnat oktavuoda sámi nuoraiguin. Máhcaheamit leat ahte olbmot liikojit ahte allaskuvla

² Logut čájehit galle ohcama ásahussii ledje, beroškeahtá galli ohppui okta ohcci lea ohcan.

³ DBH dieđuid vuodul lea registrerejuvvon studeanttaid lohku studeanttat geat leat registreren iežaset ja máksán lohkanbadjedivada. Sii guđet leat doavttergrádaprogrammain eai lohko studeantan ja eai leat oassin dán raporteremis. Juohke studeanta lohko dušše ovtta prográmmii.

čájeha sidjiide beroštumi ja ahte mii leat oidnosis sin guovllus maid. Olbmot dadjet ahte jurdda álgit allaskuvlii ádjána láddat ja vásihit ahte allaskuvla ii leat leamaš nu oidnosis ovdal.

Sámi allaskuvlla rabas beaivi lea dehálaš rekrutterendoaimma gos beassat deaivat vuoruhuvvon mihttojoavkku. Vuoruhuvvon mihttojoavkkut leat nuorat gaskal 16-20 jagi. Sámi allaskuvla bovde joatkkaskuvlaohppiid geain lea sámegiella vuosttaš- dahje nubbigiellan ja skuvllaid Suoma- ja Ruotabeale gos leat sámegiellat oahppit. Maiddái dihto ásašusat, nugo Sogsakk bovdejuvvojit.

Rabas beaivi 2023 giđa lágideuvvui guovtti oasis, gos vuosttaš oasis lei logaldallan mas mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu lei fáddán. Nubbi oassi lágideuvvui bargobájiid bokte iešguđet prográmmaoahpuin. Máhcaheapmi joatkkaskuvllain lea ahte rabas beaivvis ferte leat fágalaš sisdoallu vai sii sáhttet vuoruhit boahit ohppiiguin. Oahppit váillahedje eanet praktihkalaš dieđuid, nu go sisabeassangáibádusaid birra ja movt ohcat oahpuide. Sii liikojedje bures Fred Buljo logaldallamii. Rekrutterenjoavkku ávžžuhus boahttevuhtii lea fas bovdet logaldalliid geat leat hájjanan leat lávddi alde ja sáhttet ovdanbuktit min oahpuid geasuheaddji vugiin.

Maiddái márkanfievrrideami deattuheapmi sosiála mediain lea vuoruhuvvon, lassin dihtomielalašvuhtii teavsttaid doaimmaheamis ruovttusiidui ja SEO:ii (søkemotoroptimalisering) čiekŋudeapmái. Rekrutterenjoavkkus leat dahkan válllejumiid sosiála media ektui, ja Instagram lea dušše adnon rekrutterenulbmili. Dat mielddisbuktá ahte leat alla kvalitehtagáibádusat sisdollui maid almmuha Instagramii, ee. go ulbmiljoavku dás leat 18-25-jahkásaččat. Dán ahkejoavkkus leat alla vuordámušat kvalitehtii ovdal álget čuovvut profiillaid. Dan dihte leat bidjan eanet resurssaid ja áiggi Instagrama sisdollui maid almmuhit allaskuvlla profiillii.

Leat čađahuvvon jearahallamat mat leat vuodđun mearrádusaide maid leat dahkan diehtujuohkimis, márkanfievrrideamis ja rekrutterenbargguin. Jearahallan guoskkai nuorra olbmuid ruovttusiiddu, Google-ohcama ja sosiála media geavahandábiide. Jearahallamis ledje sihke studeanttat ja nuorra olbmot gaskkal 17-30 jagi, ja ledje eret sihke Norggas, Ruotas ja Suomas. Iskkadeamis bođii ovdán ahte go sámi nuorat ohcet dieđuid oahppobáikkiid birra, de vuosttažettiin ohcet Google:s. Sii ohcet majoritehtagillii, go dat addá eanet bohtosiid. Dat mielddisbuktá ahte Sámi allaskuvlla oahput eai nu álkit ide ohcanboadusin.

Dan oktavuođas lea rekrutterenjoavku árvvoštallan ahte allaskuvla berre boktit beroštumi allaskuvlla oahpuide maiddái eará vugiiguin, nu go:

- alla kvalitehtain Instagram-sisdoalus, maiddái danin go nuorat ohcet doppe dieđuid oahpuid ja allaskuvllaid birra;
- skuvla- ja luohkkáguossástallamiiguin, njuolggokommunikašuvnna bokte vejolaš ohcciiguin;
- giellaválllejumiin rekrutterenmateriálain, dás fuomášuhtto ahte gihppagat fertejit maiddái leat majoritehtagiellaide;
- sihkkarastit ahte siidduin nugo utdanning.no leat rievttis dieđut.

Maŋemus jagiid rekrutterenjoavku lea vuoruhan prográmmaoahpuid ja jahkeovttadagaid go leat ráhkadan rekrutterenmateriála neahttasiidui ja sosiála mediaide, go dát oahput addet eanet oahppočuoggáid. Mii leat maiddái oastán bálvalusaid olgobeale olbmui geat leat

ráhkadan rekrutterenfilmmaid ja artihkkaliid. Leat maid vuoruhan ráhkadit gihppagiid oahpuid birra, sihke davvisámegillii, ruotagillii, suomagillii, dárogillii ja engelasgillii, vai viidábut olahit vejolaš ohcciid.

Sámi allaskuvla lea nai ođastan ja moderniseren iežas gráfalaš profiila, ja ođđa profiilla leat váldigohtán adnui 2023 giđa rájes.

Rekruterembarggus lea maid leamaš mihttun buoridit diehtajuohkima vejolaš ohcciide ja buoridit neahttasiiddu sisdoalu, ee. dieđuid oahpuid ja sisabeassangáibádusaid birra iešguđet gielaide.. Lea vuoruhuvvon almmuhit oahpuid birra dieđuid dan gillii go oahppu lágiduvvo, ja buoridit diehtajuohkima earenoamážit oppalaš lohkanlabbolašvuoda gáibádusaid birra olgoriikka ohcciide. Dasa lassin lea utdanning.no siiddu sisdoalu buorideapmi vuoruhuvvon

Allaskuvla lea nai bargan guhka ođđa neahttasiiddu ásaheimiin, muhto bargu lea maŋŋonan. Ođđa neahttasiidduin bargojuvvo viidáset, ja vuordimis gárvána 2024 mielde.

Mis lea nai leamaš fokus addit studeanttaide buori vuostáiváldima. 2022 čavčča álggahanvahkku prográmma lei plánejuvvon nu ahte galggašii nagodit fáttmástit buohkaid. Prográmmas lei ekonomijakursa, kursa psyhkalaš dearvvašvuoda birra, allaskuvlla oahpporeaidduid birra ja oahppoteknihkka kurssa. Studeanttat ledje earenoamáš duhtavaččat oahppoteknihkka kurssain. Muđui leimmet bidjan olu návccaid lánčit dili nu ahte studeanttat besset oahpásnuvvat eará studeanttaiguin, márkabáikái ja márkanolbmuide. Iskkadeapmi maid čađaheimmet maŋŋel álggahanvahkku, čájehii ahte studeanttat leat ollislaččat leamaš duhtavaččat fáldaldagaiguin, muhto muhtin osiin lea ain buoridanmunni. Oahpásmuvvanlunša, bearraltuvra, Lounge Sápmi konsearta, pizzaeahket ja kurssat, earenoamážit oahppoteknihkka kursa, orrot leamaš hui buorit daid bohtosiid vuodul.

Rekrutteremis lea nai leamaš mihttun geavahit studeantaambassadevrraid ja hábmet rekrutterenfilmmaid go oaidnit ahte lea dárbu leat eambo visuála jus galgat olahit nuorat mihttojavkkuid. Dasa lassin lei mihttun čalmmustahttit bargovejolašvuodaid Sámi allaskuvlla oahppofáldaldagain márkanfievrrideamis. Dát mihtut eai leat joksojuvvon nu bures go livčče sávahahtti, ee. kapasitehta geažil.

Allaskuvllas lea leamaš hástalus oažžut sin guhte leat ohcan ja ožžon oahpposajifáldaldaga, álgit studeantan. Rekrutterema ja sisaváldima oktavuodas leat čađahan iskkadeami ohcciid gaskkas geat ožžon oahpposajifáldaldaga, muhto eai vuostáiváldán. Iskkadeamis bohtá ovdan ahte oassi válddii vuostá fáldaldaga eará ásaahas. Dasa lassin vástidit ohccit ahte heajos diehtajuohkin, ee. deaivvadanplánaid ja eksámeniid birra, lea ággan dasa ahte eai váldán vuostá fáldaldaga. Dát čájeha ahte lea dárbu buoridit diehtajuohkima oahpuid birra. Priváhta ákkat nugo ee. bargu, fárren, ekonomija ja unnán heiveheapmi dagahit ahte ohccit eai váldde vuostá fáldaldaga.

2.2 Almmuhuvvon oahput, ohcamat ja registrerejuvvon studeanttat

Logut čájehit ahte 2022/23 oahppojagi almmuhuvvoje oktiibuot 54 oahpu. 32 oahpu almmuhuvvoje 2022 čavčča, main golbma ledje prográmmaoahpu, ja 2023 giđa almmuhuvvo

22 oahpu. Dát lea veahá lassáneapmi 2021/22 oahppojagi rájes, goas almmuhuvvoje oktiibuot 48 oahpu.

2022 čavčča almmuhuvvon oahpuid gaskkas ledje guokte oahppoovttadaga mat eai álggahuvvon. Goappaš oahput ledje almmuhuvvon sisaváldimis ja daidda ledje ohccit. Okta oahppu ii álggahuvvon go virgádeapmi lei maŋŋonan, ovttasbargoguoimmis váillui fágaresursa ja go dáláš oahppoplánaid ferte geahčadit ođđasit. Dáidda ohcciide manai diehtu miessemánu loahpas. Go dán mađe árrat mearriduvvo ahte oahppu ii álggahuvvo, de eastadit olu liigebarggu ja dan ahte ohccit leat ožžon oahpposaji, máksán divvagiid ja ohcan ja vejolaččat ožžon oahppodoarjagiid.

Nubbi oahppu ges ii álggahuvvon ee. go koordináhtor lei árvvoštallan ahte lea beare stuorra risiko álggahit oahpu dainna studeantaloguin mii lei. Dát dieđihuvvoje ohcciide čakčamánu loahpageahčen. Dát dáhpáhus lei hástaleaddjin allaskuvlii, go koordináhtor maid geassádii oahpus moadde vahkku ovdal álgima ja nu ii lean doarvái áigi gávdnat sadjásačča.

2023 giđa oahpuid gaskkas ledje njeallje plánejuvvon oahpu mat eai álggahuvvon. Ákkat ruovttoluottageassimiidda ledje oahppobirrassa sihkkarastin, resurssaid vuoruheami rievdadeapmi ja váilevaš oahppoplánat. Dát mearrádusat leat dahkkon maŋŋel go oassi oahpuin lei almmuhuvvon, muhto nu árrat ahte ii buktán stuorát hástalusaid.

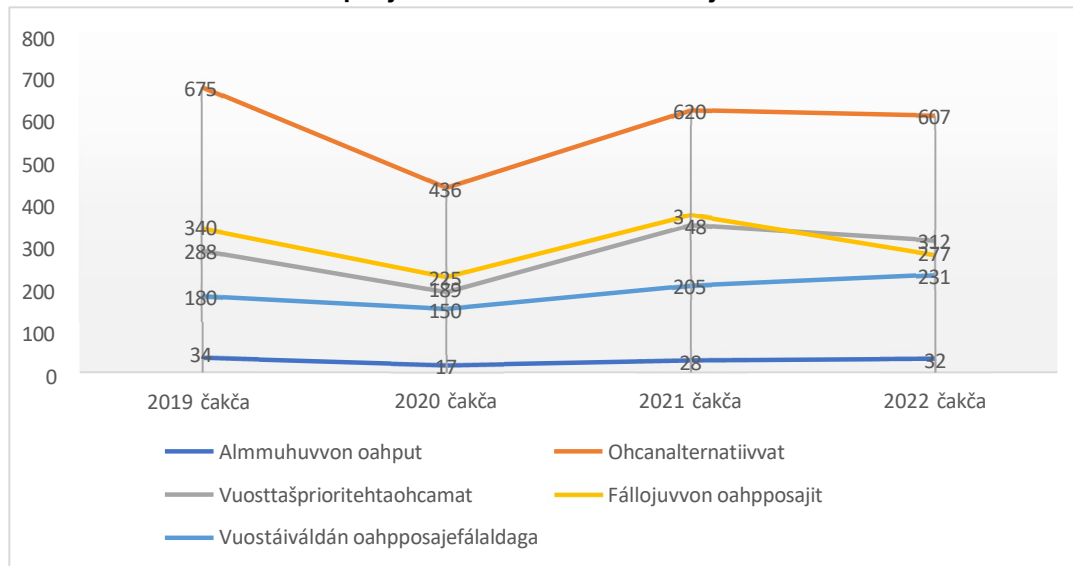
2023 giđa lei duodjeoahppu almmuhuvvon masa bohte rievdadussávaldagat. Dát sávaldat bodii studeantajoavkkus geat sávve beassat joatkit oahpuin giđđat, muhto eai deavdán sisabeassangáibádusaid. Eambbo dán birra kapihttalas 3.8.

Allaskuvlla bealis leat geahččalan eastadit ahte oahppu gesso ruovttoluotta oanehis áiggi ovdal almmuhuvvon álgima, dainna ahte ohccidlogut ja daid árvvoštallan almmuhuvvo oahppokoordináhtoriidda, prográmmajođiheddjiide ja goahtejođiheddjiide ohcanáigemeari guhkideami árvvoštallama oktavuodas. Dalle árvvoštallojuvvon maid galgá go oahppu biddjot johtui vai ii. Hástalus dainna bargovugiin sáhhtá leat jus ohcanáigemearri guhkiduvvo nu guhka ahte liikká šaddá oanehis áigi geassit ruovttoluotta oahpu.

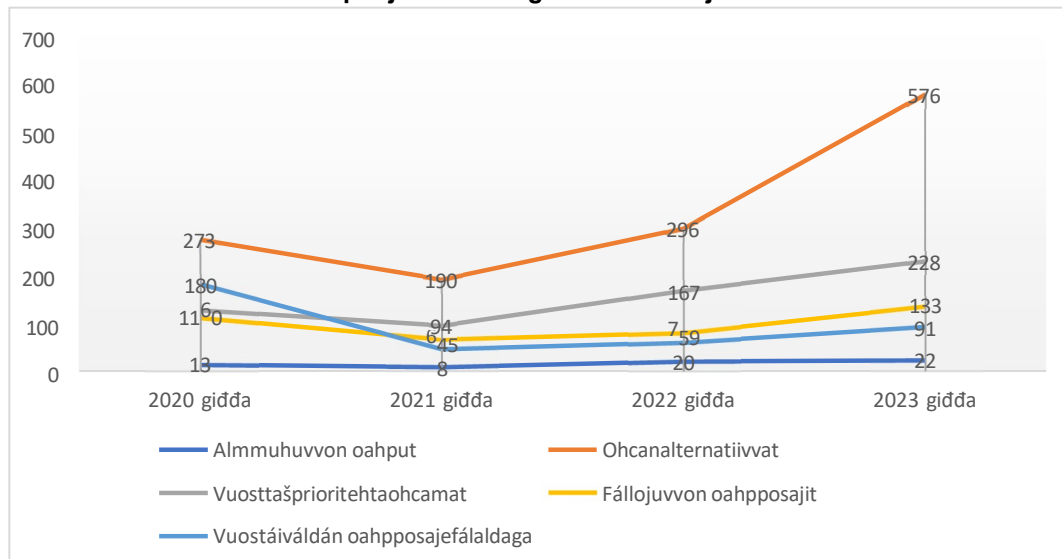
Lea oidnojuvvon dárbu buoridit oahpuid álggaheami rutiinna, ee. go ii leat leamaš áibbas čielggas makkár oahput galget almmuhuvvot ja go oahppoplánaid rievdadeami dahje dohkkeheami oktavuodas lea oahpuin rievdan namma, oahppočuoggát ja/dahje koda, maŋŋel go oahppu lea mearriduvvon biddjot johtui. Mearriduvvon oahput leatge biddjon dárkkisteapmái goahtejođiheddjiide. Dasto lea bivdojuvvon ahte jus leat rievdadusat mearrádussii, de dát ovddiduvvojit sierra.

Lea vásihuvvon ahte dát bargovuohki ii leat doaibman nu bures go sávahahtti. Okta ákkain dasa sáhhtá leat ahte ii lean doarvái čielggas ahte jus leat rievdadusat dahkkon mearrádussii, de fertejit dat ovddiduvvot sierra áššin. Lea áigumuš ain bargat oahpuid almmuheami kvalitehtasihkkarastimiin.

Govus 1 Almmuhuvvon oahput ja ohcamat čakčalohkanbajiin 2019-2022

Govus 2 Almmuhuvvon oahput ja ohcamat giđđalohkanbajiin 2020-2023

Govus 1 ja 2 čájeht mo almmuhuvvon oahput, ohcamat ja registrerejuvvon studeanttat leat leamaš maŋemus jagiid. Dábálaččat lassána ohcamiid lohku go almmuhuvvon oahpuid lohku lassána. 2022 čavčča logut dattege čájeht ahte vaikko almmuhuvvojit eambbo oahput, de ohcanlohku ii lassán, dat lea baicca njiedjan. Seamma guoská vuosttašprioritehtaohcamiidda. Čavčča ektui lea Sámi allaskuvla čuvvon nationála treandda, mii čájeht ahte ohccit alitoahpuide leat njiedjan.

Govvosat ja ohcanalternatiivaid⁴ logut tabealla 1:s čájeht ahte 2022 čavčča ledje 13 unnánat ohcanalternatiivva go 2021 čavčča. 2023 giđa ges ledje 280 eambbo

⁴ Okta ohcci sáhtta ohcat mángga ohppui seamma ásašusas ja buot ohcanalternatiivvat raporterejuvvot. Logut eai čájet galle olbmo leat ohcan.

ohcanalternatiivva go 2022 giđa. Vuosttašprioritehtaohcamat 2022 čavčča njidje veahá 2021 čavčča ektui ja 2023 giđa ges lassánedje 2022 giđa ektui.

Ohcamiid ja registrerejuvvon studeantaid logu njiedjan sáhtta čilgejuvvot ee. dainna go 2019 čavčča ja 2021 čavčča lágiduvvoje olu oahput main ledje buorit ohcciidlogut ja oallugat geat devde gáibádusaid. Go fállujuvvon oahpposajiid lohku lea badjin, de sáhtta dan dulkot nu ahte ohccit leat dakkárat geat duođas háliidit álgit oahpuide. Earenoamážit oahput main ii gáibiduvvo sámegielgelbbolašvuohta ja oahput mat lágiduvvoje neahttaoahppun geasuhedje olu ohcciid.

2020 čavčča ja 2021 giđa ledje logut earenoamáš vuollin, ee. go dalle almmuhuvvoje arvat unnánat oahput, go ledje olu kvalitehtaproseassat jođus ja go allaskuvlla resursadili geažil árvvoštallojuvvui ahte ii leat vejolaš eambbo oahpuid almmuhit.

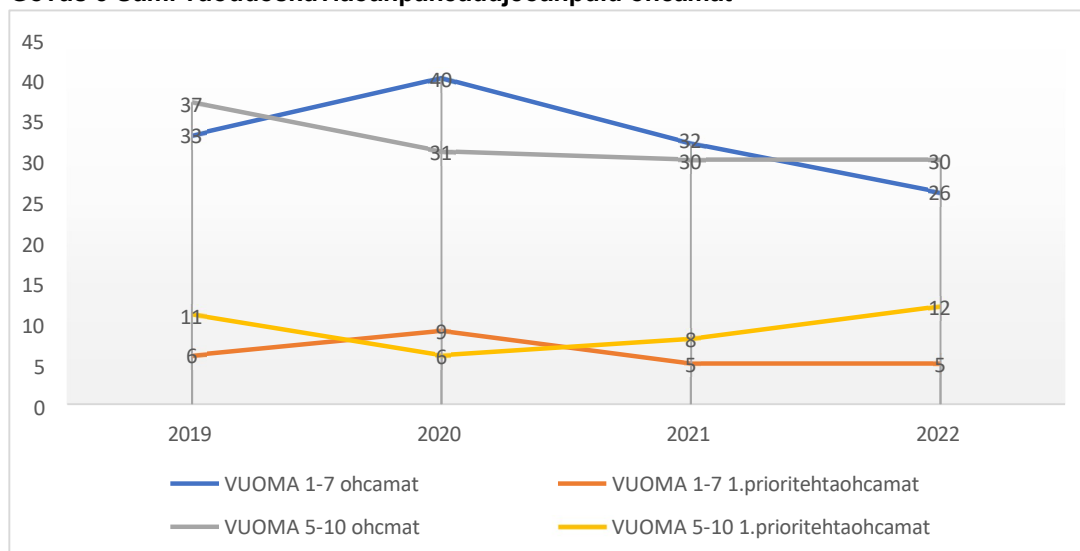
Giđa logut fas čájehit ahte ohcamiid lohku lea lassánan olu, vaikko 2023 giđa eai almmuhuvvon eará guokte eambbo oahpu go 2022 giđa. Eanas almmuhuvvon oahput leat geasuhan 20 ohcci dahje eambbo. Logut kommenterejuvvojit eambbo 2.3 kapihttalas.

Tab. 2 2022 čavčča ja 2023 giđa bivnnuheamos oahput

Oahppu	Ohcamat	Fálaldagat	Álgán studeantat
Davvisámegiella praktihkalaš diliin – álgokursa 1. oassi	55	44	29
Davvisámegiella praktihkalaš diliin – álgokursa 2. oassi	46	38	28
Introduction to Screenwriting: Sámi and Indigenous Storytelling through film	33	26	19
Almmolaš eanan- ja čáhcehálddašeapmi	70	15	12
Olmmoš ja biras odne	48	9	6
Davvisámegiella lohkanbadjeoahppu	44	26	16

Tabealla 2 čájeha dan maid ovdalis namuhit, ahte oahput main ii gáibiduvvo sámegiella sisabeassamii leat earenoamáš bivnnuhat.

Govus 3 Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid ohcamat

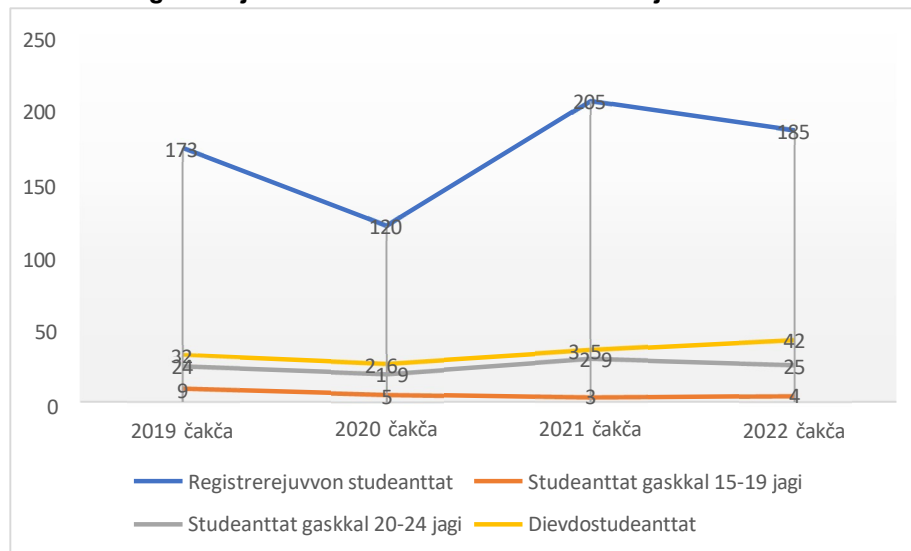
Nu mo namuhuvvon, de leat Máhttodepartemeanttas earenoamáš vuordámušat sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid rekruterema ektui. Ohcamiid logut čájehit ahte dása lea dárbu bidjat eambbo návccaid, go lohku lea jogo bisson nu mo lea leamaš dahje lea njiedjan. Earenoamážit sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 1.-7. ceahki (VUOMA 1-7) logut njidjet, sihke ohcamiid lohku obbalaččat ja maiddái vuosttašvuoruheddjiid lohku. Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 5.-10. ceahki (VUOMA 5-10) vuosttašvuoruheddjiid lohku lea lassánan maŋemus 3 jagi.

Lea ain hástalus rekrutteret studeanttaid prográmmaoahpuide, eandalii sámi oahpaheaddjeoahpuide. Okta vuohki oažžut eambbogiid ohcat dáidda oahpuide sáhtta leat lágidity dád neahttaoahppun main deaivvadeamit ja čalmmustahttit dán lágidityvuogi.

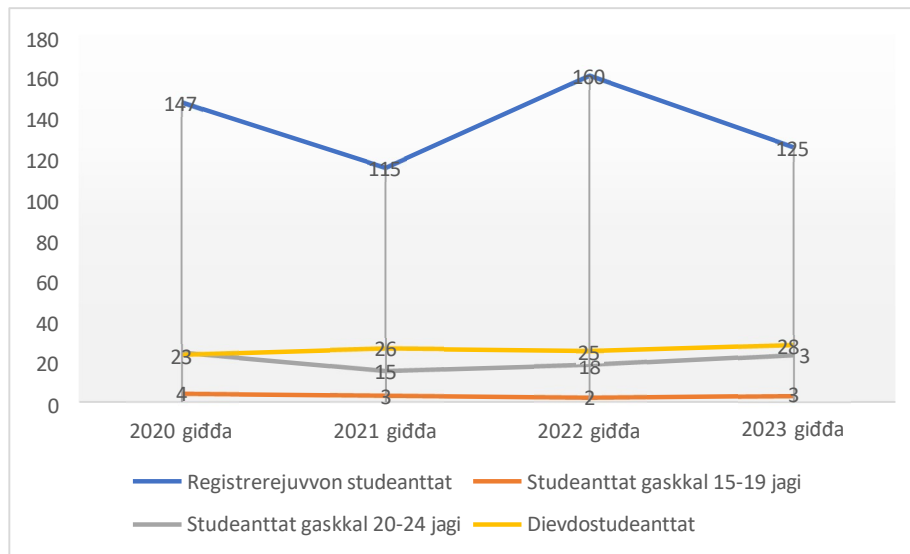
Registrerejuvvon studeanttaid lohku

Allaskuvllas lea leamaš mihttomearrin ahte galget leat gaskkal 190 – 210 *studeantta*. Logut čájehit ahte allaskuvla ii joksas mihttomearis 2022 čavčča ja ahte registrerejuvvon studeanttaid lohku lea njiedjan 20 studeanttain, mii dahká sullii 10 % njiedjama. Giđa lohku ges lea njiedjan 35 studeanttain, mii dahká sullii 20 % njiedjama.

Govus 4 Registrerejuvvon studeanttat čakčalohkanbajiin 2019-2022

Govus 5 Registrerejuvvon studeanttat gidđalohkanbajiin 2020-2023

Nu mo namuhuvvon de fálaimeet mánnga oahpu 2019 ja 2021 čavčča main ii gáibiduvvon sámegiellgelbbolašvuohta ja mat lágíduvvoje neahttaoahppun dahje neahta ja deaivvademiid bokte. Oassi dain oahpuin jotkojuvvui 2020 ja 2022 giđa. Dain oahpuin ledje olu registrerejuvvon studeanttat. Dát, oktan prográmmaoahpuid studeantalogu njiedjamiin, čilge manne registrerejuvvon studeanttaid lohku njiedjá. Vuollegis logut 2020 čavčča ja 2021 giđa sáhttet čilgejuvvot dainna ahte dieid lohkanbajiid lei sisaváldin unnánat oahpuide go muđui.

Logut čájehit ahte 2022 čavčča ledje 68 registrerejuvvon studeanta bachelor- ja masterdásis. Vástideaddji logut 2021 ja 2020 čavčča ledje 69 ja 67. Studeantalogu ektui lei 2022 čavčča 68 % registrerejuvvon studeanttain prográmmastudeanta, 2021 čavčča fas 33,6 % ja 2020 čavčča ges 56 %. Dát speadjalastá maid dan mii ovdalis lea namuhuvvon, ahte prográmmaoahput eai geasut seamma olu ohcciid, ja ahte lea dárbu bidjat eambbo návccaid prográmmaoahpuid rekruteremii, earenoamážit jus galgat joksat kandidáhttabuvttadeami mihtuid.

Registrerejuvvon studeanttaid ahkejuohku čájeha ahte 2022 čavčča ledje 4 registrerejuvvon studeantta gaskal 15 ja 19 jagi, ja 25 gaskal 20 ja 24 jagi. Dát dahká 2,2 % ja 13,7 % registrerejuvvon studeanttain. Vástideaddji logut 2021 čavčča leat 3 (1,5 %) ja 29 (14,1 %) ja 2020 čavčča ges 5 (4,2 %) ja 19 (16 %). 2023 giđa ges ledje 3 studeantta gaskal 15-19 jagi (3 % registrerejuvvon studeanttain) ja 23 gaskal 20-24 jagi (20 %). Vástideaddji logut 2022 giđa leat 2 (1,7 %) ja 18 (15 %), ja 2021 giđa 3 (3 %) ja 15 (20 %).

Logut čájehit ahte allaskuvla ii leat nagodan rekruteret nuoraid geat bohtet njuolga joatkkaskuvllas. Dattege lea movttiidahtti ahte studeanttat gaskkal 20-24 jagi lassánit. Dán sáhtta geahččat ovtas treanddaiguin mat leat servvodagas muđui ge. Prográmmaoahput eai geasut nu olu studeanttaid go ovdal. Sentraliseren treanda ges dagaha, ahte studeanttat geasuhuvvot guovddáš studeantagávpgogiidda gos leat olu iešguđetlágan oahppofálaldagat, stuorát studeantabiras ja buorit astoáiggevejolašvuođat mat geasuhit nuoraid.

Logut čájehit maid ahte 2022 čavčča ledje 42 dievdostudeantta (25,3 % registrerejuvvon studeanttain), 2021 čavčča fas 35 (17,1 %) ja 2020 čavčča ges 26 (22 %). 2023 giđa ledje 28 dievdostudeantta (22,4 %), 2022 giđa 25 (15,7 %) ja 2021 giđa ges 26 (22,1 %). Lea movttiidahtti ahte dievdostudeanttaid lohku lassána. Prográmmaoahpuid ektui bissu lohku sullii nu mo lea leamaš manemus 3 jagi. Earenoamáš dehálaš lea ahte oahpaheaddjeoahpuin ii njieja dievdostudeanttaid lohku. Jus allaskuvllas galgá ain leat mihttu ahte dihto oassi studeanttain leat dievddut, de ferte kártet manne eat geasut dievdduid ja mo sáhtašeimmet geasuhit sin.

Einnostit ain ahte neahttavuđot oahput bohtet leat oidojuvvon oahppofálaldagat. Dát ferte váldot vuhtii go árvvoštallat movt oahpahus galgá boahtteáiggis čađahuvvot, jus galgat nákcet doalahit studeanttaid ja govtolaš studeantlogu, ja earenoamážit jus áigut joksat rekruterema mihtuid. Lassin dása, berret doalahit oahppofálaldagaid mat leat olámuttos eanetlogu álbmogii miehtá Sámi. Oahppofálaldagaid lávdadeapmi eará guovlluide Sámis, omd. lulli-Sápmái, lea čájehuvvon mávssolažžan studeantaárvvoštallamiid bokte.

Lea maid dehálaš ahte fállat studeanttaide buori ja oadjebas oahppobirrása ja sosiála doaimmaid campusis, vai šattašii eanet geasuheadji leat studeantan allaskuvllas. Árvvoštallamat čájehit ahte oallugat leat duhtavaččat fysalaš oahppobirrasiin ja astoáigefálaldagaiguin, muhto maiddáii ee. ahte allaskuvlla studeanttat leat unnánat duhtavaččat kultur-, dearvvašvuođa-, olgoeallin- ja viessofálaldagaiguin go gaskamearalaččat Norgga alitoahppoásahusain. Studeanttat geaidda leat fálaldagat go lea deaivvadeapmi, leat duhtavaččat dainna. Iskkadeamit čájehit maid ahte allaskuvllas leat studeanttat geat leat vásihan givssideami ja seksuála loavkašuhhtima. Eambbo dan birra kapihttalas 3.4.

Lassin dása lea allaskuvlla beaggin okta deháleamos rekrutererenreaiduin. Buorre beaggin geasuha studeanttaid ja bisuha sin ásašusas. Danne lea dehálaš čuovvolahttit studeanttaid moaitagiid ja spiehkastatdieđihemiid. Studeantaárvvoštallamat čájehit ge ahte mis lea buoridanmunni earenoamážit diehtjoahkimas ja oahpuid plánemis.

2.3 Ohcciid gelbbolašvuohta

Dutkan- ja oahppostivra lea mearridan ahte jus oahppu galgá álggahuvvot, de galget oahppoprográmmas unnimusat 6 vuosttašprioritehtaohcci ja oahppoovttadagain ges unnimusat 8 vuosttašprioritehtaohcci. Lohku ii daja maide galget go ohccit leat gelbbolaččat vai eai.

Tabealla 1 čájeha galle ohcanalternatiivva ledje allaskuvlla oahpuide ja galle ohcama ožžo fálaldaga. Čájehuvvo ahte 2021 čavčča ožžo 60 % ohcamiin fálaldaga ja 2022 čavčča fas 45 %. Vástideaddji lohku 2022 giđa lei 27 % ja 2023 giđa fas 23 %. Sin gaskkas geat ožžo fálaldaga, dahke 2021 čavčča 66 % fálaldagain vuosttašprioritehtaohcamiidda ja 2022 čavčča fas 75 %. Vástideaddji lohku 2022 giđa lei 87 % ja 2023 giđa fas 62 %.

Soames oahpuin leat ollu ohccit, muhto unnánat geat ožžot fálaldaga. Dán oaidná earenoamážit 2023 giđa loguin, gos ohcamiid lohku lea measta seamma dásis go 2022 čavčča lohku, muhto dušše 23 % ožžo fálaldaga. Ohcamiin boahtá ovdan ahte oallugat eai

leat duohta ohccit, dát mearkkaša ohccit geain ii leat sámegielgelbbolašvuohta mainna devdet sisabeassangáibádusaid. Plána mielde váldo sisaváldimis atnui čoavddus našunála dásis mas olgoriikkaohccit fertejit duođaštit ahte devdet dihto gáibádusaid ovdal besset ohcat. Dáinna lágiin galgá eambo duohta govva boahtit ovdan go dán čovdosa váldit atnui.

Logut sáhttet maid čájehit ahte lea ain dárbu buoridit diehtajuohkima sisabeassangáibádusaid birra, go vuolled bealli ohcciin ožžot fálaldaga, ja ahte mis lea ain hástalus oažžut ohcciid buktit duođaštusaid maid vuodul meannudit ohcamiid. Vaikko lea bargojuvvon sisabeassangáibádusaid diehtajuohkimiin, earenoamážit olgoriikka ohcciid ektui, de dáikko lea ain buoridanmunni.

Čájehuvvo ahte lea áin dárbu buoridit diehtajuohkima sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid sisabeassangáibádusaid birra. Oahpuide ledje 26 ja 30 ohcama oktiibuot, main 7 ja 16 ledje vuosttašprioritehtaohcama. 12 ohcama oktiibuot devde gáibádusaid ja ožžo fálaldaga, eatnasat čađahuvvon joatkkaskuvlla vuodul ja 1 čađahuvvon alitoahpu vuodul. Eatnasat hilgojuvvon ohcciin eai duođaštan ahte devdet sámegiela (8) dahje matematihka (4) árvosátnegáibádusa.

2022 čavčča lei vuosttaš sisaváldin vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuide rievdaduvvon sisabeassangáibádusaiguin. 2022 giđa rievdaduvvui gáibádus nu ahte ohcciin geain leat unnimusat 40 skuvlačuoggá ii gáibiduvvo unnimusat 4 árvosátnin matematihkas, muhto unnimusat 3. Allaskuvllas ledje 5 ohcci geat ožžo fálaldaga ođđa njuolggadusaid vuodul.

Ásahusa iežas mastergrádstudeanttaid lohku muitala galle studeantta leat váldán bachelorgráda dán ásahusas ja joatkán mastergrádain dáppe. Dát sáhtta muitalit mo ásahus nákke geasuhit studeanttaid eará ásahusain ja/dahje riikkain. Alla lohku sáhtta mearkkašit ahte bachelorkandidáhtat leat duhtavaččat ásahusain, ahte sii eai háliit fárret, ahte eará ásahusaid studeanttat eai dovdda masterfálaldagaid dahje eai deavdde gáibádusaid.

Allaskuvlla lei sisaváldin ovttá 2-jagáš masterohppui 2022 čavčča. Dása ledje 16 ohcci, geain 12 ohcci duođaštedje ahte devde gáibádusaid ja ožžo fálaldaga. 9 sis leat čađahan bachelorgráda Sámi allaskuvllas. Eará ohccit bohte ee. UiT Norgga ártalaš universitehtas ja Oulu universitehtas.

Ovdalis namuhuvvon dieđut sáhttet čájehit ahte masterfálaldat lea geasuheaddji min bachelorkandidáhtaide ja ahte sis lea beroštupmi joatkit Sámi allaskuvllas. Dát čájehuvvo maid eará oahpuid oktavuođas, nu mo boazodoallooahpu, mas dávjá jearahit masterfálaldaga. Doaresfágalaš masterfálaldat, omd. álgoálbmotmaster, mii heive mángga bachelorohppui joatkkan, sáhtášii leat vejolaš rekruterenreaidu.

Vaikko allaskuvlla 2-jagáš masteroahpuide, duojis ja sámegielas, lea ráddjejuvvon rekruterenvuoddu sámegielgáibádusa dihte, de ovdalis namuhuvvon logut goitge sáhttet čájehit ahte fálaldat lea oahpis eará ásahusaid kandidáhtaid gaskkas. Dát lea maid čájehuvvon journalistihka masteroahpu čađaheamis, gos leat leamaš internationála studeanttat maid.

2.4 Doavttergrádaoahpu sisaváldin

2022/23 oahppojagi lei okta ohcci sámegiela ja sámii girjjálašvuoda doavttergrádoahppui, gii maid váldui sisa programmii. Dat lei njiedjan 2021/22 oahppojagi ektui, go ledje golbma, geat buohkat devde gáibádusaid. Liikká lei buoret go 2020/21 oahppojagi, go ii oktage váldon sisa.

Allaskuvlla bealis lei doavttergráda sisaváldin effektiviserejuvvon lagat ovttasbargguin gaskal oahppo- ja dutkanhálddahasa, ja bargiidossodaga. Dán ovttasbarggu oktavuodas ii galgga ohcci sisaváldimii dárbbahit buktit ovdan dieđuid maid lei jo buktán go lei ohcan stipendiáhttavirgái. Dát lei dagahan ahte áššemeannudeapmi manná njuovžileappot ja ahte ohccái lei unnánat bargu.

Doavttergrádaoahpus almmuhuvvojeda 2022 čavčča njeallje oahppoovttadaga ohcan ládje, ja 2023 giđa fas guokte oahppoovttadaga. Čavčča oahppoovttadagaide ledje oktiibuot 6 ohcci, geain guovttes oaččuiga ja válddiiga vuostá fáldadaga. Goappašagat čadaheigga eksámena. Ohcciin geat eai ožžon fáldadaga leigga guovttes geat eaba duođaštan ahte devddiiga sisabeassangáibádusaid ja okta gii ii buktán duođaštusaid.

Bákkolaš oahppoovttadat 2023 giđa manjduvui 2023 čakčii, sihkkarastin dihte studeantabirrása eambbo studeanttaiguin, ja válljenkursa mii maid lei plánejuvvon, ii álggahuvvon. Giđa oahput eai lean almmuhuvvon sisaváldimis, nu ahte daidda eai lean ohccit.

Oktiibuot ledje 9 registrerejuvvon studeantta doavttergrádaoahpus 2022 čavčča ja 2023 giđa. Guovttes registrerejuvvon studeanttain leigga dievddut, dát dahká 22 %. Dát logut čájehit ahte Sámi allaskuvla ii čuovo treandda mii lei leamaš Norggas, go árbevirolaččat leat leamaš eambbo dievddut go nissonat geat ohcet ja čadahit doavttergrádaoahpu. Go geahččá dáid loguid ja rekrutterenvuođu guoskevaš ohppui, de árvvoštallojuvvo ahte oahpus lei buorre studeantalohku.

2.5 2023 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi

Bargu ođastit Sámi allaskuvlla sisaváldinnjuolggadusaid ja hábmet njuolggadusaid reálagelbbolašvuodaohcciid meannudeapmái lei álggahuvvon. Bargu lei vásihuvvon eambbo gáibideaddjin go álggos jáhkkiimet ja danne ii leat bargu gárvvistuvvon vel.

Diehtujuohkin sisabeassangáibádusaid birra, earenoamážit oppalaš lohangelbbolašvuoda gáibádusaid birra olgoriikka ohcciide, lei buoriduvvon. Lea ee. biddjon liŋkka gáibádusaide ruovttusiiddus ja engelasgielat oahpuid oahppoplánain. Logut dattege čájehit ahte dainna sáhtta ain bargat.

Buorre gulahallan gođiiguin rekruterema ja sisaváldima oktavuodas lei geahččaluvvon doalahuvvot, ee. sisaváldima kick-offa ja ohcanáigemeeriid guhkideami proseassa bokte.

Leat bargan dan ala ahte vuoruhit áigemeeriid doallama ja hukset oktasaš ipmárdusa dáid ektui, ee.

koordináhtoriid giehtagirjji ja koordináhtoriid kurssa bokte, diehtajuohkin e-boasttaid bokte, sisaváldin- ja TimeEdit kick-offaid bokte. Oaidnit ahte lea ain dárbu vuoruhit dán barggu, earenoamáš dehálaš lea bargat dan ala ahte almmuhit deaivvadanplánaid nu árrat go vejolaš.

Áigemearri oahpuid ruovttoluotta geassimii ii leat mearriduvvon. Dán berre čuovolahttit 2023/24 oahppoja.

2.6 Váldohástalusat ja spiehkasteamit

Oahpuid ruovttoluottageassin dáhphuvvá beare maŋjit. Dát čuohcá sihke ohcciide ja allaskuvlla beaggimii. Go mángii dáhphuvvá ahte oahppu gesso ruovttoluotta oanehis áiggi ovdal plánejuvvon álgima, de lea čielggas ahte dát čuohcá beaggimii. Dán sáhtá geahččalit eastadit mearriduvvon oahpuid dárkkistemiin buori áiggi, muhto muhtun dilálašvuodain lea veadjemeahtun garvit ruovttoluottageassima oanehis áiggi, omd. go koordináhtor geassáda.

Allaskuvllas lea rekrutterenkonsuleanta virgi dollojuvvon vakánta 2023 geasi rájes, ja juoga mii čuohcá allaskuvlla návccaide vuoruhit buori ja systemáhtalaš rekrutterenbarggu ovddosguvlui.

2.7 2024 váldovuoruheamit

- Vuoruhit rekruterema, earenoamážit dieđuid oahpuid birra ja daid almmuheami.
- Buoridit oahpuid almmuheami rutiinna.
- Mearridit áigemeari oahpuid ruovttoluottageassimii.
- Váldit atnui ohcciid sillenvuogádaga, ulbmiliin ahte oažžut eanemus lági mielde duohta ohcciidloguid.
- Sámi allaskuvlla ođđa neahttasiiddu gárvet ja váldit adnui.
- Joatkit sisaváldinnjuolggadusaid ođastemiin.
- Vuoruhit deaivvadanplánaid almmuheami rekruterenreaidun.

3 OAHPPOKVALITEHTA

Oahppokvalitehta guoská Sámi allaskuvlla oahppoportefølja ja fágabargiid gelbbolašvuoda hálddašeapmái, mo oahput organiserejuvvojit, ja guhtege oahpu hábmemii ja sisdollui. Dán kvalitehtadimenšuvdnii guoská maid man bures allaskuvla láchčá buori oahpahusa, oahppobirrása ja internašunaliserema. Kvalitehtabargu galgá ovddidit ja sihkkarastit nanu fágagelbbolašvuoda ja nannet gaskkustangelbbolašvuoda ja ipmárdusa mo oahppan dáhpuhuvvá ja mo konstruktiivva oahppanproseassat ovdánahttojuvvojit.

3.1 Oahput (oahppoportefølje)

Stivrra strategalaš mearrádusat, servvodaga dárbbut, allaskuvlla servodatdoaimma ja resursadilli lea vuodđun oahpuid ovdánahttimii. Allaskuvlastivra mearrida oahpuid guhkesáiggeplána ja jahkásaččat makkár oahppoprográmmat galget álggahuvvot boahhte oahppojagi. Stivra árvvoštallá kvalitehtadimenšuvnnaid gustovaš láchkaásahusaid hárrái. DOS ges mearrida makkár oahppoovttadagat galget álggahuvvot boahhte oahppojagi ja galgá dan oktavuodas árvvoštallat devdet go oahput gustovaš kvalitehtagáibádusaid.

Sámi allaskuvla lea bargame oahpuid guhkesáiggeplánain. Ulbmil bargguin lea mearridit goas, gos ja makkár oahpuid fállat, seammás go dát adno bargoveagaplána ráhkadeamis. Dasa lassin galgá plána čilget goas lágídit oahpuid main oahpahus sáhtá ovttahttojuvvojit. Bargu lea biddjon johtui ja plána mielde galggai guhkesáiggeplána meannuduvvot stivrras geassemánus 2023. Meannudeapmi lea mañiduvvon vai šaddá buoret áigi ráhkadit oktasaš guhkesáiggeplána ja dán digaštallat gođiin. Plána mielde meannuduvvo ášši stivrras 2023 čakčalohkanbajis.

Sámi allaskuvla lea ovtta OsloMetain evttohan mo allaskuvla sáhtá lágídit dulkaoahpu, go lea čájehuvvon ahte lea stuorra dárbu sámi dulkkaide. 2022 čavčča lea mearriduvvon ahte dát oahppu galgá álggahuvvot 2023 čavčča, eavttuin ahte boahdá sierra juolludeapmi dasa. Oahppoplána lea dohkkehuvvon ođđajagis 2023, muhto oahppu ii álggahuvvo vel váilevaš ruhtadeami geažil.

Allaskuvlii leat boahán signálat ahte mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu galggašii eambbo heivehuvvot nu ahte sáhtá kombineret bargguin ja nu ahte heive ohcciide eará guovlluin. Dán vuodul lea geabbilis sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu dohkkehuvvon 2023 giđa. Oahppu lea almmuhuvvon álgimiin 2023 čavčča.

Sámi allaskuvlla strategiiaplánas čuožžu ee. ahte allaskuvla áigu ásahit ođđa servodatdiehtaga bacheloroahpu. Dán oahpu hábmenbargu lei biddjon johtui ja jurdda lei ahte oahpahus galgá ovttahttojuvvojit boazoealáhusa bachelorain. Siskkáldas resursadilli geažil lea bargu gaskkalduvvan 2022 čavčča.

Nu mo ovdalis namuhuvvon de berret doalahit oahppofálaldagaid mat leat olámuttos eanetlogu álbmogii miehtá Sámi. Studeantaárvvoštallamiin boahdá ge ovdan ahte livčče sávahahtti oazžut eambbo fálaldagaid Lulli-Sápmái ja ahte livčče guhkitáigge fálaldagat, nu mo jahkeovttadagat.

3.2 Oahppoplánat

2021 giđa biddjui johtui bargu ođastit oahppoplánaid málle ja ráhkadit dasa láidehusa. Dát láidehus galgá leat doarjjan fágabargiide ja hálddahussii oahppoplánaid ráhkadeamis, das mo oahppoplána galgá huksejuvvot, maid iešguđet oasit galget sisttisdoallat ja mo galget hábmejuvvot. Láidehusas gávdnjit oahppoplána doabadefinišuvnnat, ođđa oahppokoda struktuvra, čilgehusat ja ovdamearkkat movt sáhtta čállit oahppoplánii ja máid ferte fuomášit ja váruhit go hábme teavstta iešguđetge osiide. Dokumeanta lea leamaš gulaskuddamis, ja bargujoavku lea bargame dievasmahttit málle cealkámušaid vuodul. Plána lei gárvet barggu 2022-23 oahppojaigi, muhto bargu lea maŋŋonan.

Ođđa oahppoplána málle lea goitge muhtin muddui juo váldon adnui oahppoplánaid dohkkeheami ja ođasteami barggus, dainna lágiin ahte oahppohálddahus lea evttohan oahppoplánaide lassi rievdadusaid dán málle mielde. Ee. lea málles rievdaduvvon oahppanjoksosiid kategoriijaid sámegiel namat, ja dat lea dahkan álkibun iskkat ahte oahppanjoksosat čuvvot máhtolašvuoda meroštallama njuolggadusaid. Oahppoplána málle barggus leat šaddan eanet diđolaččat das movt čállit oahpu lágideami birra oahppoplánaide, nu ahte studeanttaide livččii čielgaseabbo ahte lea go oahpu vejolaš čuovvut neahta bokte. Dát guoská maidái oahpahusgiela ja sisabeassangáibádusaid gaskavuodas, mannan oahppojaigis leat álgán rievadan dan movt čállit oahpahusgiela birra.

Lohkanmeriid leat dađi mielde go oahppoplánat ođastuvvojit, váldigoahtán eret oahppoplánain. Boahhteáiggis ii galgga lohkanmearri leat oassin oahppoplánas, muhto almmuhuvvo Leganto digitála lohkanmearrereaiddu bokte. Leganto implementerenbargu lea maŋŋonan, muhto leat olles 2022-23 oahppojaigi bargan oažžut eanaš 2023 čavčča lohkanmeriid almmuhuvvot Legantos. Girjerájus lea 2023 giđa lágidan kursemiid oahppokoordináhtoriidda, vaikko girjerádjosis lea ráddjejuvvon kapasitehta Leganto implementeremii dálá dilis. Ovddosguvlui fertet geahčadit lohkanmeriid dohkkeheami vuogádaga, dainna ulbmilin ahte dahkat proseassa njuovžileabbon, seammás go loktet lohkanmeari kvalitehtasihkarastima.

Giela, duoji ja servodatfágaid goahti (GDS-goahti) lea ovdal ásahan vuogádaga mas oahppoplánat ja oahppoplána rievdadusat loktejuvvot áššin forumčoahkkimiidda ovdal go ovddiduvvojit áššemeannudeapmái oahppohálddahussii. Mannan oahppojaigi lea Sámi oahpaheaddjeoahpuid goahti (SOA-goahti) mearridan seammalágan bargovuogi, ja ulbmil lea ahte fágaplánat galggašedje loktejuvvot oahpaheaddjeoahpuid-teama dahje luohkkákoordináhtorčoahkkimiidda ságastallamii ovdal ovddiduvvojit áššemeannudeapmái.

Oaidnit ahte livččii dárbu gávdnat buori vuogi movt sihkarastit ahte oahppoplánaide ovddiduvvojit rievdadusat fágaraporttaid ja studeantaárvvoštallamiid vuodul, ja ahte dárbblaš rievdadusat dahkkojit ovdal oahput nuppes lágiduvvot. Lea nai dárbu čielggadit oahppoplána ja kvalitehtaovdánahttima ovddasvástádusa oahpuin mat eai gula oahppoprográmmaide, ja main ii leat prográmmajodiheaddji.

2022/23 oahppojaigi lea stuora ođastanbargu dahkkon sámi vuodđoskuvla oahpaheaddjeoahpuid fágaplánain, earenoamážit sámegiela fágaplánain gos leat ollislaččat geahčadan fága progresuvnna ja faddájuogu. Oahpaheaddjeoahpu studeanttat leat 2022 čavčča buktán spiehkastatdieđu fágaplánaid bargogáibádusaide, ja

danin leat geahčadan oahpu fágaid bargonoadi ja geahččalan čállit bargogáibádusaid čielgaseabbo. Eanet dán birra 3.8 čuoggás.

Maŋemus jagiid lea mángga bacheloroahpus lea čađahuvvon áigodatlaš árvvoštallan ja daid čuovvuleapmin leat bargan prográmmaplánaid ja oahppoplánaid ođastemiiguin. Boazoealáhusa bachelorprográmmas lea čađahuvvon áigodatlaš árvvoštallan 2020:s, ja programma lea ođastuvvon ja álggahuvvui 2022 čavčča. Dán prográmmas leat ain bargame oahppoplánaid ođastemiin ja dohkkehemiin. Duodje- ja hábmenbacheloras lea čađahuvvon áigodatlaš árvvoštallan, ja árvvoštallanlávdegoddi lea almmuhan iežas raportta guovvamánus 2022. Dán raportta vuodul lea 2022-23 oahppojaigi bargojuvvon prográmmaplána ja oahppoplánaid ođastemiin, ja oahppu álggahuvvui ođđa prográmmaplánain 2023 čavčča. Sámi journalistihka bacheloras lea čađahuvvon áigodatlaš árvvoštallan, ja raporta almmuhuvvui skábmamánus 2021. Prográmmaplána ja oahppoplánaid ođastemiin lea bargojuvvon geassemánu 2022 rájes. Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bacheloras lea maiddái čađahuvvon áigodatlaš árvvoštallan oahppojaigi 2021-22, ja árvvoštallanraporta lea gárvánan geassemánus 2022. Raportta čuovvulemiin lea bargojuvvon 2023 giđa rájes.

3.3 Fágabirrassa gelbbolašvuhta

Oahppokvalitehta lea čadnon ee. fágabirrassa sturrodahkii ja oahpaheddjiid fágalaš ja pedagogalaš gelbbolašvuhtii. Gáibádusat fágabirrassii ovdanbohtet láhkaásahusain *Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger* ja *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften)*. Dáppe ovdanbohtá makkár gáibádus lea oahpu fágabirrassa sturrodahkii, namalassii olbmuide geat iešguđetládje leat mielde oahpus, lassin oahpahussii, bagadallamii ja eará heivehemiin mat dahkkojit oahppamii. Dát sáhtá omd. leat dutkan, ovdánahttinbargu, innovašuvdna, ovttasbargu bargu- ja ealáhuseallimiin jna.

Tabealla 3 čájeha 2022 ja 2023 fágalaš jahkedoaimmaid godiin ja godiid vuosttašvirggehas-, professor- ja doseantagelbbolašvuoda. Fágalaš jahkedoaimmaid loguin leat maid stipendiáhtat, dutkit ja dekanat.

Tab. 3 Sámi allaskuvlla fágagodiid jahkedoaimmat

		2022	2023
GDS-gohti	Vuosttašvirgegelbbolašvuhta ⁵	9,6	9,8
	Professor- dahje doseantagelbbolašvuhta	6,2	4,6
	Professor II	0,7	0,5
	Fágalaš jahkedoaimmat oktiibuot	34	31
SOA-gohti	Vuosttašvirgegelbbolašvuhta	6,1	6,4
	Professor- dahje doseantagelbbolašvuhta	1	0
	Professor II	1	1,2
	Fágalaš jahkedoaimmat oktiibuot	15,7	15,6

⁵ Dán oktavuodas vuosttašlektor, vuosttašamanuensis, dutkit ja postdoktor.

Logut leat vižžojuvvon Database for statistikk om høgre utdanning (DBH:s)

Go stivra lea mearridan makkár oahppoprográmmat álget 2022/23 oahppojagi ja DOS fas makkár oahppoovttadagat álget, de leat goadit árvvoštallan mo dát devdet gustovaš gáibádusaid. Dása lea ásašuvvon rutiidna ja skovvi, mii galgá leat mielde vástideame NOKUTa vuordámušii siskkáldas akkrediterema ektui. Lea oidnojuvvon dárbu árvvoštallat rutiinna ja skovi, ja plána mielde dahkko dat 2023 čavčča.

Fágabirrasis mii lea oassin bachelorgráda dási oahppofálaldagain galgá unnimusat 20 % leat virggehasat geain lea vuosttašvirgelbbolašvuohta, masterdási oahppofálaldagain ges 50 %, main unnimusat 10 % leat professor- dahje doseantagelbbolašvuohta, ja doavttergrádadási oahppofálaldagain galgá unnimusat 50 % leat professor- dahje doseantagelbbolaččat. Integrerejuvvon masteriin gusto gáibádus buot viđa jahkái.

Njuolggadusat fágabargiid dábálaš bargoáiggi ja badjeláiggi birra mielde várrejuvvo bacheloroahpuid lágideapmái 25 diimmu juohke oahppočuoggá nammii, masteroahpuid lágideapmái ges 30 diimmu oahppočuoggá nammii ja doavttergrádaoahpus ges 37 diimmu. Dát lea earret sensurerema ja masterbargguid ja nákkosgirji bagadallama. Dasa lassin lasihuvvo resursa jus oahppu lea neahttavuđot dahje neahttadoarjja oahppu ja jus leat dihto meari badjel studeanttat. Lassin dása várrejuvvo koordineremii 37,5 diimmu ja vel 2,5 dahje 3 diimmu juohke oahppočuoggá nammii. Dát mearkkaša ahte okta jahki (60 oč) prográmmaoahpus gáibida 187,5 diimmu koordineremii (sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpus 255 diimmu), ja ahte bachelordásis gáibida 1500 bargodiimmu oahpahussii, masterdásis ges 1800 diimmu ja doavttergrádas 2200 diimmu. Lassin dáidda loguid boahtá prográmmajodiheapmi, mii dábálaččat galgá vástidit 20 % virggi. Namuhuvvon njuolggadusaid mielde leat ovttá jahkedoaimmas dábálaččat 1695 diimmu.

2022/23 oahppojagi leat allaskuvllas 5 bachelorjoavkku jođus, 1 2-jagáš masteroahppu ja 5-jagáš sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuin lea leamaš sisaváldin juohke čavčča, nu ahte doppe leat 9 iešguđet studeantajoavkku (kull). Dáin lea oassi oahpahusas ovttahttojuvvon.

Tabealla 4 čájeha galle oahpahus- ja koordinerendiimmu leat 2022/23 oahppojagi. Vuodđun rehkenastimii leat godiid koordináhtorlisttut. Loguin ii leat sensurerendárbu, iige masterbargguid ja doavttergrádadutkosa oahpahus- ja bagadallandárbu mielde. Ii oktage oahppu leat rehkenastojuvvon nu ahte attáše lassi resursadárbbu. Go geahččá dáid loguid, de lea dehálaš muitit ahte eanas virggehasain lea 10 % hálddašanresursa, vuosttašvirggehasain lea 30-45 % DOB-resursa ja professoriin ja doseanttain ges 45 %. Dasa lassin ahte allaskuvllas leat olu oahput earret prográmmaoahpuid.

Tab. 4 GDS-goadi ja SOA-goadi resursadárbbut 2022/23 oahppoja

		Bachelor-dássi	Master-dássi	Doavttergráda-dássi	Oktiibuot
GDS-goahhti 22/23	Oahpahusdiimmut	4500	2100	1110	7710
	Koordinerendiimmut	562,50	212,50	112,50	887,50
	Resursadárbu jahkedoaimmat oktiibuot	2,99	1,36	0,72	5,07
	Vuosttašvirgedárbu jahkedoaimmat	0,60	0,68	0	1,28
	Professor-/doseantadárbu jahkedoaimmat	0	0,07	0,36	0,43
SOA-goahhti 22/23	Oahpahusdiimmut	3000	5550	-	8550
	Koordinerendiimmut	435	1700	-	2135
	Resursadárbu jahkedoaimmat oktiibuot	2,03	4,28	-	6,30
	Vuosttašvirgedárbu jahkedoaimmat	0,40	2,14	-	2,54
	Professor-/doseantadárbu jahkedoaimmat	0	0,21	-	0,21

Go geahččá loguid dás badjelis, gáibádusaid fágabirrasii ja resursadárbbuid, de lea čielggas ahte lea dárbu nannet vuosttašvirgegelbbolašvuoda ja earenoamážit professorgelbbolašvuoda. Dát leat eaktun masteroahpuid ja doavttergrádaoahpu akkrediteremii ja doaibmalohpái.

Sámi allaskuvlla stivra lea 2023 giđa dohkkehan gelbbolašvuodalohtenprográmma dieđalaš bargiide. Dat sisttisdoallá guokte prográmma; vuosttašlektor- ja professorprográmma. Prográmma galgá sihkkarastit nanu fágabirrasa ja ahte eambbosat olahit njunušgelbbolašvuoda.

Sámi allaskuvla lea oaidnán dárbbu buoridit fágabargiid bargoaiggerehkenastinvuogádaga, ee. dainna ulbmiliin ahte guhkesáiggegeahčastaga ráhkadit resursa- ja gelbbolašvuodadárbbuide, buoret vugiin oažžut ovdan resurssaid ja vejolaš ovttahttimiid oahpuin. Dan oktavuodas lea váldon atnui oktasaš resursaplánenreaidu, TE Plan, masa lea maid ásaheavvon bargujoavku. Reaidu ferte sisafievrriduvvot ja ferte ráhkaduvvot oktasaš bargovuohki. Oahppo- ja dutkanhálddahuš jođiha sisafievrridanbarggu.

Láhkaásahuš *Studietilsynsforskrift* gáibida ee. ahte fágabirrasis lea relevánta oahppofágalaš gelbbolašvuodta ja dán galgá ge árvvoštallat oahpuid álgaheami oktavuodas. Dása gullá ee. gelbbolašvuodta universitehta- ja allaskuvlapedagogihkas. Universitehta- ja allaskuvlaráđi (UAR) njuolggadusat universitehta- allaskuvlapedagogalaš vuodđogelbbolašvuhtii sáhtta buktit govtolaš norpma unnimusgáibádusaide. UAR deattuha ahte vuodđogelbbolašvuoda olaheapmái galget buot universitehtat ja allaskuvllat fállat gelbbolašvuodalohtema universitehta- ja allaskuvlapedagogihkas, joga iežas ásaheavvon dahje ovttasbarggus earáiguin. Sámi allaskuvla lea dahkan šiehtadusa UiT Norgga ártalaš universitehtain ovttasbargat pedagogalaš vuodđogelbbolašvuoda loktemiin.

Allaskuvlastivra lea 2021 čavčča dohkkehan njuolggadusaid oahpahu- ja dutkivirggiid vuodđopedagogalaš gelbbolašvuođa dokumenteremii. Seammás gáibiduvvo ahte ášahus sihkkarastá ahte oahppofágalaš gelbbolašvuohta, dákko bokte vuodđopedagogalaš gelbbolašvuohta, ovdánahttojuvvo ja doalahuvvo áigeguovdilin. Dát eaktuda ahte strategiija ášahusa dásis.

Koordinátoriid giehtagirji lea ođastuvvon ja dohkkehuvvon 2022 čavčča. Jurdda lea ahte giehtagirji galgá leat doarjjan koordináhtordoaimmas, earenoamážit sidjiide geat leat ođđasat, ja ahte dehálaš dieđut ja áigemearit leat čohkkejuvvon ovttá sadjái. Oahppohálddahuš lea dán giehtagirji vuodul hábmen kurssa koordináhtoriidda, mii maŋemus lea lágideuvvon ođđajagimánus 2023.

Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) gáibida ahte oahppofálaldagain lea čielga fágalaš ovddasvástádus, mas lea oahpu kvalitehtasihkkarastin- ja ovdánahttinovddasvástádus. Prográmmajodiheaddjidoaimma lea ášahuvvon. Oaidnit dárbbu ahte maiddái prográmmajodiheaddjiide ráhkaduvvošii sullasaš giehtagirji, kursen ja vejolaččat arena gos deaivvadit ja juogadit vásáhusaid.

Studeantaárvoštallamat čájehit ain ahte neahttavuđot oahput ja oahput main leat čohkkejuvvon deaivvadeamit leat sávahahtti. Mannan raporttas lea daddjon ahte lea ee. dehálaš ášahusa dásis ságastallat oahpuid lágidanvuogi birra ja geahččalit hukset oktasaš ipmárdusa ja mihtu dan ektui. Dasto lea dehálaš ságastallat maid dákkár lágidanvuogit gáibidit ja leatgo eavttut dása sajis, omd. makkár gelbbolašvuođa gáibida dát ja mo deavdit vejolaš gelbbolašvuođagáibádusaid. Dákkár ságastallan lea smávvat bohtán johtui, go lea leamaš eahpečielggas man olu sáhtta heivehit oahpu ja geas lea mearridanváldi oahpu lágidanvuogi ektui.

3.4 Oahppobiras

Studeantaárvoštallamiin bohtá ovdán ahte studeanttat oaivvildit oahppobirrása joga dohkálažžan dahje buorren. Kommentárain goitge bohtá ovdán ahte muhtin studeanttat dovdet ahte Sámi allaskuvllas ii leat studeantabiras ja ahte Diehtosiiddas leat unnán studeanttat fysalaččat. Studeanttat geat aktiivvalaččat servet sosiála doaimmaide sávaše eambbo studeanttaid searvat.

Studeantaárvoštallamiin sihke ášahusa ja našunála dásis čájehuvvui ahte muhtin studeanttat dovdet iežaset givssideuvvon, sihke mielstudeanttain ja bargiin, ahte sii leat akto ja olguštuvvon. Dát váldo duodalaččat ja lea leamaš áššin čoahkkimis gaskkal oahppohálddahuš ja prográmmajodiheaddjiid. Allaskuvla leage bidjan váldovuoruhemiid dán vuodul ja lea maid bidjame johtui doaimmabijuid buoridan dihte studeanta- ja luohkkábirrása.

Studeantaárvoštallamiin bohtá ovdán ahte lea álkit gávdnat dieđuid suohkana dearvvašvuođabálvalusaid birra. Dákkár diehtujuhkimiin berre allaskuvla joatkit, seammás go lagas gulahallan suohkana dearvvašvuođabálvalusaiguin doalahuvvo.

Oahppobiraslávdegoddi ja dan doaibma lea vuoruhuvvon maŋemus jagiid, ja ođđa oahppobiraslávdegoddi oažžu láidesteamii ja oahpaheami Universellas⁶ oahppobiraslávdegoddi bargguin, geatnegasvuodain, lágain ja ovddasvástádusvuodu birra. 2022 čavčča lágiduvvui dát nu ahte buot bargiide ja studeanttaide lei diehtujuohkin ee. oahppobirrása, universála hábmema ja oahppobiraslávdegoddi birra.

Oahppobiraslávdegoddi doaibmaplána dohkkehuvvui loahpalaččat 2022 juovlamánu. Doaibmaplána lea dan rájes leamaš guovddáš áššin oahppobiraslávdegoddis, ja mánga doaimma leat ollašuvvan ja barggu vuolde. Doaibmaplána lea gaskkustuvvon bargiide ja studeanttaide, ja lávdegoddis lea áigumuš implementeret dán vel eambbo, omd. dihte bargobáji dahje eará čoagganeami bokte. Muđui leat ain áššit doaibmaplána maiguin ferte viidásit bargat, nu go areálaid hábmen universála hábmema mielde ja psykososiála birrasiin bargat.

Studeantaviesu rahpan lea okta čuokkis doaibmaplána mainna lea guhka bargojuvvon, ja viimmat lea ollašuvvame. Studeantastivra lea leamaš mielde hábmeme studeantaviesu sisdoalu, ja studeantaviesu rahppo 2023 čavčča álggahanvahku oktavuodas. Viidásit lea plána hábmet viesu studeantaid dárbbuid ja sávaldagaid mielde, ja doaivva lea ahte studeantaid sosiála biras loktana go lea sierra visti gos studeanttat besset lágidity sosiála doaimmaid.

Allaskuvlla bealis lágiduvvo vahkkosaččat duodjeeahket, gos bargi lea fárrolaga studeanttaiguin duodjelanjas. Dát fáldat lea lihkestuvvan bures, ja dávjá servet olu studeanttat.

Allaskuvllas ledje 2021/22 oahppojagi guokte studeanta geat doaimmaiga studeantamentorin, ja vásáhusat ortnegiin ledje buorit. 2022 čavčča ledje unnán ohccit dán virgái, ja ii gártan go okta studeantamentor mannan čavčča. Dát áigodat gárttai maid menddo oanehis áigái, ja ortnet ii ollen bohtit albma ládje johtui. Áigodagas ledje goitge doaimmat, nu go juovllaid áiggi workshop mii lei ovttasbargu studeantastivrrain, studeantamentoriin ja SSO studeantabargiin.

Sámi allaskuvllas leat individuála heiveheamit oahpuide studeanttaide geain leat earenoamáš dárbbut lassánan olu guovtti maŋemus jagiid. Oahppojagi 2021/22 ledje 4 studeanta geat ožžo heivehemiid ohppui, ja oahppojagi 2022/23 ledje 13 studeanta. Lassáneapmi vuolgá doaivumis das go diehtujuohkin dán birra lea buoriduvvon, ja sihke bargit ja studeanttat leat eanet diđolaččat dan ektui. Mii leat nai bidjan olu návccaid čuovvulahttit studeanttaide geain leat earenoamáš dárbbut, ja doaivut ahte studeanttat geat muđui livčče heaitán dahje maŋnonan oahpuin, leat beassan čuovvut dábálaš progreshuvnna ja nákcen čadhit oahpuideaset.

Sámi allaskuvla lea 2022:s oassálasttán Norsk lyd- og blindeskriftsbiblioteket (NLB) proševttas man ulbmil lei heivehit lohkanmeriid studeanttaide geain leat lohkanváltut. Dán proševtta olis ledje Sámi allaskuvllas golbma prográmmastudeantta geat ožžo muhtin ráje 2022/23 oahpuid lohkanmearis ráhkaduvvot heivehuvvon hápmái. NLB raportere leat

⁶ Universell doaimmahuvvo Alit oahpu ja gelbbolašvuoda direktoráhtas. Sii barget universála hábmemiin, inkluderemiin ja oppalaš oahppobirrasiin alit oahpus.

prošeaktaáigodagas ráhkadahtán 7 sámegielat jietnagirjii lohkki bokte, 16 sámegielat jietnagirjii lohkansyntesa bokte ja 1 sámegielat girjii dušše e-girjin.

3.5 Internašunála studeanttat ja lonohallanprográmmat

Tab. 5 Internašunaliserema váldologut

	2021/22		2022/23	
	2021 čakča	2022 gidda	2022 čakča	2023 gidda
Lonohallanšiehtadusat	0	1	0	1
Sisaboahhti lonohallanstudeanttat	7	0	1	1
Olggosmanni lonohallanstudeanttat	0	0	0	0
Internašunála studeantta ⁷	54	36	42	26
Engelasgielat oahppoovttadagat mat almmuhuvvojit sisaváldimis	1	0	1	0
Engelasgielat prográmmaoahput	0	0	0	0

Allaskuvlla mihttu lea oažžut 7 sisaboahhti lonohallanstudeantta ja 2 olggosmanni lonohallanstudeantta, ja ahte 30 proseanta registrerejuvvon studeanttain leat olgoriikka studeanttat, dás maidái Ruota- ja Suomabeale studeanttat.

Eanas oassi allaskuvlla sisaboahhti lonohallanstudeanttain leat maŋemus jagiid boahán Ruoššas, muhto soahtedili dihte lea ovtasbargu Ruošša ásahusaiguin bissehuvvon. Oahppojagi 2022/23 ozaimet ja oaččuimet Bárentsčállingottis prošeaktadoarjaga man bokte sámi studeanttat Ruoššas ožžo vejolašvuoda studeret Sámi allaskuvllas. Dan bokte bohte oktiibuot 7 ruoššabeale studeantta allaskuvlii 2022/23 oahppojagi. Dasa lassin lei mis 1 sisaboahhti lonohallanstudeanta Suomas Nordplus lonohallanprográmma bokte.

2022/23 oahppojagi eai lean olggosmanni studeanttat guhkebuš lonohallamis, muhto 4 Ofelaš-studeanta ledje 2-vahkkosaš lonohallamis USA:s North2North lonohallanprográmma bokte. Allaskuvla lea maidai ohcan stipeandda Erasmus+ lonohallanprográmmas 2022:s, ja stuora oassi boahatá mannat oahpaheaddjestudeanttaide geat vulget hárjehallamii Ruttii ja Supmii oahppojagi 2023/24.

Sámi allaskuvla lea ásahan lonohallanšiehtadusa Erasmus+ prográmma bokte Department of design Aalto universiteahtas Suomas čavčča 2022, ja okta min bargi lea dan bokte vuolgán lonohallamii.

2022 čavčča fálaimeht engelasgielat neahttaoahpu Introduction to Screenwriting: Sámi and Indigenous Storytelling through Film. Oahpus ledje studeanttat Englánddas, Kanadas, Suomas, Ruotas, ja Norggas. Dákkár oahpu lea mielde lokteme internašunaliserema, go heive olgoriikka studeanttaide geat eai hálddaš sámegiela ja geain ii leat vejolašvuotta fysalaččat boahit lonohallamii. Seammás leat dat mielde internašunalisereme Sámi allaskuvla studeanttaid geat eai sáhte/háliit vuolgat lonohallamii, das go sii besset studeret ovtas studeanttaiguin miehtá máilmmi ja searvat riikkaidgaskasaš forumii.

Lokten dihte beroštumi vuolgat lonohallamii, leat pláneme lonohallanseminára prográmmastudeanttaide oahppojagi 2023/24. Leat nai bargame ásahtit gárvvat

⁷ Dát logut leat registrerejuvvon studeanttaid logu vuodul

lonohallanpáhkaid prográmmastudeanttaide, ja mihttun lea ahte juohke oahppoprográmmas lea lonohallanšiehtadus unnimusat guvttiin ásašusain.

Sámi allaskuvla lea jođihan Verdde Thematic Network dan rájes go ásašuvvui 2004:s, ja Verdde lea ee. doaimmahan lonohallanprográmma mii leat vuosttažettiin oaivvilduvvon oahpaheaddjeoahpu studeanttaide. Oahppojađi 2023/24 galgá prográmma ođasmahttot ja plánet maid fierpmádaga viiddideami ja ohcat aktiivvalaččat ođđa ovttasbargoásahusaid. Verdde-fierpmádagas čađahuvvo vuosttaš dutkanprošeakta 2022/24.

2022 čavčča evttohii Máhttodepartemeanta rievdadit Universitehta- ja allaskuvlalága nu ahte studeanttat olgobeale Eurohpá ja EØS galget máksit oahppodivvaga. Sámi allaskuvla vuosttaldii rievdadeami, sivas go dás leat stuora váikkuhusat ruoššabeale sámi studeanttaide. Sámi allaskuvla ozai viidásit maiddái spiehkasteami lágas eará eamiálbmotstudeanttaide. Máhttodepartemeanta válddii vuhtii Sámi allaskuvlla cealkámuša, ja geassemánus 2023 čielggai ahte lága bokte Sámi allaskuvla oažžu dahkat spiehkasteami máksingáibádusas eamiálbmotstudeanttaide.

World Indigenous Nations Higher Education Consortium (WINHEC) akkreditearii Sámi allaskuvlla eamiálbmotásahussan 2018:s logi jagi ovddos guvlui, ja giđđa 2023 lei áigemearri čállit midterm raporta. Raporta ovdanbuktojuvvui ja dohkkehuvvui WINHEC jahkečoahkkimis suoidnemánus 2023 Alaskas.

3.6 Oahpuid árvvoštallan

Sámi allaskuvllas lea mihttun fállat oahpuid maid fágalaš ja pedagogalaš kvalitehta vástida našunála ja internašunála gáibádusaide ja dássái. Allaskuvlla oahppofálaldagaid kvalitehta galgá jámma ja systemáhtalaččat evaluerejuvvot, nu ahte dollet alla riikkaidgaskasaš fágalaš dási, leat áigeguovdilis servodatrelevánttat ja ahte oahpahus lea dohkkehuvvon dieđalaš, dáiddafágalaš, pedagogalaš ja ehtalaš prinsihpaid mielde.

Studeanttaide sáddejuvvon digitála árvvoštallanskovvi maŋnel oahpu čađaheami, ja 2022 čavčča vástidedje oktiibuot 57 studeantta 20 oahpus/fágas ja 2023 giđđalohkanbajis ges oktiibuot 22 studeantta 9 oahpus/fágas. Ággan alla vástidanprosentii čakčalohkanbajis sáhtta leat ee. ahte čakčalohkanbajis lágiduvvo sámegeiela álgokursa gos lea stuora studeantajoavku geat lávejit viššalat vástidit árvvoštallama. Váldogávdnosat bohtet ovdan dás, muhto kommenterejuvvot maid eará kapihttaliin gosa gávdnosat lunddolaččat gullet.

Bohtosat árvvoštallamiin čájehit ahte studeanttat leat buori muddui duhtavaččat leamaš oahpuin ja vásihit ahte oahpaheaddjit leat heivehan oahpu bures sidjiide. Oallugat leat čállán ahte dovdet ávkki ožžon oahpus ja ahte lea motiveren sin viidásit studeret. Stuorámuš oassi leat vástidan juohke gažaldahkii ahte leat jogo duhtavaččat dahje hui duhtavaččat.

Váldogávdnosat árvvoštallamiin leat ahte studeanttat váillahit buoret plánema ja diehtajuohkima. Sii leat duhtavaččat reaidduiguin, TimeEditain ja Canvasiin, muhto oaivvildit ahte dáid geavaheapmi sáhtta buoriduvvot. Dat guoská dasa goas dieđut almmuhuvvojit ja mo. Namuhuvvo oalle mángasiin ahte diibmoplánat TimeEditas eai leat doallan deaivása, go ledje boasttu dieđut, ja ahte plánat eai oba leange almmuhuvvon. Seammás vástidit ahte

fáhkkarievdamat deaivvademiin eai berreše dáhphuvvat, ja ahte rievdademiid galggašii dieđihit buoret áiggis.

Studeanttat váillahit maid oktasaš Canvas geavahanvuogi, dal vásihit ahte lea erohus fágabargis fágabargái mo geavaha Canvasa, gosa almmuha maid jnv. Bohtá maid ovdan ahte Canvas ii geavahuvvon ja ahte de šattai gulahallan e-boastta bokte, mii lei lossat studentii.

Sámegiela álgokurssa studeanttat leat sávvan ahte oahpus namuhuvvošii dan birra mo dovdo massit giela ja giela fas váldit ruovttoluotta, ja mo dat čuohcá dovdduide.

Studeanttat vásihit ahte fágabargiin lea alla dássi logaldallamiin, ahte čájeht beroštumi ja heiveht oahpu sin máhcahemiid vuodul. Seammás leat muhtimat geat leat váillahan eanet čuovvuleami, oktavuodá ja bagadallama, ja geat vástidit ahte fágabargiid leat váttis gávdnat ságaide.

Studeantaárvoštallamiid bohtosat sáddejuvvojit prográmmajođiheddjiide ja oahppokoordináhtoriidda, geat fievriddit bohtosiid viidasit fágaraoporttaide.

2022/23 oahppo jagis leat čállojuvvon 25 fágaraoportta. Fágaraoporttaid čoahkkáigeasut leat čohkkejuvvon sierra dokumentii mii lea mielddusin kvalitehtaraoporttas. Raporttain leat olu ávkkálaš dieđut das movt oahpuid čađahepmi lea lihkostuvvan, ja doppe sáhtá ee. lohkat movt oahppokoordináhtorat vásihit hybrida- ja neahttaoahpahusa čađaheami ja makkár dárbbut leat dan oktavuodas, movt oahppokoordináhtora doaibma lea vásihuvvon iešguđetge oahpuin, ja eará ovdánahttiárvalusat.

Studeanttat leat váillahan ahte sin máhcaheamiid čuovvuluvvot, sii vásihit ahte sii buktet moaitagiid árvoštallamiid bokte muhto ahte ii leat dahkkon mihkke dainna boahhte oahppo jagái. Maiddái fágabargit leat váillahan fágaraoporttaid čuovvuleami. Dát čájeha ahte fertet bargat gávdnat buori vuogi movt buoremusat ávkkástallat fágaraoporttain ja studeantaárvoštallamiin, ja movt čatnat oktii kvalitehtaraoportta, árvoštallamiid, fága- ja sensoraraoporttaid, ovddidan dihte oahpuid kvalitehta.

2022 čavčča dollojuvvojedje čoahkkimat oahppohálddahušain ja prográmmajođiheaddjiiguin, gos ságastalaimet oahpuid ovdánahttim ja kvalitehta birra, čoavddaloguid ja studeantaárvoštallamiid vuodul. Dán bargovuogi livččii áigumuš doalahit ja ovdánahttit, omd. nu ahte juohke oahppoprográmmas dollojuvvo jahkásaččat sierra čoahkkin kvalitehtaovdánahttim birra maŋnel go mannan oahppo jagi kvalitehtaraoporta lea dohkkehuvvon ja čakčalohkanbaji raporttat ja árvoštallamat leat dahkkon.

NOKUT lea 2022:s bidjan johtui oppalaš evaluerema 5-jagáš vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuin, man bohtosat galget ee. adnot vuodđun kvalitehtaovdánahttimii ja profešuvdnaoahpuid Stuoradiggedieđáhussii mii almmuhuvvo 2024 giđa. Dán oktavuodas lea NOKUT bivdán ahte oahppoásahusat čađahit ieševaluerema vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuin. Sámi allaskuvla lea 2023 giđa čađahan ieševaluerema sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 1.-7. ja 5.-10. ceahkki masteriin, man fáttát ee.

ledje masterbargguid vásáhusat ja relevánsa ohppui, fágabirrása gelbbolašvuohta, vásáhusat integrerejuvvon, dutkanvuđot ja profešuvdnii heivehuvvon oahpuin, ja vuodđoskuvlaohpaheadjeoahpu huksehusain. NOKUT čuoovvulahtta ieševaluerema ášahusgalledemiin skábmamánu 2023.

3.7 2023 váldovuoruhemiid čuoovvleapmi

Áigodatlaš árvvoštallamat leat maŋemus jagiid čađahuvvon boazoealáhusa bacheloras, duoji ja hábmema bacheloras, sámi journalistihka bacheloras ja sámegiela ja sámi girjjálašvuođa bacheloras. Dáid čuoovvleapmin leat mannan oahppojagi bargan ođastit duoji ja hábmema bachelorprográmma ja oahppoplánaid ja sámi journalistihka bachelorprográmma ja oahppoplánaid. Boazoealáhusa bachelorprográmma álggahuvvui 2022 čavčča ođastuvvon prográmmaplánain. Prográmmaid ja oahppoplánaid ođasteami bargu joatká 2023-24 oahppojagi.

Bargu ásaht njuolggadusaid geatnegahtton bargguide ja gáibádusaide beassat eksámenii lea álggahuvvon. Árvalus ovddiduvvo plána mielde gulaskuddamii ja dohkkeheapmái 2023-24 oahppojagi mielde.

Gárvves lonohallanpáhkát studeanttaide eai leat vel sajis, ja bargu joatkkašuvvo 2023-24 oahppojagi, ee. oahpásnuvvanmátkkiin Kanadai. Bargat maiddá viidáset ásaht eambo arenaid gos ságastallojuvvo internašunaliserema birra, ja 2023-24 oahppojahkái leat plánejuvvon seminárat bargiide WINHEC ja WINU birra, riikkaidgaskasaš ovtasbargu ja bargiidlonohallanvejolašvuođaid birra.

Diehtjuohkin individuála heivehemiid birra studeanttaide lea buoriduvvon, ja eanet studeanttat váldet oktavuoda individuála heiveheami dárbbuiguin. Ásahusa individuála heivehemiid oktavuodaolbmossat leat ásahtuvvon rutiinnat áššemeannudeapmái, muhto dát fertjit dovddusindahkkot maiddá eará bargiide.

Sámi allaskuvlla stivra lea dohkkehan dieđalaš bargiid gelbbolašvuođaprográmma, ulbmiliin loktet allaskuvlla vuosttašvirge- ja professorgelbbolašvuođa. Dása vuoruhuvvo ruhta bušeahtas.

Oahppobiraslávdegotti doaibmaplána lea dohkkehuvvon juovlamánu 2022, ja lea dan rájes leamaš guovddáš áššin oahppobiraslávdegottis, ja mánnga doaimma leat ollašuvvan. Oahppobiraslávdegoddi lei áigon implementeret dan vel eambo, omd. dihte bargobáji dahje eará čoagganeami bokte, muhto dađi bahábut dat ii boahtán johtui 2023 giđa nu go jurddahuvvon.

Mis lea leamaš áigumuš čielggadit ovddasvástádusjuogu gaskkal studeantamentoriid, studeantastivrra ja oahppobiraslávdegotti. 2022 čavčča lei čoahkkin gaskkal studeantamenta ja studeantastivrra, gos sii ovtasbarga lágidity sosiála aktivitehta studeanttaide. 2023 giđa ii lean šat studeantamentor, nu ahte dát áigumuš ii leat ollašuvvan.

Oahppohálddahas lea leamaš unnán kapasitehta čuoovvulahttit ovdánahttindoaimmaid, ja dan geažil leat čuoovvovaš váldovuoruhemiid čuoovvleapmi báhcán:

- Skovvi mainna ovddida oahppoplánaid meannudeapmái ođastit ulbmilin ahte dárkkistuvvo ahte oahput devdet dehálaš kvalitehtagáibádusaid.
- Geahččaladdat ođđa vugiid ávkkestallat fágaraporttain ja movt čatnat oktii kvalitehtaraportta, árvoštallamiid, fága- ja sensorraportaid.
- Hábmets ehtalaš rávvagiid oahpahussii ja bagadallamii.
- Ođastišgoahtit Sámi allaskuvlla bachelorgráda lánkaásahusa.

3.8 Váldohástalusat ja spiehkasteamit

Allaskuvla lea manemus jagiid vuostáiváldán mángga spiehkastatdieđu ja moaitámuša mat gusket dasa ahte studeanttat eai oaččo rievttis ja buriid dieđuid oahpahusa ja diibmoplánaid birra. Spiehkastagat mat dieđihuvvojit formálalaččat, čuovvuvvojit kvalitehtagiehtagirjji kap 2. prosedura mielde. Dáhpáhusat maid birra studeanttat addet dieđu eahpeformálalaččat eai registrerejuvvo. Muhtin ráje leat čovdojuvvon dađistaga, ja eará dáhpáhusat eai leat čuovvuvvon. Kvalitehtagiehtagirjjiis čuožžu ahte *“Jus leat spiehkasteamit oahpuid guoskevaš áššiin mat dáhpáhuvvet mángii, de galgá oahppohoavda ovddidit dáid spiehkastatdieđuid jođiheaddjejovkui, geat árvoštallet mo buoremusat čuovvolit ja čoavdit dáid.”* Dán vuodul lea oahppohálddahuš lokten ášši jođiheaddjejovkui ođđajagimánus 2023, gos leat čalmmustahtán spiehkastemiid mat manemus áiggiid leat dáhpáhuvvan oahpuid diehtjouhkima ja deaivvadanplánaid ektui. Ovdamearkkat dákkár spiehkastemiin leat:

- Sihke 2022 čavčča ja 2023 giđa ledje hástalusat dainna ahte Canvas-lanjat eai lean ráhkaduvvon lohkanbaji álggus.
- Studeanttaid ferte dál manuála bidjat rievttis Canvas-lanjaide, ja muhtin studeanttat leat vásihan ahte eai biddjo lanjaide ovdal mealgat mannel oahpu álgima.
- Olu oahpuin eai biddjo TimeEditai dieđut áiggil dahje eai obanassiige, nu ahte ohccit eai sáhte ohcat oahpuide go eai dieđe man dávjá ja mainna lágiin oahpahus lea biddjon.
- Muhtin oahpuin lea diibmoplána/t dokumeantahámis Canvasis, ja dieđut mat leat TimeEditas eai leat seamma go dain dokumeanttain. Studeanttat eai dieđe makkár plánas leat rievttis dieđut. Lea mángii dáhpáhuvvan ahte studeanttat leat ovdagihtii ohcan friddja barggus TimeEdita vuodul, ja vásihit ahte dalle goitge ii leat leamaš oahpahus.
- Muhtin oahpuin leat olu eanet diimmut merkejuvvon oahpahussan/ deaivvadeapmin diibmoplánain, go dat áigi mii duohtavuodas lea lágiduvvon oahpahus. Studeanttat vásihit ahte eai sáhte plánat iežaset áiggi go dávjá eai dieđe ovdal seamma beaivvi man guhka oahpahus bistá.
- Lea dáhpáhuvvan ahte TimeEditas leat deaivvadeamit merkejuvvon fysalaš deaivvadeapmin, go duohtavuodas lea neahttaoahpahus maid studeanttat livčče sáhtán čuovvut ruovttus.
- TimeEditai dávjá eai leat biddjon dieđut luohkkálanjaid birra, ja studeanttat fertejit čohkkát feaskáriin ja áicat gosa oahpaheaddjit mannet.
- Studeanttat váillahtit oazžut dieđuid hárjehallamiid birra buori áiggis (gos ja goas), vai besset plánat dan ruovttudili ektui.

Vásihit ahte váilevaš ja heajos dieđut oahpahusa birra leat dagahan ahte mii leat massán vejolaš ohcciid, ohccit eai álgge oahpuide maidda leat váldon sisa, ja prográmmastudeanttat leat duššástuvvan, ja muhtimat leat heaitán oahpuin danin go eai sáhte plánat iežaset áiggi.

Sámi allaskuvlla stivra lea ovdal deattuhan man dehálaš lea doalahit áigemeiriid ja almmuhit dieđuid nu árrat go vejolaš. Dát guoská earenoamážit deaivvadanplánaide.

Canvas-lanjaid ráhkadeami ektui gávnnaimet manuála čovdosa mii doaimmai 2023 čavčča oahpuide, muhto oaidnit ahte ii leat doallelaš ahte dát bargu dahkko manuálalaččat. Čoavdin dihte dán ferte integrašuvdna gaskkal vuogádagaid vuoruhuvvot.

Deaivvadanplánaid spiehkastemiid čuovvuleapmin leat geahččalan loktet diehtujuhkima ja muittuhit deaivvadanplánaid áigemeiriin ja leat doallan koordináhtoriidda TimeEdit kick-off čoahkkima. Vaikko eanaš oahpuin ledje 2023 čavčča deaivvadanplánat almmuhuvvon árrat, de vásihit ain ahte olu oahpuin eai leat dat sajis go oahput almmuhuvvojit ohcan ládje. Ággan lea muhtin oktavuodain ahte oahppokoordináhtorat ja oahpahusresurssat eai leat vel sajis, ja oahppokoordináhtoriin ii leat vuoruhuvvon áigi ráhkadit plánaid eará doaimmaid dihte. Muhtin fágabargiin lea vuosteháhu atnit TimeEdita, ee. go eai hálddaš dan nu bures, oavvildit reaidu ii deavdde dárbbuid, ja eai háliit visot dieđuid almmuhit rabas siidui. Muhtin fágabargit leat dan dihte ovddidan dárbbu árvvoštallat TimeEdit reaiddu geavaheami Sámi allaskuvllas. Oahppohálddaha bealis lea árvvoštallojuvvon ahte galgá go eará ládje organiseret TimeEdit sisabidjama barggu, omd. ahte lea okta joavku mii bargá dán olles ásašusa ovddas. Dákká sáhtašii árvvoštallat bidjat johtui geahččalanprošeavtta oaidnit buorida go dili jus barggu organiseren rievdaduvvo. Árvalus livčče oahpaheaddjeoahpuid geavahit geahččalanprošeaktan oahppojagi 2024/25. SOA-gohti lea nai bidjan johtui evaluerenproseassa deaivvademiid ektui, das go leat boahtán olu moaitámušat vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpu studeanttain.

Latnjavárren doaibmá dál nu ahte ferte várret lanja Resource Scheduler reaiddu bokte, mii lea dat reaidu gos buot lanjat oidnojit ja maid geavahit sihke oahpahusaid, čoahkkimiid, konferánssaid ja semináraid latnjavárremiid oktavuodas. Dat latnja ferte fievrividuvvot viidásit TimeEditii, vai studeanttat oidnet makkár lanjas oahpahus lea. Dákká galggašii buoret čoavddus gávdnot, vai ii dárbbas mánga reaiddu geavahit go galgá várret lanja.

Mannan oahppojagi leat mángga oahpus dáhphuvvan ahte son guhte galggai koordineret dahje oahpahit oahpus, buohccindieđihuvvo. Dat dagaha ahte oahpahus ii lágiduvvo nu movt lei plánejuvvon, ja ahte goadit fertejit gávdnat heahtečovdosiid koordineremii. Dáhphuvvá nai dájvja ahte jus oahpaheaddji lea buohcci dan beaivvi go sus lea oahpahus, de oahpahus šluhttejuvvo seamma iđida. Oahpahusa šluhtten buktá earenoamážit olu frustrašuvvna studeanttaide geat leat guhkin vuolgán searvat oahpahussii, geat leat buori áiggis girdibileahtaid dingon deaivvadanvahkuide ja sidjiide guhtet leat báلكáhis permišuvvna váldán barggus. Oahpahusa sirdin lea dájvja nai váttis, ee. danin go studeanttat sáhttet barggus árrat fertet ohcat friddja oahpahussii, ja šaddá váttis gávdnat ođđa áiggi mii heive buohkaide. Allaskuvla ferte ovddosguvlui plánat ja mearrádusaid dahkat movt čoavdit oahpahusa dákkár oktavuodain.

2022 čavčča bođii spiehkastatdiehtu vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpu fágaplánaid ektui, gos bođii ovdan ahte gáibádusat beassat eksámenii leat eahpečielgasit čállojuvvon, juoga mii dagaha ahte studeanttaide lea eahpečielggas galle ja guđe bargobihtát leat geatnegahtton, ja man stuora bargonoađđi fágas lea. Dán áššis dahkkui mearrádus ahte fágaplánain sihkkujuvvo čuoggát mat ledje eahpečielgasat. Bargu biddjui johtui guorahallat leat go vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid fágaplánain gáibádusat beassat eksámenii

čilgejuvvon konkrehta dásis, sáhtta go gáibádusaid mihtidit, ja lea go fágaid bargonoaddi govttolaš oahppočuoggáid ektui. Fágaplánat leat rievdaduvvon 2023 giđđalohkanbaji mielde. Spiehkastatdieđiheami ášši loahpahuvvui, muhto 2023 čavčča bođii fas moaitta seamma áššis, gos fuomášuhtui ahte gáibádusain beassat eksámenii lea ain eahpečielggas ahte leat go omd. hárjehusbarggut mat addojuvvojit oahpahusas geatnegahtton. Dát ášši čuovvuvuvvo oahppojaigi 2023-24.

Allaskuvllas leat dájvja vásihan ahte rievdadusdárbbut oahppoplánaide fuomášuvvojit beare maŋjit. Dieđut dego sisabeassangáibádusaid, oahpu lágideami dahje oahpahusgiela leat dehálaččat go ohccit árvoštallet oahpuid, ja danin eai berre rievdaduvvot maŋjel go oahput leat almmuhuvvon ohcan ládje. 2022 čavčča vásiheimmet ahte maŋjel go oahput ledje almmuhuvvon, de studeanttat ja vejolaš ohccit fuomášuhtte ahte sisabeassangáibádusaid oahpus leat beare gáržžit. Proseassa biddjui johtui rievdadit sisabeassangáibádusaid maŋjel go oahpu ohcanáigemearri lei dievvan, vaikko dat rihku siskkáldas prosedyraid ja áigemeiid. Ášši bissehuvvui, ja oahpu ii lágiduvvon go das eai lean kvalifiserejuvvon ohccit. Eará oahpus 2023 giđa lei oahpahusgiella mearriduvvon nu ahte muhtin studeanttat eai beassan joatkkit álggahuvvon oahpporáidduin, danin go lei mearriduvvui ahte oahpu nuppi oasis lea oahpahusgiella sámegiella. Maiddái dán áššis ovddiduvvui sávaldat rievdadit oahpahusgiela maŋjel oahpuid almmuheami, muhto dat ii dohkkehuvvon.

3.9 2024 váldovuoruheamit

- Vuoruhit psyhkalaš dearvvašvuoda ja buoridit diehtujuhkima dan birra.
- Čálmustahttit ovddasvástádusamat psyhkalaš dearvvašvuoda ektui ja buoridit rutiinnaid daid ektui.
- Buoridit luohkkábirrassa, erenoamážit joavkkuin gos leat leamaš spiehkasteamit dán ektui.
- Nannet ja čálmustahttit rivttiid individuála heivehemiide.
- Nannet ovtasbarggu suohkaniin ja Sis-Finnmárkku studeanttaidovttastusain.
- Nannet studeanttaid vuostáiváldima, oadjebasvuoda huksema ja sosiála doaimmaid.
- Ásahit oktasaš deaivvadanvahkkuid ja vuoruhit sosiála doaimmaid dan oktavuodas.
- Iskkademiid ja árvoštallamiid gieđahallamii ja čuovvoleapmái ásahit rutiinnaid.
- Gárvet ja váldit adnui ođđa oahppoplána málle.
- Ođastit skovi mainna ovddida oahppoplánaid meannudeapmái ulbmilin ahte dárkkistuvvo ahte oahput devdet dehálaš kvalitehtagáibádusaid.
- Lohkanmeriid dohkkeheami prosedyra ođastit.
- Rievdadit fágaraportta málle ja studeantaárvoštallamiid jearaldagaid nu ahte lea eanet relevánta kvalitehtaovdánahttima ektui.
- Loktet didolašvuoda geatnegahtton bargguid ja doaimmaid birra.
- Čuovvulahttit sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bachelora áigodatlaš árvoštallama.
- Individuála heivehemiid bargujuogu ja rutiinnaid hábmet.
- Ráhkadit plána dasa movt čoavdit oahpahusa jus oahpaheaddji lea buohcci dahje buohccindieđihuvvo.
- Buoridit diehtujuhkima oahpahusa ja deaivvadanplánaid birra.
- Ráhkadit oahpuid plánema ja čađaheami johtošemá mas oahpuid plánema áigemearit ja ovddasvástádusat čálmustuvvojit.

- Árvvoštallat movt Sámi allaskuvla galgá čuovvulahttit Máhttodepartemeantta strategijaid
*Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025 ja
Desentralisert og fleksibel utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter.*

4 EKSÁMENKVALITEHTA

Eksámenkvalitehtii gullá studeanttaid oahppanávki ja oahpu relevánsa oahppoplána mihttomeriid, studeantta persovnnalaš ovdáneami ja čadaheami hárrái. Kvalitehtabargu galgá mielddisbuktit ahte studeanttat olahit oahppoprográmmaid ja –ovttadagaid oahppanjoksosiid. Sihke čadaheapmi, eksámeniid ceavzin, oahppočuoggáid produkšuvdna ja árvosátnejuohku sáhtttá čájeht oahppanjoksosiid olaheami.

Sámi allaskuvllas lea ovdánahttinšiehtadus Máhttodepartemeanttain, mii muitala galle sámegeielat kandidáhta allaskuvllas lea mihttun buvttadit. Dasa lassin lea Máhttodepartemeanta mearridan kandidáhtamihttologu oahpaheaddjeoahpuide. Dát eai kommenterejuvvo dán raporttas. Našunála stivrenparametherat, bachelor- ja masterkandidáhtat mat gárvejit oahpu normerejuvvon áigái, maid eai kommenterejuvvo dán raporttas, muhto jahkeraporttas.

Tabealla 6 čájeha Sámi allaskuvlla váldologuid eksámenkvalitehtas.

Tab. 6 Váldologut eksámenkvalitehtas

	2021/22		2022/23	
	2021 čakča	2022 gidda	2022 čakča	2023 gidda
Eai ceavzán eksámeniid (%) ⁸	4,2	3,3	5,6	3,1
Eai ceavzán eksámeniid Norgga stáda allaskuvllain (%)	7,3	6,1	7,6	7,3
Geargan kandidáhtat grádajuolludeaddji oahpus ⁹	2	12	6	7
Geargan kandidáhtat oahpuin ¹⁰	53	102	96	70
Studeanttat juohke fágalaš jahkedoaimma nammii ¹¹	4,1	-	3,7	4,2
Gaskamearalaš studeanttat juohke fágalaš jahkedoaimma nammii Norgga stáda allaskuvllain ¹²	16,8	-	15,34	15,2
Produserejuvvon ođđa oahppočuoggát ¹³	41,1	55,3	39	44,7
Produserejuvvon ođđa oahppočuoggát juohke studeantta nammii ¹⁴	12,4	22,3	14,2	21,6
Fágalaš áigegeavaheapmi	-	-	24,3	-

Logut leat vižžojuvvon Database for statistikk om høgre utdanning (DBH:s)

4.1 Kandidáhttabuvttadeapmi ja čadaheapmi

Tabealla 6 čájeha ahte grádajuolludeaddji oahpuin lei oahppojagi 2022/23 okta unnánat kandidáhta go oahppojagi 2021/22. Guhtta (6) grádajuolludeaddji oahpu kandidáhtat gárvejedje oahpus čakčalohkanbajis 2022 mii čájeha ahte sii leat maŋŋonan oahpuin, ja čiežas (7) fas giddalohkanbajis 2023. Čilgehus manin eai lean eanet studeanttat geat

⁸ Sin gaskkas geat eai leat ceavzán eksámeniid leat maiddá studeanttat geat eai leat čadahan eksámena eaige leat áiggil geassádan.

⁹ Dáin loguin leat mielde maiddá praktihkalaš pedagogalaš oahput.

¹⁰ Sihke grádajuolludeaddji ja árvosátnečálusjuolludeaddji oahput.

¹¹ Olles jagi logut.

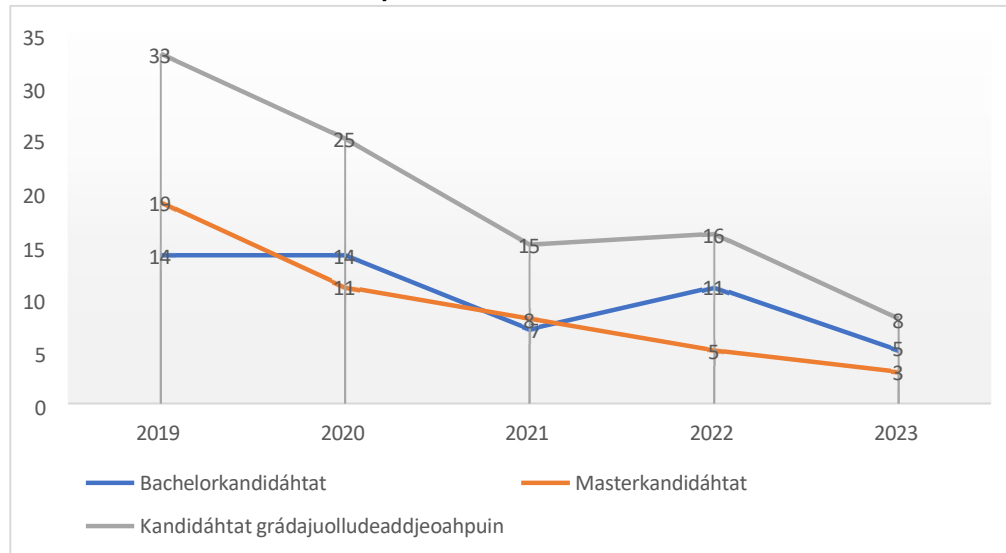
¹² Olles jagi logut.

¹³ Ođđa oahppočuoggát produserejuvvon juohke ollesáiggeekvivaleansa nammii ásahusa iežas ruhtaduvvon oahpuin.

¹⁴ Produserejuvvon ođđa oahppočuoggát allaskuvlla iežas ruhtaduvvon oahpuin.

gárvejedje oahpu 2023 giđa, lea vuosttažettiin ahte 2020 čavčča ii álggahuvvon oktage bacheloroahppu, ii ge 2021 čavčča álggahuvvon oktage 2-jagáš masteroahppu. Dáin loguin leat dasto mielde studeanttat geat leat gárven vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid normerejuvvon, dahje ovdal normerejuvvon áiggi, dat kandidáhtat guđet leat maŋnonan oahpuin ja sii guđet leat ohcan ee. friddja bachelora grádajuolludeaddji oahpu.

Govus 6 Kandidáhttabuvttadeapmi 2019-2023

Govus 6 čájeha mo allaskuvllas lea leamaš kandidáhttabuvttadeapmi bachelor- ja masteroahpuin maŋemus jagiid. Dás oaidná ahte buvttadeapmi lea njedjan 2019 rájes ja ahte allaskuvla ii leat nagodan kandidáhttabuvttadeami lasihit. Kandidáhttabuvttadeami ferte geahččat ovttas rekrutteremiin, oahpuid almmuhemiin ja registrerejuvvon studeanttaid loguin. 2017 čavčča biddjoje 4 bacheloroahpu johtui, 2018 čavčča 1, 2019 čavčča 2 ja 2020 čavčča ii oktage. 2018 čavčča ja 2020 čavčča álggii okta 2-jagáš master. 5-jagáš masterat leat álggahuvvon juohke čavčča 2017 čavčča rájes. Earenoamážit guokte vuosttaš jagi ohce oallugat geain lei oahpaheaddjeoahppu ovdalaččas sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid masteriidda, ja sii leat ovdal normerejuvvon áiggi gárven oahpu.

Áiggiid čađa lea allaskuvllas leamaš olu fokus rekruteremii ja registrerejuvvon studeanttaid lohku. Lea dárbu bidjat seamma fokusa ja návccaid studeanttaid čađaheapmái, ee. go dihto oahpuid čađaheapmi hukse rekruterenvuođu eará oahpuide ja go oahppočuoggábuvttadeapmi dahká vuoddu ruhtadeapmái.

Tab. 7 Bachelor- ja masteroahpuid plánejuvvon ja čađahuvvon oahppočuoggát 2022

	Plánejuvvon oahppočuoggát	Čađahuvvon oahppočuoggát	Oahppočuoggáid čađahanproseanta
SOA-goadi bacheloroahput	670	650	97.01
GDS-goadi bacheloroahput	510	440	86.27
SOA-goadi masteroahput	1435	1055	73.52
GDS-goadi masteroahput	100	110	110

Logut leat vižžojuvvon Database for statistikk om høgre utdanning (DBH:s)

Tabealla 7 čájeha ahte prográmmastudeanttat leat buori muddui čađahan plánejuvvon oahppočuoggáid, ja 2022 logut leat buorit čađaheami ektui.

SOA-goađi bacheloroahpuin, Sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpus, lea čađahanproseanta guhká leamaš hui buorre. Okta ágga dasa sáhtá leat ahte luohkkákoordináhtoris lea lagas gulahallan studeanttaiguin, ja čuovvulahtá ovttaskas studeanttaid ee. ovdánahttinságastallamiiguin guktii jahkái. Jeavddalaš ovdánanságastallan prográmmastudeanttaiguin sáhtá leat juoga maid sáhtá fievrridit maidái eará oahpuide.

GDS-goađi bacheloroahpuid oahppočuoggáid čađahanproseanta lea nai oalle buorre, muhto dat mii 2022:s gesii čađahanproseanta vulos lei earenoamážit ahte guovtti oahppoovttadagas ledje mánga prográmmastudeanta geat eai ceavzán eksámena. Diehtit ahte ovtta dán oahpuin lei hástalus dainna ahte fágaoahpaheaddji lei muhtin áiggi buohccindieđihuvvon, ja studeanttat leat dán oahpus moaitán ahte eai ožžon máhcahagaid geatnegahtton bargguide.

SOA-goađi masteroahpuid oahppočuoggáid čađahanproseanta lea nai buorre. Dat mii 2022:s gesii čađahanproseanta vulos, lea vuosttažettiin go studeanttat eai geigen masterbargguid plánejuvvon áigái, ja go muhtin registrerejuvvon studeanttat eai álgán ohppui, eai ge addán dieđu dan birra áiggil.

2022:s leat GDS-goađi masteroahpuin hui buorit logut oahppočuoggáid čađahanproseanttas, ja dát logut leat sámegiela ja sámi girjjálašvuoda mastera vuosttaš lohkanbaji čađaheami logut. Diimmá ja ovddit jagiid loguin leat goitge oaidnán ahte allaskuvla rahčá oažžut studeanttaid gárvet 2-jagáš masteroahpuid normerejuvvon áigái.

2021-22 oahppojađi kvalitehtaraporttas čáliimet ahte allaskuvla ferte eanet bargat doarjun dihte studeanttaid čállinproseassa, ja omd. masterstudeanttaide várret bargolanjaid gosa sáhttet guoddit biergasiid, lágideit čállinbargobájiid ja iešguđetge kurssaid mat čatnasit akademalaš čállimii ja oahppoteknihkkii. 2023 giđa geahččaleimmet vuohččan doallat shut-up-and-write semináraid. Oaidnit ahte lea čađahahtti lágideit dákkár čállinbargobájiid jus konseapta vuos sajáiduvašii allaskuvllas. Álggahanvahkus 2022 doalaimet oahppoteknihkkakurssa, mii lihkestuvai bures. Dáid kurssaid galggašii goitge ráhkadit digitála hámis nu ahte studeanttat sáhttet daid geahččat go dárbu čuožžila.

2023 giđa lea oahppohálddahus lágidan čoahkkima masterprográmmaid prográmmajođiheddjiiguin, ságastallan dihte movt sáhtašeimmet doarjut maŋŋonan masterstudeanttaid vai gárvešedje masterbarggu. Evttohuvvui ahte čađahuvvo iskkadeami johtui masterstudeanttaid ja kandidáhtaid gaskkas, kárten dihte manin studeanttat rahčet gárveamin. Doaibmabijut nugo bagadallankurssat, čállinbargobájit ja maŋiduvvon sisabuktinášgimearri leat evttohuvvon. Ovddiduvvui dárbu nannet dieđalaš čállima bachelordásis juo. 2023 giđa leat nai lágidan čoahkkima studeanttaiguin geat leat maŋŋonan sámegiela ja sámi girjjálašvuoda masteriin. Dán čoahkkimis ovdanbukte studeanttat ahte fásta bargo- dahje kánturbáikái Diehtosiiddas livččii dárbu, ja eatnasiin lea dárbu lassi bagadallamii.

Leat guhká bargan buoridit masteršiehtadusa vuolláičállima rutiinna, go olu studeanttain ii leat dát sajis. Masterbagadalli nammadeami rutiinna lea dárbu buoridit sihkarastin dihte ahte

studeanttaide nammaduvvo bagadalli áiggil ja ahte bagadallis lea várrejuvvon bargoáigi dán doibmii. 2023 giđđalohkanbaji álggus bođii moaitta sámegiela ja sámii girjjálašvuoda masterstudeanttain dan ektui ahte eai lean ožžon bagadalliid nammaduvvot masteroahpu vuosttaš lohkanbajis. Dán oktavuodas oaidnit dárbbu árvvoštallat man árrat bagadalli galgá nammaduvvot.

Oppalaš dásis mii leat maŋemus jagiid vásihan ahte sivat manin studeanttat heitet prográmmaoahpuin lea ee. ahte oahpu ii sáhttán kombineret bargguin dahje ahte eallindili geažil ii lean vejolaš boahit deaivvademiide campusii. Prográmmajodiheaddjit leat geahččalan dán váldit vuhtii dainna lágiin ahte čohkket oahpahusa deaivvademiide. Fágakoordináhtorat diedihit nai ahte ožžot olu jearaldagaid lágideit oahpahusa hybriida, ja olu jearaldagat hybriida oahpahusa birra čatnasit áigodagaide go boazodoalus leat olu barggut ja gárddástallan. Ferte ain bargat dan ala ahte heivehit oahpahusa nu ahte studeanttat geat eai oro Guovdageainnus, sáhttet oassálastit deaivvademiide.

Muhtin studeanttat maŋjonit progreshuvnnain iešguđetge persovnnalaš sivaiddihte, ja olu oahpuin lea leamaš váttis joatkit go dat eai lágideuvvo jeavddalaččat ja studeanttat fertet vuordit guhká ovdal nuppes sáhttet váldit čađatkeahkes oahppoovttadagaid. Maŋjonan studeanttaid progreshuvnna plánema dáfus lea nai dehálaš ahte oahpuid guhkesáiggeplána ráhkadeuvvo, ja ahte oahppoprográmmat álggahuvvojit jeavddalaččat.

Leat ovdal kommenteren dan ahte sámegiela ja sámii girjjálašvuoda bachelora čađaheamis lea vásihuvvon ahte fágalaš dássi gaskkal sámegiela álgokurssaid ja davvisámegiela lohkanbadjeoahpu lea hui stuoris. Studeanttat guhte aitto leat oahppame giela rahčet dasto sámegiela ja sámii girjjálašvuoda bacheloroahpuid čađahemiin. GDS-goahti pláne dán čuovvulit dainna lágiin ahte viiddidit álgokurssaid 60 oahppočuoggá oahpporáidduin.

Allaskuvllas leat leamaš prográmmastudeanttat geat dearvvašvuodaákkaid geažil eai leat nákcen gárvet oahpuset. Danin lea buorre ahte dál lea loktanan dihtomielalašvuotta studeanttaid vuoigatvuhtii oaččut oahppodili ja eksámena heivehuvvot dainna lágiin ahte sihkarasto ahte sis lea ovtadássásaš oahppovejolašvuodát. Lea dárba ain nannet gelbbolašvuoda ja vuogádaga dustet ja doarjut studeanttaid geain leat earenoamáš dárbbut dahje doaibmahehttejumi.

4.2 Eksámeniidd čađaheapmi

Eanas eksámenat leat čađahuvvon digitála eksámenuogádaga Wiseflow bokte. Digitála eksámeniidd čađaheamis sáhttet teknihkalaš váttisvuodát badjánit, muhto dat lea dávjá go geavaheaddjit eai oahpásnuva digitála reidui doarvái árrat. Teknihkalaš váttisvuodaid leat dávjá čađadán dastánaga go váttisvuodát leat badjánan, de lea bovdenuvvon IT-ossodaga bargi veahkehit go sii hálldašit teknihkalaš beliid buoremusat. Wiseflow birra leat gávdnamassii erenoamáš buorit rávvagat Sámi allaskuvlla neahttasiiddus sihke studeanttaide ahte fágabargiide ja sensoriidda, ja dasa lassin studeanttaide sáddejuvvot sierra diehtu digitála reaiddu birra juohke lohkanbaji álggus.

Njálmálaš ovdanbuktimat/-eksámenat leat čađahuvvon dábbalaš vuogiin earret muhtun oktavuodain leat čađahuvvon neahttaoktavuoda bokte, mii maiddá lea doaibman bures. Jus

sensor oassálastá njálmmálaš eksámenii neahta bokte, de lea eaktuduvvon ahte ovdagihtii addojuvvo diehtu dan birra studeanttaide.

Studeantaárvoštallamiid mielde leat eatnasat duhtavaččat eksámenlágidemiin ja oaivvildit ahte eksámenvuohki lei heivvolaš.

Shot-iskkadeamis lea boahtán ovdan ahte muhtun studeanttain allaskuvllas lea eksámenballu, ja dat sáhtá váikkuhit eksámenčádaheapmái. Fágabirrasa mielde vuosttaš jagi studeanttat sáhttet leat eambbo eahpesihkkarat eksámeniid čadahemiin go balus, muhto dábálaččat fágabirrasis láidestit studeanttaid ovddalgihtii vai geahpida dan streassa.

Fágabirrasa mielde studeanttain sáhtá leat eambbo streassa go ballu ja boahtá dábálaččat das jus eai omd. ádde eksámengažaldagaid. Ruovttueksámena olis studeanttat sáhttet oazžut sierra bagadallama ja čilgehusa eksámenbihtái jus dasa orro dárbu. Skuvlaeksámenat lea láhččojuvvon nu ahte fágabargit fitnet eksámenlanjas jus studeanttat dárbbahit jearrat eksámengažaldagaid birra jus leat bealit maid eai riekta ádde. Muhtun njálmmálaš eksámeniidda ráhkaduvvojit bihtát, muhto jus eai leat ráhkaduvvon sierra bihtát, de studeanttat sáhttet leat eambbo streassa. Lea čájehuvvon ahte go fágabargit ráhkkanahhtet studeanttaid bures, de dat buktá oadjebasvuoda.

Studeanttain lea oktan ballun dávjá dat jus eai ceavzze eksámena dahje jus ožžot iežaset mielas heittot árvosáni, de fágabirrasis mitaluvvo ahte studeanttain leat eambbo vejolašvuodát geahččalit eksámena čadahit ii ge nu dárbbat dainna osiin ballat, ja nu ee. dainna lágiin addet studeanttaide oadjebasvuoda.

Fágabargit dábálaččat ráhkadit logaldallamiidda sierra ovdanbuktiimiid mat sisdoalu hárrái vástidit logaldallamiid, ja dat leat dábálaččat studeanttaide gávdnamassii Canvas vuogádagas. Studeantaárvoštallamiin boahtá ovdan ahte studeanttaid mielas álkidivčče eksámeniidda ráhkkaneari jus oahpahusat báddejuvvoše. Oahpahusaid báddemiid olis ferte gulahallojuvvot fágabargiin lobi ektui. Fágabirrasis leamaš ságastallan báddejuvvon oahpahusaid birra ahte man ollu ja viidát logaldallamat de sáhttet viidáseappot juogaduvvot, mii ii vealttakeahtá leat ulbmilin. Olggobeale logaldalliiguin berre sierra šiehtaduvvot jus báddejuvvon logaldallamiid ožžot geavahit manjel.

Studeanttat leat maid vástidan ahte váillahit bagadallama geatnegahtton bargguide ja eará bargguide. Sii guđet leat ožžon bagadallama leat leamaš duhtavaččat dainna. Geatnegahtton bargogáibádusat leat iešguđetláganat ja leat čadnon dasa makkár sisdoallu oahppoovttadagas lea ja makkár oahppanjoksos galget olahuvvot, muhto rutiidnan sáhtašii leat buorre jus livčče práksisan ahte buot studeanttat oččoše bagadallama. Dán mielde dihtet de maid leat dahkan riekta ja maid sáhtá buoridit. Studeanttat oaivvildit dainna lágiin buoret sáhttit ráhkkanit eksámenii.

Oaidnit dárbbu árahit manjduvvon/geardunekksámeniid čádaheami, ja rievdadit prosedyra vai manjduvvon/geardunekksámeniid diediheapmi ja čádaheapmi manašii njuovžilabbot. Evttohus lea ahte manjduvvon/geardunekksámenbeaivi mearriduvvo seammás go ordineara eksámenbeaivi, seamma lohkanbadjái go ordineara eksámen. Dat dagahivččii ahte sensorat leat ain sajis, ja ahte studeanttat eai bázahalaše progreshuvdnaplánas.

Eksámeniid ceavzin

Tab. 8 Árvosátnejuohku Sámi allaskuvllas oahppojaigiin 2021/22 ja 2022/23 (%)

	2021 čakča	2022 gidda	2022 čakča	2023 gidda
A	25	28,11	20,73	24,85
B	34,03	34,1	36,59	28,99
C	24,31	25,35	27,44	28,4
D	9,72	7,37	6,71	12,43
E	2,78	1,84	3,66	2,37
F	4,17	3,23	4,88	2,96

Logut leat vižžojuvvon Database for statistikk om høgre utdanning (DBH:s)

Go buohtastahtá oahppojaigi 2022/23 ja oahppojaigi 2021/22 árvosátnejuogu de lea stuorámus erohus ahte A árvosátni lea njiedjan 2022/23 oahppojaigi ja ahte 2023 gidda lea unnánat oassi mii oažžu B go 2022 gidda ja stuorát oassi mii oažžu C, D ja E.

Go buohtastahtit Sámi allaskuvlla árvosátnejuogu loguid eará stáhta allaskuvllaid gaskamearalaš loguide, de oaidnit ahte Sámi allaskuvllas lea prosentualalaččat olu buoret lohku A árvosátnis ja ahte eambbogat leat ožžon B árvosáni. C, D, E ja F árvosániin leat vuollelis go gaskamearalaččat eará stáhta allaskuvllain. Mearkkašahtti lea ahte arvat unnánat ožžon árvosáni F go gaskamearalaččat stáhta allaskuvllain.

Eksámenbohtosiid lea relevánta geahččat ovtas tabealla 6:n, gos oaidnit ahte Sámi allaskuvllas ledje 2022:s 3,69 studeantta juohke fágalaš jahkedoaimma (årsverk) nammii. 2021:s fas ledje 4.11 studeantta. Gaskamearalaš lohku visot stáhta allaskuvllain Norggas lei 15.34 studeanta juohke fágalaš jahkedoaimma nammii 2022:s. Go allaskuvllas lea studeantalohku juohke fágabargi nammii njiedjan, de livččii vuorddehahtti ahte eksámenbohtosat buorránit. Tabealla 8 goitge čájeha ahte árvosátni leat seamma áigodagas vehá njiedjan. Čájehuvvo ahte allaskuvlla eksámenbohtosiidda ii leamaš lihkká positiiva váikkuhus das vaikke studeantalohku juohke fágalaš jahkedoaimma ektui lea njiedjan.

Vaikko buoremus árvosániid proseanta lea njiedjan, de liikká leat dát badjelis go gaskamearalaččat stáhta allaskuvllain. Dát sáhtá de čájehit ahte studeanttat ožžot buriid árvosániid go leat unnán studeanttat juohke fágabargi nammii.

Lea maid veara namuhit ahte go Sámi allaskuvllas eai leat nu stuorra studeantajoavkkut, de sáhttet logut mat čájehit gallis eai ceavzán eksámena orrut nu badjin. Muhtun oahpus sáhtá dušše okta studeanta diedihuvvon eksámeni ja oktavuođas jus son ii ceavzze eksámena, de orru prosentualalaččat stuorra oassi geat eai ceavzán.

Doaibmabijut mat ovdalis leat namuhuvvon, nu mo oahpahusa bádden ja bargguid bagadeapmi/máhcahusaid buktin, sáhttet mielddisbuktin ahte eambbogat ožžot buoret árvosániid ja ahte eambbogat cevzet eksámeni, go dáinna lágiin jáhkket studeanttat iežaset leat buoret ráhkkanan eksámeniidda.

2022-23 oahppojaigi fágaraporttain oaidnit nai ahte fágakoordináhtorat moitet ahte olu studeanttain váilu gelbbolašvuohta diedalaš čállimis, ja ahte diedalaš čállin kursa fertešii

fállojuvvot oahppoprográmma álggus. Dákkár doaibmabidju sáhtá maid váikkuhit positiivvalaččat árvosániide.

Oahppočuoggáid produkšuvdna

Oahppočuoggáid produkšuvdna ásahusa iežas ruhtaduvvon oahpuin lea mielde dahkame vuodu allaskuvlla ruhtadeapmái. Jus ásahusas lassána/njiedjá oahppočuoggáprodukšuvdna mannan jagiid erohusaid ektui, de lassána/njiedjá ásahusa ruhtadeapmi bohtosiid vuodul.

Allaskuvlla oahppočuoggábuvttadeapmi lea njiedjan 2021/22 oahppojagis 2022/23 oahppojahkái. Čakčalahkanbaji njiedjan 2021 čavčča ledje oahput main ledje olu studeanttat geat čađahedje eksámeniid oahpuin mat eai lean jođus 2022 čavčča. Dát guoská ee. oahpuide Árbediehtu, Eamiálbmot duodje- ja dáiddadihtui, ja Osku ja eallínáddejuvumi Sámis. Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bacheloroahpus ja sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpus lea maid njiedjan čavčča oahppočuoggábuvttadeapmi, go doppe ledje kandidáhtat geat gerge 2022 giđa.

Giđđalahkanbaji ektui lea seamma čilgehus go ovdalis namuhuvvon. Árbedieđus ja Osku ja eallínáddejuvumi Sámis oahpuin čađahedje dalle ollu studeanttat eksámeniid, ja namuhuvvon bacheloroahpuin gerge ges kandidáhtat.

Seammás lea movttiidahtti ahte muhtun prográmmaoahpuin lea oahppočuoggábuvttadeapmi lassánan 2021/22 oahppojagi ektui. Dát guoská ee. sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuide ja boazoealáhus bachelorii.

Oahppočuoggábuvttadeapmi juohke studeantta nammii lea lassánan čakčalahkanbajis, vaikko oahppočuoggábuvttadeapmi obbalaččat lea njiedjan. Lassáneapmi lea lunddolaš go registrerejuvvon studeanttaid lohku maid lea njiedjan. Giđđalahkanbaji buvttadeapmi lea sullii seammá dásis 2023 giđa go 2022 giđa, liikká vaikko studeantalohku leage njiedjan.

Oahppočuoggáid buvttadeami ektui lea relevánta árvvoštallat leat go bealit mat bohtet ovdan studeantaárvvoštallamiin ja fágaraporttain maid čuovvolahttin sáhtá dahkat ahte eambbogat čađahit oahpuid ja plánejuvvon oahppočuoggáid.

4.3 Doavttergrádaoahpu čađaheapmi ja kandidáhttabuvttadeapmi

Dábálaš progreshuvnna mielde livčče Sámi allaskuvlla doavttirgrádaproggrámma vuosttaš kandidáhtat galgan geargat jagis 2020. Dát ii ollašuvvan ja plána mielde livčče vuosttaš kandidáhtat galgan geargat jagis 2022. Muhtun kandidáhta lea addán iežas barggu árvvoštallamii otnáš rádjái, muhto ii oktage leat árvvoštallanlávdegottis dohkkehuvvon almmolaččat bealuštit iežas nákkosgirjji nákkáhallamis.

Sámi allaskuvla lea 2023 giđa čađahan iskkadeami Sámi allaskuvlla stipendiáhtaid gaskkas, sihke sin geat čuvvot min doavttergrádaproggrámma ja sin geat eai allaskuvlla doavttergrádaproggrámma, ja bagadalliid gaskkas. Ulbmil iskkademiin lei oažžut dieđu das movt sáhtašii buoridit doavttergráda oahpu kvalitehta, ee. dainna ulbmiliin ahte studeanttat gerget normerejuvvon áiggis.

Vaikko eai buot kandidáhtat leat nagodan doallat iežaset ovdánanplána, de čájeha iskkadeapmi ahte doavttergrádstudeanttat leat duhtavaččat oahppoovttadagaiguin ja ahte sin mielas dollet logaldallit ja logaldallamat alla dási. Dasa lassin vástidit ahte leat duhtavaččat dainna go oahppu lea neahttavuđot, mii ee. addá vejolašvuoda bidjat áiggi oahppamii, mii muđui livčče mannan mátkkošteapmái. Dán berre árvvoštallat maiddái boahtteáiggis, go oallugat studeanttain orrot eará báikkiin.

Seammás go árvvoštallá neahttavuđot oahpu, de lea dehálaš doalahit buori studeantabirrasa ja sihkkarastit ahte studeanttat leat oassin allaskuvlla dutkanbirrasis. Iskkademiin boahtá ovdan ahte studeanttat leat duhtavaččat oahppobirrasiiin, ja ahte bagadallit ja bargoskihpárat ja sin movttiidahttin lea dehálaš oahppamii. Doavttergrádstudeanttain maid vuhtto fágabirrasa nannema ektui ahte sii gáibidit buori ja kánske stuorit birrasa. Sii vástidit ahte váillahit ovttasbarggu, omd. fárrolaga čállit ja eará oktasáš doaimmaid. Seammás leat sii buktán evttohusaid doaibmabijuide mat nanneše oahppo- ja fágabirrasa. Ee. evttohuvvojit beallemuddoseminárat, eahpevirggálaš gáfebottut ja dutkanfáddarat. Dáidda ledje bagadallit, geat maiddái vástidedje sullasaš jearaldagaid seammá iskosis, seamma oaivilis. Bagadallit namuhit dasa lassin ahte liigeveahkki ja doarjjafunkšuvnnat livčče lean ávkálaš doaibmabijut boahtteáiggis.

Bagadalliin jearaimet maiddái gažaldagaid mat gusket ehtalaš njuolggadusaide go ásausaide lea gáibádus sihkkarastit ahte bagadalliin lea gelbbolašvuhta ja máhttu ehtalaš njuolggadusaid birra. Bođii ovdán ahte sihke bákkolaš kursa, neahttavuđot/iešheanalaš kursa ja kollegadeaivvadeamit leat vuogit maiguin livččii sáhttán loktet gelbbolašvuoda dain surggiin.

Studeanttaiskkadeamis bođii ovdán ahte leat ee. tehnikkalaš ja praktihkalaš hástalusat mat dagahit ahte sii eai gearrga áiggil addit nákkosgirjji árvvoštallamii. Dát guoská geatnegahtton bargojahká. Geatnegahtton bargojagis leat hástalusat sihke plánema ja sisdoalu ektui. Plánehástalusat bohtet das go mearrádusat bohtet beare maŋjit, ja kandidáhtat vásihit ahte eai beasa plánat iežaset bargoáiggi doarvái bures. Hástalusat mat gusket sisdollui fáttmastit ee. makkár lágan barggut leat – nu go koordinerenbarggut mat gáibidit beare olu áiggi ja tematihka ektui eai álo leat relevanttat.

Iskkadeamis boahtá maid ovdan ahte lea eahpesihkarvuhta fágalaš árvvoštallamiid hárrái, ahte leatgo allaskuvlla árvvoštallangáibádusat alladat go muđui servvodagas. Sámegielat nákkosgirjjiin lea oalle ráddjejuvvon komitealahttoevttohasjoavku, mii sáhtta dagahit ahte muhtun nákkosgirjái válljejuvvojit komitealahtut mat leat eará fágasuorggis go nákkosgirji.

Dutkanhálddahus lea evttohan doaibmabijuid maid sáhtta álggahit iskkadeami vuodul, mas maiddái ovddasvástádus doaimmaid čađaheapmái lea evttohuvvon. Doaimmat leat ovddiduvvon goahtái ja prográmmastivrii. Doaibmabijut leat kategoriserejuvvon čuovvovaččat: láhčit diliid vai normerejuvvon áigái geargá, arenaid, čállinprosessii evttohusat, oahpu- ja bargooasi ektui ja hálddahuslaš doarjjagat.

Iskkadeami lassin lea prográmmastivra maiddái mannan čađa kandidáhtaid ja bagadalliid ovdánanraportaid, ja bidjan čuovvolandoaimmaid johtui dáid vuodul. Ovdánanraportat maid studeanttat devde geasi 2022 loktejuvvo dálvet 2022 doavttergrádaprográmmastivrii. Okta sávaldat maid prográmmastivra gesii ovdán lei nákkosgirjji máladokumeantta mii

gárvvistuvvui dakka maŋŋil. Go iskosis, mii lea namuhuvvon, ledje nu ollu geavatláš bohtosat de lea dutkanhálddahus maid veardideame atnit elektrovnnalaš vuogádaga dan sadjái go čállinprográmmaskovvi. Dutkanhálddahus lea geahčadeame rutiinnaid movt buoridit máhcaheami. Dainnago dál eai buohkat sádde sisa áiggi dahje obanassiige ja mii háliidit guhkit áigge sáhttit buohtastahttit máhcaheamiid. Dán de sáhtta atnit sihkkarastit progresuvvna ja dieđuid háhkat maid eat leat nagodan ovdal fuobmát.

4.4 Fágalaš áigegeavaheapmi

Studiebarometeret jearahallan, maid NOKUT čađaha jahkásaččat, jearrá bachelor- ja masteroahpuid studeanttain man olu áiggi studeanttat atnet vahkkus organiserejuvvon oahpahussii searvamii ja iešoahppamii. Fágalaš áigegeavaheapmi sáhtta leat mielde čilgeme loguid mat mitalit olu studeanttat eai ceavzze eksámena. Allaskuvla háreve deavdá bohtosiid almmuheami eavttuid, jogo danne go studeantajoavkkut leat beare unnit dahje danne go beare unnánat leat vástidan. 2022 čavčča ii lean oktage joavku mii lei nu stuoris ahte bohtosat livčče almmuhuvvon.

Allaskuvla ii leat 2022/23 oahppojagi čađahan studiebarometeret sullasaš iskkadeami, muhto lea studeantaárvoštallamiin jearran man duhtavaččat studeanttat leat iežaset oahppamiin. Eatnasat vástidit ahte leat duhtavaččat dahje hui duhtavaččat. Soapmásat dette vástidit ahte livčče sáhttan bidjat eambbo áiggi oahppamii ja ahte oahpuin leat beare olu barggut oahppočuoggáid ektui.

Áigegeavaheapmi sáhtta loktet árvosániid ja čađaheami. Studeanttaid motivašuvdna ja man duhtavaččat leat oahpuin ges sáhtta lasihit áigegeavaheami. Nu mo namuhuvvon de leat eatnasat duhtavaččat oahpuin ja logaldalliiguin. Dattege sávvat eatnasat vejolašvuoda čuovvut neahta bokte ja ahte deaivvademiin čohkkejuvvo oahpahus nu ahte ii leat moadde diimmu guhtege beaivvi. Soapmásat vástidit maid ahte go lohkanbadjeplánii almmuhuvvo fáddá ja mo sáhtta ráhkkanit, ee. makkár osiin lohkanmearis, de dát dahká ahte sii leat buoret ráhkkanan oahpahussii ja ahte sis lea buoret vuodđu digaštallamiidda.

Stuorra oassi vástideddjiin oaivvildit ahte bagadeapmi ja máhcaheami bargguide, earenoamážit geatnegahtton bargguide ja eará čállosiidda, lea ávkkálaš oahppamii ja eksámenráhkkanepmái. Lea lunddolaš de jurddašit ahte dá leat bealit mat movttiidahttet studeanttaid bidjat eambbo áiggi oahppamii. Vástádusaid vuodul sáhtta dulkot nu ahte allaskuvllas ii leat oktasaš práksis geatnegahtton bargguid ektui, go oassi vástida ahte ožžot máhcaheamiid ja oassi fas vástida ahte eai oaččo máhcaheamiid. Geatnegahtton bargguid njuolggadusat sáhttet leat mielde hukseme oktasaš ipmárdusa ja nu maidái oktasaš práksisa dáid ektui.

2023 čavčča rájes lea oahppojagi kaleanddar rievdaduvvon, dasa mii guoská lohkanbajiid guhkkodahkii. Duogáš dasa lea TEPlan prográmma (fágabargiid bargoáigerehkenastinprográmma) bargu, masa lea dárbu oažžut seamma guhkes lohkanbajiid, bargoáigerehkenastima dihte. Sámi allaskuvlla kvalitehtagiehtagirjji kap. 2 mielde lea oahppojahki 40 vahku, 18 vahku čakčalohkanbajis ja 22 vahku giđđalohkanbajis. Dát rievdadus miellidisebuvttii ahte goappaš lohkanbajit šadde 20 vahku

guhkkosaččat. Goadit ovddidedje heivehit lohkanbajiid vai dat šaddet seamma guhkit, mii mielddisbuvttii ahte čakcalohkanbaji bistá ođđajagimánu álgui.

4.5 Relevánsa

Sámi allaskuvla háliida leat guovddášis gelbbolašvuodadárbbuid gokčamis sámi servvodagas, ja fálláge oahpuid mánngga suorggis ja buvttada kandidáhtaid maidda servvodagas ja bargoeallimis lea dárbu. Allaskuvlla earenoamášvuhta lea ahte buvttada kandidáhtaid mat sáhttet deavdit gelbbolašvuodadárbbuid mánngga riikkas. Dát guoská earenoamážit Sápmái, muhto maiddái eará álgoálbmotguovlluide.

Oahppoporteføljerelevánsa mearkkaša man bures fálojuvvon oahput vástidit bargoeallima duohta dárbbuide. Logut čájehit ahte leat unnánat geat geavahit sámegiela, lea dárbu sámegielgelbbolašvuhtii ja ahte giellaoahpaheddjiid váilot buot sámi guovlluin. Dát čájeha ahte servvodagas lea dárbu Sámi allaskuvlla oahpuide, vai sámegieloahpaheddjiid dárbu ja dárbu eambbogiidda geain lea gelbbolašvuhta sámegielain ja eará fágain ja fidnosurggiin mat leat dárbašlaččat sámi servvodahkii, sáhtta vástiduvvot.

Nu mo namuhuvvon de lea allaskuvla 2022/23 oahppojaagi fállan oahpuid sihke Aarbortes ja Plassjes. Lullisámegiela álgokursa lea fálojuvvon Aarbortes ja privastistaeksámeniin Plassjes. Lullisámegielat duodjeoahppu lea maid fálojuvvon Plassjes, ovtta Aajege giellaguovddážiin. Dát lea dehálaš doaibma sámegielaid nannemis ja ovdánahttimis. Earenomáš dehálaš lea fállat lullisámegilli oahpu lullisámi guovlluin.

Ráđdehus vuordá ahte alitoahppu šaddá eambbo olámuttos ja ahte ásahtasat ángiruššet eambbo geabbilis oahpuide. Engelasgielat journalistihka ovttaat Introduction to Screenwriting: Sámi and Indigenous Storytelling through Film lea ge fálojuvvon neahttaoahppun 2022 čavčča. Dása lei stuorra beroštupmi ja čájehuvvo ge ahte oahpus ledje maiddái olgoriikka studeanttat. Sámi allaskuvla lea 2022 čavčča hábmen 15 ođ oahpporáiddu earenoamášpedagogihkkaoahpu sámi ja álgoálbmot geahčastagas. Maiddái dát oahppu lea engelasgielat neahttaoahppu, ja lágíduvvo oahppojaagi 2023-24.

Sámi dulkaoahppu lei nu movt ovdal namuhuvvon, plánejuvvon álgit allaskuvllas 2023 čavčča, muhto váilevaš ruhtadeami geažil dát ii leat vel boahtán johtui.

Sámi Girječálliid Searvi (SGS) ja Sámediggi leat bivdán ahte Sámi allaskuvla váldá badjelasas lágídit sámi girječállioahpu. Ovtta SGS:n lea allaskuvla hábmen 30 ođ girječállioahpu, mii čađahuvvo oahppojaagi 2023-24.

Sámi allaskuvla ozai ja oaččui 2022 čavčča ruhtadeami Oahpahusdirektoráhtas (Udir) lágídit 30 ođ joatkkaoahppu mánáidgárdeoahpaheddjiide, mii lea vuosttažettiin jurddašuvvon mánáidgárdeoahpaheddjiide dáža mánáidgárdiin geat háliidit oahppat eanet sámegiela, sámi kultuvrra, árbevieruid ja sámi pedagogihka jurddašeami birra. Oahppu lágíduvvo oahppojaagi 2023/24, dárogielat neahttaoahppun. Dát oahppu lea čuovvuleapmi geatnegasvuodain mat leat mánáidgárdi rámmafállanas das ahte “mánáidgárdi galgá čalmmustahttit sámi kultuvrra ja váikkuhit dasa ahte mánát sáhttet ovdánahttit árvvusatnima

ja searvevuodadovddu sámi girjáivuhtii". Kursa lea maiddá namuhuvvon Stuoradiggedieđáhusas 13 (2022-2023) *Samisk språk, kultur og samfunnsliv*.

Oahpuid áigodatlaš árvvoštallamiin lea servodat- ja bargoeallinrelevánsa árvvoštallojuvvon. Sihke sámi journalistihka bachelora, duoji ja hábmema bachelora ja boazodoallooahpuid bachelora árvvoštallanraporttain boahtá ovdan ahte bargoeallinrelevánsa ferte nannet ja formála ovtasbarggut galggaše ásaheavvot bargoeallimiin. Danin lea bargohárjehallanoahppu ásaheavvon oassin boazoealáhusa bacheloras, ja studeanttat čadahit bargohárjehallama relevánta ásaheavvot dahje fitnodagas 2024 giđa. Duoji ja hábmema bachelorii lea plánjuvvon bargohárjehallan doarjjafágan ja sámi journalistihka bacheloras lea bargohárjehallan vel eanet nannejuvvon go ovdal.

Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) ii leat ásaheavvon. NOKUTa dieđuid vuodul lea čájehuvvon ahte fágalaš ja/dahje báikkálaš ovtasbargoráđit leat doaibman bures. Jeavddálaš oktavuohka iešalddis lea deheamos, go dat dan bokte sáhtá láhččot dilli lonohallamii ja fágabirrasat sáhttet oazžut fuomášumiid ja jurdagiid oahppoplánaid viidasit ovdánahttimii. Dákkár oktavuohka bargoeallimiin boahtá lassin resurssagáibideaddji bargguide mat fágabirrasii leat, nu mo dutkamii ja almmuheapmái, oahpahussii, sensureremiidda, bagadallamiidda jna. Jus RSA, eará ovtasbargoráđit ja oktavuohka bargoeallimiin lea juoga maid allaskuvla háliida vuoruhit, de lea dehealaš ahte addo signála dan birra ja ahte dasa ráhkaduvvo vuogádat.

4.6 2023 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi

Sámi allaskuvla ii leat bohtán johtui árvvoštallat movt galgá čuovvulahttit Máhtodepartemeantta strategijaid *Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025* ja *Desentralisert og fleksibel utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter*. Leat goitge čadahán doaimmaid mat ovddidit oahpuid digitaliserema, nugo ráhkadan integrašuvnna gaskkal Panopto ja Canvas, mii dahká vejolažžan automáhtalaččat váldit bajás ja almmuhit oahpahusa. Sámi allaskuvla bargá maid dađistaga buoridit hybrida- ja neahttaoahpahusa, sihke fágalaččat ja teknihkalaččat. Dan oktavuodas čadahuvvo bagadallan fágabargiide. Muđui leat muhtun barggut automatiserejuvvon ja álkiduvvon. Bagadallanbargu digitála čovdosiid geavaheapmái dahkko dađistaga.

Eksámenverrošemi eastadeami ektui leat geahččalan buoridit diehtajuohkima eksámenverrošemi ja váikkuhusaid birra, dego doallat diehtajuohkima studeantajoavkkuide. Diehtajuohkin ferte goitge ain vuoruhuvvot nugo neahttasiiddu bokte. ChatGPT ja AI lea nai buktán ođđa hástalusaid eksámenverrošemi ektui, ja dán birra lea allaskuvllas leamaš unnán fokus.

Leat oaidnán ahte livččii dárbu ráhkadit studeanttaide kurssaid akademalaš čállimis, gáldogeavaheamis ja oahppoteknikkas, muhto Sámi allaskuvllas eai leat leamaš resurssat čuovvulahttit dán vuoruheami. Fertešii nai guorahallat movt sáhtašii organiseret doaimma ja makkár ossodat dahje ossodagat ovddasvástidit dán barggu.

Leat bargagoahtán ásaht bargohárjehallama prográmmaoahpuide main dábálaččat ii leat leamaš hárjehallan. Áigodatlaš árvvoštallamiid čuovvulanbarggus leat plánen dakkár oahpuid boazoealáhusa bachelorii, duoji ja hábmema bachelorii ja sámii journalistihka bachelorii.

Dehálaš oassi oahpuid áigodatlaš árvvoštallamiin lea árvvoštallat oahpuid bargoeallinrelevánsa, ja dan bokte leat álgán vuoruhemiin ahte dárkkistit oahppoprográmma relevánsa ja ahte leat heivehuvvot guoskevaš surggiid rievdadusaide.

Allaskuvllas leat leamaš hástalus dainna ahte sensorkommišuvnnat eai buvttet bivdojuvvon čilgehusa mearriduvvon árvosátnái áigemearrái, ja mis lei áigumuš buoridit diehtajuohkima sensoráigemeariid ja čilgehusaid mearriduvvon árvosániide birra. Oaidnit ahte dainna ferte ain bargojuvvot viidáset, ja gávdnat eará doaibmabijuid go diehtajuohkima eastadan dihte ahte dát manjonit.

Oahppohálddahas lea leamaš unnán kapasitehta čuovvulahttit ovdánahttindoaimmaid, ja dan geažil leat čuovvovaš váldovuoruhemiid čuovvuleapmi báhcán:

- Ođastišgoahtit Sámi allaskuvlla eksámen- ja loahpalašárvvoštallama lánkaásahusa, Lagat njuolgadusat eksámeniid lágideapmái, ja sensorláidehusaid.
- Masterbagadalli nammadeami ja bagadallanšiehtadusa vuolláičállima rutiinna dohkkehit ja ođastit masterbagadallanšiehtadusa.

4.7 Váldohástalusat ja spiehkasteamit

Sámi allaskuvllas ii leamaš ráhkaduvvon sensorláidehusat buot eksámeniidda, ja dat dagaha ahte studeanttat eai sáhte sensorláidehusaid oažžut manjel eksámena. Sensorláidehus bargu lea jođus ja vuordimis dat boahtá atnui giđđalohkanbajis 2024.

4.8 2024 váldovuoruheami

- Sensorláidehusaid ráhkadit visot eksámeniidda.
- Rievdadit manjiduvvon- ja gearduneksámeniid čađaheami nu ahte daid dáhton mearriduvvo ovdagihtii, seamma lohkanbadjái.
- Árvvoštallat jeavddalaš ovdánanságastallamiid čadahit studeanttaiguin eanet prográmmaoahpuin.
- Loktet studeanttaid gelbbolašvuoda dieđalaš čállimis.
- Čadahit iskkadeami masterstudeanttaid ja masterkandidáhtaid gaskkas, kárten dihte manin studeanttat rahččet masterbarggu čadahemiin.
- Joatkit bargguin lágidit deaivvademiid nu ahte maddái heive studeanttaide geat eai oro Guovdageainnus.
- Doavttergrádstudeanttaide heivvolaš arenaid gos sii ovdánahttet iežaset proševttaid.
- Bagadalliide fállat etihkkakurssa.
- Buoridit diehtajuohkima bagadalliide hálddahaslaš doarjaga birra.

5 DUTKANKVALITEHTA

Dutkankvalitehta fáttmasta dutkandoaimmaid boadusbuvttadeami dutkandoaimmaid álggaheami rájes loahpaheami rádjái. Dán kapihttalas máinnašit iešguđet beliid ja doaibmabijuid mat váikkuhit dutkankvalitehtii. Guokte beali maiguin buot čielgasepmosit mihtidit dutkankvalitehta leat publiserenlogut ja spiehkastatdieđut.

Tabealla 9 čájeha Sámi allaskuvlla váldologuid dutkankvalitehtas. Tabealla váldologut kommenterejuvvojit kapihttaliin 5.1-5.3 vuollelis. Mearkkašahtti oassi dutkankvalitehtastatistihkas mihtiduvvo kaleanddarjagi mielde, ii ge oahppojagi. Lihkká geahččalit raporteret oahppojagi mielde maiddái dán kapihttalas, nu go kvalitehtaraporttas muđui, ja nu bargat ee. spiehkastatdieđuid hárrái.

Tab. 9 Váldologut dutkankvalitehtas

	2019	2020	2021	2022
Norgga dutkanráđi juolludeamit Sámi allaskuvlii (duhát kr)	6 513	3 617	3 964	2 418
Eará doarjja- ja bargoruhtadeapmi (bidrags- og oppdragsfinansiering) (duhát kr)	17 239	20 229	21 631	24 237
Fágalaš jahkedoaimmat (UFF)	48,9	49,7	49,9	49,7
Olggobealde ruhtaduvvon prošeavttaid sisabohtu Sámi allaskuvlla fágabargi (UFF) nammii (duhát kr)	474	485	442	536
Almmuhančuoggát	17,7	27,3	25,6	31,7

5.1 Buvttadeapmi ja gaskkusteapmi

Dieđalaš almmuheamit

Strategiijaplánas deattuhuvvo ahte ášahus áigu nannet sámegielat dieđalaš publisierema áigodagas 2022–2026. Jagi 2022 almmuhemiid gaskkas ledje golbma artiikkala sámegillii. Dat ii leat seammá olu go 2021, muhto eanet go 2020 (gč tabealla 10 vuollelis).

Tab. 10 Almmuheamit 2019–2022

	2019	2020	2021	2022
Sámegielat dieđalaš almmuheamit	3	2	6	3
Dieđalaš dieđiheamit Cristinas – buot gielain	18	20	22	38
Ii-dieđalaš dieđiheamit Cristinas	87	62	123	102
Oktiibuot dieđiheamit Cristinas	105	82	145	140
Almmuhančuoggát fágalaš jahkedoaimma nammii Sámi allaskuvllas ¹⁵	0,4	0,6	0,5	0,6
Almmuhančuoggát fágalaš jahkedoaimma nammii Stáhta eará allaskuvllain Norggas ¹⁶	0,7	0,7	0,7	0,7
Almmuhančuoggát vuosttašvirggehasjahkedoaimma nammii	0,8	1,3	1,0	1,3
Čállidoasit nuppi dásis vuosttašvirgehasjahkedoaimma nammii	0,2	0,2	0,2	0,4
Prosentuálalaš oassi čállidoasit nuppi dásis	11,0	11,8	16,3	22,8
Almmuhuvvon nummára Dieđut-ráiddus	1	1	1	1
Almmuhuvvon dieđalaš artihkkala Sámi dieđalaš áigečállagis	2	3	5	4

Davviriikkaid ministtarráđi juolludeamis várrejuvvo ruhta almmuhemiide sihke Dieđut- ja Sámi dieđalaš áigečála-ráiddus. Ásahus lea olahan mihtu almmuhit ovtta nummira Dieđut-ráiddus 2022:s. Okta nummir Sámi dieđalaš áigečállagis lea almmuhuvvon viđain dieđalaš artihkkaliin.

Jagi 2022 bohtosat leat buorit almmuhančuoggáid dáfus. Ásahusa fágabargit leat almmuhan oktiibuot 38 dieđalaš čálloša (mii lea measta beali eanet go ovddit jagi 22 dieđalaš čálloša) ja daiguin olahan oktiibuot 31,7 čuoggá. Ásahus lea daiguin almmuhemiiguin olahan mihtu ahte ásahus galgá gaskamearálaččat juohke fágabargi nammii háhkat 0,6 almmuhančuoggá.

Tabeallas vuollelis oaidná bohtosiid Cristinas go juohká dieđalaš almmuhemiid fágasurggiid mielde. Fuomáš ahte fágasuorgejuohkin lea árvvu mielde, ja ahte leat artihkkalat ja čállit maid livččii sáhttn bidjat nuppi fágasuorgekategorijai (go omd. lea čállán matematihka ja pedagogihka birra). Servvodatdieđafága fáttmasta dán statistihkas oskuhistorijá, journalistihka, juridihka ja eanas boazodoallofága almmuhemiid Sámi allaskuvllas. MLT fáttmasta eanas artihkkaliid main lea tematihka matematihkas, luonddudiehtagis ja teknikalaš fágain.

Tab. 11 Almmuhanlogut 2017–2022 fágasuorggi mielde

Fágasuorgi	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Giella ja girjjálašvuohta	5,9	5,0	7,1	8,0	8,0	10,4
Servvodatdieđda	10,8	7,1	5,8	10,3	11,3	14,8
Pedagogihkka	4,6	7,6	4,4	1,6	2,3	2,9
Dearvvašvuohta	-	-	0,4	3,7	-	-
MLT (matematihkka, luonddudieđda, tekn.)	0,5	0,4	-	-	-	1,3
Duodji	0,7	1,0	-	3,7	4,2	2,3

¹⁵ Logut vižžojuvvon [Database for statistikk om høyere utdanning - DBH \(hkdir.no\)](https://hkdir.no/).

¹⁶ Logut vižžojuvvon [Database for statistikk om høyere utdanning - DBH \(hkdir.no\)](https://hkdir.no/).

Tabealla 12 čájeha čáliid namat, fágasuorggit ja almmuhančuoggát, ja das máinnašuvvo maiddáa galle dieđalaš artihkkala lea almmuhan 2022:s.

Tab. 12 Almmuhanlogut 2022 juhkkjuvvon čáliide

Namma	Fágasuorgi	Dieđalaš buktat (n)	Almmuhan-čuoggát oktiibuot
Aikio, Ante	giella ja girj.	3	2,0
Eira, Inger Marie Gaup	servvodatd.	5	2,7
Fyhn, Anne	MLT	1	0,4
Gaski, Harald	giella ja girj.	1	0,3
Gebremichael, Anduaem	MLT	1	0,4
Guttorm, Gunvor	duodji	2	0,6
Guttorm, Hanna	pedagogihkka	1	0,4
Guvsám, Berit Kristine	duodji	2	1,3
Helander, Kaisa Rautio	giella ja girj.	1	1,0
Joks, Solveig	servvodatd.	2	2,7
Krøvel, Roy	servvodatd.	2	0,6
Kuhmunen, Laila Susanna	duodji	1	0,3
Laiti, Marikaisa	pedagogihkka	2	1,8
Mathiesen, Svein Disch	servvodatd.	5	1,8
Nutti, Ylva Jannok	pedagogihkka	1	0,7
Pasanen, Annika	giella ja girj.	3	2,8
Rasmussen, Torkel	servvodatd.	3	1,6
Sara, Inker-Anni	servvodatd.	3	1,5
Sara, Ravdna Biret Marja Eira	servvodatd.	2	0,7
Sara, Mikkel Nils	servvodatd.	1	0,7
Siri, May-Torill Hætta	MLT	1	0,6
Sjøberg, Lovisa Mienna	servvodatd.	2	2,0
Turi, Ellen Inga	servvodatd.	2	0,6
Ylikoski, Jussi	giella ja girj.	6	4,4

Buot Sámi allaskuvlla poasttat mat leat Cristinii dieđihuvvon áigodagas 2021-01-01 - 2022-11-08 gávnnaat [dán liŋkka bokte](#).

Liigeannum dieđalaš almmuheami movttiidahttimin

Liigeannum juolluduvvo fágabargiide almmuhančuoggáid vuodul. Dát mearkkaša ahte sii geat leat almmuhan dieđalaš artihkkaliid ja ožžon almmuhančuoggáid Sámi allaskuvlla namas ožžot lasi iežaset jahkásaš annumii. Vuosttaš jahki go liigeannum juolluduvvo lei 2022, ja dalle juolluduvvui oktiibuot 53 180 ruvnno 2021 almmuhančuoggáid ovddas. Alimus liigeannum lei 9 000 ruvnno ja vuolimus lei 360 ruvnno. 16 bargái juolluduvvui liigeannum 2022:s. Liigeannum mii 2023:s juolluduvvui 2022 almmuhemiid ovddas lei 50 900 ruvnno. Vaikko leat ge lassánan almmuheamit Sámi allaskuvlla namas, de dat ii mearkkaš ahte liigeannum submi maidai stuorru. Sámi allaskuvllas leat 8 čáli geat leat almmuhan Sámi allaskuvlla namas geain ii leat annumrieki, dainna go leat virgelobis, leat heaitán dahje virgesturrodat lea unnit go 50 %. 16 fágabargi leat almmuhemiid vuodul ožžon liigeannuma juolluduvvot. Stuorimus liigeannum lei 7 400 ruvnno ja unnimus lei 800 ruvnno.

NSI-doarjja ee. diedđalaš almmuheami movttiidahttimin

Sámi allaskuvlla stivra lea bušeahhtameannudeami oktavuodas jahkásaččat 2020 rájes juolludan Dutkan- ja oahppostivrii (DOS) fápmudusa viidásit juolludit mannan jagi geavakeahtes ruđa Sámi allaskuvlla davviriikalaš ministtarráđi juolludeamis, nu gohčoduvvon geavakeahtes NSI-ruđaid. DOS ásaheii vuosttaš háve guovvamánus 2020:s NSI-ohcandoarjjaortnega, ja hábmii lagat njuolggadusaid ortnegii. Njuolggadusaid vuodul DOS lea juolludan ruhtadoarjaga fágabirrása dutkan- ja ovdánahttindoaimmaide.

Ođđa vuogádaga ásaheamiin lea ruhtadoarjja fágalaš aktivitehtaide lassánan sakka ja Sámi allaskuvla lea lihkostuvvan bures unnidit geavakeahtes NSI ruđa. Njuolggadusat leat ođastuvvon moddii ja maŋemusat juovlamánus 2022, go ee. ásahevvodje golbma fásta jahkásaš ohcanáigemeari. Lassin mearridii DOS vuoruhannisttu, man vuodul sáhtta vuoruhit ohcamušaid gaskkas.

Lea vuordimis ahte geavakeahtes NSI ruhta boahťa boahhte oahppoja mielde unnat. Dat mielddisbuktá ahte Sámi allaskuvla ferte rámmajuolludeamis vuoruhit ruđa NSI ohcanvuogádahkii jus dát ortnet galgá joatkit.

Tab. 13 NSI-doarjjaohcamat 2023

	Doarjjašládja	Juollud.	Kommentára
Doarjja 5-23	Lágidandoarjja	200 000	SÁMOS konferánša Guovdageainnus
Doarjja 6-23	Iežasoassi	220 088	SÁMOS dutkanprošeakta
Doarjja 7-23	Mátkedoarjja	31 000	NAISA konferánša Torontos
Doarjja 8-23	Prošeaktadoarjja	26 840	Mátki Mearrasiidii matematiikkastudeanttaiguin
Doarjja 9-23	Mátkedoarjja	31 055	ILSA konferánša Torontos
Doarjja 10-23	Lágidandoarjja	109 794	DINO konferánša Guovdageainnus
Doarjja 11-23	Almmuhandoarjja	35 000	Nákkosgirji giellabassan
Doarjja 12-23	Mátkedoarjja	4 480	SIMILA symposia Helssegi (cealkán eret)
Doarjja 15-23	Mátkedoarjja	35 000	EUGEO ja NORNA (guokte mátkki) konf Barcelonas ja Uppsalas
Doarjja 16-23	Mátkedoarjja	34 700	Dutkanmátkkit Sámis nákkosgirjebarggus
Doarjja 17-23	Almmuhandoarjja	35 000	Nákkosgirji čeahkkáigeasu jorgalit sámegillii
Doarjja 19-23	Mátkedoarjja	8 027	Bákkolaš forum dutkansuvlla prográmmas
Oktiibuot:		770 984	

Jagi 2023 várrejuvvui NSI-doarjjaohcamiidda 1 107 760 ruvnno. Jagis leat meannudan 20 NSI-dutkanoarjjaohcama. 12 ohcamii juolluduvvui nu movt ohccojuvvon, dahje unnit go ohccojuvvon. Daid gaskkas leat guhtta mátkedoarjaga, guokte almmuhandoarjaga, guokte lágidandoarjaga, okta prošeaktadoarjja ja okta iežasoassi. Oktiibuot 770 984 NOK ruvnno ovddas lea juolluduvvun NSI-doarjja.

Eará gaskkustandoaimmat

Strategiiaplánas boahťa ovdan ahte Sámi allaskuvla áigu vuoruhit dutkangaskkusteami iešguđet vugiiguin ja reaidduiguin strategiiáigodagas. Oahppoja 2022/2023 juolluduvvui NSI-doarjja ođđa podcastbuvttadeapmái, mii bođii johtui giđa 2023 ja almmuhuvvui seammá čavčča: *Oahppu ii deatte*.

Ásahusa bargit leat 2022:s almmuhan oktiibuot 140 barggu Cristinii: 38 dieđalaš barggu ja 102 barggu dahje doaimma, mat dán oktavuodas eai deavdde dieđalaš gáibádusaid eai ge atte almmuhančuoggáid (gč tabealla 11 badjelis). Go buohtastahtá 2021:in de leat ii-dieđalaš dieđiheami nu go dieđapopulára čállosat, oahpponeavvut ja ovdanbuktimat mat eai lohko dieđalaš almmuheapmin unnon, vaikko lea ain eanet go jagiin 2019 ja 2020.

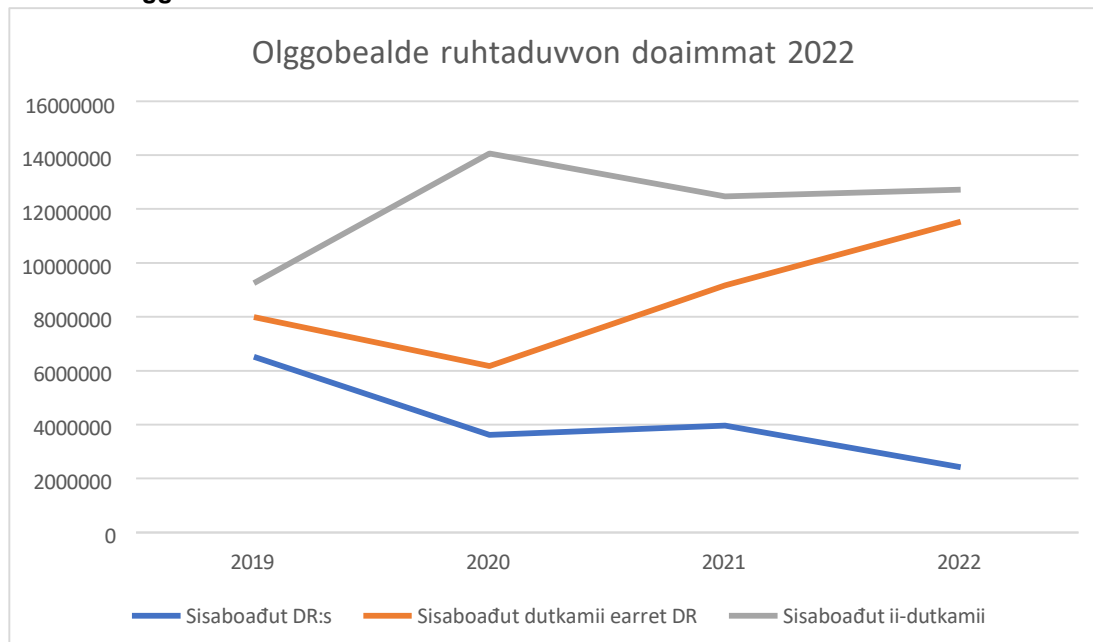
Árvvoštallojuvvo ahte ii-dieđalaš dieđihemiid statistihkka vejolaččat ii atte seammá luohtehahti gova duohta dilis go dieđalaš dieđihemiid statistihkka, dainna go eai buot fágabargit vuorut ii-dieđalaš bargguid ja doaimmaid dieđiheami seammá dásis. Dat fas dagaha ahte eai buot ii-dieđalaš barggut ja doaimmat leat mielde statistihkas. Lea dárbu árvvoštallat galgá go ásahusa dásis addit čielgasit vuordamuša vuoruhit maiddái ii-dieđalaš ovdanbuktimiid vai dát statistihkka šattašii eanet luohtehahti

5.2 Dutkan- ja ovdánahttinbarggut ja fágalaš gelbbolašvuodálokten

Olggobealde ruhtaduvvon dutkan- ja ovdánahttin doaimmat

Norgga dutkanráđi juolludeami Sámi allaskuvlii leat manemus jagiid njiedjan mearkkašahti olu. Nu. 2022:s ledje sisabođut Dutkanrádis 2 418 000 ruvnno, nu go tabealla 14 vuollelis čájeha, de lei sisabohtu Dutkanrádis (DR:s) dorjojuvvon prošeavttaide 2 418 000 ruvnno 2022:s. Seammá áigodagas go sisabohtu Dutkanrádis lea unnon, de lea sisabohtu eará doarjja- ja bargoruhtadanjuolludemiin (dárogiillii ‘bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet’, BOA) sturron, ja dat dagai 2022:s oktiibuot 24 237 000 ruvnno, mii manai iešguđet prošeavttaide, ii dušše dutkanprošeavttaide. Go manná sisa rehketdollui ja dárkkista man olu das lea mannan dutkanprošeavttaide, de oaidná ahte eará ruhtadeddjiid ruhtadan dutkanprošeavttaid sisabohtu lea lassánan jagis jahkái (8, 6, 9, 12 miljovna) sullii seammá olu go Dutkanráđdesisabohtu (7, 4, 4, 2) lea njiedjan – ja dát mearkkaša ahte mis lea ain sullii seammá olu olggobealde ruhtaduvvon dutkan ásahusas go ovdal, muhto ahte dat lea dál ruhtaduvvon eará vuohkái, nu go Sámedikkis, Oahpahusdirektoráhtas ja Ruota dieđarádis (Vetenskapsrådet).

Govus 7 Olggobealde ruhtaduvvon doaimmat 2022

Go geahččá buot áhahusa sisaboađuid olggobealde ruhtaduvvon doaimmain, maiddá sisaboađu mii boahdá Dutkanrádis, ja dasto juohká dan logu juohke fágabargi nammii, de oaidná ahte olggobealde áhahusa ruhtaduvvon doaimmaid sisaboahu fágabargi nammii lea mearkkašahhti stuoris Sámi allaskuvllas (536 000 ruvnno jagis 2022). Go buohstahttit eará allaskuvllaid ja universitehtaid loguiguin Norggas (omd. UiT 337 000 ruvnno fágabargi nammii jagis 2022, gč [Database for statistikk om høyere utdanning - DBH \(hkdir.no\)](https://dbh.hkdir.no/)).

Dás lea okta heitotvuohta, sivas go juolludeami mat bohtet Davviriikkaid ministtarráđi (DMR) kontrávtta vuodul (Dánmárkkus, Suomas, Ruotas ja Norggas) leat mielde loguin, vaikko Sámi allaskuvla ii oza, iige dárbbáš gilvvohallat dán ruđa nalde. Dán ruhtadeami galggašii árvoštallat gohčodit rámmaruhtadeapmin dainna go das leat olu oktasaš bealit dakkár ruhtademiin. Jus dán juolludeami (7 471 000 ruvnno 2022:s) baicce lohka rámmajuolludeapmin de šaddá govva earáládje olggosoaidnit. Sámi allaskuvlla sisaboahu olggobealde ruhtaduvvon doaimmain fágabargi nammii lea de arvat unnit (386 000 ruvnno 2022:s), muhto lihkká badjelis go Tromssa universitehta buohstahttojuvvon logut (337 000 ruvnno 2022:s).

Tab. 14 Olggobealde ruhtaduvvon dutkandoaimmaid sisaboahu Sámi allaskuvllas 2019–2022 (duhát kr.)

Fágasuorgi	2019	2020	2021	2022
Sisaboađut dutkamii, earret Dutkanráđđi	7 988	6 170	9 169	11 525
Sisaboađut dutkamii DMR-kontrávtta geažil	6 400	4 377	5 748	7 471
Gilvosisaboađut dutkamii, earret Dutkanráđđi	1 588	1 793	3 421	4 054
Sisaboađut Dutkanráđis	6 513	3 617	3 964	2 418
Gilvosisaboađut (sihke Dutkanráđi ja eará) fágabargi nammii	355	392	398	386
Gilvosisaboađut (sihke Dutkanráđi ja eará) fágabargi nammii UiT:s	267	290	217	337
Gilvosisaboađut ii-dutkamii	9 251	14 059	12 469	12 713
Gilvosisaboađut oktiibuot, go DMR lea mielde muhto Dutkanráđđi ii leat mielde	17 239	20 229	21 631	24 238
Olggobealde ruhtaduvvon doaimmaid sisaboahu oktiibuot	23 752	23 846	25 595	26 656

Kategoriija mii tabeallas gohčoduvvo ii-dutkamin fáttmasta olggobealde ruhtaduvvon oahppoprošeavttaid nu go Skolverket kursa, Kompetanseheving av fjernundervisningslærere, studeantalonuhallanstipeanddat, Udir fierpmádatdeaivvadeamit, Nasjonale prøver i lesing, SaMOS Sámi mánát ođđa searvelanjain ja ruhtadoarjja Ovtta.no Sámi oahpponeavvut neahtas-prošektii, muhto konferánssat nu go Sámi oahpahuskonferánssa ja Norna Symposia lohkkotit dán oktavuodas dutkamin, ja muđui maid dutkanprošeavttat nu go Sametingsvalg, SALCUL, SaMOS dutkan ja Charter, ja ovdánahttinprošeavttat nu go AIDA 2.

Tabealla 14 vuolimus linnjás oidno ásaheasa olggobealde ruhtaduvvon doaimmaid ovdáneapmi go buot dat mii DBH siidduin lea kategoriserejuvvon olggobealde ruhtaduvvon doaimman lea mielde. Lohku lea jeavddalaččat lassánan jagis jahkái ja lea 2022:s stuorit go lei 2019:s. Jahki 2019 lea dássáži doaimmanolahusjahkin ásaheasa, sivas go sisaboađut Dutkanráđis dahke badjel 6 miljovna dan jagi. Go geahččá buot olggobealde ruhtaduvvon doaimmaid loguid, de čájehit veahá eará gova ja ovdáneami ohcamiid hárrái.

Tab. 15 Ohcamat ja juolludeamit olggobealde ruhtaduvvon prošeavttaide 2019–2022

	2019	2020	2021	2022	2023
Gálla ohcama	9	12	13	11	22
Juolludeamit	5	11	6	3	10
Hilgumat	4	1	7	8	5
Árvvoštallanproseassas	-	-	-	-	7

Sámi allaskuvla hábmii 2022:s oktiibuot 11 oahppo-, dutkan- ja ovdánahttinprošeakta-ohcamuša, maid gaskkas 3 ožžo ruhtadeami. 2023:s leat dál hábmjuvvon 22 prošeavtta, maid gaskkas 10 ožžo juolludeami ja vihtta hilgojuvvo. Čieža ohcama leat ain árvvoštallanproseassas. Jus geahččá moadde jagi maŋosguvlui, de oaidná ahte hilgumiid

lohku lea lassánan 2020 rájes, muhto maiddá ahte dán rádjai 2023:s leat mánga juolludeami olahan.

Ásahusas ruhtaduvvon DOB

Sámi allaskuvllas ledje 2022:s 49,7 oahpahus-, dutkan- ja gaskkustanvirggi (dárogillii “UFF”, “undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger”). Eanas dain virggiin lea bargoáigi várrejuvvon dutkan- ja ovdánahttinbargguide (ng. DOB-áigi). DOB-áiggi raportereren juohkása golmma kategorijai:

Tab. 16 DOB-áigekategorijat

DOB-kategorija	Raporterenvuohki
Olggobealde ruhtaduvvon DOB-áigi	Ruhtajuolludeaddji gáibádusaid mielde
Davviriikkaid ministtarráđi dutkanprográmmas ruhtaduvvon DOB-áigi	DOB-plána/raporta
Máhtdepartemeanttas ruhtaduvvon stipendiáhttaáigi	Ovdánanraporta

DOB-áigeraporttat ja doavttergrádastudeanttaid ovdánanraporttat addet dieđuid prošeavttaid ovdáneami birra. Lea áigumuš boahte jagi kvalitehtaraporttas ovdanbuktit dárkilet diagrámmaid ásahusa dutkama ja ovdánahttinbargguide sisdoalu hárrái, vai ásahus oažžu dárkilut dieđuid DOB-áigegeavaheamis ja dutkandoaimmaid ovdánahttimis Sámi allaskuvllas.

Dieđuid čohkken gáibida ahte ásahusat leat buorit vuogádagat mat dorjot dán barggu. Earet eará gáibida dat ahte DOB-skovvi man fágabargit devdet go plánejit iežaset DOB-áiggi lea dakkár hámis ahte dain lea vejolaš čohkket rievttis ja áigeguovdilis dieđuid ásahussii. Dieđuid vuodul maid leamaš vejolaš čohkket skoviid bokte 2023:s, ii leat leamaš vejolaš čielga statistihka ráhkadit, go skovis ja rutiinnain leat muhtun váilevašvuodát. Okta váttisvuohda dás lea go eai buot fágabargit leat sádden sisa DOB-plána. Nubbi váttisvuohda lea ahte muhtumat geat leat sádden sisa eai leat nu dárkilit čilgen dihto barggu beliid, ja nu ii leat de čielggas makkár ovdáneapmi lea jagis jahkái, go seammá doaibma namuhuvvo seammá vuohkái guovtti jagi raporttain. Lea maiddá leamaš unnit gáibádusat professoraid ja guvtešprofessoraid raporteremii, ja vaikko njuolggadusat dál gáibidit buot fágabargiin raportta, maiddá professorain ja guvtešprofessorain, de leat ain váilevašvuodaid dáid joavkkuid raporterema hárrái, ee. dainna go eai buot guvtešprofessorat leat ožžon skovi. Liigeproblematihkka lea go eai buot hálddaš sámegiela, ja skovvi lea sámegillii. .

Kvalitehtaraportta čállima oktavuodas ii leat leamaš vejolaš dárkkistit man muddui Sámi allaskuvlla iežas dutkan geavahuvvo Sámi allaskuvlla oahpuid lohkanmearrin. Lea dárbu árvvoštallat makkár vuogádaga bokte livččii dáid dieđuid vejolaš gávdnat boahte áiggis.

Ásahus lea ožžon DOB raporttaid 2022/2023 mat juohkásit ná fágasurggiid mielde: 3/11 servvodatfágii gullevaš raporttaid, 2/6 giella- ja girjjálašvuodafágii gullevaš raporttaid, 8/10 pedagogihkkii gullevaš raporttaid ja 1/4 duodjefágii gullevaš raporttaid. Sullii logi fágavirggehasa eai buktán dán áigodahkii, sii leat eatnasat juogo professorat, guvtešvirggehasat ja luohpan/álgán virggistis. Váilevašvuodát skovis dagahit ahte leamaš

veadjemeahttun čeahkkáigeassit DOB áigge geavaheami sisdoalu hárrái nu ahte addet rivttes dieđuid dutkama ja ovdánahttima hárrái.

Fágalaš gelbbolašvuodálokten

DOB-áiggi juolludemiin ja stipendiáhttavirggiid fálddagain vurdojuvvo gelbbolašvuodálokten. Doavttirgráda olahemiin ovdánahttojuvvo sámi dutkan ja seammás loktejuvvo vuosttašvirggesgelbbolašvuodta allaskuvllas. Doavttirgrádaprogámma hálddašeapmi ja rutiinnaid ovdánahttin lea vuoruhuvvon áigodagas, go lea ovddiduvvon čielga dárba sajáidduhtit rutiinnaid buot osiide Sámi allaskuvlla doavttirgrádaprogámmas. Ollislaš rutiidnačohkkáldat doavttirgrádestudeanttaide lea dál válbmanan, muhto leat ain oasis rutiidnačohkkáldagas bargiid várás mat eai leat ollislaččat válmastuvvon. Eanet dieđut kapihttalas 4.2 badjelis.

2022/23 oahppoja leat áhahusa bealis joatkán vuoruhit Sámi allaskuvlla rehálašvuodálávdegotti ja dutkanehtalaš ságastallamiid sihke siskkáldasat muhto maiddái olggobeale áhahusa aktevrraiguin. Rabas bargobádji dutkanetihka birra lágiduvvui skábmamánu 2022 ovtas Sámeráđiin. Siskkáldas dutkanehtalaš seminára lágiduvvui giđa 2023. Seminárat váldojuvvoi bures vuostá ja ledje ávkalaččat fágabargiide ja doavttergrádestudeanttaide. Rehálašvuodálávdegoddi oktan muhtun fágabargiiguin serve GIDA-Sámi dutkanetihkkakonferánsii Tromssas dálvet.

Rehálašvuodálávdegoddi lea hábmen ja ovddidan njuolggadusaid áššemeannudit navdojuvvon dieđalaš eahperehálašvuodá dahje dohkkehuvvon dutkanehtalaš norpmat duođalaš riikkunáššiin. DOS dohkkehii njuolggadusaid čavčča 2022. Ođđa njuolggadusat sihkarastet ee. kontradikšuvdnaprinsihpa váidima oktavuodas ja muđui áššemeannudeami dakkár áššiid oktavuodas. Ođđa njuolggadusat sihkarastet maiddái habilitahta giedahallama váidojuvvon áššiid meannudeamis.

Riikkaidgaskasaš dásis čuovvu allaskuvla WINHEC-akkrediterema bokte dutkanehtalaš neavvagiid WINHEC Research Standards. Sámi allaskuvla lea maid ovdánahttan siskkáldas politihka immateriála vuoigatvuodaid hárrái, mii dohkkehuvvui allaskuvlastivrras juovlamánu 2014:s.

5.3 Fágalaš ovttasbargu (našunála ja riikkaidgaskasaš)

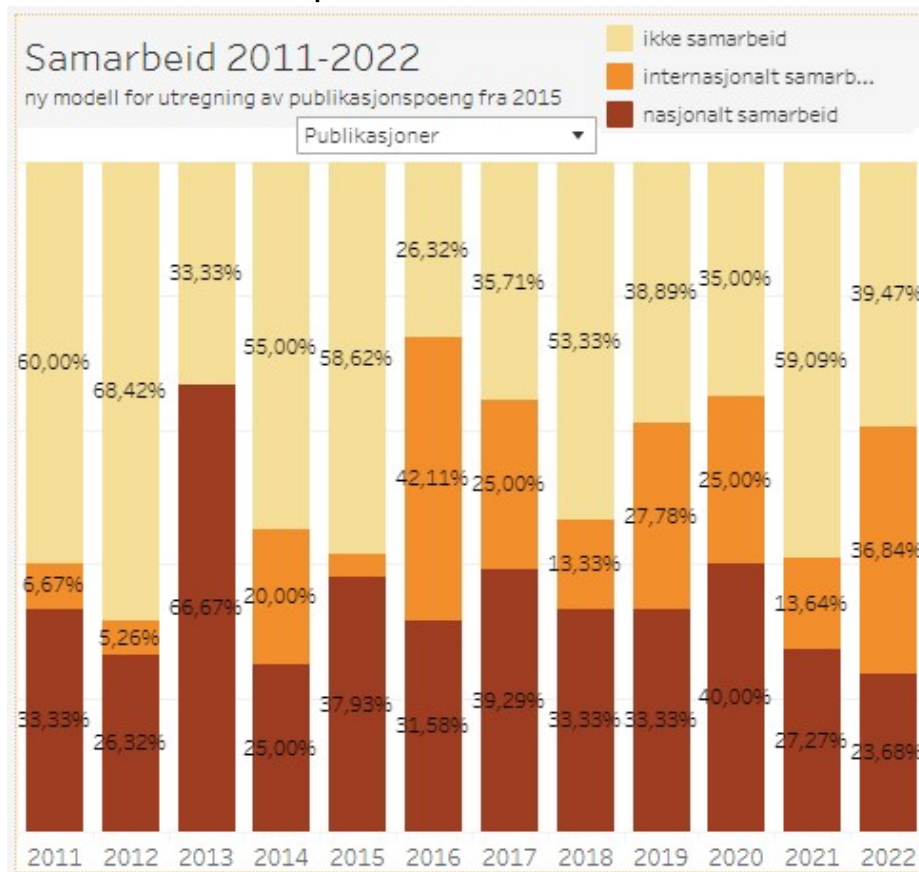
Veiledning til NOKUTs studietilsynsfor skrift vuodul gáibiduvvo fágabirrasiin mat leat čadnon oahppofáldagaide mat addet gráda, ahte sii leat aktiivvalaččat oassin nášunála ja riikkaidgaskasaš ovttasbargguin ja fierpmádagain mat leat relevánttat oahppofáldahkii. Bohtosat nášunála ja riikkaidgaskasaš ovttasbarggus eará fágabirrasiiguin lea maid gáibádus.

Logut mat leat Cristinas¹⁷ čájehit ahte allaskuvlla bargiid prosentualalaš ovttasalmmuheapmi olgoriikka áhahusaid dutkiiguin (gč oránša ivnni govvošis vuollelis) leat sturron 2022:s mannan jagi ektui. Ovttasalmmuheapmi eará Norgga áhahusaid dutkiiguin prosentualalaččat

¹⁷ Cristin -> Statstikk og rapporter -> NVI 2011-2022 (<https://www.cristin.no/statistikk-og-rapporter/nvi-rapportering/index.html>)

lea veaháš njiedjan (gč rukses ivnni govvosis vuollesis). Bohtosat riikkaidgaskasaš ovttasbarggu ovdáneamis lea buot eanemus čalbmáičuohccit (13,6 proseanttas 36,8 prosentii). Proseantalohku lea dušše oktii ovdal leamaš nu badjin, jagis 2016, muhto dalle ledje ásašusaš dušše 16,4 almmuhančuoggá oktiibuot, ja riikkaidgaskasaš ovttasbargoalmmuhemiid lohku (n) ii lean dalle nu badjin go dán háve. Vuhtto maid čielgasit ahte almmuheamit mat eai leat ovttasbarggu oktavuodas čállon leat unnit 2022:s go 2021:s – dakkár čállosat dagahedje 59 proseantta 2021:s, muhto 2022:s dušše 39 proseantta.

Govus 8 Ovttasalmmuheapmi

Tab. 17 Ovttasalmmuheapmi

	2019	2020	2021	2022
Nationála ovttasalmmuheapmi (proseanta ásašusa buot almmuhemiin) ¹⁸	33,3	40,0	27,3	23,7
Riikkaidgaskasaš ovttasalmmuheapmi (proseanta ásašusa buot almmuhemiin) ¹⁹	27,8	25,0	13,6	36,8

5.4 2022/2023 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi

Diimmá kvalitehtaraporttas ledje váldovuoruheapmin ásašit rutiinnaid ođastuvvon DOB-áigevuogádahkii mat leat doaimmas leamaš 1.7.2022 rájes (“Njuolggadusat fágabargiid

¹⁸ Logut vižžojuvvon [Cristin](#).

¹⁹ Logut vižžojuvvon [Cristin](#).

dábálaš bargoáiggi ja badjeláiggi birra”). *Dat lea čuovvuluvvon.* DOB-áiggi skovvi lea ođastuvvon, ja leat ásahan rutiinnaid dasa nu go omd. áigemeeriid ásahan (čakčat), ja vaikko leat ovdalis namuhuvvon váilevašvuođat DOB skoviin de lea ásahus álgán čohkket ja systematiseret dieđuid. Nu mo ovdalis namuhuvvon de lea ain vejolašvuohta buoridit ávkkástallama ja viiddidit DOB-raporterema.

Njuolggadusain fágabargiid dábálaš bargoáiggi ja badjeláiggi birra boahtá ovdan ahte leat gáibádusat dieđalaš almmuhemiide juhkon virgekategorijaid mielde. Eai leat vel ásahuvvon rutiinnat mo almmuhančuoggáid galgá lohkat ja registeret vai ásahus oažžu gova mo lihkestuvvat olahit almmuhangáibádusaid virgekategorijaid mielde.

Mihttu lei maiddá eanet oažžut ovdan ásahusa dutkama, ja dan čalmmustahttit sihke siskkáldasat ja olgguldasat. Viidasit daddui maiddáid diibmá ahte SA galgá čadahit kártema Sámi allaskuvlla dutkamis. *Bargu lea álggahuvvon.* Kártema hárrái lea DOB-dieđuid čohkken ja systematiseren leamaš diehalaš. Muđui lea SA lihkestuvvan čalmmustahttit iežamet dutkama almmolaččat sihke ruovttusiiddus ja lágidemiid bokte (ee. Rievdan-konferánssa bokte).

Mihttu lei maiddá joatkit doavttirgrádaprogámma hálddašeamis rutiinnaiguin ja čuovvulemiin ja gárvet daid oahppojagi 2022/23 mielde. *Dat lea čuovvuluvvon.* Earet eará lea ásahuvvon šiehtadus gráfalaš hábmejeaddjin, vai buot doavttirgrádistudeanttat sáhttet jođánit oažžut hábmenveahki.

Árvvoštallat vuogádaga man bokte systemáhtalaččat čohkkešii dieđuid man muddui Sámi allaskuvlla iežas dutkan geavahuvvo Sámi allaskuvlla oahpuide vuodđun earet eará lohkanmeriid bokte. *Dát ii lea čuovvuluvvon.*

Mihttun lea ásahtit oktasaš vuogádaga dutkanmateriála gaskaboddosaš vurdemii. *Dát ii lea čuovvuluvvon.*

Mihttun lea vuolggahtit dutkanehtalaš ságastallamiid ásahusa siskkobealde rehálašvuođa lándegotti bokte. *Dat lea čuovvuluvvon.* Leat dollojuvvon seminárat ja webinárat main leat ságastallan dutkanetihka.

Mihttun lea viidasit čielggadit, vuoruhit ja čalmmustahttit hálldahusa doarjaga dutkandoaimmaid oktavuodas. *Dat lea čuovvuluvvon.* Dutkama johtošemá lea gaskustuvvon ásahas ja almmuhuvvon siskkáldasat.

Mihttun lea viiddidit rutiinnaid almmolaš dieđihemiid rutiinnaid (Cristin-kursemiin) vai fágabargit movttiidahttojuvvojit jámmat dieđihit barguid Cristinii – maiddáid giđđat – eai ge seastte buot dieđihemiid jagi lohppii.

5.5 Váldohástalusat ja spiehkasteami

Dutkan kvalitehtas eai leat dieđihuvvon spiehkasteami. Leat moadde vuogádaga, man bokte livččii sáhttan dieđihit spiehkasteami dutkan kvalitehtas:

- Spiehkastatvuogádat, mii lea ruovttusiiddus
- Goahtejođiheaddji bokte, nu go ođđa áššemeannudannjuolggadusat gáibidit ahte galgá ovdal go loktejuvvo Rehálašvuodálavdegoddái (Saksbehandlingsregler for behandling av saker om mulig vitenskapelig uredelighet og alvorlige brudd på anerkjente forskningsetiske normer § 6)

<https://samas.no/se/a/sami-allaskuvlla-birra/stivrrat-ja-lavdegottit/rehalasvuodalavdegoddi>

Vaikko eai leat dutkama spiehkastatdieđut leamaš dán oahppojaš, de sáhtá árvvoštallat leatgo ovddiduvvon hástalusat mat gusket dutkamii erenoamážit. Okta guovddáš hástalus suorggis lea váilevaš strategalaš mearrádusat áhahusa dutkama stivremii. Sámi allaskuvlla oppalaš strategiiaplánas 2022–2026 leat muhtun strategalaš mearrádusat mat guoskkahit dutkama muhto dat leat oppalaččat formulerejuvvon, eai ge doaimma doarjjan áhahussii doarjut ja vuorhit dutkandoaimmaid.

5.6 Oahppojaš 2023/24 váldovuoruheamit

- Eanet oazžut ovdan áhahusa dutkama progreshuvna – man muddui lea ollen – ja dan čalmmustahttit sihke siskkáldasat ja olgguldasat. Dás lea maid oassin čadahan kártema Sámi allaskuvlla dutkamis.
- Joatkit doavttirgrádaprogamma hálldašeami rutiinnaiguin ja čuovvulemiin ja gárvet daid oahppojaš 2023/24 mielde.
- Árvvoštallat vuogádaga man bokte systemáhtalaččat čohkkešii dieđuid man muddui Sámi allaskuvlla iežas dutkan geavahuvvo Sámi allaskuvlla oahpuide vuodđun ee. lohkanmeriid bokte.
- Áhahit oktasaš vuogádaga dutkanmateriála gaskaboddosaš vurdemii.
- Viidásit čielggadit, vuoruhit ja čalmmustahttit hálldahusa doarjaga dutkandoaimmaid oktavuodas.
- Eanet inkluderet emeritusaid ja emeritaid fágafurumiidda ja sullasaš lágidemiide.
- Áigetávvalastit dutkandoaimmaid buorebut, nu ahte leat rutiinnat iešguđet ge áigodagaide.
- Buoridit reaidduid min dutkiide hearkkes dieđuid čohkkima ektui, vai šaddá vejolaš čohkkima materiálad sihkaris vuohkái.
- Áhahit registrerenrutiinnaid ii-dieđalaš ovdanbuktumiid hárrái, vai fágabargiin leat rávvagat dan bargui ja buohstahtti doaimmaid registrerejit. Dainna lágiin attášii Cristin-statistihkka eanet.

6 RÁMMAKVALITEHTA

Sámi allaskuvla galgá fállat ođđaáigásaš vuodđostruktuvra, teknologijja ja bálvalusaid oahppo- ja dutkandoibmii. Sámi allaskuvllas galgá leat buorre ja beaktilis bargobiras mii joksá biddjojuvvon mihttomeriid. Geavaheddjiidguvllot- ja oassálastin, stabilitehta, beaktilvuolta ja bálvalankvalitehta leat dehálaš mihttomearit rámmakvalitehta buot osiide.

6.1 Bargiidhálddašeapmi

Dán oasis ii leat mihkke raporterejuvvon 2022/23 oahppojagi.

6.2 Ekonomijahálddašeapmi

Ekonomijjaossodagas lea okta virgi dollon guoros seastimiid geažil ja dat dagaha ahte bargguid ferte vuoruhit garrasit muhto lea doaibma goitge bures. Ekonomijjastivremis lea allaskuvla váldán ekonomijainfo prográmma atnui ja ulbmil das lea ahte jođiheddjiide galgá álkít čuovvut ja stivret sin ekonomalaš dili. Juohke jođiheaddji galgá doppe raporteret dili iežas ossodagas mánnosaččat. Riikkarevišuvnna máhcaheamit leat leamaš buorit ja ekonomijahálddašeapmi lea buori julggiid alde go doppe lea buorre gelbbolašvuolta.

6.3 Doarjjadoaimmat

Studeantaárvvoštallamiin dahkkon 2022 čavčča leat maid doarjjadoaimmat árvvoštallojuvvon. Dan leat 57 studeantta vástidan. Bohtosat čájehit ahte studeanttat leat duhtavaččat girjerádjosa bálvalusain, ii oktage leat vástidan ahte lea heittot. Rápmi dasa ahte leat veahkkás, jođánis ja čeahpes bargit, moaitámuš dasa ahte eai leat girjjit buot studeanttaide. Oahppohálddahusa bálvalusain leat duhtavaččat leamaš, okta studeantta vástidan ahte lea leamaš heittot. Muđui eai leat kommentárat. IT-ossodagain leat leamaš maid duhtavaččat, kommentárain boahtá ovdán ahte ádjánii oažžut vástádusa ja veahki ja ledje Canvasii sisabeassanválttisvuodát. Earát ges lohket ahte sin lea álki oažžut ságaide, ahte ožžot buori ja jođánis veahki ja ahte lea buorre fáldat.

Oahppo- ja dutkanhálddahus

Njuolggadusaid dárkkisteapmi lea álggahuvvon, muhto bargu lea maŋŋonan eará bargguid vuoruheami geažil.

Oahppo- ja dutkanhálddahus lea dán jagi maid vuoruhan gulahallama ja diehtjuohkima buorideami, sihke fágabargiide ja studeanttaide. Koordináhtorgiehtagirji ja -kursu lea ođastuvvon. Ulbmil lea čohkket dieđuid vai leat álkít gávdnamis, earenoamážit ođđa bargiide, ja hukset oktasaš ipmárdusa bargguide ja áigemeiriide. Sisaváldima oktavuođas ges leat doallan sisaváldima kick-off ja doalahan buori gulahallama Teams-joavkku bokte. Dasa lassin lea TimeEdit kick-off dollojuvvon. Studeanttaide leat vuoruhan ođastit ja buoridit bures bohtin reivve.

Sisaváldima ovdánahttimin lea maid oahppohálddahus buktán máhcahemiid oktasaš sisaváldimii. Leat dieđihuvvon ahte sámegielat neahttasiiddu ja -ohcama lea dárbu buoridit,

go vásihuvvon ahte sámegielaht ohcciide lea hástalus gávdnat dieđuid, ee. sisabeassangáibádusaid birra, ja ohcat.

Oahppohálddahas lea okta virggehas cealkán eret 2023 giđa. Dát virgi lea doalahuvvon guorosin seastimiid geažil. Dát lea dagahan dárbbu vuoruhit bargguid

Girjerájus

Girjerájus ovddasvástida ahte girjerádjosa bálvalus ja infrastruktuvra lea heivehuvvon oahpuid ektui, ahte studeanttain leat sihke báberhámat ja elektrovnnalaš oahppo- ja diehtoresurssat olámuhttos, ja ahte fysalaš ja elektrovnnalaš fasiliatehtat leat áigeuovdilat ja doaibmi, ja maiddái ahte studeanttat ožžot bagadeami girjerádjosa resurssaid geavaheamis.

Ođđa lohkanmearrevuogádat lea váldon atnui, ja girjerájus lea doallan kurssaid studeanttaide ja bargiide elektrovnnalaš reaidduid geavaheamis.

Girjerádjosis dollo okta virgi vakántan seastimiid geažil 2024:s ja dat dagaha ahte doaimmaid ferte vuoruhit garrasit. Bargu ođđa neahttasiiduin vuoruhuvvo. Girjerádjosis livčče sávaldat guorahallat vejolašvuodaid ovttasráđiid fágabirrasiin ásait akademalaš čállinguovddáža buoridan dihte studeanttaid oahppofálaldaga ja -birrasi. Dát eaktudivčče ahte leat latnjafasiliatehtat lassin digitála fasiliatehtaide.

Teknologiija- ja doaibmaossodat

Teknologiija- ja doaibmaossodat ovddasvástida allaskuvlla areálaid, sihke oahpahus- ja bargoareálaid. Ossodahkii gullá sisagaikun- ja buollinsihkarvuoda, ja bálvaleami fállat studeanttaide áššiin mat gusket teknologalaš rusttegiidda ja mat leat dárbbaslaččat oahpu čađaheapmái. Buollinsihkarvuoda/báhtaranhárjehallan čađahuvvo oktii juohke lohkanbajis.

Ossodat lea lonuhan báddenvuogádaga mii bádde luohkkálanjaid logaldallamiid, ja dát lea integrerejuvvon oassin Canvasii. Canvasii guoski áššit mat berrejit vuoruhuvvot ovddosguvlui lea FS-integrašuvdna, integrašuvdna gaskal FS ja TimeEdit, ja integrašuvdna gaskal TimeEdit ja Canvas.

6.4 Stivrrat ja lávdegottit

Sámi allaskuvllas leat olu lávdegottit mat meannudit iešguđet lágan áššiid ja leat dehálaš oassi kvalitehtabarggus.

Dutkan- ja oahppostivra

Dutkan- ja oahppostivrras (DOS) galgá leat strategalaš rolla sihke guhkit ja oanehit geahčastagain. Dat galgá earenoamážit gozihit ahte Sámi allaskuvlla dutkan- ja oahppodoaimmat dollet daid kvalitehtagáibádusaid mat áiggis áigái ásahussii biddjojit. DOS galgá gozihit fágalaš birrasa, oahppobirrasa ja doarjjadoaimmaid kvalitehta. DOS mearrida, ođasmahtá ja goziha árvvoštallanvuogádaga- ja ortnegiid mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.

Áigodagas leat meannudan ee. áššemeannudannjuolggadusaid navdon dieđalaš eahperehálašvuodaáššiid meannudeapmái, NSI-ohcandoarjjaortnega njuolggadusaid ođasteami, Rekrutterenplána 2023 – 2026, Gelbbolašvuodalohtenprográmma, ja giellageahččaleami njuolggadusaid.

Oahppojaigi 2022/23 lea DOS doallan 12 čoahkkima ja meannudan 68 mearrádusášši ja 34 diehtoášši.

Oahppobiraslávdegoddi

Oahppobiraslávdegoddi lea oahppobiraslávdegotti doaibmaplánain bargan. Doaibmaplána dohkkehuvvui juovlamánu 2022. Muhtin barggut doaibmaplánas leat juo biddjon johtui 2023 giđa, nu go studeantaviesu ásaht studeanttaide. Muđui lea lávdegoddi bidjan fokusa dasa ahte lávdegotti ođđa láhtut ožžot logaldallama oahppobiraslávdegotti bargguid birra, universála hábmemma birra ja muđui mat leat relevanttat lávdegoddái. Lávdegoddi lea maid bovdén logaldalli gii lea logaldallan ásahussii, sihke studeanttaide ja bargiide oahppobiraslávdegotti, universála hábmemma ja studeanttaid rivttiid birra.

Váiddalávdegoddi

Váiddalávdegoddi galgá meannudit earjilmearrádusaid váidagiid ja stivrra mearrádusa mielde, kandidáhtaid eará váiddaáššiid. Váiddalávdegoddi ii leat meannudan ovttaga ášši 2022/23 oahppojaigi.

Sisaváldinlávdegoddi

Sámi allaskuvlla sisaváldinlávdegoddi lea meannudan oahpposajiohcamiid dan válddi vuodul mii sis lea sisaváldinnjuolggadusaid vuodul. Eanas ášši leat guoskan reálagelbbolašvuodaohcciide.

Lassin dábalaš sisaváldinlávdegoddái, lea juohke masteris sierra sisaváldinlávdegoddi, mii meannuda guoskevaš oahpu ohcamiid. Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda masteroahpu sisaváldinlávdegoddi lea meannudan oktiibuot 16 ohcama. Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid masteriid sisaváldinlávdegoddi lea ges meannudan 36 ohcama.

Lea leamaš váttis gávdnat olbmuid lávdegottiide, sihke bargiid ja studeanttaid ja lea leamaš maid váttis gávdnat čoahkkináiggi mii heive buohkaide. Dán vuodul lea 2023 giđa

evttuhuvvon geahččalanortnegin ahte hálldahuslaččat meannuduvvojit buot ohcamat mat muđui manaš sisaváldinlávdegottiide. Dáinna lágiin lea jurdda njuovžileappot meannudit ohcamiid, jođánet addit vástádusa ohcciide ja seastit resurssaid.

Studeantastivra

Studeantastivra lea lágidan ee. pizzaeahkediid, juovlabáji, duodjeeahkediid ja juovlabeavddi. Sii leat geavahan studeantastivrra Facebook siiddu daid almmuhemiide, muhto maidai Canvasii.

Studeantastivra leat ožžon vejolašvuoda ieža almmuhit dieđuid Canvasii studeanttaid siidui. Dat lea vai šaddá geahppasit studeantastivrras juohkit dieđuid buot studeanttaide.

Studeantaárvoštallamiin dahkkon 2022 čavčča ja 2023 giđa bohtá ovdán ahte studeanttat buori muddui dovdet ahte studeantastivra lea bures dahje dohkálaččat doaibman. Golbma studeantta leat vástidan ahte lea doaibman jogo hejot dahje hui hejot. Kommentárain bohtá ovdán ahte studeanttat váillahit eambo gullat studeantastivrras, ahte lea beare unnán sin birra sáhka.

Dohkálašvuodaárvoštallama lávdegoddi

Dohkálašvuodaárvoštallan galgá čielggadit leatgo studeanttas dárbbášlaš eavttut ámmáha doaimmaheapmái. Lávdegoddi ii leat meannudan ovttaga ášši 2022/23 oahppojagi.

Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaprográmmastivra

Prográmmastivra čađaha ohcciid sisaváldima doavttirgrádaohppui, čuovvula doavttirgrádaprogramma studeantaáššiid, ovddida PhD-ohppui guoskevaš áššiid goahtejođiheaddji bokte DOS:i jna.

Áššit mat leat meannuduvvon leat doavttergrádistudeanttaid ovdánanraporttat jagi 2022, rávvagat doavttergrádistudeanttaide, mas vuodđun leat ee. lágat ja lánkaásahusat. Prográmmastivra lea maidai meannudan ášši mas sisabeassangáibádusat leat rievdaduvvon nu ahte čuvvot doavttirgráda lánkaásahusa.

Oahppojagi 2022/23 lea prográmmastivra doallan 5 čoahkkima ja meannudan 8 mearridanášši.

Ođđa lahttut prográmmastivrii leat jerrojuvvon ja nammaduvvojit oahppojagi 2023/24 álggus.

Čoahkkinbeavdegirji/ Møtebok

- Unntatt offentlighet

DOS - Dutkan- ja oahppostivra 2022 - 2026

Dáhton/Dato: 05.12.2023 kl. 12:00 – 14:20
Báiki/Sted: Diehtosiida ja Microsoft teams
Arkiivanummar/Arkivsak: 22/00148

Čoahkkimis/ tilstede: Johanna Johansen Ijäs
Marikaisa Laiti
Sara Katrine Aleksandersen (dušše áššis 37/23)
Peder Mathias Buljo

Várrelahtut čoahkkimis/
Møtende varamedlemmer:

Eret/ forfall: Inger Marie Gaup Eira

Earát/ andre: Aila Marge Varsi Balto
Risten Länsman
Liv Inger Somby
Berit Ellen J. Eira
Anne Karen Hætta Bals
Inker-Anni Sara
Ellen Cecilie M. Triumf-Buljo
Per Vilhelm Söderbaum
Seija Annikki Logje

Čoahkkinčáli/protokollfører: Kirsten Ellen Marie Hætta

Áššelistu/Sakskart			Siidu
Vedtakssaker			
37/23	23/00550-1	2022-23 oahppojagi kvalitehtaraporta	3
38/23	21/00734-28	BEA 201 Boazoealáhusa bachelorbargu, BEA 202 Boazoealáhusa ekonomijja ja doaibmabiras ja SER 105 Strategalaš gulahallama vuogit sámii ealáhusaid dáfus oahppoplánaid dohkkeheapmi	5
39/23	23/00603-1	SÁM-0103 Davvisámegiela álgokursa 1. oassi oahppoplána dohkkeheapmi	6
40/23	23/00055-40	V1MAT-1101 Matematihkka ja V1MAT-1102 Matematihkka fágaplánaid dohkkeheapmi	7
41/23	23/00597-1	Rievdadit mearrádusa 2024-2025 oahppojagi kaleandara ektui	8
Orienteringssaker			
21/23	23/00299-21	Unntatt etter offentlighetsloven Offl §13 jfr Fvl §13.1 SAM Phd Doavttergrádstudeanttaid ja bagadalliid ovdáanaraportat 2023	
Diskusjonssak			

Guovdageaidnu, 05.12.2023

Johanna Johansen Ijäs

Čoahkkinjodiheddji/Møteleder

37/23 2022-23 oahppojagi kvalitehtaraporta

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 DOS - Dutkan- ja oahppostivra 2022 - 2026	05.12.2023	37/23

Direktevrra mearrádusárvalus:

Dutkan- ja oahppostivra dohkkeha 2022/23 kvalitehtaraportta, ja ovddida dan Sámi allaskuvlla stivrii loahpalaš meannudeapmái.

Vurdojuvvo ahte 2024 váldovuoruheamit ja studeantaárvoštallamiid bohtosat čuovvolahttojuvvot. Vurdojuvvo earenoamážit ahte Shot-iskkadeapmi čuovvolahttojuvvo ásausa dásis, ja ahte doaibmabijut mat nannejit oadjebas oahppobirrása ja psyhkalaš dearvvašvuoda vuoruhuvvojit. Dutkan- ja oahppostivra vuordá ahte dát raporterejuvvot 2023/24 kvalitehtaraporttas.

Dutkan- ja oahppostivra vuordá ahte spiehkastatdieđut čuovvolahttojuvvot ja ahte čovdosat, ja vejolaččat daid bohtosat, raporterejuvvot. Vurdojuvvo maid ahte spiehkastatvuogádat árvvoštallojuvvo ásausa dásis, vai sihkkarastit ahte buot spiehkastatdieđut čuovvolahttojuvvot ja ahte čuovvolahttin dokumenterejuvvo.

Vurdojuvvo ahte kvalitehtaraportta bargovuohki ja sajádat ásausas ságastallojuvvo ja ahte hábmejuvvo vuogádat bargui, earenoamážit váldovuoruhemiid čuovvolahttimii.

Meannudeapmi

Áššemeannudeaddji ovdanbuvttii ášši oanehaččat.

DOS ságastalai vuđolaččat daid iešguhtet osiid kvalitehtaraporttas.

Jienasteapmi

Ovttajienalaččat.

Mearrádus

Dutkan- ja oahppostivra dohkkeha 2022/23 kvalitehtaraportta, ja ovddida dan Sámi allaskuvlla stivrii loahpalaš meannudeapmái.

DOS vuordá ahte 2024 váldovuoruheamit ja studeantaárvoštallamiid bohtosat čuovvolahttojuvvot. DOS vuordá earenoamážit ahte Shot-iskkadeapmi čuovvolahttojuvvo ásausa dásis, ja ahte doaibmabijut mat nannejit oadjebas oahppobirrása ja psyhkalaš dearvvašvuoda vuoruhuvvojit. Dutkan- ja oahppostivra vuordá ahte dát raporterejuvvot 2023/24 kvalitehtaraporttas.

Dutkan- ja oahppostivra vuordá ahte spiehkastatdieđut čuovvolahttojuvvojit ja ahte čovdosat, ja vejolaččat daid bohtosat, raporterejuvvojit. DOS vuordá maid ahte spiehkastatvuogádat árvoštallojuvvo ášahusa dásis, vai sihkkarastit ahte buot spiehkastatdieđut čuovvolahttojuvvojit ja ahte čuovvolahttin dokumenterejuvvo.

DOS vuordá ahte kvalitehtaraportta bargovuohki ja sajádat ášahusas ságastallojuvvo ja ahte hábmejuvvo vuogádat bargui, earenoamážit váldovuoruhemiid čuovvolahttimii.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

38/23 BEA 201 Boazoealáhusa bachelorbargu, BEA 202 Boazoealáhusa ekonomii ja doaibmabiras ja SER 105 Strategalaš gulahallama vuogit sámi ealáhusaid dáfus oahppoplánaid dohkkeheapmi

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 DOS - Dutkan- ja oahppostivra 2022 - 2026	05.12.2023	38/23
2 DOS - Dutkan- ja oahppostivra 2022 - 2026	23.01.2024	

Mearrádusárvalus:

Dutkan- ja oahppostivra dohkkeha BEA 203 Boazoealáhusa bachelorbargu, BEA 204 Boazoealáhusa ekonomii ja doaibmabiras ja SER 105 Strategalaš gulahallama vuogit sámi ealáhusaid dáfus oahppoplánaid nu movt evttohuvvon.

Meannudeapmi

Ášši manjduvvo go čoahkkináigi nogai ja stivralahtut eai sáhttán buohkat čohkkát mearriduvvon áiggi badjel.

Jienasteapmi

Mearrádus

Ášši manjduvvo go čoahkkináigi nogai ja stivralahtut eai sáhttán buohkat čohkkát mearriduvvon áiggi badjel.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

39/23 SÁM-0103 Davvisámegiela álgokursa 1. oassi oahppoplána dohkkeheapmi

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 DOS - Dutkan- ja oahppostivra 2022 - 2026	05.12.2023	39/23

Mearrádusárvalus:

Dutkan- ja oahppostivra dohkkeha SÁM-0103 Davvisámegiella álgokursa 1. oassi oahppoplána nu movt evttohuvvon.

Meannudeapmi

Áššemeannudeaddji bivddii dán ášši vuoruhuvvot ja ovddidii ášši oanehaččat.

Rievdadanevttohus:

Dutkan- ja oahppostivra dohkkeha SÁM-0103 Davvisámegiella álgokurssa 1. oasi oahppoplána daiguin rievdadusaiguin mat bohte ovdan čoahkkimis, ja bivdá ahte plána jorgaluvvo dárogillii ja engelasgillii.

Jienasteapmi

Ovttajienalaččat.

Mearrádus

Dutkan- ja oahppostivra dohkkeha SÁM-0103 Davvisámegiella álgokurssa 1. oasi oahppoplána daiguin rievdadusaiguin mat bohte ovdan čoahkkimis, ja bivdá ahte plána jorgaluvvo dárogillii ja engelasgillii.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

40/23 V1MAT-1101 Matematihkka ja V1MAT-1102 Matematihkka fágaplánaid dohkkeheapmi

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 DOS - Dutkan- ja oahppostivra 2022 - 2026	05.12.2023	40/23

Mearrádusárvalus:

Dutkan- ja oahppostivra dohkkeha V1MAT-1101 Matematihkka A ja V1MAT-1102 Matematihkka B fágaplánaid nu movt evttohuvvon.

Meannudeapmi

Áššemeannudeaddji bivddii dán ášši vuoruhuvvot ja ovddidii ášši oanehaččat.

Rievdadanevttohus:

Dutkan- ja oahppostivra dohkkeha V1MAT-1101 Matematihkka A ja V1MAT-1102 Matematihkka B fágaplánaid daiguin rievdadusaiguin mat bohte ovdan čoahkkimis.

Jienasteapmi

Ovttajienalaččat.

Mearrádus

Mearrádus:

Dutkan- ja oahppostivra dohkkeha V1MAT-1101 Matematihkka A ja V1MAT-1102 Matematihkka B fágaplánaid daiguin rievdadusaiguin mat bohte ovdan čoahkkimis.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

41/23 Rievdadit mearrádusa 2024-2025 oahppojagi kaleandara ektui

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 DOS - Dutkan- ja oahppostivra 2022 - 2026	05.12.2023	42/23

Mearrádusárvalus:

Dutkan- ja oahppostivrra mearrádus áššis 74/23 oahppojagi 2023-2024 ja 2024-2025 kaleandara birra rievdaduvvo nu ahte das sihkkojuvvo oahppojagi 2024-2025 álggahanvahku dáhton. Oahppojagi kaleanddar 2024-2025 lea čuovvovaš:

Oahppojahki 2024-2025

Čakčalohkanbadji: 12.08.24- 10.01.25 (1 vahkku juovlaluopmu, 20 vahkku)

Giđđalohkanbadji: 13.01.25-13.06.25 (2 vahkku bassebeaivvit (1 beassášvahkku + 1 vahkku bassebeaivvit), 20 vahkku)

Loahpahandoalut lágiduvvojit 13.06.25.

Meannudeapmi

Ášši manjduvvo go čoahkkináigi nogai ja stivralahtut eai sáhttán buohkat čohkkát mearriduvvon áiggi badjel.

Jienasteapmi**Mearrádus**

Ášši manjduvvo go čoahkkináigi nogai ja stivralahtut eai sáhttán buohkat čohkkát mearriduvvon áiggi badjel.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Diehtoášši

<u>Saknr</u>	<u>Arkivsak</u>	<u>Tittel</u>
21/23	23/00299-21	Unntatt etter offentlighetsloven Offl §13 jfr Fvl §13.1 SAM Phd Doavttergrádstudeantaid ja bagadalliid ovdánanraportat 2023

li gieđahallon dán čoahkkimis go áigi nogai.

Oversatt versjon

Rapport

KVALITETSRAPPORT 2022/23

MÅL OG TILTAK 2024

Godkjent av styret for forskning og utdanning 5.12.2023. Forslag for høgskolestyret.

Innhold

1.	INNLEDNING	5
	Arbeidet med kvalitetsrapporten 2022/23	5
2.	OPPTAKSKVALITET	7
2.1.	Rekruttering og mottak.....	7
2.2.	Kunngjorte studier, søknader og registrerte studenter	9
	Antall registrerte studenter	12
2.3.	Søkernes kompetanse	14
2.4.	Opptak til doktorgradsutdanning	16
2.5.	Oppfølging av hovedprioriteringene for 2023	16
2.6.	Hovedutfordringer og avvik	17
2.7.	Hovedprioriteringer for 2024.....	17
3.	STUDIEKVALITET.....	18
3.1.	Studier (studieportefølje).....	18
3.2.	Studieplaner	18
3.3.	Fagmiljøets kompetanse	20
3.4.	Studiemiljø	22
3.5.	Internasjonale studenter og utvekslingsprogrammer.....	24
3.6.	Evaluerings av studier	25
3.7.	Oppfølging av hovedprioriteringene for 2023	26
3.8.	Hovedutfordringer og avvik	27
3.9.	Hovedprioriteringer for 2024.....	29
4.	EKSAMENSKVALITET	31
4.1.	Gjennomføring og kandidatproduksjon.....	32
4.2.	Gjennomføring av eksamener	34
	Bestått eksamen	35
	Produksjon av studiepoeng.....	36
4.3.	Gjennomføring og kandidatproduksjon ved doktorgradsstudiet.....	37
4.4.	Faglig tidsbruk.....	38
4.5.	Relevans	39
4.6.	Oppfølging av hovedprioriteringer for 2023.....	40
4.7.	Hovedutfordringer og avvik	41
4.8.	Hovedprioriteringer for 2024.....	41
5.	FORSKNINGSKVALITET.....	42
5.1.	Produksjon og formidling.....	42

Vitenskapelig publikasjoner.....	42
Ekstra annum som motivasjon for vitenskapelig publisering.....	45
NSI-tilskudd mm. som motivasjon for vitenskapelig publisering.....	45
Andre formidlingstiltak.....	46
5.2. Forsknings- og utviklingsarbeid og faglig kompetanseheving.....	46
Eksternfinansierte forsknings- og utviklingstiltak.....	46
FoU finansiert i institusjonen.....	49
Faglig kompetanseheving.....	49
5.3. Faglig samarbeid (nasjonalt og internasjonalt).....	50
5.4. Oppfølging av hovedprioriteringene for 2022/2023.....	51
5.5. Hovedutfordringer og avvik.....	52
5.6. Hovedprioriteringer for studieåret 2023/24.....	53
6. RAMMEKVALITET.....	54
6.1. Personalforvaltning.....	54
6.2. Økonomiforvaltning.....	54
6.3. Støttefunksjoner.....	54
Bibliotek.....	54
Teknologi- og driftsavdeling.....	55
6.4. Styrer og utvalg.....	55
Styret for forskning og utdanning.....	55
Læringsmiljøutvalget.....	55
Klagenemda.....	56
Opptaksnemder.....	56
Studentstyret.....	56
Utvalget for kvalitetsvurdering.....	56
Styret for doktorgradsprogrammet i samisk språk og litteratur.....	56
Tab. 1 Nøkkeltall for opptakskvalitet.....	7
Tab. 2 De mest populære studiene høsten 2022 og våren 2023.....	11
Tab. 3 Faginstituttene årsverk ved Samisk høyskole.....	20
Tab. 4 Ressursbehovet til ISDS og ISL for studieåret 2022/23.....	21
Tab. 5 Nøkkeltallene for internasjonalisering.....	24
Tab. 6 Nøkkeltall eksamenskvalitet.....	31
Tab. 7 Planlagte og gjennomførte studiepoeng for bachelor- og masterutdanninger 2022.....	32
Tab. 8 Karakterfordeling ved Samisk høyskole studieårene 2021/22 og 2022/23 (%).....	35
Tab. 9 Nøkkeltall forskningskvalitet.....	42
Tab. 10 Publikasjoner 2019-2022.....	42
Tab. 11 Publiseringstall 2017-2022 etter fagområde.....	43
Tab. 12 Publiseringstall for 2022 etter forfattere.....	44
Tab. 13 NSI-tilskuddssøknader 2023.....	45

Oversatt versjon

Tab. 14 Inntekter fra eksternfinansierte forskningsprosjekter ved Samisk høyskole 2019-2022 (tusen kr.).....	47
Tab. 15 Søknader og tildelinger til eksternfinansierte prosjekter 2019-2022.....	48
Tab. 16 FoU-tidskategorier.....	49
Tab. 17 Sampublisering.....	51

Figur 1 Kunngjorte studier og søknader for høstsemestrene 2019-2022	10
Figur 2 Kunngjorte studier og søknader for vårsemestrene 2020-2023	11
Figur 3 Søknader til samiske grunnskolelærerutdanninger	12
Figur 4 Antall registrerte studenter i høstsemestrene 2019-2022	13
Figur 5 Antall registrerte studenter i vårsemestrene 2020-2023	13
Figur 6 Kandidatproduksjon 2019-2023	32
Figur 7 Eksternfinansierte prosjekter 2022	47
Figur 8 Sampublisering	51

1. INNLEDNING

Samisk høgskole utarbeider en årlig kvalitetsrapport som gir en helhetlig oversikt over kvaliteten til utdanning, forskningen og rammene. Kvalitetsrapporten utarbeides etter Samisk høgskoles system for kvalitetssikring og er et viktig verktøy i utviklingen av kvalitetssikringssystemet og kvalitetsarbeidet.

Styret for forskning og utdanning (SFU) skal sikre kvalitet og ordninger for kvalitetssikring i virksomheten ved Samisk høgskole. SFU gir nærmere bestemmelser om kvalitetsmål og ordninger for de ulike kvalitetsdimensjonene knyttet til utdanning og forskning. SFU skal ivareta kvaliteten for det faglige miljøet, læringsmiljøet og støttefunksjonene. SFU fastsetter og reviderer evalueringssystemer og ordninger som inngår i et kvalitetssikringssystem.

Kvalitetssikringssystemet ved Samisk høgskole er et verktøy som skal sikre at alle ledd i virksomheten holder høy kvalitet og at det gjøres en kontinuerlig kvalitetsutvikling. Arbeidet med kvalitetsutvikling og utbedring av avvik skal være med og identifisere hvilke områder det skal settes inn ekstra ressurser på, og på hvilke områder ressurser kan omprioriteres.

Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning krever bl.a. at institusjonen skal legge til rette for at utdanningskvaliteten kontinuerlig styrkes, at institusjonen kan finne kvalitetsnedgang i utdanningstilbudene og at institusjonen sikrer tilfredsstillende dokumentasjon på sitt kvalitetsarbeid.

Arbeidet med kvalitetsrapporten 2022/23

Samisk høgskole har lenge hatt som mål å inkludere instituttene mer i arbeidet med kvalitetsrapporten. Også denne gangen har studieadministrasjonen sendt nøkkeltall for studier, resultater fra evalueringer og fagrapporter til instituttene. Formålet var at instituttene gjennomgår disse og vurderer hvorfor resultatene er som de er og eventuelt hva man kan gjøre for å forbedre disse. Deretter er det holdt møte med studieprogramledere, hvor tallene var tema og hvilke tiltak som er satt i gang og hvilke man kan sette i gang.

Også resultatene fra Shot-undersøkelsen¹ er sendt ut til instituttene og er blitt diskutert i et møte med studieprogramlederne. Blant annet er hovedprioriteringene i forhold til læringsmiljøet foreslått på grunnlag av det.

Det er fortsatt utfordrende å finne en god rapporteringsmåte som knytter sammen kvalitetsrapporten, sensor- og fagrapporter og evalueringer fra studentene, og som passer for vår høgskole. På møtet med studieprogramlederne er det foreslått at studieprogramledere og studieadministrasjonen holder halvtårsmøter om nøkkeltall, rapporter og evalueringer. Målet er å følge opp resultatene, vurdere hvordan beholde, men også å utvikle det som fungerer og hvordan man kan forbedre det som må forbedres.

Det er behov for å drøfte arbeidsmetoden med kvalitetsrapporten og dens posisjon i organisasjonen. De siste årene har det vært vanskelig å få all nødvendig informasjon til rapporten og det har vist seg at rapporten prioriteres ulikt innad i organisasjonen. Oppfølgingsarbeidet er også utfordrende, da det ikke foreligger et system eller en plan for dette, noe som gjør det vanskelig å vite hvem som har ansvaret for å iverksette de enkelte tiltakene.

¹ Studentenes helse- og trivselsundersøkelse som Folkehelseinstituttet gjennomfører. Målgruppen er alle heltidsstudenter.

Oversatt versjon

Fra forskningssiden er mer statistikk og mer innhold om foregående år tatt med i årets kvalitetsrapport. Vi har utvidet kapittel fem slik at leseren nå får tilgang til flere tall, kommentarer og analyser for Samisk høgskoles forskning.

Kvalitetsrapporten har vært på høring i organisasjonen i forkant av SFU's behandling. Det kom ingen høringsuttalelser.

Oversatt versjon

2. OPPTAKSKVALITET

Opptakskvaliteten gjelder informasjon og rekrutteringsarbeid, veiledning av søkere, studentenes evne og forutsetninger til å studere ved opptak til en ny utdanning, opptak og velkomst av nye studenter, samt hvor godt høgskolen klarer å integrere nye studenter i studiemiljøet og hvor god oppfølging vi klarer å gi det første studieåret. Tabell 1 viser nøkkeltallene fra Samisk høgskole for opptakskvalitet.

Tab. 1 Nøkkeltall for opptakskvalitet

	2021/22		2022/23	
	2021 høst	2022 vår	2022 høst	2023 vår
Kunngjorte studier Samordna opptak	5	-	3	-
Kunngjorte studier lokalt opptak	23	20	29	22
Søknadsalternativer ²	620	296	607	576
Førsteprioritetssøknader	348	167	312	228
Tilbudte studieplasser	372	79	277	133
Mottatt tilbud om studieplass	205	59	231	91
Registrerte studenter ³	205	160	185	125
Institusjonens egne mastergradsstudenter	25,7	-	20	-

Tallene er hentet fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)

2.1. Rekruttering og mottak

Samisk høgskole skal rekruttere studenter fra hele Sápmi og andre urfolksområder. Samisk høgskole skal gjøre kjent sin spesielle fagprofil og sitt urfolksperspektiv i utdanningene.

Kunnskapsdepartementet har særlige forventninger når det gjelder rekruttering. Det forventes at Samisk høgskole prioriterer studentrekruttering av elever som går ut av videregående skole og kan dokumentere generell studiekompetanse, og at høgskolen har en systematisk rekruttering av studenter til samiske grunnskolelærerutdanninger.

Rekrutteringsplanen til Samisk høgskole 2022/23 beskriver at målgruppene våre er søkere fra hele Sápmi som oppfyller opptakskravene til studiene. For de fleste utdanningene er samisk språkkompetanse et opptakskrav, og derfor er elever i videregående skoler som har mulighet til å velge samisk som første- eller andrespråk, prioriterte målgrupper.

I arbeidet med rekruttering har det vært en målsetting å være mer synlig over hele Sápmi og på arrangementer der det er mulig å møte målgrupper. Rekrutteringsgruppa har vært på reiser til Riddu Riđđu-festivalen, Vuonnamárkanat, Samisk videregående skole i Karasjok,

² Tallene viser antall søknader til institusjonen, uansett hvor mange studier per søker har søkt på.

³ Iht. informasjonen fra DHB er registrerte studenter, studenter som har registrert seg og betalt semesteravgift. Personer i doktorgradsprogrammer telles ikke og er ikke en del av denne rapporteringen. Hver student telles kun en gang.

Oversatt versjon

årsmøte i Noereh i Tromsø, Kirkenes på læringsmessa og Sáminuorra årsmøte i Omliden i Sverige. Hensikten med turene har vært å nå ut til flere potensielle studenter og knytte kontakt med samisk ungdom. Tilbakemeldingene er at folk liker at høgskolen viser interesse for dem og at vi er synlige i deres område også. Det sies at tanken om å søke til høgskolen tar tid å modnes og man opplever at høgskolen ikke har vært så synlig tidligere.

Åpen dag i Samisk høgskole er et viktig rekrutteringstiltak der vi treffer den prioriterte målgruppen. Prioriterte målgrupper er ungdom mellom 16-20 år. Samisk høgskole inviterer elever i videregående skole med samisk som første- eller andrespråk og skoler på finsk og svensk side som har samiske elever. Enkelte institusjoner, som Sogsakk, vil også bli invitert.

Åpen dag våren 2023 ble arrangert i to deler, hvor det i første del var et foredrag med barnehagelærerutdanning som tema. Den andre delen ble arrangert i form av workshops i de ulike programstudiene. Tilbakemeldingen fra de videregående skolene er at den åpne dagen må ha et faglig innhold slik at de kan prioritere det å møte opp med elevene. Elevene etterlyste mer praktiske opplysninger, som for eksempel om opptakskrav og hvordan søke til utdanningene. De likte godt Fred Buljo sitt innlegg. Rekrutteringsgruppens anbefaling for framtiden er å invitere inn foredragsholdere som er vant til å stå på scenen og som kan presentere studiene våre på en attraktiv måte.

Markedsføring på sosiale medier er også prioritert, i tillegg til publisering av tekst til hjemmesiden og fordypning i SEO (søkemotoroptimalisering). Rekrutteringsgruppen har tatt valg i forhold til sosiale medier og Instagram blir brukt kun i rekrutteringssammenheng. Det innebærer høye kvalitetskrav til innhold som blir lagt ut på Instagram, med tanke på at målgruppen her er 18-25-åringer. Denne aldersgruppen har høye forventninger til kvalitet før de begynner å følge profiler. Derfor har vi satt av mer ressurser og tid på innholdet i instagramprofilen til høgskolen.

Intervjuer er blitt gjennomført som grunnlag for vedtak fattet innenfor informasjon, markedsføring og rekrutteringsarbeid. Intervjuene omhandlet unge menneskers bruksmønstre på hjemmesiden, Google-søk og sosiale medier. Studenter og ungdom i alderen 17-30 år fra både Norge, Sverige og Finland deltok i intervjuene. Undersøkelsen konkluderer med at når samisk ungdom søker etter informasjon om studieplasser, bruker de først og fremst Google. De søker på majoritetsspråket, fordi det gir flere resultater. Det medfører at studier ved Samisk høgskole ikke så lett kommer ut som søkeresultater. I den forbindelse har rekrutteringsgruppa vurdert at høgskolen bør vekke interesse for høgskolens utdanninger også på andre måter, slik som:

- høy kvalitet på innholdet i Instagram, også fordi unge søker informasjon om utdanninger og høgskoler der;
- ved å besøke skoler og klasser, i direktekommunikasjon med potensielle søkere;
- språkvalg i rekrutteringsmaterialet, her påpekes det at brosjyrene også må være på majoritetsspråk;
- sikre korrekt informasjon på sider som utdanning.no.

De siste årene har rekrutteringsgruppa prioritert programstudiene og årsenhetene med sitt rekrutteringsmateriale til nettsiden og sosiale medier, da disse utdanningene gir flere studiepoeng. Vi har også kjøpt tjenester av eksterne som har laget rekrutteringsfilmer og artikler. Det er også prioritert å utarbeide brosjyrer om studiene, både på nordsamisk, svensk, finsk, norsk og engelsk, for å bedre nå ut til potensielle søkere.

Samisk høgskole har også fornyet og modernisert sin grafiske profil, og den nye profilen er tatt i bruk fra våren 2023.

Rekrutteringsarbeidet har også hatt som mål å forbedre informasjonen til potensielle søkere og å forbedre innholdet på nettsiden, blant annet informasjon om studier og opptakskrav på de ulike språkene. Det er prioritert å publisere informasjon om studiene på det språket studiet foregår, og bedre informasjon spesielt om krav til generell studiekompetanse for utenlandske søkere. I tillegg er utdanning.no prioritert i forhold til å utbedre innholdet.

Høgskolen har også jobbet lenge med etableringen av en ny nettside, men arbeidet er forsinket. Arbeidet med ny nettside videreføres, og forventes å være ferdig i løpet av 2024.

Vi har også hatt fokus på å gi studentene en fin velkomst. Programmet for oppstartsuken i høsten 2021 var planlagt slik at det skulle omfatte alle. I programmet var det kurs i økonomi, kurs i psykisk helse, kurs i læremidler fra høgskolen og kurs i studieteknikk. Studentene var særlig fornøyde med kurset i studieteknikk. Ellers hadde vi lagt til rette for studentene å bli kjent med andre studenter, bygda og lokalbefolkningen. Undersøkelsen vi gjorde etter oppstartsuka, viste at studentene totalt sett var fornøyde med tilbudene, men at det fortsatt er noe forbedringspotensial på enkelte områder. Bli-kjent-lunsj, perletur, Lounge Sápmi konsert, pizzakveld og ulike kurs, spesielt i studieteknikk, synes å ha vært svært gode ut fra resultatene.

I rekruttering har det også vært et mål å bruke studentambassadører og lage rekrutteringsfilmer, da vi ser at det er nødvendig med økt visualitet for å nå de yngre målgruppene. I tillegg var det en målsetting å synliggjøre karrieremuligheter ved studietilbud ved Samisk høgskole i markedsføringen. Disse målene er ikke oppnådd så godt som ønskelig, blant annet på grunn av kapasiteten.

Det har vært utfordrende for høgskolen med å få de som har søkt og fått tilbud om studieplass til å ta imot tilbudet. I forbindelse med rekruttering og opptak har vi gjennomført en undersøkelse blant søkere som fikk tilbud om læreplass, men som ikke tok det imot. Undersøkelsen viser at en del fikk tilbud fra andre institusjoner. I tillegg svarer søkerne at dårlig informasjon, bl.a. om oppmøteplan og eksamen, er grunnen til at de ikke tok imot tilbudet. Dette viser at det er behov for bedre informasjon om utdanningene. Private grunner som bl.a. arbeid, flytting, økonomi og lite tilrettelegging gjør at søkerne ikke tar imot tilbudet.

2.2. Kunngjorte studier, søknader og registrerte studenter

Tallene viser at det i løpet av studieåret 2022/23 ble totalt 54 studier kunngjort. Høsten 2022 ble 32 studier kunngjort, hvorav tre var programstudier, og våren 2023 ble 22 studier kunngjort. Dette er en liten økning fra studieåret 2021/22 da det ble kunngjort 48 studier.

Av de kunngjorte studiene høsten 2022 var det to studieenheter som ikke ble igangsatt. Begge studiene var kunngjort på opptak og hadde søkere. Ett av studiene ble ikke satt i gang på grunn av forsinket ansettelse, mangel på fagressurser hos en samarbeidspartner og behov for en gjennomgang av gjeldende studieplaner. Disse søkerne ble varslet i slutten av mai. Vedtaket på et såpass tidlig tidspunkt om ikke å starte utdanningen forhindrer mye ekstraarbeid og at søkere har fått studieplass, betalt gebyrer og søkt og eventuelt fått studielån og stipend.

Det andre studiet kom ikke i gang bl.a. fordi koordinatoren vurderte at det var for risikabelt å starte studiet med det studenttallet som var. Dette ble meldt til søkerne i slutten av september. Det var en utfordring for høgskolen, da koordinatoren også trakk seg fra studiet noen uker før start og dermed var det ikke nok tid til å finne en stedfortreder.

Av utdanningene våren 2023 var det fire planlagte utdanninger som ikke kom i gang. Begrunnelsene for tilbaketrekkingen var sikring av læringsmiljøet, endret prioritering av

Oversatt versjon

ressursene og manglende studieplaner. Disse beslutningene er tatt etter at en del av studiene var kunngjort, men så tidlig at det ikke skapte større utfordringer.

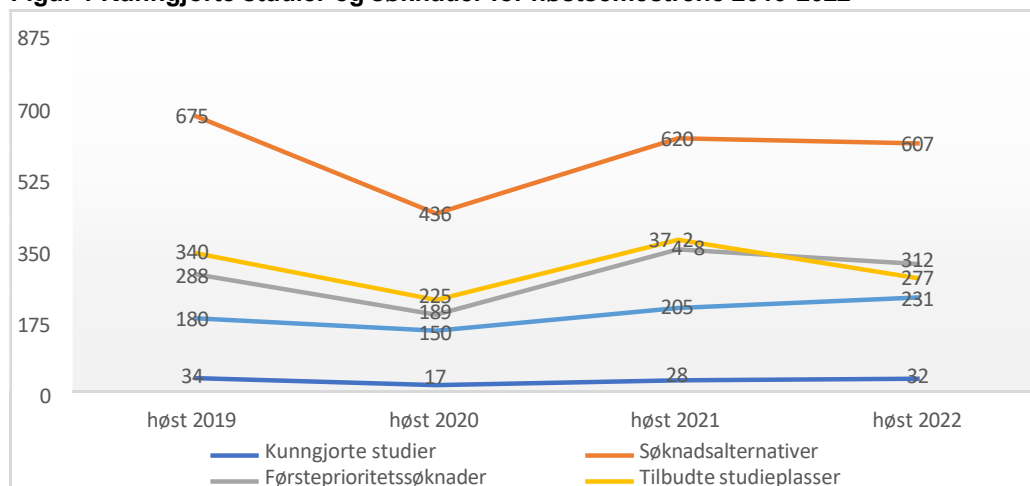
Våren 2023 var det kunngjort en duodjiutdanning som det kom inn ønsker om endring på. Dette ønsket kom fra en gruppe studenter som hadde håp om å kunne fortsette studiet i løpet av våren, men som ikke oppfylte opptakskravene. Mer om dette i kapittel 3.8.

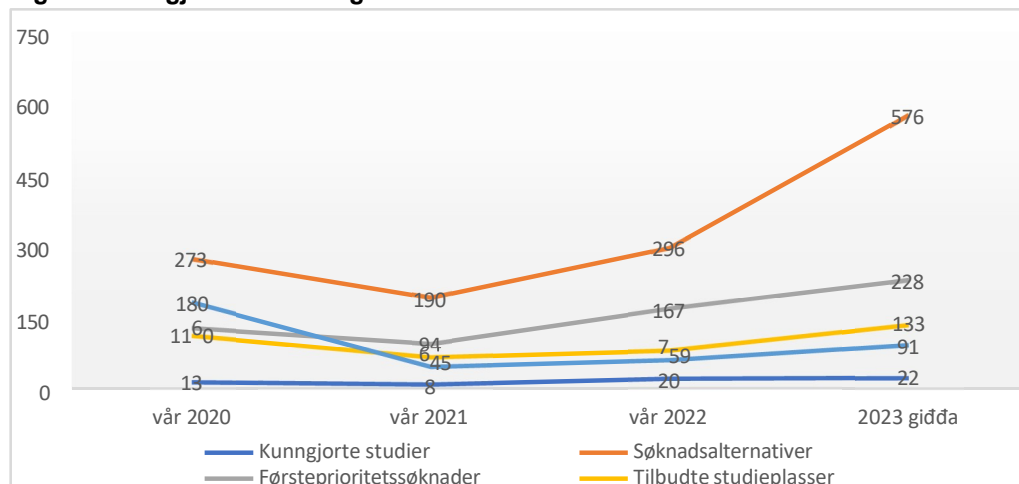
Fra høgskolens side har man forsøkt å unngå at studier trekkes tilbake kort tid før planlagt start ved å kunngjøre søkertall og evaluering av dem til studiekoordinatorer, programledere og instituttledere i forbindelse med vurdering av om søknadsfristen skal forlenges. Da blir det også tatt stilling til om utdanningen skal settes i gang eller ikke. En utfordring med denne arbeidsformen kan være at søknadsfristen forlenges så mye at det likevel blir kort tid til å trekke tilbake utdanningen.

Man har sett at det er behov for bedre rutiner for oppstart av studier, bl.a. når det har vært noe uklart hvilke studier som skal kunngjøres og når det i forbindelse med endring eller godkjenning av studieplaner har skjedd endringer i navn, studiepoeng og/eller kode på studiene etter at det er vedtatt at studiet skal igangsettes. De vedtatte studiene er da også sendt ut til kontroll hos instituttledelsen. Det er videre bedt om at eventuelle endringer i bestemmelsen fremmes særskilt.

Det har vist seg at denne metoden ikke har fungert optimalt. En av grunnene for dette kan være at det ikke var klart nok at dersom det ble gjort endringer i vedtaket, måtte det fremmes som en egen sak. Det legges opp til en fortsatt kvalitetssikring av studiekunngjøringene.

Figur 1 Kunngjorte studier og søknader for høstsemestrene 2019-2022

Figur 2 Kunngjorte studier og søknader for vårsemestrene 2020-2023

Figurene 1 og 2 viser hvordan kunngjøring av studier, søknader og registrerte studenter har vært de siste årene. Normalt øker antall søknader sammen med antall kunngjorte studier. Tallene for høsten 2021 viser imidlertid at selv om det kunngjøres flere studier, så øker ikke antall søknader, det er derimot en nedgang. Det samme gjelder førsteprioritetssøknadene. Til høsten har Samisk høgskole fulgt den nasjonale trenden med nedgang i antall søkere til høyere utdanninger.

Figurene og tallene for søknadsalternativene⁴ i tabell 1 viser at det var 13 færre søknadsalternativer høsten 2022 enn høsten 2021. Våren 2023 var det 280 flere søknadsalternativer enn våren 2022. Førsteprioritetssøknader høsten 2022 ble redusert noe i forhold til høsten 2021, mens søknadene våren 2023 økte i forhold til våren 2022.

Nedgangen i antallet søknader og antall registrerte studenter kan bl.a. forklares med at i høsten 2019 og høsten 2021 var det mange av studiene som ble avvirket med gode søkertall og mange som oppfylte kriteriene. Det høye antallet tilbudte studieplasser kan derfor tolkes som at søkerne har et sterkt ønske om å ta studiene. Spesielt studier som ikke krevde kunnskaper i samisk og studier som ble gitt som nettstudier tiltrakk seg mange søkere.

Høsten 2020 og våren 2021 lå tallene særlig lavt, bl.a. fordi det ble kunngjort langt færre studier, det var mange kvalitetsprosesser på gang og fordi ressursituasjonen ved høgskolen tilsa at det ikke var mulig å kunngjøre flere utdanninger.

Tallene for våren viser igjen en betydelig økning i antall søknader, selv om det ikke ble kunngjort flere enn ytterligere to studier våren 2023 sammenlignet med våren 2022. De fleste kunngjorte studiene har hatt 20 søkere eller flere. Tallene kommenteres nærmere i kapittel 2.3.

Tab. 2 De mest populære studiene høsten 2022 og våren 2023

Studie	Søknader	Tilbud	Møtt
Nordsamisk i praktiske situasjoner – begynnerkurs 1. del	55	44	29

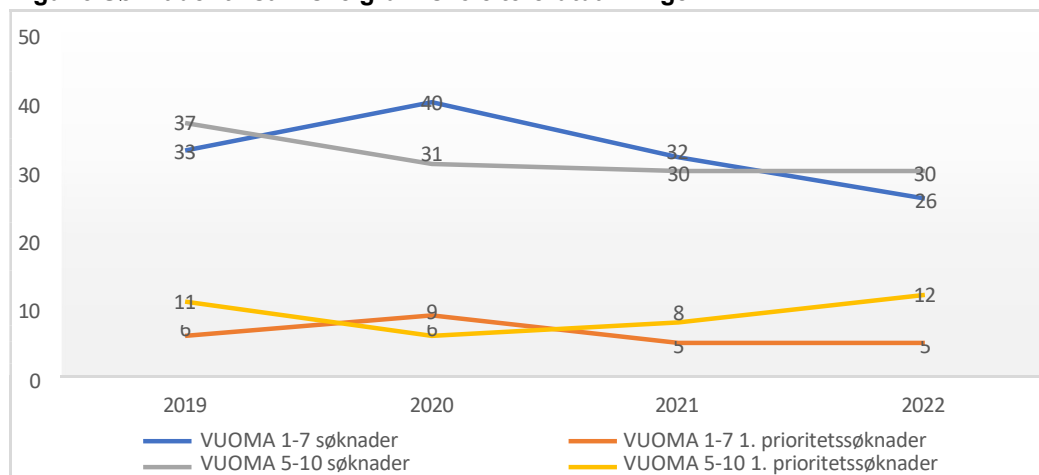
⁴ En søker kan søke på flere studier ved samme institusjon og alle søknadsalternativene rapporteres. Tallene viser ikke hvor mange personer som har søkt.

Oversatt versjon

Nordsamisk i praktiske situasjoner – begynnerkurs 2. del	46	38	28
Introduction to Screenwriting: Sámi and Indigenous Storytelling through film	33	26	19
Almmolaš eanan- ja čáhcehálddašeapmi	70	15	12
Olmmoš ja biras odne	48	9	6
Davvisámegiela lohkanbadjeoahppu	44	26	16

Tabell 2 viser det som er nevnt ovenfor, at studier som ikke krever samisk for opptak, er særlig populære.

Figur 3 Søknader til samiske grunnskolelærerutdanninger

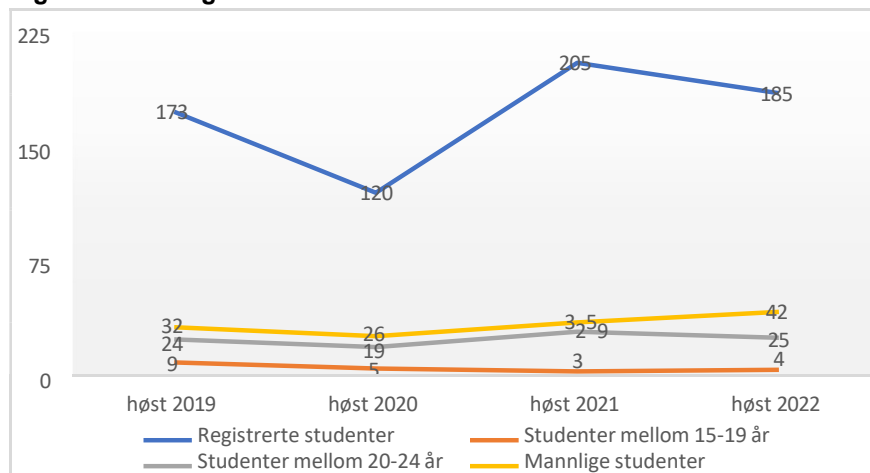
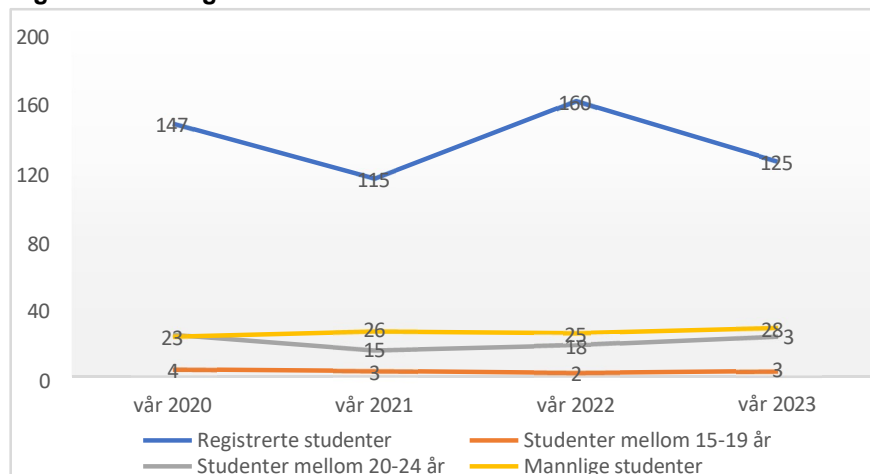
Kunnskapsdepartementet har som nevnt særlig forventninger til rekrutteringen til samiske grunnskolelærerutdanninger. Tall fra søknadene viser at det er behov for en større satsing på dette, da antallet enten har holdt seg som det har vært eller har gått ned. Særlig for samisk grunnskolelærerutdanning for 1.-7. trinn (VUOMA 1-7) er det nedgang, både i antallet søknader generelt og i antallet førsteprioritetssøknader. Antallet førsteprioritetssøknader til samisk grunnskolelærerutdanning for 5.-10. trinn (VUOMA 5-10) har økt de siste 3 årene.

Det er fortsatt en utfordring å rekruttere studenter til programstudiene, spesielt til samiske lærerutdanninger. En måte å øke rekrutteringen til disse utdanningene kan være å arrangere disse som nettbaserte samlinger og synliggjøre denne tilretteleggingen.

Antall registrerte studenter

Høgskolen har hatt som målsetting å ha mellom 190 og 210 studenter. Tallene viser at høgskolen ikke nådde målet høsten 2022 og at antall registrerte studenter har gått ned med 20 studenter, noe som utgjør en nedgang på ca. 10 %. Til våren gikk tallet ned med 35 studenter, noe som utgjør en nedgang på ca. 20 %.

Oversatt versjon

Figur 4 Antall registrerte studenter i høstsemestrene 2019-2022**Figur 5 Antall registrerte studenter i vårsemestrene 2020-2023**

Som nevnt tilbød vi flere studier høsten 2019 og 2021 som ikke krevde samiskspråklig kompetanse og som ble holdt som nettstudier eller som nettbaserte og samlingsbaserte studier. En del av disse utdanningene ble videreført våren 2020 og 2022. Disse studiene hadde mange registrerte studenter. Dette, sammen med nedgangen i antall studenter ved programstudiene, forklarer nedgangen i antall registrerte studenter. De lave tallene høsten 2020 og våren 2021 kan forklares med lavere opptak til utdanningsperiodene enn ellers.

Tallene viser at det var 68 registrerte studenter på bachelor- og masternivå høsten 2022. Tilsvarende tall for høsten 2021 og 2020 var henholdsvis 69 og 67. I forhold til antall studenter var 68 % av de registrerte studentene programstudenter høsten 2022, mens 33 % var programstudenter høsten 2021 og 56 % høsten 2020. Dette gjenspeiler også det som er nevnt ovenfor, at programstudiene ikke er attraktive for søkere, og at det må satses mer på rekruttering til programstudier, spesielt for å nå målene om kandidatproduksjon.

Alderssammensetningen av de registrerte studentene viser at det høsten 2021 var 4 registrerte studenter mellom 15 og 19 år, og 25 mellom 20 og 24 år. Dette utgjør henholdsvis 2,2 % og 13,7 % av de registrerte studentene. Tilsvarende tall for høsten 2021 er 3 (1,5 %) og 29 (14,1 %) og for høsten 2020 5 (4,2 %) og 19 (16 %). Våren 2023 var det 3 studenter i alderen 15-19 år (3 % av de registrerte studentene) og 23 mellom 20-24 år (20 %).

Tilsvarende tall for våren 2022 er 2 (1,7 %) og 18 (15%), og for våren 2021 3 (3 %) og 15 (20 %).

Tallene viser at høgskolen ikke har klart å rekruttere ungdom som kommer direkte fra videregående skole. Det er imidlertid gledelig at antall studenter i alderen 20-24 år øker. Dette kan ses i sammenheng med trender i samfunnet ellers. Programstudiene er mindre attraktive enn før. Sentraliseringstrenden medfører studentene trekkes mot sentrale studentbyer med mange ulike studietilbud, større studentmiljø og gode fritidsmuligheter som er attraktive for unge.

Tallene viser også at høsten 2021 var det 42 mannlige studenter (25,3 % av de registrerte studentene), høsten 2021 var det 35 (17,1%) og høsten 2020 var det 26 (22 %). Våren 2023 var det 28 mannlige studenter (22,4 %), våren 2022 25 (15,7 %) og våren 2021 26 (22,1%). Det er gledelig at antallet mannlige studenter øker. For programstudiene forblir tallet om lag som det har vært de siste 3 årene. Særlig viktig er det at det ikke skjer en nedgang i antallet mannlige studenter ved lærerutdanningene. Hvis høgskolen fortsatt skal ha et mål om at en viss andel av studentene er menn, må en kartlegge hvorfor vi ikke tiltrekker menn og hvordan vi kan tiltrekke oss dem.

Det forventes fortsatt at nettbaserte studier vil være det foretrukne studietilbudet. Dette må tas i betraktning når vi vurderer hvordan utdanningene skal gjennomføres fremover, om vi skal klare å beholde studenter og et rimelig antall studenter, og ikke minst om vi skal nå målene om rekruttering. Utover dette bør det opprettholdes utdanningstilbud som er tilgjengelige for majoritetsbefolkningen i hele Sápmi. Utbredelse av studietilbud i andre deler av Sápmi, f.eks. sørover i Sápmi, har vist seg å være verdifull i studentvurderinger.

Det er også viktig å tilby studentene et godt og trygt læringsmiljø og sosiale aktiviteter på campus, slik at det blir mer attraktivt å være student ved høgskolen. Evalueringene viser at det er stor tilfredshet med det fysiske læringsmiljøet og fritidstilbudet, men også bl.a. at studentene på høgskolen er mindre fornøyde med kultur-, helse-, friluft- og boligtilbudene enn gjennomsnittet på høyere utdanningsinstitusjoner i Norge. Studentene som har tilbud når det er samling, er fornøyde med dette. Undersøkelser viser også at det er studenter ved høgskolen som har vært utsatt for mobbing og seksuell trakassering. Mer om dette i kapittel 3.4.

I tillegg til det er høgskolens omdømme et av de viktigste rekrutteringsredskapene. Et godt omdømme tiltrekker studentene og holder dem ved institusjonen. Det er derfor viktig å følge opp kritikken fra studenter og avviksrapporteringer. Studentvurderingene viser da også at vi har et forbedringspotensial spesielt når det gjelder informasjon og planlegging av utdanningene.

2.3. Søkernes kompetanse

Styret for forskning og utdanning har vedtatt at dersom studier skal settes i gang, må programstudier ha minst 6 førsteprioritetssøkere og enkeltemner minst 8 førsteprioritetssøkere. Tallet sier ingenting om søkere må være kvalifiserte eller ikke.

Tabell 1 viser antall søknadsalternativer til høgskolens studier og antall tilbud. Tallene viser at 60 % av søknadene høsten 2021 fikk tilbud, mens 45 % fikk tilbud høsten 2022. Tilsvarende tall våren 2022 var 27 % og 23 % våren 2023. Blant dem som fikk tilbud høsten 2021 utgjorde 66 % av tilbudene i førsteprioritetssøknadene mot 75 % høsten 2022. Tilsvarende tall for våren 2022 var 87 % og 62 % for våren 2023.

Oversatt versjon

Noen studier har mange søkere, men få som får tilbud. Dette viser seg særlig i tallene for våren 2023 hvor antall søknader er nesten på samme nivå som tallene for høsten 2022, men kun 23 % fikk tilbud. Av søknadene går det fram at en stor andel ikke er reelle søkere, dvs. søkere uten samiskspråklig kompetanse som oppfyller opptakskravene. Det er planlagt å innføre en løsning for opptaket på nasjonalt nivå, der utenlandske søkere må dokumentere at de oppfyller visse kriterier for å søke. På denne måten skal bildet bli mer reelt når løsningen tas i bruk.

Tallene kan også tyde på at det fortsatt er behov for bedre informasjon om opptakskravene, når under halvparten av søkerne mottar tilbudet, og at vi fortsatt har utfordring med å få inn dokumentasjon fra søkerne for behandling av søknadene. Til tross for at det har blitt jobbet med informasjon om opptakskravene, spesielt ovenfor utenlandske søkere, er det fortsatt rom for forbedringer.

Det viser seg at det fortsatt er behov for bedre informasjon om opptakskrav til samiske grunnskolelærerutdanninger. Det kom inn henholdsvis 26 og 30 søknader til studiene, hvorav 7 og 16 var førsteprioritetssøknader. Totalt 12 søknader oppfylte kriteriene og fikk tilbud om studieplass, hvorav de fleste var fra videregående skole og 1 etter fullført høyere utdanning. De fleste avslåtte søkere ga ikke dokumentasjon på at de oppfylte karakterkravene i samisk (8) eller matematikk (4).

Høsten 2021 var det første opptaket til grunnskolelærerutdanningene med endrede opptakskrav. Våren 2022 ble kravet endret slik at søkere med minst 40 studiepoeng ikke må ha 4 som minstekarakter i matematikk, men 3. Høgskolen hadde 5 søkere som fikk tilbud etter de nye vedtektene.

Tallet på institusjonens egne masterstudenter angir antall studenter som har tatt en bachelorgrad ved denne institusjonen og fortsatt med mastergraden her. Dette kan forklare hvordan institusjonen klarer å tiltrekke seg studenter fra andre institusjoner og/eller land. De høye tallene kan tyde på at bachelorkandidatene er mer fornøyde med institusjonen, at de ikke vil flytte, at studenter fra andre institusjoner ikke kjenner til mastertilbudet eller ikke oppfyller kravene.

Høgskolen hadde opptak til et 2-årig masterstudie høsten 2022. Her var det 16 søkere, hvorav 12 bekreftet at de oppfylte kriteriene og fikk tilbudet. 9 av disse har tatt en bachelorgrad ved Sámi allaskuvla. Andre søkere kom fra bl.a. UiT Norges arktiske universitet og Uleåborgs universitet.

Informasjonen ovenfor kan tyde på at mastertilbudet er attraktivt for våre bachelorkandidater og at de er interesserte i å fortsette ved Samisk høgskole. Dette viser seg også ved andre utdanninger, som reindriftsutdanningen, hvor det er stor etterspørsel etter master. Tverrfaglig masteropplegg, f.eks. master i urfolksstudier, egnet for videreføring av flere bachelorstudier, kan være et mulig rekrutteringsverktøy.

Selv om det er begrenset rekrutteringsgrunnlag til høgskolens 2-årige masterutdanninger i duodji og samisk språk grunnet kravet om samisk språk, kan tallene ovenfor likevel tyde på at tilbudet er kjent blant kandidater fra andre institusjoner. Dette har også blitt vist i gjennomstrømningen av masterstudiet i journalistikk, hvor det også har vært internasjonale studenter.

2.4. Opptak til doktorgradsutdanning

I studieåret 2021/22 var det én søker til doktorgradsstudiet i samisk språk og litteratur, som også ble tatt inn på programmet. Dette er en nedgang i forhold til studieåret 2021/22 hvor tre oppfylte alle kriteriene. Likevel er det bedre enn i studieåret 2020/21, da ingen ble tatt inn.

Fra høgskolens side er opptaket til doktorgraden effektivisert gjennom et tettere samarbeid mellom utdannings- og forskningsadministrasjonen, og personalavdelingen. Søkere til opptak skal i denne samarbeidsprosessen slippe å legge fram opplysninger som allerede foreligger i forbindelse med søknaden om stipendiatstilling. Dette har ført til at saksbehandlingen er smidigere og at søkeren har mindre å gjøre.

På doktorgradsstudiet ble det høsten 2022 kunngjort fire studieenheter åpne for søknad, og våren 2023 to studieenheter. I høst var det totalt 6 søkere til enhetene, hvorav to fikk og tok imot tilbudet. Begge avla eksamen. Av søkerne som ikke fikk tilbud var det to som ikke dokumenterte at de oppfylte adgangskravene og en som ikke leverte dokumentasjon.

Den obligatoriske studieenheten våren 2023 ble utsatt til høsten 2023 for å sikre et studentgrunnlag med flere studenter, og valgkurset som også var planlagt ble ikke satt i gang. Vårens utdanninger var ikke kunngjort ved opptak, så det var ingen søkere.

Totalt var det 9 registrerte studenter på doktorgradsutdanningen høsten 2022 og våren 2023. To av de registrerte studentene var menn, det vil si 22 %. Disse tallene viser at Sámi allaskuvla ikke følger trenden som har vært i Norge, hvor det tradisjonelt har vært flere menn enn kvinner som søker og fullfører doktorgradsutdanningen. Basert på disse tallene og rekrutteringsgrunnlaget for det aktuelle studiet, anslås det at studiet har et godt studentgrunnlag.

2.5. Oppfølging av hovedprioriteringene for 2023

Arbeidet med å revidere opptaksreglementet til Samisk høgskole og utforme retningslinjer for behandling av realkompetansesøkere er igangsatt. Arbeidet oppleves som mer krevende enn først antatt og er dermed ikke ferdigstilt.

Informasjon om opptakskrav, spesielt krav til generell studiekompetanse for utenlandske søkere, er forbedret. Det er bl.a. lagt ut en link til kravene på hjemmesiden og i studieplaner for engelskspråklige studier. Tallene viser imidlertid at man fortsatt kan å jobbe videre med dette.

En god dialog mellom instituttene om rekruttering og opptak har vært forsøkt opprettholdt, bl.a. ved kick-off ved studiestart og i prosessen med forlengelse av søknadsfrister.

Vi har jobbet for å prioritere overholdelse av tidsfrister og oppbygge en felles forståelse av disse, bl.a. gjennom håndbok for koordinatorene og kurs for koordinatorene, informasjon i e-post, påmelding og kick-offs for TimeEdit. Vi ser at det fortsatt er behov for å prioritere dette arbeidet, med særlig vekt på å offentliggjøre møteplanene så tidlig som mulig.

Det er ikke fastsatt noe tidspunkt for tilbaketrekking av studier. Dette bør følges opp i studieåret 2023/24.

2.6. Hovedutfordringer og avvik

Tilbaketrekking av studier skjer for sent. Dette går ut over både søkerne og høgskolens omdømme. Når det gjentatte ganger skjer at et studie blir trukket tilbake kort tid før planlagt oppstart, er det klart at det går ut over omdømmet. Dette kan forsøkes unngått ved å kontrollere fastsatte studier i god tid, men i noen tilfeller vil det være umulig å unngå tilbaketrekking på kort varsel, f.eks. når koordinatoren trekker seg.

Høgskolen har holdt en stilling som rekrutteringskonsulent vakant fra sommeren 2023, noe som går ut over høgskolens evne til å prioritere et godt og systematisk rekrutteringsarbeid fremover.

2.7. Hovedprioriteringer for 2024

- Prioritere rekruttering, spesielt informasjon om og kunngjøring av studier.
- Forbedre rutiner for kunngjøring av studier.
- Gjøre et vedtak om frist for tilbaketrekking av studier.
- Ta i bruk filtreringsmetode for søkere med mål om å få mest mulig reelt søkerfall.
- Ferdigstille og ta i bruk den nye nettsiden til Samisk høgskole.
- Fortsette med revideringen av opptaksreglementet.
- Prioritere kunngjøring av samlingsplaner som rekrutteringsverktøy.

3. STUDIEKVALITET

Studiekvalitet omfatter forvaltning av Samisk høgskoles studieportefølje og fagansattes kompetanse, hvordan studier organiseres, og utforming og innhold i hver studie. Også høgskolens evne til å tilrettelegge for god undervisning, godt læringsmiljø og internasjonalisering hører under denne kvalitetsdimensjonen. Kvalitetsarbeidet skal fremme og sikre solid fagkompetanse og styrke formidlingskompetansen, forståelsen av hvordan læring skjer og hvordan konstruktive læringsprosesser utvikles.

3.1. Studier (studieportefølje)

Styrets strategiske vedtak, samfunnets behov, høgskolens samfunnsoppdrag og ressursituasjon er grunnlaget for den videre utviklingen av utdanningene. Høgskolestyret fastsetter langtidsplan for studiene og årlig hvilke studieprogrammer som skal settes i gang det kommende studieåret. Styret vurderer kvalitetsdimensjonene i forhold til gjeldende forskrifter. SFU vedtar hvilke emner som skal ha oppstart neste studieår og skal i den forbindelse vurdere om emnene oppfyller gjeldende kvalitetskrav.

Samisk høgskole arbeider med en langtidsplan for studiene. Hensikten med arbeidet er å bestemme når, hvor og hvilke studier som tilbys, samtidig som dette brukes i utarbeidelsen av bemanningsplanen. I tillegg skal planen redegjøre for når det kan tilrettelegges for studier som kan samordnes. Arbeidet er igangsatt og etter planen skulle langtidsplanen behandles i styret i juni 2023. Behandlingen er utsatt for å gi bedre tid til å lage en felles langtidsplan og diskutere dette i instituttene. Saken skal etter planen behandles i styret i høstsemesteret 2023.

Samisk høgskole har i samarbeid med OsloMet kommet med forslag til hvordan høgskolen kan organisere tolkeutdanningen, da behovet for samiske tolker har vist seg å være stort. Høsten 2022 er det bestemt at dette studiet skal starte opp høsten 2023 under forutsetning av at det kommer en egen tildeling til dette. Studieplanen er vedtatt på nyåret 2023, men studiet er fortsatt ikke igangsatt på grunn av manglende finansiering.

Høgskolen har fått signaler om at barnehagelærerutdanningen i større grad burde tilrettelegges slik at den kan kombineres med arbeid og tilpasses søkere fra andre områder. Med bakgrunn i dette er en fleksibel samisk barnehagelærerutdanning godkjent våren 2023. Studiet er varslet å startes opp høsten 2023.

I strategiplanen til Samisk høgskole står det bl.a. at høgskolen vil etablere et nytt bachelorstudie i samfunnsvitenskap. Arbeidet med å utforme dette studiet var igangsatt, og tanken var at studiet skulle samordnes med bachelor i reindrift. På grunn av den interne ressursituasjonen er arbeidet utsatt høsten 2022.

Som nevnt ovenfor bør man beholde de studietilbudene som er tilgjengelige for majoritetsbefolkningen i hele Sápmi. I studentvurderingene kommer det også fram at det er ønskelig med flere tilbud i Sør-Sápmi og mer langsiktige tilbud, som f.eks. årsheter.

3.2. Studieplaner

Våren 2021 startet arbeidet med å fornye malen for studieplaner, i tillegg til å lage en veileder for dette. Denne veilederen skal være hjelp til fagansatte og administrasjonen i arbeidet med studieplaner, med informasjon om hvordan planen skal bygges opp og hva de ulike delene skal inneholde. Veiledningen inneholder definisjoner på studieplantermer, ny

Oversatt versjon

studiekodestruktur, forklaringer og eksempler på opprettelse av studieplaner og hva som må tas hensyn til og passe på ved utforming av tekst til de ulike delene. Dokumentet har vært på høring, og arbeidsgruppen jobber med å oppdatere modellen etter innspillene. Planen var å ferdigstille arbeidet i løpet av studieåret 2022-2023, men arbeidet er blitt forsinket.

Den nye studieplanmodellen er imidlertid delvis allerede tatt i bruk i arbeidet med godkjenning og revisjon av studieplanene, ved at studieadministrasjonen har foreslått ytterligere endringer i studieplanene etter denne modellen. Blant annet er de samiske navnene på læringsmålkategoriene blitt endret, og det har gjort det lettere å kontrollere om læringsmålene følger reglene for definisjon av ferdigheter. Gjennom arbeidet med studieplanmodellen har man blitt mer bevisst på å skrive hvordan studiet organiseres inn i studieplanene, slik at det blir tydeligere for studentene å finne ut om det er mulig å følge studiet via nett. Dette gjelder også forholdet mellom undervisningsspråk og opptakskrav, forrige studieår er det blitt endret på hvordan man skriver om undervisningsspråket.

Vi har etter hvert som studieplanene fornyes, begynt å ta pensum ut av studieplanene. I fremtiden skal ikke pensum være del av studieplanen, men kunngjøres via det digitale pensumverktøyet Leganto. Implementeringsarbeidet med pensumverktøyet Leganto er forsinket, men det har vært jobbet hele studieåret 2022/23 med å få gitt ut pensumet for høsten 2023 på Leganto. Biblioteket har våren 2023 holdt kurs for studiekoordinatorene, selv om biblioteket har begrenset kapasitet til å implementere Leganto i dagens situasjon. I tiden framover må vi se på systemet for godkjenning av pensum, med mål om å gjøre prosessen mer smidig, samtidig som kvalitetssikringen av pensum økes.

Instituttet for språk, duodji og samfunnsvitenskap (ISDS) har tidligere etablert et system der studieplaner og endringer i studieplaner løftes opp som saker på forummøter før de legges fram for saksbehandling i studieadministrasjonen. Sist studieår har Instituttet for samiske lærerutdanninger (ISL) vedtatt en tilsvarende fremgangsmåte, og målet er at fagplanene skal løftes opp til diskusjon på teammøte for lærerutdanningene eller klassekoordinatormøtet, før de legges fram for saksbehandling.

Det er også behov for å finne en god måte å sikre at studieplanene endres på bakgrunn av fagrapporter og studentvurderinger, og at nødvendige endringer gjøres før neste gang studiet arrangeres. Det er også behov for en klargjøring av ansvaret for studieplan og kvalitetsutvikling for studier utenfor utdanningsprogrammene, og som ikke har studieprogramledere.

I løpet av studieåret 2022/23 er det blitt gjort en stor fornyelse av fagplanene i de samiske grunnskolelærerutdanningene, spesielt i fagplanene for samisk språk hvor man har hatt en helhetlig gjennomgang av progresjon og tematisk fordeling i faget. Lærerstudentene har høsten 2022 levert informasjon om avvik i arbeidskrav i fagplanene, og vi har derfor gjennomgått arbeidsmengden i fagene i studiet og forsøkt å skrive arbeidskravene klarere. Mer om dette i pkt. 3.8.

De siste årene er det gjennomført periodiske evalueringer av flere bachelorprogrammer og som en oppfølging av disse er det jobbet med fornying av program- og studieplaner. Det er i 2020 blitt gjennomført en periodisk evaluering av bachelorprogrammet i reindrift, og programmet er revidert og ble igangsatt høsten 2022. Det jobbes fortsatt med fornying og godkjenning av studieplanene i dette studieprogrammet. Det er også gjennomført en periodisk evaluering av bachelorprogrammet i duodji og design, og evalueringskomiteen har avgitt sin rapport i februar 2022. På bakgrunn av denne rapporten har det i studieåret 2022/23 vært jobbet med revidering av program- og studieplaner, og studiet startet opp med ny programplan høsten 2023. Det er foretatt en periodisk evaluering av bachelorprogrammet i samisk journalistikk, og rapporten ble offentliggjort i november 2021. Arbeidet med oppdatering av program- og studieplaner ble begynt juni 2022. Det er også gjennomført

periodisk evaluering av bachelor i samisk språk og samisk litteratur studieåret 2021/22, og evalueringsrapporten er ferdigstilt i juni 2022. Det er jobbet med oppfølging av rapporten fra våren 2023.

3.3. Fagmiljøets kompetanse

Studiekvaliteten knytter seg blant annet til fagmiljøets størrelse og lærernes faglige og pedagogiske kompetanse. Krav til fagmiljøet kommer frem av *Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger* og *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften)*. Her kommer det frem hvilke krav det er til størrelsen på fagmiljøet tilknyttet studiet, det vil si personer som bidrar i studiet på ulike måter, i tillegg til undervisning, veiledning og annen tilrettelegging for læring. Dette kan f.eks. være forskning, utviklingsarbeid, innovasjon, samarbeid med arbeids- og næringsliv osv.

Tabell 3 viser faglige årsverk ved instituttene og instituttenees førstestillings-, professor- og dosentkompetanse for 2022 og 2023. Faglige årsverk viser også antall stipendiater, forskere og dekaner.

Tab. 3 Faginstituttene årsverk ved Samisk høyskole

		2022	2023
ISDS	Førstestillingskompetanse ⁵	9,6	9,8
	Professor- eller dosentkompetanse	6,2	4,6
	Professor II	0,7	0,5
	Faglig årsverk totalt	34	31
ISL	Førstestillingskompetanse	6,1	6,4
	Professor- eller dosentkompetanse	1	0
	Professor II	1	1,2
	Faglig årsverk totalt	15,7	15,6

Tallene er hentet fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)

Når styret har vedtatt hvilke studieprogram som skal ha oppstart studieåret 2022/23 og SFU hvilke emner som skal settes i gang, har instituttene vurdert hvordan disse oppfyller gjeldende krav. Det er etablert en rutine og et skjema for dette, som skal bidra til å svare på NOKUTs forventninger til intern akkreditering. Det har vært pekt på behov for en evaluering av rutine og skjema, og etter planen vil dette skje høsten 2023.

I fagmiljøet som inngår i studietilbud på bachelorgradsnivå må minst 20 % være bemannet med førstekompetanse, på masternivå 50 %, hvorav minst 10 % professor- eller dosentkompetanse, og på doktorgradsnivå må minst 50 % ha professor- eller dosentkompetanse. I integrerte masterprogrammet gjelder kravet for alle fem år.

Etter reglene om alminnelig arbeidstid og overtid for fagansatte avsettes det til koordinering av bachelorstudier 25 timer per studiepoeng, masterstudier 30 timer per studiepoeng og doktorgradsstudier 37 timer. Dette er ikke inkludert sensur og veiledning av masteroppgaver

⁵ I denne sammenheng førstelektorer, førsteamanuensiser, forskere og postdoktorer.

Oversatt versjon

og avhandlinger. I tillegg legges det til ressurser dersom studiet er nettbasert eller støttet av nettstudier og antallet studenter er over en viss andel. I tillegg avsettes det 37,5 timer til samordning samt 2,5 eller 3 timer pr. studiepoeng. Dette betyr at ett år (60 studiepoeng) av studieprogram krever 187,5 timer til koordinering (samisk barnehagelærerutdanning 255 timer), mens det på bachelornivå kreves det 1500 arbeidstimers undervisning, på masternivå 1800 timer og på doktorgradsnivå 2200 timer. I tillegg til disse tallene kommer programledelse, som normalt skal tilsvare 20 % stilling. Ifølge nevnte regelverk vil et årsverk normalt omfatte 1695 timer.

I løpet av studieåret 2022/23 har høgskolen 5 bachelorgrupper i gang, 1 2-årig masterutdanning og 5-årig samisk grunnskolelærerutdanning med opptak hver høst, slik at det er 9 ulike studentgrupper (kull). Av disse er en del av opplæringen koordinert.

Tabell 4 viser antall undervisningstimer og koordineringstimer i løpet av studieåret 2022/23. Grunnlaget for beregningen er instituttens koordinatlister. Tallene inkluderer ikke behovet for sensur, heller ikke utdannings- og veiledningsbehov for masteroppgaver og doktorgradsavhandlinger. Ingen utdanning er beregnet å gi økt ressursbehov. Med tanke på disse tallene er det viktig å huske på at de fleste ansatte har 10 % forvaltningsressurs, førstestillinger har 30-45 % FoU-ressurs og professorer og dosenter 45 %. I tillegg til det har høgskolen mange utdanninger utenom programstudiene.

Tab. 4 Ressursbehovet til ISDS og ISL for studieåret 2022/23

		Bachelornivå	Masternivå	Doktorgrads-nivå	Totalt
ISDS 22/23	Undervisningstimer	4500	2100	1110	7710
	Koordineringstimer	562,50	212,50	112,50	887,50
	Ressursbehov årsverk totalt	2,99	1,36	0,72	5,07
	Førstestillingsbehov årsverk	0,60	0,68	0	1,28
	Professor-/dosentbehov årsverk	0	0,07	0,36	0,43
ISL 22/23	Undervisningstimer	3000	5550	-	8550
	Koordineringstimer	435	1700	-	2135
	Ressursbehov årsverk totalt	2,03	4,28	-	6,30
	Førstestillingsbehov årsverk	0,40	2,14	-	2,54
	Professor-/dosentbehov årsverk	0	0,21	-	0,21

Ut fra tallene ovenfor, krav til fagmiljø og ressursbehov, er det klart at det er behov for å styrke førstestillingskompetansen og særlig professorkompetansen. Dette er forutsetninger for akkreditering og konsesjon til master- og doktorgradsstudier.

Oversatt versjon

Styret ved Samisk høgskole har våren 2023 vedtatt et kompetansehevingsprogram for vitenskapelig ansatte. Det består av to program; førstelektor- og professorprogrammet. Programmet skal sikre sterke fagmiljøer og at flere oppnår toppkompetanse.

Samisk høgskole har sett et behov for å forbedre beregningssystemet av arbeidstid for de fagansatte, bl.a. med sikte på å lage en langsiktig oversikt over ressurs- og kompetansebehov, for på en bedre måte å få fram ressurser og eventuelle sammenslåinger av studiene. Det er i den forbindelse tatt i bruk et felles verktøy for ressursplanlegging, TE Plan, som det også er opprettet en arbeidsgruppe for. Verktøyet må importeres og det må lages en felles rutine. Importarbeidet ledes av Utdannings- og forskningsadministrasjonen.

Studietilsynsforskriften krever bl.a. at fagmiljøet har relevant utdanningsfaglig kompetanse og dette skal vurderes ved oppstart av utdanningen. Dette gjelder bl.a. kompetanse i universitets- og høyskolepedagogikk. Universitets- og høgskolerådets (UHR) retningslinjer for universitets-høgskolepedagogisk grunnkompetanse kan gi en rimelig standard for minimumskravene. UHR understreker at for å oppnå basiskompetanse, skal alle universiteter og høyskoler tilby kompetanseheving innen universitets- og høyskolepedagogikk, enten i egen institusjon eller i samarbeid med andre. Samisk høgskole har inngått en avtale med UiT Norges arktiske universitet om samarbeid om heving av pedagogisk grunnleggende kompetanse.

Høgskolestyret har høsten 2021 godkjent retningslinjer for dokumentasjon av grunnleggende pedagogisk kompetanse i undervisnings- og forskningsstillinger. Samtidig er det et krav at institusjonen sikrer at den læringsfaglige kompetansen, herunder grunnleggende pedagogisk kompetanse, utvikles og holdes ved like. Dette forutsetter en strategi på institusjonsnivå.

Håndboken for koordinatorene er revidert og godkjent høsten 2022. Tanken er at håndboken skal være en støtte i koordinatorfunksjonen, spesielt for de som er nye, og at viktig informasjon og frister er samlet på ett sted. Studieadministrasjonen har på bakgrunn av denne håndboken utviklet kurs for koordinatører, sist arrangert i januar 2023.

Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) krever at studietilbudene har et klart faglig ansvar, herunder ansvar for kvalitetssikring og utvikling av utdanningen. Virksomheten som studieprogramleder er etablert. Vi ser behov for at det også for programlederne utvikles en tilsvarende håndbok, kurs og eventuelt en arena for møte og erfaringsutveksling.

Studentvurderingene viser fortsatt at nettbaserte studier og samlingsbaserte studier er ønskelige. I forrige rapport heter det at det bl.a. er viktig at man på institusjonsnivå diskuterer hvordan utdanningene organiseres og forsøker å bygge opp en felles forståelse og mål for dette. Videre er det viktig å drøfte hva slike arrangementsformer krever og om vilkårene for dette er til stede, f.eks. kompetansekrav og hvordan oppfylle eventuelle kompetansekrav. Slike diskusjoner har så smått kommet i gang, fordi det har vært uklart hvor mye tilrettelegging utdanningen kan gi og hvem som har avgjørende myndighet i forhold til studiets organisering.

3.4. Studiemiljø

Det framgår av studentvurderingene at studentene vurderer læringsmiljøet som tilfredsstillende eller bra. Av kommentarene går det likevel fram at enkelte studenter føler at Samisk høgskole ikke har et studiemiljø og at Diehtosiida har få studenter fysisk. Studenter som deltar aktivt i sosiale aktiviteter ønsker flere deltagere.

Oversatt versjon

I studentvurderinger både på institusjonsnivå og nasjonalt, viste det seg at noen studenter føler seg mobbet, både av medstudenter og ansatte, at de føler seg både ensomme og ekskluderte. Dette tas på alvor og har vært tatt opp på møte mellom studieadministrasjonen og programlederne. Høgskolen har da gjort sine hovedprioriteringer ut fra dette og er i gang med tiltak for å bedre student- og klassemiljøet.

I studieevalueringene kommer det fram at det er lettere å få oversikt over helseforholdene i kommunen. Slik informasjon bør høgskolen videreføre, samtidig som en tett dialog med kommunens helsetjeneste opprettholdes.

Læringsmiljønemnda og dets arbeid har vært prioritert de siste årene, og det nye læringsmiljønemnda vil få veiledning og opplæring av Universell⁶ om læringsmiljønemndas oppgaver, plikter, lovverk og ansvarsgrunnlag. Høsten 2022 ble dette lagt opp slik at alle ansatte og studenter hadde informasjon om bl.a. om læringsmiljøet, universell utforming og om læringsmiljøkomiteen.

Lærerutvalgets handlingsplan ble endelig vedtatt i desember 2022. Handlingsplanen har siden vært en sentral sak for utdanningsutvalget, og flere tiltak er oppfylt og under arbeid. Handlingsplanen er formidlet til ansatte og studenter, og utvalget tar sikte på å implementere den i større grad, f.eks. Sametingets tilskudd til samiske barnehager. For øvrig er det forhold i handlingsplanen som må arbeides videre med, slik som utforming av arealer etter universell utforming og arbeid med psykososiale omgivelser.

Åpningen av studenthuset er et punkt i handlingsplanen som det har vært jobbet med lenge, og endelig er i ferd med å bli oppfylt. Studentstyret har vært med på å utforme innholdet i studenthuset, og studenthuset åpnes høsten 2023 i forbindelse med oppstartsuka. Videre er planen å utforme huset etter studentenes behov og ønsker, og håpet er at det sosiale miljøet for studentene vil øke ved å ha en egen bygning hvor studentene får arrangert sosiale aktiviteter.

Fra høgskolens side arrangeres det en duodji-kveld hver uke, der en ansatt er til stede sammen med studentene i duodjilokalet. Tilbudet er svært vellykket, og det deltar ofte mange studenter.

Høgskolen hadde i løpet av studieåret 2021/22 to studenter som studentmentorer, og erfaringene med ordningen var gode. Høsten 2022 var det få søkere til denne stillingen, og det var bare én studentmentor i fjor høst. Denne perioden ble også for kort, og ordningen rakk ikke å komme skikkelig i gang. I løpet av den tida var det imidlertid aktivitet, som juleworkshop som var et samarbeid med studentstyret, studentmentor og studentansatt ved SSO.

Samisk høgskole har de to siste årene hatt en betydelig økning i den individuelle tilretteleggingen av utdanningene for studenter med særskilte behov. Mens det i studieåret 2021/22 var 4 studenter som fikk tilrettelagt studie, var det 13 studenter i studieåret 2022/23. Økningen har trolig sammenheng med at informasjonen om dette er blitt bedre, og at både ansatte og studenter er mer bevisste. Vi har også lagt mye arbeid i oppfølgingen av studenter med særskilte behov, og vi håper at studenter som ellers ville ha falt ut eller blitt forsinket, har fått følge med i den generelle progresjonen og fått fullført utdanningen sin.

Sámi allaskuvla har i 2021 deltatt i prosjektet Norsk lyd- og blindeskriftsbibliotek (NLB), der målet er å tilpasse pensumet til studenter med lesevansker. I forbindelse med dette prosjektet hadde tre programstudenter ved Samisk høgskole fått en del av pensumet på

⁶ Universell drives av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir). De jobber med universell utforming, inkludering og læringsmiljø i høyere utdanning.

studiene i 2022/23 tilpasset form. NLB rapporterer at det i løpet av prosjektperioden er produsert 7 samiske lydbøker ved innlesere, 16 samiske lydbøker ved lesesyntese og 1 samisk bok som e-bok.

3.5. Internasjonale studenter og utvekslingsprogrammer

Tab. 5 Nøkkeltallene for internasjonalisering

	2021/22		2022/23	
	2021 høst	2022 vår	2022 høst	2023 vår
Uttekslingsavtaler	0	1	0	1
Innkommende utvekslingsstudenter	7	0	1	1
Utreisende utvekslingsstudenter	0	0	0	0
Internasjonale studenter ⁷	54	36	42	26
Engelskspråklige emner kunngjort i opptaket	1	0	1	0
Engelskspråklige studieprogrammer	0	0	0	0

Høgskolen har som mål å ha 7 innkomne utvekslingsstudenter og 2 utreisende, og at 30 prosent av de registrerte studentene er utenlandske studenter, herunder studenter fra Sverige og Finland.

De fleste av de innkomne utvekslingsstudentene ved høgskolen har de siste årene kommet fra Russland, men på grunn av krigen er samarbeidet med russiske institusjoner stoppet. I studieåret 2022/23 søkte og fikk vi prosjektstøtte fra Barentssekretariatet som ga samiske studenter fra Russland mulighet til å studere ved Samisk høgskole. Med dette kom det totalt 7 studenter fra russisk side til høgskolen studieåret 2022/23. I tillegg hadde vi 1 innkommende utvekslingsstudent fra Finland gjennom utvekslingsprogrammet Nordplus.

I løpet av studieåret 2022/23 var det ingen utreisende studenter i lengre utveksling, men 4 Veiviser-studenter var i en 2-ukers utveksling i USA gjennom utvekslingsprogrammet North2North. Høgskolen har også søkt om stipend fra utvekslingsprogrammet Erasmus+ i 2022, og mye vil gå til lærerstudenter som reiser til Sverige og Finland for praksis i studieåret 2023/24.

Samisk høgskole har med Erasmus+ programmet etablert utvekslingsavtale høsten 2022 med Department of design ved Aalto universitet i Finland, og en av våre ansatte har vært på utveksling på denne avtalen.

Høsten 2022 tilbød vi det engelske nettstudiet Introduction to Screenwriting: Sámi and Indigenous Storytelling through Film. Studiet hadde studenter fra England, Canada, Finland, Sverige og Norge. Et slikt studie vil være med på å øke internasjonaliseringen, da den vil kunne brukes av utenlandske studenter som ikke behersker samisk og ikke har mulighet til fysisk å møte i utveksling. Samtidig er de med på å internasjonalisere studentene ved Samisk høgskole som ikke kan/vil reise til utveksling, ved å få studere sammen med studenter fra hele verden og å delta i internasjonale fora.

⁷ Antall internasjonale registrerte studenter.

Oversatt versjon

For å øke interessen for utveksling planlegges det et utvekslingsseminar for programstudentene i løpet av studiet 2023/24. Det arbeides med å etablere ferdige utvekslingspakker for programstudentene, og målet er at hvert studieprogram har en utvekslingsavtale med minst to institusjoner.

Sámi allaskuvla har drevet Verdde Thematic Network siden det ble etablert i 2004, og Verdde har bl.a. drevet utvekslingsprogram primært rettet mot lærerstudenter. I studieåret 2023/24 skal programmet oppdateres, og det skal planlegges utbygging av nettverket og det søkes aktivt etter nye samarbeidsinstanser. Det første forskningsprosjektet gjennomføres i Verdde-nettverket i perioden 2023/24.

Høsten 2022 foreslo Kunnskapsdepartementet å endre Universitets- og høyskoleloven slik at studenter som kommer utenfra Europa og EØS skal betale studieavgift. Samisk høgskole gikk imot endringen, da den har store konsekvenser for samiske studenter fra russisk side. Samisk høgskole søkte også om unntak fra loven for andre urfolksstudenter. Kunnskapsdepartementet tok uttalelsen fra Samisk høgskole til følge, og i juni 2023 ble det klart at Samisk høgskole kan gjøre unntak fra betalingsplikten for urfolksstudenter ved lov.

World Indigenous Nations Higher Education Consortium (WINHEC) akkrediterte Samisk høgskole som en urfolksinstitusjon i 2018, ti år fram i tid, og våren 2023 var det gitt frist til å utarbeide en midterm rapport. Rapporten ble presentert og godkjent på WINHECs årsmøte i juli 2023 i Alaska.

3.6. Evaluering av studier

Samisk høgskole har som mål å tilby studier med faglig og pedagogisk kvalitet som svarer til nasjonale og internasjonale krav og nivå. Kvaliteten på høgskolens studietilbud skal evalueres jevnt og systematisk, slik at man er sikker på at disse holder høyt internasjonalt faglig nivå, er aktuelle samfunnsrelevante og at undervisningen er i henhold til godkjente vitenskapelige, kunsthøgskole, pedagogiske og etiske prinsipper.

Studenter får tilsendt digitalt evalueringsskjema etter fullført studium, og høsten 2022 svarte totalt 57 studenter i 20 studier/emner og for vårsemesteret 2023 i alt 22 studenter i 9 studier/emner. Årsaken til den høye svarprosenten i høstsemesteret kan bl.a. være at det gjennom høstsemesteret arrangeres innføringskurs i samisk språk med en stor gruppe studenter som gjerne svarer på skjemaet. Hovedfunnene framlegges her, men kommenteres i de øvrige kapitlene hvor funnene naturlig hører hjemme.

Resultatene fra evalueringene viser at studentene i stor grad har vært godt fornøyde med studiet og opplever at lærerne har tilpasset studiet godt for dem. Flere har skrevet at de føler nytte av utdanningen og at den har motivert dem til å studere videre. De fleste har svart på alle spørsmålene at de er enten fornøyde eller veldig fornøyde.

Hovedfunnene i evalueringene er at studentene etterlyser bedre planlegging og informasjon. De er tilfredse med verktøyene TimeEdit, og Canvas, men mener de kan forbedres. Dette gjelder når informasjonen blir lagt ut og hvordan. Mange nevner at timeplanene i TimeEdit ikke har holdt mål, på grunn av feilinformasjon, og at planene ikke ble publisert. Samtidig svarer de at det ikke burde skje endringer med kort varsel angående samlingene, og at endringer burde varsles i god tid.

Studentene savner også en felles måte å bruke Canvas på, de opplever at det er forskjell fra fagansatt til fagansatt på hvordan man bruker Canvas, hvor man publiserer osv. Det kommer også fram at Canvas ikke ble brukt og at det endte med kommunikasjon per e-post, noe som var tungt for studenten.

Oversatt versjon

Studentene på samisk innføringskurs har ytret et ønske om at studiet omhandler opplevelsen av å miste språket og ta språket tilbake, og følelsesmessige konsekvenser av det.

Studentene opplever at fagansatte holder høy standard i forelesningene, viser interesse og tilrettelegger utdanningen etter deres tilbakemeldinger. Samtidig er det noen som har savnet mer oppfølging, kontakt og veiledning, og som svarer at det er vanskelig å få tak i fagansatte.

Resultatene fra studentvurderingene sendes til studieprogramledere og studiekoordinatorer, som fører resultatene videre i fagrapporter.

For studiet 2022/23 er det utarbeidet 25 fagrapporter. Oppsummeringer av fagrapportene er samlet i et eget dokument som er vedlagt kvalitetsrapporten. Rapportene inneholder mye nyttig informasjon om vellykket gjennomføring av studiene, bl.a. lese hvilke erfaringer studiekoordinatorer har med gjennomføring av hybrid- og nettbasert opplæring og hvilke behov som er knyttet til dette, hvordan studiekoordinatorer fungerer i de ulike utdanningene, og andre utviklingsforslag.

Studentene har savnet at tilbakemeldingene deres blir fulgt opp, de opplever at de kommer med kritikk i evalueringene, men at det ikke er blitt gjort noe med det for det kommende studieåret. Også fagansatte har etterlyst oppfølgingen av fagrapportene. Dette viser at en må jobbe for å finne en god måte å få mest mulig ut av fagrapporter og studentvurderinger, og hvordan knytte sammen kvalitetsrapporter, evalueringer, fag- og sensorrapporter for å bedre kvaliteten i utdanningene.

Høsten 2022 ble det avholdt møter med studieadministrasjonen og programledelsen, der vi diskuterte utvikling og kvalitet på studiene basert på nøkkeltall og studentvurderinger. Dette er en arbeidsform man ønsker å opprettholde og videreutvikle, f.eks. slik at det årlig avholdes eget møte om kvalitetsutvikling for det enkelte studieprogram etter at kvalitetsrapporten for foregående studieår og rapportene og vurderingene for høstsemesteret er godkjent.

NOKUT har i 2022 igangsatt en helhetlig evaluering av de 5-årige grunnskolelærerutdanningene, der resultatene bl.a. skal brukes som grunnlag for kvalitetsutvikling og Stortingsmelding om profesjonsutdanningene som legges fram våren 2024. I den forbindelse har NOKUT bedt om at utdanningsinstitusjonene foretar egenvurdering av sine grunnskolelærerutdanninger. Samisk høgskole har våren 2023 gjennomført en egenvurdering av master i samisk grunnskolelærerutdanning for 1.-7. og 5.-10. trinn, hvor temaene bl.a. dreide seg om erfaring med masteroppgaver og relevans for studiet, kompetanse i fagmiljøet, erfaring med integrerte, forskningsbaserte og profesjonsrettede utdanninger, og strukturen i grunnskolelærerutdanningen. NOKUT følger opp selv evalueringen med institusjonsbesøk i november 2023.

3.7. Oppfølging av hovedprioriteringene for 2023

Det har de siste årene vært gjennomført periodiske evalueringer av bachelor i reinnæringsstudier, bachelor i duodji og design, bachelor i samisk journalistikk, og bachelor i samisk språk og samisk litteratur. Som en oppfølging av disse har det i løpet av det siste studieåret blitt jobbet med å fornye bachelorprogrammet og studieplanene i duodji og design og bachelorprogrammet og studieplaner i samisk journalistikk. Bachelorprogrammet i reindrift ble innført høsten 2021 med revidert programplan. Arbeidet med å fornye programmer og studieplaner fortsetter studieåret 2023-24.

Oversatt versjon

Arbeidet med å fastsette regler for obligatoriske arbeidskrav og krav til å få melde seg i eksamen er igangsatt. Forslaget legges etter planen fram for høring og godkjenning i løpet av studieåret 2023-24.

De ferdige utvekslingspakkene for studentene er ennå ikke på plass, og arbeidet vil fortsette i studieåret 2023-24, bl.a. med introduksjonsreise til Canada. Vi skal også jobbe for å etablere flere arenaer for internasjonalisering, og i løpet av studieåret 2023-24 er det planlagt seminarer for ansatte om WINHEC og WINU, internasjonalt samarbeid og utvekslingsmuligheter.

Informasjonen om individuelle tilrettelegginger til studentene er forbedret, og flere studenter tar kontakt angående behov for individuell tilrettelegging. Det er etablert rutiner for saksbehandling av kontaktpersonale om individuelle tilrettelegginger i institusjonen, men disse må også gjøres kjent for andre ansatte.

Styret til Samisk høgskole har godkjent et kompetanseprogram for vitenskapelig personale, med målet om å heve høgskolens førstestillings- og professorkompetanse. Det prioriteres midler til dette i budsjettet.

Læringsutvalgets handlingsplan ble vedtatt i desember 2022, og har siden da vært en sentral sak i læringsutvalget, og flere tiltak er gjennomført. Utdanningsmiljønemnda hadde tatt sikte på å implementere dette ytterligere, f.eks. gjennom en workshop eller annen samling, men dette ble dessverre ikke satt i gang våren 2023 som planlagt.

Vi har hatt som intensjon å klargjøre ansvarsfordeling mellom studentmentorene, studentstyret og utdanningsmiljønemnda. Høsten 2022 ble det holdt et møte mellom studentmentoren og studentstyret, hvor de samarbeidet om å tilrettelegge for sosial aktivitet for studentene. Våren 2023 var det ikke mer studentmentor, så dette målet er ikke oppfylt.

Utdanningsadministrasjonen har hatt begrenset kapasitet til å følge opp utviklingstiltakene, og følgelig har oppfølgingen av følgende hovedprioriteringer stått igjen:

- Skjema for fremming av studieplaner til oppdatering med sikte på at studiene oppfyller viktige kvalitetskrav.
- Prøve ut nye måter å bruke fagrapporter på og hvordan knytte sammen kvalitetsrapporter, evalueringer og fag- og sensurrapporter.
- Utarbeide etiske råd for undervisning og veiledning.
- Revidere forskrift om bachelorgrad ved Samisk høgskole.

3.8. Hovedutfordringer og avvik

Høgskolen har de siste årene mottatt en rekke avviksmeldinger og kritikk om at studentene ikke får riktig og god informasjon om undervisningen og timeplanene. Avvik som meldes formelt, vil bli fulgt opp etter framgangsmåte i kvalitetshåndbokens kapittel 2. Hendelser som studentene informerer om uformelt blir ikke registrert formelt. Noen av tilfellene er løst underveis, mens andre tilfeller ikke er fulgt opp. I Kvalitetshåndboken står det at *"Dersom det er avvik i studierelaterte saker som forekommer flere ganger, skal studiesjefen legge fram disse avviksinformasjonene for ledelsesgruppen, som vurderer best mulig oppfølging og løsning av disse."* Studieadministrasjonen har på bakgrunn av dette tatt opp saken med ledelsesgruppen i januar 2023, med fokus på avvikene som har forekommet den siste tiden i forhold til studieinformasjon og møteplaner. Eksempler på slike avvik er:

- Både høsten 2022 og våren 2023 var det utfordringer med at Canvas-rom ikke var etablert i begynnelsen av semesteret.

Oversatt versjon

- Studenter må legges inn manuelt til de rette Canvar-rommene, og noen studenter har opplevd ikke å bli lagt inn før lenge etter studiestart.
- I mange studier legges ikke informasjon tidsnok eller i det hele tatt inn i TimeEdit, og søkere kan ikke søke seg på studier da de ikke vet hvor ofte og hvordan undervisningen holdes.
- Noen studier har timeplaner i dokumentformat i Canvas, og samsvarer ikke med informasjonen i TimeEdit. Studenter vet ikke hvilken plan som gjelder. Der har skjedd flere ganger at studenter har søkt fri fra jobb etter planen i TimeEdit, og opplevd at det likevel ikke holdes undervisning da.
- I noen studier er langt flere timer merket som undervisning/samling i timeplanen, enn den tiden som faktisk er tildelt opplæring. Studentene opplever at de ikke kan planlegge egen tid fordi de ofte ikke vet før samme dag hvor lenge opplæringen vil vare.
- Det har skjedd at møter er blitt merket som fysiske treff i TimeEdit, mens det i praksis er nettundervisning som studentene kunne ha fulgt hjemmefra.
- I TimeEdit er det ofte ikke lagt ut informasjon om klasserom, og studentene må sitte i korridorene og observere hvor lærerne går.
- Studentene savner å få informasjon om samlingene i god tid (hvis og når), slik at de kan planlegge dem ut fra hjemmesituasjonen.

Vi opplever at manglende og mangelfull informasjon om utdanningen har medført at vi har mistet potensielle søkere, at søkere ikke begynner i studier de har fått tilbud om, at programstudenter er frustrerte, og at enkelte har avbrutt studiet fordi de ikke kan planlegge tiden sin. Styret i Samisk høgskole har tidligere understreket at det er viktig å holde tidsfristene og komme med informasjon så tidlig som mulig. Dette gjelder spesielt møteplanene.

Når det gjelder utvikling av Canvas-lokaler fant man en manuell løsning som fungerte for studiene høsten 2023, men vi ser at det ikke er holdbart at dette arbeidet gjøres manuelt. For å løse dette må integrasjonen mellom systemene prioriteres.

Som oppfølging av avvik i møteplanene har man forsøkt å bedre informasjonsdelingen og påminnelser om tidsfrister i møteplaner og har holdt et kick-off møte for koordinatorene i TimeEdit. Selv om de fleste studiene hadde kunngjort samlingsplaner tidlig høsten 2023, er det fortsatt mange studier som ikke er til stede når studiene kunngjøres åpne for søknad. Dette begrunnes i enkelte tilfeller med at studiekoordinatorene og undervisningsressurser ikke er på plass, og at studiekoordinatorene ikke har prioritert tid til å utarbeide planer i forhold til andre oppgaver. Noen fagansatte ønsker ikke å bruke TimeEdit, bl.a. fordi de ikke mestrer det så godt, de mener at verktøyet ikke tilfredsstillende behøver, og de ønsker ikke å publisere all informasjon på en åpen side. Noen fagansatte har derfor tatt opp behovet for å evaluere bruken av verktøyet TimeEdit ved Samisk høgskole. Fra studieadministrasjonens side har det vært vurdert om arbeidet med innsetting i TimeEdit skal organiseres på andre måter, f.eks. at det er en gruppe som jobber for hele institusjonen. Her kan en vurdere å sette i gang prøveprosjekt for å se om situasjonen vil bli bedre dersom omorganiseringen av arbeidet blir endret. Forslaget innebærer å bruke lærerutdanningene som prøveprosjekt i studieåret 2024/25. ISL har da også satt i gang evalueringsprosessen i forhold til de innspillene som er kommet fra studenter i grunnskolelærerutdanningen.

I dag må man reservere rom fungerer ved at man må reservere lokaler via Resource Scheduler, som er et oversiktsverktøy for alle lokaler som benyttes ved lokale reservasjoner til både undervisning, møter, konferanser og seminarer. Dette rommet må flyttes videre til TimeEdit, slik at studentene kan se hvilket rom undervisningen består i. Her burde det finnes en bedre løsning, slik at man slipper å bruke mange verktøy for å reservere rom.

I løpet av det siste studieåret har det flere ganger hendt at den som skulle koordinere eller undervise i studiet, ble sykmeldt. Det fører til at opplæringen ikke blir lagt opp som planlagt, og at instituttene må finne nødløsninger for koordinering. Dessuten skjer det ofte at dersom en lærer er syk den dagen han eller hun har undervisning, så avlyses forelesningen den samme morgenen. Bortfall av undervisning skaper særlig stor frustrasjon blant studenter som har reist langt for å delta, som i god tid har bestilt flybilletter til møteukene og som har tatt ulønnet permisjon fra jobb. Flytting av undervisning er også ofte vanskelig, bl.a. fordi studenter må søke om fri fra jobb i god tid, og det blir vanskelig å finne tid som passer alle. Høgskolen må planlegge og treffe beslutninger framover for å løse undervisningen i slike situasjoner.

Høsten 2022 kom avviksmeldingen for fagplanene for grunnskolelærerutdanningen, der det kom fram at kravene til eksamen var uklart formulert, noe som fører til usikkerhet for studentene om hvor mange og hvilke oppgaver som kreves, og hvor stor arbeidsbelastning det er i faget. I denne saken ble det fattet vedtak om å fjerne punkter som var uklare fra fagplanene. Arbeidet ble satt i gang med å undersøke om kravene i fagplanene for grunnskolelærerutdanningene oppfyller det definerte kravet til eksamen på konkret nivå, om kravene kan måles, og om fagenes arbeidsmengde i forhold til studiepoeng er rimelig. Fagplanene er revidert i løpet av vårsemesteret 2023. Saken om avviksmelding ble henlagt, men høsten 2023 kom kritikken om det samme igjen, der det ble antydnet at det fortsatt er uklart med krav om opptak til eksamen om f.eks. praksisoppgaver som gis i opplæringen er obligatoriske. Denne saken følges opp i studieåret 2023-24.

Høgskolen har ofte opplevd at endringsbehov til studieplaner blir oppdaget for sent. Opplysninger som opptakskrav, organisering av studiet eller undervisningsspråk er viktige elementer i søkers vurdering av studier, og bør derfor ikke endres etter at studiene er åpnet for søknad. Høsten 2021 opplevde vi at etter utlysning av studiene, gjorde studentene og potensielle søkere oss oppmerksomme på at opptakskravene til studiet var altfor strenge. Prosessen ble satt i gang med å endre opptakskravene etter at søknadsfristen for studiet var gått ut, til tross for brudd på interne prosedyrer og frister. Saken ble stoppet, og studiet ble avlyst fordi det ikke var kvalifiserte søkere. I et annet studie våren 2023 var undervisningsspråket vedtatt slik at noen studenter ikke fikk fortsette i påbegynte studieopplegg, fordi det var vedtatt at opplæringsspråket i andre del av studiet var samisk. Også i denne saken ble det reist ønske om endring av undervisningsspråk etter kunngjøring av studiene, men dette ble ikke godkjent.

3.9. Hovedprioriteringer for 2024

- Prioritere psykisk helse og gi bedre informasjon om dette.
- Fokus på ansvarsforhold innen psykisk helse og bedre rutiner i forhold til disse.
- Bedre klassemiljøet, spesielt i grupper der det har vært avvik i forhold til dette.
- Styrke og synliggjøre rettigheter til individuell tilrettelegging.
- Styrke samarbeidet med kommunen og studentsamskipnaden i Indre-Finnmark.
- Styrke studentmottak, bygging av trygghet og sosiale aktiviteter.
- Etablere felles samlingsuker og i den forbindelse prioritere sosiale aktiviteter.
- Etablere rutiner for behandling og oppfølging av undersøkelser og vurderinger.
- Utarbeide og ta i bruk modell for ny studieplan.
- Revidere skjema for fremming av studieplaner til behandling for å sikre at studiene oppfyller viktige kvalitetskrav.
- Fornye prosedyrene for godkjenning av pensum.

Oversatt versjon

- Endre modell for fagrapport og forespørsler i studentvurderinger slik at det er mer relevant i forhold til kvalitetsutvikling.
- Øke bevisstheten om obligatoriske oppgaver og aktiviteter.
- Følge opp periodisk evaluering av bachelor i samisk språk og samisk litteratur.
- Utforme arbeidsfordeling og rutiner for individuell tilpasning.
- Utarbeide en plan for hvordan undervisning skal gjennomføres hvis en lærer er syk eller sykemeldt.
- Få bedre informasjon om undervisning og samlingsplaner.
- Utarbeide framdriftsskjema for planlegging og gjennomføring av studier, hvor frister for arbeidet kommer frem.
- Vurdere hvordan Samisk høgskole skal følge opp Kunnskapsdepartementets strategier Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025 ja Desentralisert og fleksibel utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter.

4. EKSAMENSKVALITET

Eksamenskvalitet omfatter studenters læringsutbytte og studienes relevans i forhold til studieplanens målsetninger, studentens personlige utvikling og gjennomføring. Kvalitetsarbeidet skal medføre at studentene oppnår læringsutbyttet for studieprogram- og emner. Både gjennomføring, bestått eksamen, produksjon av studiepoeng og karakterfordeling kan fortelle noe om oppnådd læringsutbytte.

Samisk høgskole har en utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet, som angir hvor mange samiskspråklige kandidater høgskolen har som mål å produsere. I tillegg har Kunnskapsdepartementet fastsatt kandidatmåltall for lærerutdanninger. Disse kommenteres ikke i denne rapporten. De nasjonale styringsparameterne for bachelor- og masterkandidater som fullfører utdanningen til normert tid, blir heller ikke kommentert i denne rapporten, men i årsrapporten.

Tabell 6 viser nøkkeltall for Samisk høgskoles eksamenskvalitet.

Tab. 6 Nøkkeltall eksamenskvalitet

	2021/22		2022/23	
	2021 høst	2022 vår	2022 høst	2023 vår
Ikke bestått eksamen (%) ⁸	4,2	3,3	5,6	3,1
Stryk ved norske statlige høyskoler (%)	7,3	6,1	7,6	7,3
Produserte kandidater ved gradgivende studier ⁹	2	12	6	7
Produserte kandidater ved studier ¹⁰	53	102	96	70
Studenter per faglige årsverk ¹¹	4,1	-	3,7	4,2
Gjennomsnittlige studenter per faglige årsverk ved norske statlige høyskoler ¹²	16,8	-	15,3	15,2
Produserte nye studiepoeng ¹³	41,1	55,3	39	44,7
Produserte nye studiepoeng per student ¹⁴	12,4	22,3	14,2	21,6
Faglig tidsbruk	-	-	24,3	-

Tall fra Database for statistikk om høyere utdanning (DBH)

⁸ De som ikke har tatt eksamen og som ikke har trukket seg fra eksamen innen tidsfristen, er medregnet i strykprosenten.

⁹ Inkluderer tall for praktisk-pedagogiske utdanninger.

¹⁰ Både gradgivende og karakterutskriftgivende studier.

¹¹ Tall for hele året.

¹² Tall for hele året.

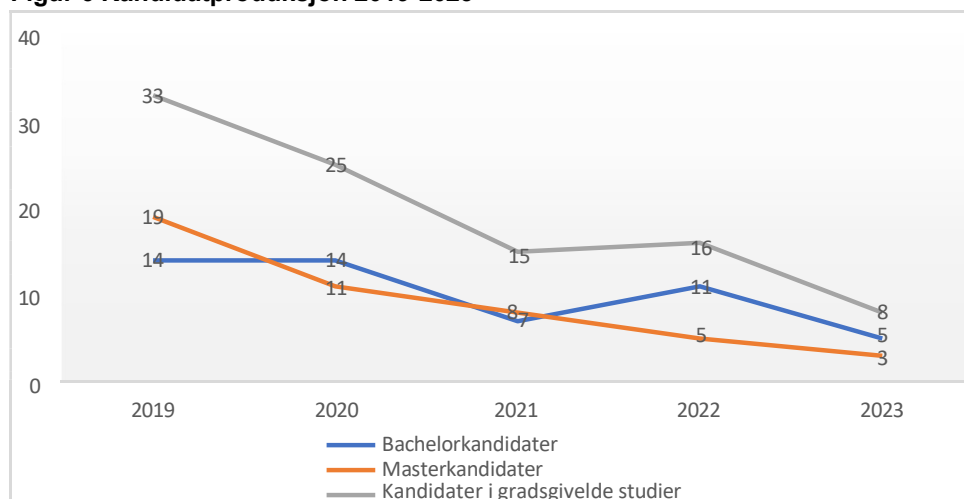
¹³ Nye studiepoeng produsert per heltidsekvivalent ved høyskolens egenfinansierte studier.

¹⁴ Produserte nye studiepoeng ved høyskolens egenfinansierte studier.

4.1. Gjennomføring og kandidatproduksjon

Tabell 6 viser at studieåret 2022/23 var det en lavere andel kandidater på de gradsgivende studiene enn i studieåret 2021/22. Seks (6) kandidater fra gradsgivende studier fullførte utdanningen i høstsemesteret 2022 som et tegn på forsinket studietid, mens sju (7) fullførte i vårsemesteret 2023. Forklaringen på at det ikke var flere studenter som fullførte utdanningen våren 2023 er for det første at ingen bachelorstudier ble igangsatt høsten 2020, og at det ikke ble igangsatt et 2-årig masterstudie høsten 2021. I disse tallene er det videre inkludert studenter som har fullført de normert, eller tidligere normert, grunnskolelærerutdanningene, de kandidatene som er sent ute av studiet og de som har søkt bl.a. fri bachelorgrad.

Figur 6 Kandidatproduksjon 2019-2023

Figur 6 viser høgskolens kandidatproduksjon på bachelor- og masterutdanninger de siste årene. Her ser man at produksjonen har gått ned siden 2019 og at høgskolen ikke har klart å øke produksjonen av kandidater. Kandidatproduksjonen må ses i sammenheng med rekruttering, kunngjøring av studier og antall registrerte studenter. Høsten 2017 ble 4 bachelorstudier satt i gang, 1 høsten 2018, 2 høsten 2019 og ingen høsten 2020. Høsten 2018 og høsten 2020 startet en 2-årig master. De 5-årige masteroppleggene har blitt satt i gang hver høst siden høsten 2017. Spesielt de to første årene var det mange som hadde lærerutdanning som sølte til master i samiske grunnskolelærerutdanninger og de har fullført utdanningen før normert tid.

Gjennom tidene har høgskolen hatt et betydelig fokus på rekruttering og antall registrerte studenter. Det må settes samme fokus og ressurser på studiefullføring, bl.a. når gjennomføringen av utvalgte studier danner grunnlag for rekruttering til andre studier og når studiepoengproduksjonen danner grunnlag for finansiering.

Tab. 7 Planlagte og gjennomførte studiepoeng for bachelor- og masterutdanninger 2022

	Planlagte studiepoeng	Gjennomførte studiepoeng	Gjennomføringsprosent studiepoeng
ISL, bachelorstudier	670	650	97,01
ISDS, bachelorstudier	510	440	86,27
ISL, masterstudier	1435	1055	73,52
ISDS, masterstudier	100	110	110

Tall fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)

Tabell 7 viser at programstudentene i stor grad har gjennomført planlagte studiepoeng, og tallene for 2022 er gode i forhold til fullføring.

For bachelorutdanningene ved ISL, samisk barnehagelærerutdanning, har gjennomføringsprosenten lenge vært svært god. En årsak kan være at klassekoordinatoren har en tett dialog med studentene, og følger opp enkeltstudenter bl.a. gjennom to årlige utviklingssamtaler. Regelmessige utviklingssamtaler med programstudentene kan være noe som også kan overføres til andre utdanninger.

Gjennomføringsprosenten for studiepoeng i bachelorstudiene i ISDS er relativt god, med det som i 2022 trakk gjennomføringsprosenten ned var at det ved de to emner var mange programstudenter som ikke bestod eksamen. Vi vet at en av disse studiene hadde en utfordring med at faglæreren var sykemeldt i en periode, og studenter har i denne studien vært kritiske til at de ikke fikk tilbakemeldinger på de obligatoriske oppgavene deres.

Prosenten på gjennomførte studiepoeng i masterstudiet i ISL er også god. Det som gjorde at gjennomføringsprosenten i 2022 gikk ned, skyldes i første rekke at studentene ikke leverte masteroppgavene sine innen planlagt tid, og at noen av de registrerte studentene ikke startet på studiet eller informerte om dette i tide.

I 2022 er det svært gode tall for gjennomføringsprosenten på studiepoeng for masterutdanningene i ISDS, og disse tallene viser gjennomføringen av første semester på masteren i samisk språk og litteratur. Tall fra i fjor og tidligere år viser imidlertid at høgskolen sliter med å rekruttere studenter til å fullføre 2-årige masterstudier på normert tid.

I kvalitetsrapporten for studieåret 2021/22, skrev vi at høgskolen må jobbe mer for å støtte studentenes skriveprosess, og f.eks. reservere arbeidsrom til masterstudentene hvor de kan legge igjen egne utstyr, skrivestasjoner og ulike kurs knyttet til akademisk skiving og læremetodikk. Våren 2023 gjorde vi for første gang forsøk med å avholde shut-up-and-write-seminarer. Vi ser at det er mulig å arrangere slike skriveverksteder dersom konseptet først får plass på høgskolen. I oppstartsuka i 2022 holdt vi et vellykket kurs i studieteknikk. Disse kursene bør likevel utvikles digitalt slik at studentene kan følge dem når det oppstår behov.

Våren 2023 har studieadministrasjonen arrangert et møte med programlederne for masterprogrammene, for å diskutere hvordan vi kan støtte forsinkede masterstudenter slik at de fullfører masteroppgaven. Det ble foreslått at det ble gjennomført en undersøkelse blant masterstudenter og kandidater, for å kartlegge hvorfor studentene sliter med ferdigstillingen. Tiltak som veiledningskurs, skrivestasjoner og utsatt frist for innlevering er foreslått. Det ble nevnt et behov for å styrke vitenskapelig skiving allerede på bachelornivå. Våren 2023 er det også arrangert møte med studenter som er forsinket på masteren i samisk språk og samisk litteratur. På dette møtet tok studentene opp behovet for en fast arbeids- eller kontorplass på Diehtosiida, og de fleste har behov for ekstra veiledning.

Det har i lang tid vært jobbet med å bedre rutinene for signering av masteravtalen, ettersom mange studenter ikke har dette på plass. Det er behov for forbedringer i rutiner for oppnevning av masterveileder for å sikre at studentene får oppnevnt veileder i tide og at veilederen har arbeidstid avsatt til det. I begynnelsen av vårsemesteret i 2023 kom det kritikk fra masterstudenter i samisk språk og samisk litteratur mot at det ikke var oppnevnt veiledere for første semester i masterutdanningen. I den forbindelse ser vi et behov for en vurdering av hvor tidlig en veileder skal oppnevnes.

Generelt har mange studenter sluttet på programstudier de siste årene da studiene ikke kan kombineres med jobb, eller fordi livssituasjonen ikke gjør de mulig å komme til samlinger på

campus. Programledelsen har forsøkt å ta hensyn til dette ved å samle undervisning til samlinger. Fagkoordinatorene melder også om stor pågang til å tilrettelegge for hybrid undervisning, og mange av henvendelsene til hybrid undervisning er knyttet til perioder med mye arbeid i reindriften. Det må fortsatt jobbes for å tilrettelegge slik at studenter utenfor Kautokeino kan delta på samlinger.

Noen studenter er forsinket med progresjonen av ulike personlige årsaker, og mange studier har vært vanskelige å gjennomføre på grunn av at emnene ikke holdes regelmessig og studentene må vente lenge med å ta manglende emner. Det vil også være viktig for planleggingen av progresjonen for studenter som er forsinket, at det utarbeides en langtidsplan for studiene, og at studieprogrammene igangsettes med jevne mellomrom.

Det er tidligere blitt kommentert at man ved gjennomføring av bachelor i samisk språk og litteratur har opplevd at det faglige nivået mellom samisk som begynnerkurs og nordsamisk semesteremne er svært høyt. De nyutdannede studentene sliter med å fullføre bachelor i samisk språk og litteratur. ISDS planlegger å følge opp dette med å utvide nybegynnerkursene med en studierekke på 60 studiepoeng.

Høgskolen har hatt programstudenter som av helsemessige årsaker ikke har klart å fullføre studiene sine. Det er derfor positivt at det nå er en økt bevissthet om studentenes rett til å få studiesituasjonen og eksamen tilpasset for å sikre likeverdige utdanningsmuligheter. Det er behov for en fortsatt kompetanseheving og system for å møte og støtte studenter med særskilte behov eller funksjonsnedsettelse.

4.2. Gjennomføring av eksamener

De fleste eksamenene er avlagt gjennom det digitale eksamenssystemet Wiseflow. Ved gjennomføring av digitale eksamener kan det oppstå tekniske problemer, men det skyldes ofte at brukerne ikke blir kjent med de digitale verktøyene på et tidlig stadium. Wiseflow har en fantastisk dekning på Samisk høgskoles nettside både for studenter og fagpersonell og sensorer, og dessuten vil studentene få en egen melding om det digitale verktøyet i begynnelsen av hvert semester.

Muntlige presentasjoner/-eksamener har vært gjennomført på vanlig måte bortsett fra at noen ganger har de vært gjennomført via nett, noe som også har fungert godt. Dersom sensor deltar i den muntlige eksamen via nett, er det et vilkår at studentene gis informasjon om dette på forhånd.

Ifølge studentvurderingene er de fleste fornøyde med eksamensopplegget og mener at eksamensformen var hensiktsmessig.

I Shot-undersøkelsen har det kommet fram at noen studenter ved høgskolen har eksamensangst, noe som kan påvirke eksamensgjennomføringen. Ifølge fagmiljøet kan førsteårsstudenter være mer usikre med å ta eksamen, men som oftest veileder fagmiljøet studentene i forkant for å lette på stresset.

Ifølge fagmiljøet kan studentene ha mer stress enn angst, og det kommer som regel av f.eks. hvis de ikke forstår eksamensspørsmålene. I forbindelse med hjemmeeksamen kan studentene få særlig veiledning og forklaring på eksamensoppgavene om det er behov for det. Skoleeksamener er tilrettelagt slik at fagpersonell besøker eksamenslokalene dersom studentene har behov for å stille eksamensspørsmål om forhold de ikke forstår. Noen eksamensoppgaver lages til muntlige eksamener, men hvis det ikke er laget egne oppgaver, kan studentene være mer stresset. Det har vist seg at når fagansatte forbereder studentene godt, har det vist seg å skape trygghet.

Oversatt versjon

Noe som studentene ofte er redd for er at de stryker i eksamen eller at de får en karakter som de selv mener er dårlig, og da blir det opplyst i fagmiljøet at studentene har flere muligheter til å prøve seg uten å måtte være redd for det, og bl.a. på den måten gir studentene en trygghet.

Til forelesningene lages vanligvis egne presentasjoner som i innhold tilsvarer forelesningene, og disse er vanligvis tilgjengelige for studenter gjennom Canvas. Det kommer fram av studentvurderingene at studenter mener det vil være enklere å forberede seg til eksamenene om studiene ble tatt opp. I forbindelse med opptak av undervisningen må det innhentes tillatelse fra fagansatte. I fagmiljøet har det vært en diskusjon rundt de innspilte undervisningene om hvor mye og omfattende forelesningene kan deles videre, noe som ikke er meningen. Det bør inngås en avtale med eksterne foredragsholdere om at innspilte foredrag kan benyttes på et senere tidspunkt.

Studenter har også svart at de savner veiledning til obligatorisk oppgaver og andre arbeidsoppgaver. De som har fått veiledning har vært fornøyd med det. De obligatoriske arbeidskravene er ulike og avhenger av innholdet i studieenheten og hvilke læringsmål som skal oppnås, men det kan være en god rutine å ha som praksis at alle studentene får veiledning. Ut fra dette vet de hva de har gjort riktig og hva som kan forbedres. Studentene mener dette er en måte å bli bedre rustet til eksamen på.

Vi ser behov for å påbegynne avviklingen av utsatt-/kontinuasjoneksamener, og endre prosedyrene for å få en mer effektiv innrapportering og gjennomføring av utsatt-/kontinuasjoneksamener. Det foreslås at dato for utsatt-/kontinuasjoneksamener fastsettes parallelt med eksamensdato ved ordinæreksamen, tilsvarende semestre som ordinæreksamen. Det vil føre til at sensorene fremdeles er på plass, og at studentene ikke blir hengende etter i progresjonsplanen.

Bestått eksamen

Tab. 8 Karakterfordeling ved Samisk høgskole studieårene 2021/22 og 2022/23 (%)

	2021 høst	2022 vår	2022 høst	2023 vår
A	25	28,11	20,73	24,85
B	34,03	34,1	36,59	28,99
C	24,31	25,35	27,44	28,4
D	9,72	7,37	6,71	12,43
E	2,78	1,84	3,66	2,37
F	4,17	3,23	4,88	2,96

Tall fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)

Sammenlignet med karakterfordelingen i studieåret 2022/23 og studieåret 2021/22 er den største forskjellen at karakteren A er redusert i studieåret 2022/23 og at det våren 2023 er en mindre andel som oppnår B enn våren 2022 og en større andel som oppnår C, D og E.

Sammenligner vi karakterfordeling i Samisk høgskole med gjennomsnittstallene for de øvrige statlige høgskolene, ser vi at Sámi allaskuvla har en mye bedre prosentvis karakter på A og at flere har fått karakteren B. Karakterene C, D, E og F ligger lavere enn gjennomsnittet ved

Oversatt versjon

de andre statlige høgskolene. Det er verdt å merke seg at langt færre fikk karakteren F enn gjennomsnittet ved statlige høgskoler.

Det er relevant å se eksamensresultatene i sammenheng med tabell 6, der vi ser at Samisk høgskole i 2022 hadde 3,69 studenter per faglig årsverk. I løpet av 2021 var det 4,11 studenter. Gjennomsnittlig tall i alle statlige høgskoler i Norge var 15,34 studenter per faglig årsverk i 2022. Med tanke på at høgskolen har hatt en nedgang i antall studenter per fagarbeider, er det grunn til å tro at eksamensresultatene vil bedre seg. Tabell 8 viser imidlertid at karakterene har gått noe ned i samme tidsrom. Det viser seg at eksamensresultatene ved høgskolen likevel ikke har hatt noen positiv effekt, selv om antall studenter pr. faglig årsverk har gått ned.

Selv om prosentandelen av de beste karakterene har gått ned, ligger de likevel over gjennomsnittet for de statlige høgskolene. Dette kan tyde på at studentene får gode karakterer fordi det er få studenter per fagarbeider.

Det er også verdt å nevne at ettersom Samisk høgskole ikke har så store studentkull, kan tallene for hvor mange som ikke bestod eksamen synes å være svært høye. I enkelte studier kan bare én student melde seg på til eksamen og i tilfeller der vedkommende stryker på eksamen, så blir det prosentvis en stor andel som ikke bestod.

Tiltak som er nevnt ovenfor, slik som opptak av undervisning og veiledning av/tilbakemelding på arbeidsoppgaver, kan bidra til at flere får bedre karakterer og flere består eksamen, ved at studentene føler seg bedre forberedt på denne måten.

I fagrapportene for studieåret 2022/23, ser vi også at fagkoordinatorene kritiserer at mange studenter mangler kompetanse i vitenskapelig skriving, og at det bør tilbys kurs i vitenskapelig skriving i begynnelsen av studieprogrammet. Et slikt tiltak vil også kunne påvirke karakterene positivt.

Produksjon av studiepoeng

Produksjonen av studiepoeng i institusjonenes egenfinansierte studier er med på å danne grunnlag for finansieringen av høgskolen. Dersom institusjonen har en økning/nedgang i studiepoengproduksjonen i forhold til tidligere år, øker/minsker institusjonens finansiering på bakgrunn av resultatene.

Studiepoengproduksjonen ved høgskolen har gått ned fra 2021/22 til 2022/23 studieåret. Nedgangen i høstsemesteret høsten 2021 var i studier med høy mange studenter som avla eksamen i studier som ikke var i gang høsten 2022. Dette gjelder blant annet studiene Tradisjonell kunnskap, Urfolkskunnskap i duodji og kunst, og Religion og livssyn i Sápmi. På bachelorutdanningen i samisk språk og litteratur og den samiske barnehagelærerutdanningen har det også vært en nedgang i høstens studiepoengproduksjon, da det var kandidater som ble ferdige med studiet våren 2022.

For vårsemesteret er samme forklaring som tidligere nevnt. I studiene Árbediehtu (Tradisjonell kunnskap) og Osku ja eallinoaidnu Sámis (Religion og livssyn i Sápmi) var det mange studenter som tok eksamen, og kandidatene ble ferdig med nevnte bachelorstudier.

Samtidig er det gledelig at noen av studieprogrammene har en økning i studiepoengproduksjonen i forhold til studieåret 2021/22. Dette gjelder blant annet samiske grunnskolelærerutdanninger og bachelor i reindrift.

Studiepoengproduksjonen per student har økt i høstsemesteret, selv om studiepoengproduksjonen totalt sett har gått ned. Økningen er naturlig ettersom antallet

registrerte studenter også har gått ned. Vårsemesterproduksjonen er omtrent på samme nivå våren 2023 som våren 2022, til tross for nedgang i antall studenter.

I forhold til studiepoengproduksjonen vil det være relevant å vurdere om det er forhold som framkommer i studentvurderingene og i fagrapportene som oppfølgingen kan føre til at flere fullfører studier og planlagte studiepoeng.

4.3. Gjennomføring og kandidatproduksjon ved doktorgradsstudiet

I henhold til normal progresjon skulle de første kandidatene på doktorgradsprogrammet ved Samisk høgskole være ferdige i løpet av 2020. Dette ble ikke oppnådd og etter planen skulle de første kandidatene være ferdige i løpet av 2022. Noen kandidater har levert søknad om vurdering, men ingen er blitt godkjent til å få forsvare doktorgradsarbeidet i en offentlig disputas.

Samisk høgskole har våren 2023 gjennomført en undersøkelse blant stipendiater ved Samisk høgskole, både de som følger doktorprogrammet vårt og de som ikke følger det, og blant veilederne. Formålet med undersøkelsen var å få informasjon om hvordan kvaliteten på doktorgradsutdanningen kan forbedres, bl.a. med sikte på at studentene blir ferdige på normert tid.

Selv om ikke alle kandidater har klart å holde seg til sin fremdriftsplan, viser undersøkelsen at doktorgradsstudentene er fornøyde med studieenheterne og at de synes foredragsholderne og foredragene holder et høyt nivå. I tillegg svarer de at de er fornøyde med at utdanningen er nettbasert, noe som bl.a. gir en mulighet til å sette av tid til læring, som ellers ville gått til reising. Dette bør også vurderes i fremtiden, da mange av studentene bor andre steder.

Samtidig som man vurderer nettbasert utdanning er det viktig å opprettholde et godt studentmiljø og å sikre at studentene inngår i forskningsmiljøet ved høgskolen. Undersøkelsene viser at studentene er fornøyde med læringsmiljøet, og at veiledere og kollegaer og deres motivasjon er viktig for læring. Også blant doktorgradsstudentene merkes det i forbindelse med styrking av fagmiljøet at de krever et godt og kanskje større miljø. De svarer at de savner samarbeid, f.eks. å skrive sammen og andre felles aktiviteter. Samtidig har de kommet med forslag til tiltak for å styrke lærings- og fagmiljøet. Blant annet legges det opp til halvveisseminarer, uformelle kaffesamlinger og forskningsfaddere. De to veilederne, som også svarte på liknende spørsmål i denne undersøkelsen, var av samme oppfatning. Veilederne nevner i tillegg at ekstrahjelp og støttefunksjoner vil være hensiktsmessige tiltak i fremtiden.

Vi stilte også veilederen spørsmål om etiske retningslinjer der institusjonene er pålagt å sikre at veilederne har kompetanse og kunnskap om etiske retningslinjer. Det viste seg at både obligatoriske kurs, nettbaserte/selvstendige kurs og kollegatreff er måter å heve kompetansen på innenfor disse områdene.

I studentundersøkelsen kom det fram at det bl.a. er tekniske og praktiske utfordringer som gjør at de ikke rekker å levere sin avhandling til vurdering i tide. Dette gjelder pliktåret. Et pliktår byr på utfordringer både med hensyn til planlegging og innhold. Utfordringene med planleggingen skyldes at beslutningene kommer for sent, og kandidater opplever at de ikke får planlagt sin arbeidstid godt nok. Utfordringer knyttet til innhold omfatter bl.a. ulike typer oppgaver - slik som koordineringsoppgaver som krever for mye tid og som ikke alltid er relevante når det gjelder tematikk.

I undersøkelsen kommer det også frem at det er usikkerhet knyttet til faglige vurderinger, om høgskolens vurderingskriterier er høyere enn ellers i samfunnet. For avhandlinger på samisk er kandidatgruppen for komited medlemmer ganske begrenset, som kan medføre at det for noen avhandlinger velges komited medlemmer fra andre fagområder enn avhandlingen.

Forskningsadministrasjonen har foreslått tiltak som kan iverksettes på bakgrunn av undersøkelsen, hvor også ansvar for gjennomføring av tiltakene er foreslått. Oppgavene er blitt fremmet for instituttet og programstyret. Tiltakene er kategorisert som følger: tilrettelegge for normert framdrift, arenaer, forslag til skriveprosess og til utdannings- og arbeidsdel og administrative tilskudd.

I tillegg til undersøkelsen har programstyret også gått gjennom statusrapporter fra kandidater og instruktører, og satt i gang oppfølgingstiltak på bakgrunn av disse. Framdriftsrapportene som studentene fylte ut sommeren 2022 ble løftet opp i programstyret for doktorgrad vinteren 2022. Et ønske som programstyret fremmet var et maldokument for avhandlinger, som ble laget rett etterpå. Siden den nevnte undersøkelsen, ga så mange praktiske resultater vurderer forskningsadministrasjonen også å bruke elektronisk system i stedet for et skriveprogramsskjema. Forskningsadministrasjonen ser på rutiner for hvordan forbedre innsendingen. I dag er det ikke alle som sender inn i tide eller overhodet, og vi ønsker å kunne sammenligne tilbakemeldingene over lengre tid. Dette kan da brukes til å sikre progresjon og hente inn informasjon som vi ikke tidligere har klart å fange opp.

4.4. Faglig tidsbruk

Studiebarometeret undersøkelsen, som NOKUT gjennomfører årlig, spør bachelor- og masterstudenter hvor mye tid i uken de bruker på deltakelse på organisert undervisning og selvstudier. Faglig tidsbruk kan være med på å forklare hvorfor studenter ikke består eksamen. Høgskole oppfyller sjelden vilkårene for å få resultatene kunngjort, enten fordi studentgruppene er for små eller fordi for få har svart. Høsten 2022 var ingen av gruppene store nok til at resultatene kunne kunngjøres.

Høgskolen har ikke i løpet av studieåret 2022/23 gjennomført en studiebarometerlignende undersøkelse, men har i studentvurderinger spurt hvor fornøyde studentene er med deres læring. De fleste svarer at de er fornøyde eller svært fornøyde. Noen vil imidlertid si at det kunne ha vært brukt mer tid på studiene og at det er for mange oppgaver i studiet i forhold til studiepoeng.

Tidsbruk kan forbedre karakterene og gjennomføringen. Studentenes motivasjon og tilfredshet med studiene kan øke tidsbruken. De fleste er som nevnt fornøyd med undervisningen og foreleserne. Imidlertid ønsker de fleste muligheten til å følge med på nett og at møtene samles slik at det ikke blir kun et par timer hver dag. Noen svarer også at når semesterplanen er merket med tema og hvordan man kan forberede seg til forelesningen, bl.a. med hvilke deler av pensum, gjør dette at de er bedre forberedt på undervisningen og har et bedre grunnlag for diskusjoner.

En stor andel av de som svarte mener at veiledning og tilbakemeldinger på oppgaver, spesielt obligatoriske oppgaver og andre innleveringer, er nyttige for læring og eksamensforberedelser. Det er naturlig å tenke seg at dette er faktorer som motiverer studentene til å bruke mer tid på studiene. På bakgrunn av svarene kan man tolke det slik at høgskolen ikke har en felles praksis i forhold til obligatoriske oppgaver, hvor en del svarer at de får tilbakemeldinger mens en del svarer at de ikke får tilbakemeldinger. Retningslinjer for obligatoriske oppgaver kan bidra til felles forståelse og dermed felles praksis rundt disse.

Fra høsten 2023 er kalenderen for studieåret endret, angående lengden på semesteret. Bakgrunnen for dette er arbeidet med TEPlan-programmet (arbeidstidsberegningsprogram for fagansatte), der det er nødvendig å få til like lange semestre, for arbeidstidsberegning. Etter Samisk høgskoles kvalitetshåndbok kap. 2 er studieåret 40 uker, 18 uker i høstsemesteret og 22 uker i vårsemester. Denne endringen førte til at begge semestrene ble 20 uker lange. Instituttene gikk inn for å tilpasse semestrene slik at de ble like lange, noe som førte til at høstsemesteret varer til begynnelsen av januar.

4.5. Relevans

Samisk høgskole ønsker å være et senter for å dekke kompetansebehovene i det samiske samfunnet, og tilbyr utdanninger innenfor flere fagområder og produserer kandidater som samfunnet og arbeidslivet har behov for. Det spesielle med høgskolen er at den produserer kandidater som kan tilfredsstille kompetansebehov i flere land. Dette gjelder særlig i Sápmi, men også i andre urfolksområder.

Studieporteføljerelevans betyr hvor godt de studiene som tilbys, svarer til de faktiske behovene i arbeidslivet. Tallene viser at det er få som bruker samisk, at det er behov for samiskspråklig kompetanse og at det er mangel på språklærere i alle samiske områder. Dette viser at samfunnet har behov for utdanningene ved Samisk høgskole, slik at behovet for samisklærere og behovet for flere med kompetanse i samiske språk og andre fag og yrkesretninger som er viktige for det samiske samfunnet kan møtes.

Som nevnt har høgskolen i løpet av studieåret 2022/23 tilbudt studier både i Hattfjelldal og Røros. Sørsamisk begynnerkurs tilbys i Hattfjelldal og ved privatisteksamen på Røros. Sørsamisk duodjiutdanning er også gitt på Røros, i samarbeid med språksenteret Aajeges. Dette er et viktig tiltak for å styrke og utvikle de samiske språkene. Spesielt viktig er det å tilby undervisning på sørsamisk i sørsamiske områder.

Regjeringen forventer at høyere utdanning blir mer tilgjengelig og at institusjonene satser mer på fleksible utdanninger. Enheten for engelsk journalistikk Introduction to Screenwriting: Sámi and Indigenous Storytelling through Film er dermed tilbudt som nettstudie høsten 2022. Interessen for dette var stor og studiet hadde også utenlandske studenter. Samisk høgskole har høsten 2022 utviklet en studierekke med 15 studiepoeng i spesialpedagogikk i et samisk og urfolksperspektiv. Også dette studiet er et engelskspråklig nettstudie, som arrangeres i løpet av studieåret 2023-24.

Den samiske tolkeutdanningen var som tidligere nevnt planlagt igangsatt ved høgskolen høsten 2023, men er ikke kommet i gang pga. manglende finansiering.

Samisk forfatterforening (SG) og Sametinget har bedt om at Samisk høgskole overtar det samiske forfatterstudiet. I samarbeid med SGS har høgskolen laget et forfatterstudie på 30 studiepoeng som gjennomføres i løpet av studieåret 2023-24.

Samisk høgskole søkte og fikk høsten 2022 tildelt midler fra Utdanningsdirektoratet (Udir) til å tilrettelegge for et videreutdanningsprogram på 30 studiepoeng for barnehagelærere, primært rettet mot barnehagelærere i norske barnehager som ønsker å lære mer samisk språk og mer om kultur, tradisjoner og tenkning i samisk pedagogikk. Studiet arrangeres i løpet av studieåret 2023/24, som norskspråklig nettstudie. Denne opplæringen er en oppfølging av forpliktelsene i rammeplanen for barnehagen om at "barnehagen skal synliggjøre samisk kultur og bidra til at barn kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfoldet". Kurset er også omtalt i Meld. St. 13 (2022-2023) *Samisk språk, kultur og samfunnsliv*.

I den periodiske vurderingen av utdanningene har samfunns- og arbeidslivsrelevansen vært vurdert. Både evalueringsrapportene for bachelor i samisk journalistikk, bachelor i duodji og design og bachelor i reindrift slår fast at arbeidslivsrelevansen må styrkes og at det bør etableres formelle samarbeidsformer med arbeidslivet. Derfor er praksisopplæring etablert som en del av bachelor i reindrift, og studentene gjennomfører praksis i relevant institusjon eller bedrift våren 2024. For bachelor i duodji og design er det planlagt praksis som støttefag og for bachelor i samisk journalistikk er praksis i større grad styrket enn tidligere.

Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) er ikke opprettet. Ifølge NOKUT har de faglige og/eller lokale samarbeidsrådene vist seg å fungere godt. Regelmessig kontakt er viktigst i seg selv, fordi det kan legge til rette for utveksling og fagmiljøer for innspill og ideer til videre utvikling av studieplanene. Slik forhold til arbeidslivet kommer i tillegg til ressurskrevende oppgaver som fagmiljøene har, som forskning og publisering, opplæring, sensur, veiledning osv. Dersom RSA, andre samarbeidsråd og forholdet til arbeidslivet er noe høgskolen ønsker å satse på, er det viktig at det gis signaler om dette og at det lages et system for det.

4.6. Oppfølging av hovedprioriteringer for 2023

Samisk høgskole er ikke kommet i gang med vurdering av hvordan Kunnskapsdepartementets strategier Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025 og Desentralisert og fleksibel utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter skal følges opp. Det er imidlertid gjennomført tiltak som fremmer digitalisering av utdanningene, slik som å lage en integrasjon mellom Panopto og Canvas, som muliggjør automatisk opptak og publisering av undervisningen. Samisk høgskole arbeider også kontinuerlig med å forbedre den hybrid- og nettbaserte undervisningen, både faglig og teknisk. Det vil i den forbindelse bli gjennomført veiledning for fagansatte. For øvrig er enkelte oppgaver automatisert og forenklet. Veiledningsarbeidet for bruk av digitale løsninger skjer fortløpende.

I forhold til forebygging av eksamensfusk har man søkt å forbedre informasjonen om eksamensfusk og dens konsekvenser, slik som å holde informasjonsmøte til studentgruppene. Det må likevel prioriteres å gi informasjon via nettsiden. ChatGPT og AI har også medført nye utfordringer i forhold til eksamensfusk, noe høgskolen har hatt lite fokus på.

Man har sett behov for å utvikle kurs i akademisk skriving, kildebruk og studieteknikk for studenter, men Samisk høgskole har ikke hatt ressurser til å følge opp denne satsingen. Det bør også vurderes hvordan virksomheten kan organiseres og hvilke avdelinger eller etater som har ansvar for dette arbeidet.

Det er satt i gang arbeid med å etablere praksis til programstudier som vanligvis ikke har hatt praksis. I arbeidet med oppfølging av periodiske evalueringer er slike emner planlagt for bachelor i reinnæringsstudier, bachelor i duodji og design, og bachelor i samisk journalistikk.

En viktig del av den periodiske evalueringen av utdanningene har vært å vurdere utdanningenes arbeidslivsrelevans, og det har vært igangsatt en prioritering med å gjennomgå utdanningsprogrammenes relevans og tilpasse seg endringer på de aktuelle områdene.

Høgskolen har hatt en utfordring med at sensorkommisjoner ikke leverer forklaring på fastsatte karakterer innen fristen, og vi hadde som mål å bedre informasjon om sensurfrister og forklaringer på fastsatte karakterer. Vi ser at det må jobbes videre med dette, og finner andre tiltak enn informasjon for å unngå at dette blir forsinket.

Utdanningsadministrasjonen har i begrenset grad hatt kapasitet til å følge opp utviklingstiltakene, og følgelig har oppfølgingen av følgende hovedprioriteringer stått igjen:

- Revidere forskrift om eksamen- og sluttvurdering ved Samisk høgskole, Nærmere retningslinjer for organiseringen av eksamenene, og sensorveiledninger.
- Godkjenne rutine for utnevning av masterveileder og oppdatere avtale om masterveiledning.

4.7. Hovedutfordringer og avvik

Ved Samisk høgskole er det ikke laget sensorveiledninger for alle eksamener, noe som gjør at studentene ikke kan få sensorveiledningene etter eksamen. Arbeidet med sensorveiledninger pågår og forventes å bli tatt i bruk i løpet av vårsemesteret 2024.

4.8. Hovedprioriteringer for 2024

- Lage sensorveiledninger for alle eksamener.
- Endre avviklingen av utsatt- og kontinuasjonseksamener slik at dato for disse fastsettes på forhånd, til samme semester.
- Vurdere jevnlig utviklingssamtaler med studenter i flere programutdanninger.
- Forbedre studenters kompetanse i vitenskapelig skriving.
- Gjennomføre en undersøkelse blant masterstudenter og -kandidater, for å kartlegge hvorfor de strever med gjennomføringen av masteroppgaver.
- Jobbe videre med å tilrettelegge samlingene slik at de også passer for studenter utenfor Kautokeino.
- Gode arenaer til doktorgradsstudenter hvor de kan utvikle sine prosjekter.
- Kursing for veilederne om etikk
- Forbedre informasjon om administrativ støtte.

5. FORSKNINGSKVALITET

Forskningsskvalitet omfatter resultatproduksjon av forskningsvirksomhet fra oppstart til avslutning av forskningsvirksomhet. I dette kapitlet omtales ulike forhold og tiltak som påvirker forskningsskvaliteten. De to faktorene som tydeligst måler forskningsskvaliteten er publiseringstall og avviksinformasjon.

Tabell 9 viser nøkkeltallene fra Samisk høgskole for forskningsskvalitet. Hovedtallene i tabellen kommenteres i kapitlene 5.1-5.3 nedenfor. En betydelig del av forskningsskvalitetsstatistikken måles i kalenderår, og ikke i studieår. Likevel søkes det rapportert utover studieåret også i dette kapitlet, som for kvalitetsrapporten for øvrig og slik som for blant annet i forhold til avviksmeldinger.

Tab. 9 Nøkkeltall forskningsskvalitet

	2019	2020	2021	2022
Tildeling fra Norges forskningsråd til Samisk høgskole (tusen kroner)	6 513	3 617	3 964	2 418
Annen bidrags- og oppdragsfinansiering (tusen kroner)	17 239	20 229	21 631	24 237
Faglige årsverk (UFF)	48,9	49,7	49,9	49,7
Inntekt fra eksterntfinansierte prosjekter per fagarbeider ved Samisk høgskole (tusen kroner)	474	485	442	536
Publiseringspoeng	17,7	27,3	25,6	31,7

5.1. Produksjon og formidling

Vitenskapelig publisering

I strategiplanen understrekes det at institusjonen vil styrke den samiskspråklige vitenskapelige publiseringen i perioden 2022-2026. Blant utgivelsene i 2022 var det tre artikler på samisk. Dette er ikke like mye som i 2021, men mer enn i 2020 (se tabell 10 nedenfor).

Tab. 10 Publiseringer 2019-2022

	2019	2020	2021	2022
Samiskspråklige vitenskapelige publiseringer	3	2	6	3
Vitenskapelige publiseringer i Cristin – alle språk	18	20	22	38
Ikke-vitenskapelige publiseringer i Cristin	87	62	123	102
Publiseringer totalt i Cristin	105	82	145	140

Oversatt versjon

Publiseringspoeng per faglige årsverk ved Samisk høgskole ¹⁵	0,4	0,6	0,5	0,6
Publiseringspoeng per faglige årsverk ved norske statlige høyskoler ¹⁶	0,7	0,7	0,7	0,7
Publiseringspoeng per førstestillingsårsverk	0,8	1,3	1,0	1,3
Forfatterandeler i andre nivå per førstestillingsårsverk	0,2	0,2	0,2	0,4
Prosentvis del av forfatterandeler i andre nivå	11,0	11,8	16,3	22,8
Utgitte nummer i Dieđut-serien	1	1	1	1
Utgitte vitenskapelige artikler i serien Sámi dieđalaš áigečála	2	3	5	4

Gjennom Nordisk Ministerråds tildeling settes det av midler til utgivelser i både Dieđut og serien Sámi dieđalaš áigečála. Samisk høgskole har nådd målet om å gi ut én utgave av Dieđut-serien i 2022. Et nummer av Sámi dieđalaš áigečála er publisert med fem vitenskapelige artikler.

Resultatene for 2022 er gode i forhold til publiseringspoeng. De fagansatte ved institusjonen har publisert i alt 38 vitenskapelige publikasjoner (noe som er nesten dobbelt så mye som året før med 22 vitenskapelige publikasjoner), og oppnådde totalt 31,7 poeng. Institusjonen har gjennom disse publikasjonene oppnådd målet om i gjennomsnitt 0,6 publiseringspoeng per fagansatt.

Tabellen nedenfor viser resultatene fra Cristin, fordelt på fagområder i vitenskapelige publikasjoner. Legg merke til at fagområdene er inndelt etter verdi, og at det er artikler og forfattere som kan telles på andre fagområdekategorier (når de f.eks. har skrevet om matematikk og pedagogikk). Samfunnsvitenskapsfaget omfatter i denne statistikken religionshistorie, journalistikk, jus og de fleste reindriftsfaglige utgivelser fra Samisk høgskole. MNT består hovedsakelig av artikler med tematikken matematikk, naturvitenskap og tekniske fag.

Tab. 11 Publiseringstall 2017-2022 etter fagområde

Fagområde	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Språk og litteratur	5,9	5,0	7,1	8,0	8,0	10,4
Samfunnsvitenskap	10,8	7,1	5,8	10,3	11,3	14,8
Pedagogikk	4,6	7,6	4,4	1,6	2,3	2,9
Helse	-	-	0,4	3,7	-	-
MNT (matematikk, naturvitenskap, tekn.)	0,5	0,4	-	-	-	1,3

¹⁵ Tall fra Database for statistikk om høyere utdanning - DBH (hkdir.no).

¹⁶ Tall fra Database for statistikk om høyere utdanning - DBH (hkdir.no)

Oversatt versjon

Duodji	0,7	1,0	-	3,7	4,2	2,3
--------	-----	-----	---	-----	-----	-----

Tabell 12 presenterer forfatternavn, fagområder og publiseringspoeng, og omtaler også antall publiserte vitenskapelige artikler i 2022.

Tab. 12 Publiseringstall for 2022 etter forfattere

Navn	Fagområde	Vitenskapelige produkter (n)	Publiseringspoeng totalt
Aikio, Ante	språk og lit.	3	2,0
Eira, Inger Marie Gaup	samfv.	5	2,7
Fyhn, Anne	MNT	1	0,4
Gaski, Harald	språk og lit.	1	0,3
Gebremichael, Andualem	MNT	1	0,4
Guttorm, Gunvor	duodji	2	0,6
Guttorm, Hanna	pedagogikk	1	0,4
Guvsám, Berit Kristine	duodji	2	1,3
Helander, Kaisa Rautio	språk og lit.	1	1,0
Joks, Solveig	samfv.	2	2,7
Krøvel, Roy	samfv.	2	0,6
Kuhmunen, Laila Susanna	duodji	1	0,3
Laiti, Marikaisa	pedagogikk	2	1,8
Mathiesen, Svein Disch	samfv.	5	1,8
Nutti, Ylva Jannok	pedagogikk	1	0,7
Pasanen, Annika	språk og lit.	3	2,8
Rasmussen, Torkel	samfv.	3	1,6
Sara, Inker-Anni	samfv.	3	1,5
Sara, Ravdna Biret Marja Eira	samfv.	2	0,7
Sara, Mikkel Nils	samfv.	1	0,7
Siri, May-Torill Hætta	MNT	1	0,6
Sjøberg, Lovisa Mienna	samfv.	2	2,0
Turi, Ellen Inga	samfv.	2	0,6
Ylikoski, Jussi	språk og lit.	6	4,4

Alle poster ved Samisk høgskole som er innmeldt til Cristin i perioden 2021-01-01- 2022-11-08 finner du [via denne lenken](#).

Ekstra annum som motivasjon for vitenskapelig publisering

Det tildeles ekstra annum til fagansatte på grunnlag av publiseringspoeng. Det betyr at de som har publisert vitenskapelige artikler og fått publiseringspoeng for Samisk høgskole får tillegg i deres årlige annum. Det første året for tildeling av ekstra annum var i 2022, og da ble det tildelt totalt 53 180 kroner for publiseringspoeng for 2021. Høyeste ekstra annum var på 9000 kroner og laveste på 360 kroner. 16 ansatte fikk tildelt ekstra annum i 2022. Ekstra annum som ble tildelt for publiseringer i 2022 var 50 900 kroner. Selv om det er en økning i antall utgivelser i regi av Samisk høgskole, betyr ikke dette at summen for ekstra annum også øker. Samisk høgskole har 8 utgivere som ikke har annum rettigheter på grunn av permisjon, at de har sagt opp sin stilling eller har en stillingsstørrelse på under 50 %. 16 fagansatte har etter publisering fått tildelt ekstra annum. Det største tillegget var på 7400 kroner mens den laveste var på 800 kroner.

NSI-tilskudd mm. som motivasjon for vitenskapelig publisering

Styret ved Samisk høgskole har i forbindelse med budsjettbehandlingen årlig siden 2020 gitt Styret for forsknings- og utdanning(SFU) fullmakt til å videreføre fjorårets ubrukte tildeling fra Nordisk ministerråd for Samisk høgskole, såkalte ubrukte NSI-midler. SFU etablerte NSI-søknadstilskuddsordningen første gang i februar 2020, og utformet nærmere retningslinjer for ordningen. I samsvar med retningslinjene har SFU bevilget midler til forskning og utviklingsvirksomhet i fagmiljøet.

Med etableringen av det nye systemet har tilskuddet til faglige formål økt betraktelig og Samisk høgskole har lyktes godt med å redusere ubrukte NSI-midler. Retningslinjene er revidert noen ganger og senest i desember 2022, da bl.a. tre faste årlige søknadsfrister ble etablert. I tillegg vedtok SFU en prioriteringsliste som grunnlag for prioritering av søknadene.

Det er ventet at beløpet for de ubrukte NSI-midlene vil gå ned i løpet av neste studieår. Dette innebærer at Samisk høgskole i rammeoverføringen må prioritere midler til NSIs søknadsbaserte ordning om denne ordningen skal videreføres.

Tab. 13 NSI-tilskuddssøknader 2023

	Type støtte	Tildeling	Kommentar
Støtte 5-23	Arrangements-støtte	200 000	SáMOS konferanse i Kautokeino
Støtte 6-23	Egenandel	220 088	SáMOS forskningsprosjekt
Støtte 7-23	Reisestøtte	31 000	NAISA konferanse i Toronto
Støtte 8-23	Prosjektstøtte	26 840	Reise til Mearrasiida med matematikkstudenter
Støtte 9-23	Reisestøtte	31 055	ILSA konferanse i Toronto
Støtte 10-23	Arrangements-støtte	109 794	DINO konferanse i Kautokeino

Oversatt versjon

Støtte 11-23	Publiseringsstøtte	35 000	Språkvask avhandling
Støtte 12-23	Reisestøtte	4 480	SIMILA symposium i Helsingfors (frasagt)
Støtte 15-23	Reisestøtte	35 000	EUGEO og NORNA (to turer) konf i Barcelona og Uppsala
Støtte 16-23	Reisestøtte	34 700	Forskningsreiser i Sápmi ifm. avhandlingsarbeid
Støtte 17-23	Publiseringsstøtte	35 000	Oversetting av avhandlingskappe til samisk
Støtte 19-23	Reisestøtte	8 027	Obligatorisk fora i forskningsskolens program
Totalt:		770 984	

I 2023 ble det satt av 1 107 760 kroner til søknader om NSI-støtte. I løpet av året er det behandlet 20 søknader om NSI-forskningsstøtte. 12 søknader ble innvilget som omsøkt, eller lavere enn omsøkt. Blant disse er det gitt støtte til seks reiser, to publiseringer, to arrangementer, ett prosjekt og en egenandel. Det er innvilget NSI-støtte for totalt 770 984 NOK.

Andre formidlingstiltak

I strategiplanen står det at institusjonen skal prioritere forskningsformidling med bruk av ulike metoder og verktøy i strategiperioden. I løpet av studieåret 2022/2023 ble det innvilget NSI-støtte til en ny podcastproduksjon, som startet våren 2023 og ble lansert samme høst: *Oahppu ii deatte (Utdanning tynger ikke)*.

Ansatte ved institusjonen har i 2022 publisert totalt 140 jobber i Cristin: 38 vitenskapelige arbeider og 102 arbeider eller tiltak som i denne sammenhengen verken oppfyller de vitenskapelige kravene eller gir publiseringspoeng (se tabell 11 ovenfor). Sammenlignet med 2021 er ikke-vitenskapelige publikasjoner som populærvitenskapelige publikasjoner, læremidler og presentasjoner som ikke teller som vitenskapelige publikasjoner redusert, men er fortsatt høyere enn i 2019 og 2020.

Det antas at statistikk over ikke-vitenskapelige innrapporteringer trolig ikke gir et like sant bilde av virkeligheten som statistikk over vitenskapelige innrapporteringer, da ikke alle fagansatte prioriterer ikke-vitenskapelig arbeid og innrapportering av aktiviteter på samme nivå. Dette gjør at ikke all ikke-vitenskapelig arbeid og aktiviteter inngår i statistikken. Det er behov for å vurdere om det på institusjonsnivå skal gis tydeligere forventninger om at også ikke-vitenskapelig arbeid skal prioriteres slik at statistikken blir mer pålitelig.

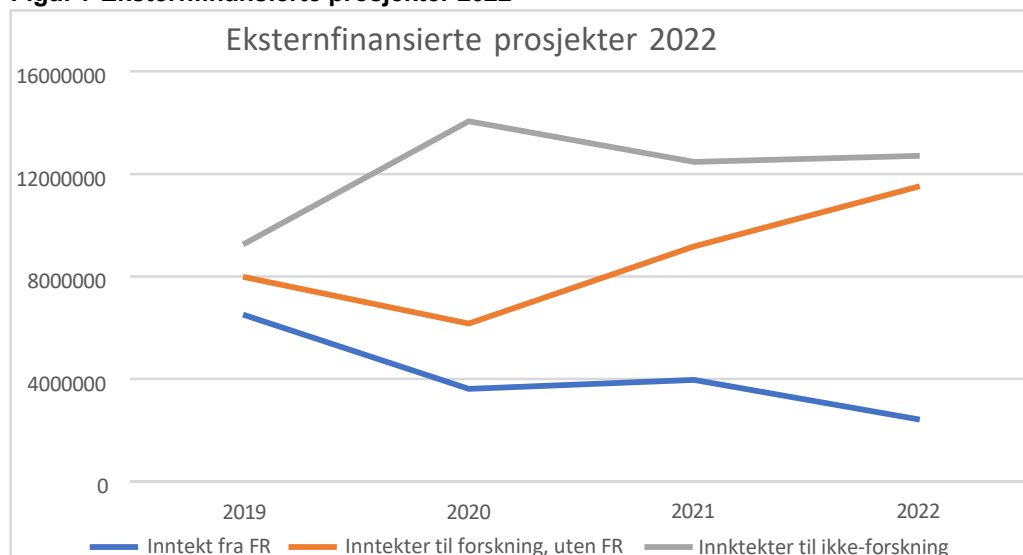
5.2. Forsknings- og utviklingsarbeid og faglig kompetanseheving

Eksternfinansierte forsknings- og utviklingstiltak

Tildelinger fra Norges forskningsråd til Samisk høgskole har de siste årene gått betraktelig ned. I 2022 var inntektene fra Forskningsrådet 2 418 000 kroner, og som tabell 14 nedenfor viser, var inntektene fra Forskningsrådets (FR) støttede prosjekter 2 418 000 kroner i 2022. I samme periode som inntektene fra Forskningsrådet har gått ned, har inntektene fra andre bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteter (BOA) økt, og det utgjorde totalt 24 237 000 kroner i 2022, som gikk til ulike prosjekter, ikke bare til forskningsprosjekter. Når man går inn

i regnskapet og sjekker hvor mye som har gått til forskningsprosjekter, ser man at inntektene til forskningsprosjekter finansiert av andre finansiører har økt år for år (8, 6, 9, 12 millioner) omtrent like mye som inntektene fra Forskningsrådet (7, 4, 4, 2) har gått ned - og det betyr at vi fortsatt har omtrent like mye eksterntfinansiert forskning som tidligere, men at dette nå er finansiert på en annen måte, som Sametinget, Utdanningsdirektoratet og Vetenskapsrådet i Sverige.

Figur 7 Eksterntfinansierte prosjekter 2022

Ved å se på institusjonens samlede inntekter fra eksterntfinansierte prosjekter, herunder inntekter fra Forskningsrådet, og så deler dette tallet på antall fagansatte, så ser man at inntektene fra eksterntfinansierte prosjekter er betydelige for Samisk høgskole (536 000 kroner i 2022). Når vi sammenligner tall fra andre høyskoler og universiteter i Norge (f.eks. ved UiT utgjør det kr 337 000 pr. fagarbeider i 2022, jf. [Database for statistikk om høyere utdanning - DBH \(hkdir.no\)](#)).

Det har en ulempe, fordi tildelingene som kommer fra kontrakten til Nordisk ministerråd (NMR) (Danmark, Finland, Sverige og Norge) er med i tallene, selv om Samisk høgskole verken søker eller trenger å konkurrere om disse midlene. Denne finansieringen bør betraktes som en rammefinansiering siden den har mange fellestrekk med slike finansieringer. Hvis man heller teller denne bevilgningen (7 471 000 kroner i 2022) som en rammetildeling vil bildet se annerledes ut. Samisk høgskoles inntekter fra eksterntfinansierte virksomheter pr. fagansatt er dermed betydelig lavere (386 000 kroner i 2022), men likevel høyere enn sammenlignede tall fra Universitetet i Tromsø (337 000 kroner i 2022).

Tab. 14 Inntekter fra eksterntfinansierte forskningsprosjekter ved Samisk høgskole 2019-2022 (tusen kr.)

Fagområde	2019	2020	2021	2022
Inntekter til forskning, unntatt Forskningsrådet	7 988	6 170	9 169	11 525
Inntekter til forskning som følge av kontrakten med NMR	6 400	4 377	5 748	7 471

Oversatt versjon

Konkurranserinntekter til forskning, unntatt Forskningsrådet	1 588	1 793	3 421	4 054
Inntekter fra Forskningsrådet	6 513	3 617	3 964	2 418
Konkurranserinntekter (både Forskningsrådet og andre) pr. fagarbeider	355	392	398	386
Konkurranserinntekter (både Forskningsrådet og andre) pr. fagarbeider ved UiT	267	290	217	337
Konkurranserinntekter til ikke-forskning	9 251	14 059	12 469	12 713
Konkurranserinntekter samlet, inkludert NMR og unntatt Forskningsrådet	17 239	20 229	21 631	24 238
Samlede inntekter fra eksterntfinansierte virksomheter	23 752	23 846	25 595	26 656

Kategorien som i tabellen betegnes som ikke-forskning omfatter eksterntfinansierte utdanningsprosjekter som Skolverket kurs, Kompetanseheving av fjernundervisningslærere, studentutvekslingsstipend, Udir nettverksmøter, Nasjonale prøver i lesing, SaMOS Sámi mánát ođđa searvelanjain (Samiske barn i nye pedagogiske rom) og økonomisk støtte til Ovtta.no. Samiske læremidler til nett-prosjektet, men konferanser som Samisk utdanningskonferanse og Norna Symposium regnes i denne sammenhengen som forskning, samt forskningsprosjekter som Sametingsvalg, SALCUL, SaMOS forskning og Charter, og utviklingsprosjekter som AIDA 2.

Den nederste linjen i tabell 14 viser utviklingen av eksterntfinansierte prosjekter i institusjonen når alt som er kategorisert som eksterntfinansiert på sidene til DBH er inkludert. Tallet har økt jevnt fra år til år og er i 2022 høyere enn i 2019. 2019 er hittil rekordåret for drifta av institusjonen, ettersom inntektene fra Forskningsrådet utgjorde over 6 millioner det året. Når vi ser på alle tall for eksterntfinansierte prosjekter, ser vi et noe annet bilde og en annen utvikling når det gjelder søknader.

Tab. 15 Søknader og tildelinger til eksterntfinansierte prosjekter 2019-2022

	2019	2020	2021	2022	2023
Antall søknader	9	12	13	11	21
Tildelinger	5	11	6	3	10
Avslag	4	1	7	8	4
Under vurdering	-	-	-	-	7

Samisk høgskole utarbeidet i 2022 til sammen 11 søknader til utdannings-, forsknings- og utviklingsprosjekter, hvorav 3 fikk finansiering. I 2023 er det nå utarbeidet 22 prosjekter, hvorav 10 fikk tildeling og 5 fikk avslag. Syv søknader er fortsatt under vurdering. Ser man noen år tilbake, ser man at avslagene har økt siden 2020, men også at så langt i 2023 har mange fått tildeling.

FoU finansiert i institusjonen

Samisk høgskole hadde i 2022 49,7 undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger (UFF). De fleste av stillingene har avsatt tid til forskning og utvikling (FoU-tid). FoU-tidsrapportering deles i tre kategorier:

Tab. 16 FoU-tidskategorier

FoU-kategorier	Rapporteringsmetode
Eksternfinansiert FoU-tid	Etter kravene til finansøren
FoU-tid finansiert via Nordisk ministerråds forskningsprogram	FoU-plan/rapport
Stipendiat-tid finansiert av Kunnskapsdepartementet	Utviklingsrapport

FoU-tidsrapporter og doktorgradsstudentenes utviklingsrapporter gir informasjon om utviklingen i prosjektene. Det tas sikte på at det i neste års kvalitetsrapport legges fram mer detaljerte diagrammer for institusjonens forskning og utviklingsarbeid, slik at institusjonen får en mer detaljert oversikt over tidsbruk knyttet til FoU og utvikling av forskningsaktiviteter ved Samisk høgskole.

Datainnsamling fordrer at institusjonene har gode systemer for å støtte opp om dette arbeidet. Dette krever bl.a. at FoU-skjemaet som fagansatte fyller ut når de planlegger sin egen FoU-tid er i en form som gjør det mulig å innhente relevant og oppdatert informasjon for institusjonen. På grunnlag av den informasjonen som kunne samles inn gjennom skjema i 2023 har det ikke vært mulig å lage eksakt statistikk på grunn av enkelte mangler ved skjemaet og rutineene. En mangel her er når ikke alle fagansatte har sendt inn FoU-plan. En annen mangel er at noen fagansatte når de har sendt inn ikke har beskrevet enkelte deler av arbeidet så grundig, og dermed er det uklart hvordan utviklingen er fra år til år, da samme aktivitet omtales på samme måte i rapporteringen for to år. Det har i tillegg ikke blitt stilt like krav til rapportering for professorer og professor-II som andre fagansatte, og selv om retningslinjene nå krever rapport fra alle fagansatte, også professorer og professor-II, er det fortsatt mangler i forhold til rapportering fra de gruppene, blant annet fordi ikke alle professor-II har mottatt rapporteringsskjema. En ekstra utfordring er at ikke alle kan samisk, og skjemaet er kun på samisk.

I forbindelse med utarbeidelsen av kvalitetsrapporten har det ikke vært mulig å kontrollere i hvilken grad Samisk høgskoles egen forskning brukes som pensum for utdanningene ved Samisk høgskole. Det er behov for å vurdere hvilket system som i fremtiden vil kunne gi tilgang til denne informasjonen.

Institusjonen har fått inn rapporter fra FoU for 2022/2023 fordelt på følgende fagområder: 3/11 rapporter innen samfunnsfag, 2/6 innen språk- og litteraturfag, 8/10 innen pedagogikk og 1/4 innen duodjifaget. Omtrent ti fagansatte leverte ikke inn for denne perioden, de er for det meste enten professorer, professor-II og sluttet/begynt i stillingen. Manglene i skjemaet har gjort det umulig å oppsummere innholdet i FoU-tidsbruket for å gi riktig informasjon om forskning og utvikling.

Faglig kompetanseheving

Ved tildeling av FoU-tid og tilbud om stipendiatstillinger forventes det kompetanseheving. Ved oppnåelse av doktorgrad utvikles samisk forskning og samtidig økes førstestillingskompetansen ved høgskolen. Administrasjon og utvikling av rutiner for doktorgradsprogrammet har vært prioritert i perioden, hvor det har vært fremmet et klart behov for å implementere rutiner i alle deler av doktorgradsprogrammet ved Samisk høgskole. En komplett rutinesett for doktorgradsstudenter er nå ferdigstilt, men det gjenstår fortsatt deler av et rutinesett for ansatte som ikke er fullt ut ferdigstilt. Mer informasjon om dette i kapittel 4.2 ovenfor.

I løpet av studieåret 2022/23 har institusjonen fortsatt å prioritere Samisk høgskoles redelighetsutvalg og forskningsetiske samtaler både internt, men også med eksterne aktører. Åpen workshop om forskningsetikk ble arrangert i november 2022 i samarbeid med Samerådet. Internt forskningsetisk seminar ble arrangert våren 2023. Seminaret ble godt mottatt og var nyttig både for fagansatte og doktorgradsstudenter. Redelighetsutvalget deltok sammen med noen fagansatte på GIDA-Samisk forskningsetikk-konferanse i Tromsø i vinter.

Redelighetsutvalget har utformet og fremmet retningslinjer for behandling av saker om mulig vitenskapelig uredelighet og alvorlige brudd på anerkjente forskningsetiske normer. SFU vedtok retningslinjene høsten 2022. De nye reglene sikrer bl.a. kontradiksjonsprinsippet ved klage og ved øvrig saksbehandling av slike saker. De nye reglene sikrer også habilitet i behandlingen av klagesaker.

På internasjonal basis følger høgskolen gjennom WINHEC-akkreditering de forskningsetiske rådene WINHEC Research Standards. Samisk høgskole har også utviklet en intern politikk om immaterielle rettigheter som ble vedtatt av høgskolestyret i desember 2014.

5.3. Faglig samarbeid (nasjonalt og internasjonalt)

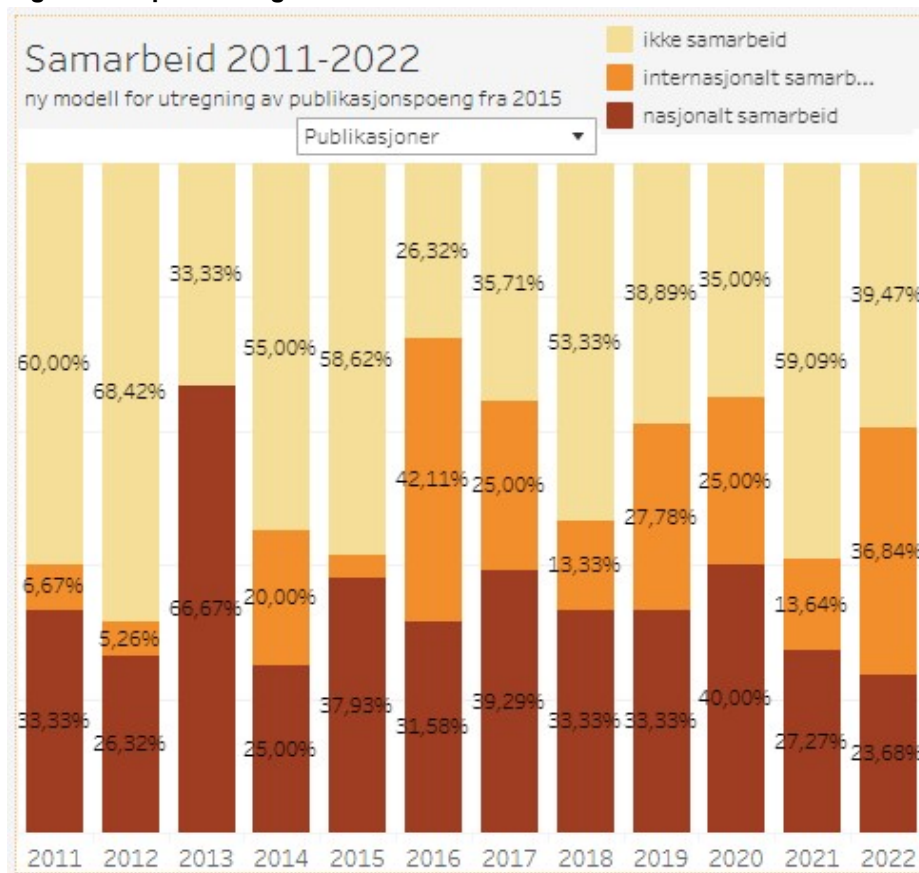
Veiledning til NOKUTs studietilsynsforskrift stiller krav til at fagmiljøer knyttet til studietilbud som gir grad, deltar aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet. Resultat av nasjonalt og internasjonalt samarbeid med andre fagmiljøer er også et krav.

Tallene fra Cristin¹⁷ viser at høgskolens ansattes prosentvis sampubliseringer med forskere ved utenlandske institusjoner (se den oransje fargen i figuren under) har økt i 2022 i forhold til året før. Den prosentvis sampubliseringen med forskere fra andre norske institusjoner er noe redusert (se rød farge i figuren under). Resultatene fra utviklingen av det internasjonale samarbeidet er de mest slående (13,6 prosent til 36,8 prosent). Bare en gang tidligere har prosenttallet for institusjonen vært så høyt, i 2016, men da hadde den bare 16,4 publiseringspoeng totalt, og tallet på internasjonale samarbeidspublikasjoner (n) var ikke like høyt da som denne gangen. Det er også tydelig at ikke-samarbeidsrelaterte publikasjoner er lavere i 2022 enn i 2021 – slike utgivelser utgjorde 59 prosent i 2021, mot bare 39 prosent i 2022.

¹⁷ Cristin -> Statistikk og rapporter -> NVI 2011-2022 (<https://www.cristin.no/statistikk-og-rapporter/nvi-rapportering/index.html>)

Oversatt versjon

Figur 8 Sampublisering

Tab. 17 Sampublisering

	2019	2020	2021	2022
Nasjonal sampublisering (prosent av institusjonens alle publikasjoner) ¹⁸	33,3	40,0	27,3	23,7
Internasjonal sampublisering (prosent av institusjonens alle publikasjoner) ¹⁹	27,8	25,0	13,6	36,8

5.4. Oppfølging av hovedprioriteringene for 2022/2023

I fjorårets kvalitetsrapport var hovedprioriteringen å etablere rutiner i det reviderte FoU-tidssystemet som har vært gjeldene siden 1.7.2022 ("Retningslinjer om ordinær arbeidstid og overtid for fagansatte"). *Dette er fulgt opp.* Skjemaet for FoU-tid er revidert, og det er etablert rutiner for dette som f.eks. etablert frister (høst), og til tross for ovennevnte mangler i FoU-skjemaer har institusjonen startet arbeidet med innsamling og systematisering av data. Som nevnt ovenfor er det fortsatt muligheter for økt utnyttelse og utvidet FoU-rapportering.

I reglene om ordinær arbeidstid og overtid for fagansatte fremkommer det at kravene til vitenskapelige utlysninger er fordelt på stillingskategorier. Det er ennå ikke etablert rutiner for

¹⁸ Tall fra [Cristin](#).

¹⁹ Tall fra [Cristin](#).

Oversatt versjon

telling og registrering av publiseringspoeng slik at institusjonen får et bilde av hvordan de oppfyller kravene til utlysning etter stillingskategorier.

Målet var også å øke synligheten på forskningen ved institusjonen, og synliggjøre denne både internt og eksternt. Videre ble det i fjor også sagt at SH skal gjennomføre en kartlegging av forskning ved Samisk høyskole. *Arbeidet er igangsatt.* I kartleggingen har innsamling og systematisering av data knyttet til FoU vært viktig. For øvrig har SH lyktes med å gjøre vår forskning mer offentlig tilgjengelig både på hjemmesiden og gjennom arrangementer (bl.a. gjennom Rievdan-konferansen).

Målet var også å videreføre rutiner og oppfølging for forvaltning av doktorgradsprogrammet og ferdigstille dette i løpet av studieåret 2022/23. *Dette er fulgt opp.* Blant annet er det inngått avtale med grafisk designer, slik at alle doktorgradsstudentene raskt kan få hjelp med grafisk utforming.

Vurdere et system for systematisk innsamling av informasjon om i hvilken grad Samisk høyskole benytter egen forskning som grunnlag for studiene ved Samisk høyskole bl.a. gjennom pensum. *Dette er ikke fulgt opp.*

Målet er å etablere et felles system for midlertidig lagring av forskningsmateriale. *Dette er ikke fulgt opp.*

Målet er å skape en forskningsetisk debatt internt i institusjonen gjennom redelighetsutvalget. *Dette er fulgt opp.* Det er holdt seminarer og webinarer som har diskutert forskningsetikk.

Målet er videre å utrede, prioritere og tydeliggjøre den administrative støtten knyttet til forskningsaktiviteter. *Dette er fulgt opp.* Flytskjema for forskning har blitt formidlet internt i institusjonen og publisert internt.

Målet er å utvide rutinene for offentlig registrering (via Cristin-kurs) for å oppmuntre fagansatte til å jevnlig rapportere i Cristin - også i løpet av våren - slik at de ikke venter med å gjøre det til årets slutt.

5.5. Hovedutfordringer og avvik

Det er ikke meldt om avvik for forskningskvalitet. Det finnes et par metoder for å melde om avvik i forskningskvaliteten:

- Avvikssystemet, som er på hjemmesiden
- Via instituttleder, slik det nye regelverket for saksbehandling krever at skal gjøres før det løftes til Redelighetsutvalget (Saksbehandlingsregler for behandling av saker om mulig vitenskapelig uredelighet og alvorlige brudd på anerkjente forskningsetiske normer § 6)

<https://samas.no/nb/a/om-samisk-hogskole/styrer-og-utvalg/redelighetsutvalget>

Selv om det ikke foreligger avviksmeldinger for forskning i dette studieåret, kan det vurderes om det er fremmet utfordringer knyttet til forskning spesifikt. En sentral utfordring på feltet er mangel på strategiske beslutninger for styring av institusjonens forskning. I den overordnede strategiplanen for Samisk høyskole 2022-2026 er det noen strategiske vedtak som berører

forskning, men de er generelle formuleringer, og fungerer ikke som støtte for institusjonen til å støtte og prioritere forskningsaktiviteter.

5.6. Hovedprioriteringer for studieåret 2023/24

- I større grad å få frem progresjonen i forskningen ved institusjonen – fremgangstatus – og fokusere på den både internt og eksternt. I dette ligger også å gjennomføre en kartlegging av forskning som utføres ved Samisk høyskole.
- Videreføre arbeidet med rutiner og oppfølging av doktorgradsprogrammet og ferdigstille dette i løpet av studieåret 2023/24.
- Vurdere et system for systematisk innsamling av data om i hvilken grad Samisk høyskole benytter egen forskning som grunnlag for studier ved Samisk høyskole bl.a. ved pensum.
- Etablere et felles system for midlertidig lagring av forskningsmateriale.
- Videre definere, prioritere og synliggjøre forvaltningstilskudd knyttet til forskningsaktiviteter.
- Økt inkludering av emeritus og emerita i fagfora og lignende.
- En bedre tidsplanlegging av forskningsaktiviteten, med rutiner for ulike tidsperioder.
- Forbedre verktøyene for våre forskere i forhold til å samle sensitiv informasjon, slik at det blir mulig å samle inn materiale på en sikker måte.
- Etablere rutiner for registrering av ikke-vitenskapelige presentasjoner, slik at fagansatte har veiledning til det arbeidet og registrering av sammenlignende aktiviteter. På den måten ville Cristin-statistikken gi mer informasjon.

6. RAMMEKVALITET

Samisk høgskole skal tilby moderne infrastruktur, teknologi og tjenester til studie- og forskningsvirksomheten. Samisk høgskole skal ha et godt og effektivt arbeidsmiljø som oppnår fastsatte mål. Brukerområder- og -deltakelse, stabilitet, effektivitet og tjenestekvalitet er viktige mål for alle deler av rammekvaliteten.

6.1. Personalforvaltning

Det ikke rapportert noe i denne delen i studieåret 2022/23.

6.2. Økonomiforvaltning

I økonomiseksjonen har en stilling blitt holdt vakant pga. innsparinger og det gjør at oppgavene må prioriteres høyt, men det har likevel fungert godt. I økonomistyring har høgskolen tatt i bruk et program for økonomiinformasjon der formålet er at det skal bli enklere for ledelsen å holde oversikt over og styre sin økonomiske situasjon. Hver leder skal månedlig rapportere på situasjonen i egen avdeling. Riksrevisjonens tilbakemeldinger har vært gode og økonomiforvaltningen er godt rustet pga. dens gode kompetanse.

6.3. Støttefunksjoner

I studentevalueringene gjort høsten 2022 er også støttefunksjonene vurdert. 57 studenter har svart på det. Resultatene viser at studentene er fornøyd med bibliotekets service, ingen har svart at det er dårlig. Honnør for hjelpsomme, raske og dyktige medarbeidere, kritikk for at det ikke finnes bøker til alle studentene. Man har vært fornøyd med studieadministrasjonens tjenester, en student har svart at det har vært dårlig. Ellers er det ingen kommentar. De er også fornøyd med IT-avdelingen, i kommentarene kommer det fram at det tok tid å få svar og hjelp og at det var innloggingsproblemer med Canvas. Andre gir uttrykk for at de er enkle å få tak i, at de får god og rask hjelp og at de har et godt tilbud.

Studie- og forskningsadministrasjon

Revisjon av regelverket er satt i gang, men arbeidet er forsinket på grunn av prioritering av andre oppgaver.

Studie- og forskningsadministrasjonen har i år også prioritert bedre kommunikasjon og informasjon, både for fagansatte og studenter. Koordineringsheftet og kurset er oppdatert. Målet er å samle informasjon slik at det er lett tilgjengelig, spesielt for nyansatte, og bygge opp felles en forståelse for oppgaver og tidsfrister. I forbindelse med inntak har vi arrangert kick-off og holdt god kommunikasjon via Teams. I tillegg er det arrangert TimeEdit kick-off. En oppgradering og forbedring av velkomstbrevet til studentene har vært prioritert.

Studieadministrasjonen har også i forbindelse med forbedring av inntak kommet med tilbakemeldinger på samordna opptak. Det er meldt at det er behov for å forbedre samiskspråklig nettside og søk, da det oppleves at samiskspråklige søkere har utfordringer med å skaffe seg informasjon, bl.a. om krav til opptak, samt med å søke.

I studieadministrasjonen har en ansatt sagt opp våren 2023. Denne stillingen er holdt vakant på grunn av besparelser. Dette har skapt behov for å prioritere oppgaver.

Bibliotek

Oversatt versjon

Biblioteket har ansvar for at bibliotekets service og infrastruktur er tilpasset utdanningene, at studentene har tilgang på både papirmateriell og elektroniske lærings- og informasjonsressurser, at de fysiske og elektroniske fasilitetene er aktuelle og funksjonelle, og at studentene får veiledning i bruk av bibliotekets ressurser.

Et nytt pensumssystem er innført, og biblioteket har holdt kurs for studenter og ansatte i bruk av elektroniske verktøy.

Biblioteket holder en stilling som vakant pga. innsparinger i 2024 og dette medfører at driften må prioriteres høyt. Arbeidet med den nye nettsiden prioriteres. Biblioteket ønsker å utrede muligheten for i samarbeid med sitt fagmiljø å etablere et akademisk skrivesenter, for å forbedre utdanningstilbudet og -miljøet for studentene. Dette forutsetter romfasiliteter i tillegg til digitale fasiliteter.

Teknologi- og driftsavdeling

Teknologi- og driftsavdelingen har ansvaret for høgskolens arealer, både undervisnings- og arbeidsarealer. Avdelingen omfatter innbrudds- og brannsikkerhet, og betjening av studenter knyttet til teknologisk utstyr som er nødvendig i gjennomføringen av studiene. Det gjennomføres en brannsikkerhet/fluktøvelse én gang hvert semester.

Avdelingen har byttet innspillingsplattform for opptak av undervisning i klasserom, og er nå en integrert del av Canvas. Av spørsmål som bør prioriteres for Canvas er FS-integrasjonen, integrasjonen mellom FS og TimeEdit, og integrasjonen mellom TimeEdit og Canvas.

6.4. Styret og utvalg

Samisk høgskole har flere utvalg som behandler ulike saker og som utgjør en sentral del av kvalitetsarbeidet.

Styret for forskning og utdanning

Styret for Forskning og utdanning (SFU) skal ha en strategisk rolle både i et kortere og langsiktig perspektiv. De skal særlig føre tilsyn med at forsknings- og undervisningstiltakene ved Samisk høgskole oppfyller de kvalitetskrav som til enhver tid er gjeldende for institusjonen. SFU skal føre tilsyn med kvaliteten på det faglige miljøet, på læringsmiljøet og støttefunksjonene. SFU vedtar, reviderer og kontrollerer systemet og ordningene for evalueringer som er en del av kvalitetssikringssystemet.

I perioden har vi behandlet bl.a. saksbehandlingsregler for behandling av saker om mulig vitenskapelig uredelighet, revidering av regelverket for NSI-søknadsordningen, Rekrutteringsplanen 2023–2026, Kompetansehevingsprogrammet, og retningslinjer for språkprøve.

SFU har studieåret 2022/23 holdt 12 møter og behandlet til sammen 68 vedtakssaker og 34 orienteringssaker.

Læringsmiljøutvalget

Læringsmiljøutvalget har jobbet med handlingsplanen til læringsmiljøutvalget. Handlingsplanen ble vedtatt i desember 2022. En del av arbeidene i handlingsplanen er allerede satt i gang våren 2023, som etablering av studenthus. Utvalget har for øvrig satt fokus på at utvalgets nye medlemmer får en forelesning om læringsmiljøutvalgets arbeid, om

universell utforming og annet som er relevant for utvalget. Utvalget har også invitert en foreleser som har forelest ved institusjonen, både for studenter og ansatte, om læringsmiljøkompetanse, universell utforming og studenters rettigheter.

Klagenemnda

Klagenemnda skal behandle enkeltvedtak etter klager og styrevedtak, og andre klagesaker for kandidater. Klagenemnda har ikke behandlet en eneste sak i studieåret 2022/23.

Opptaksnemder

Samisk høgskoles opptaksnemnd har behandlet søknader om opptak ut fra den myndighet de har i henhold til opptaksreglementet. De fleste sakene har gjeldt søkere med realkompetanse.

I tillegg til den ordinære opptaksnemnda, har hver master en egen opptaksnemnd som behandler søknadene til dens studie. Opptakskomiteen for masterstudiet i samisk språk og litteratur har behandlet i alt 16 søknader. Opptakskomiteen for masterutdanningene for samiske grunnskolelærerutdanninger har behandlet 36 søknader.

Det har vært vanskelig å rekruttere til nemndene, både ansatte og studenter og det har også vært vanskelig å finne møteplasser som passer alle parter. På bakgrunn av dette er det våren 2023 foreslått en prøveordning med administrativ behandling av alle søknader som ellers går til opptaksnemndene. Dette for å gjøre søknadsbehandlingen raskere og mer effektiv og ressursbesparende.

Studentstyret

Studentsstyret har arrangert bl.a. pizza-kveld, juleverksted, duodji-kveld og julebord. De har brukt Studentsstyrets Facebook-side for annonsering, men også Canvas. Studentstyret har fått anledning til selv å publisere opplysningene sine på studentsiden til Canvas. Dette for at det skal bli enklere for studentstyret å informere alle studentene.

I studentvurderinger gjort høsten 2021 og våren 2023 kommer det fram at studentene i stor grad føler at studentstyret har fungert godt eller tilfredsstillende. Tre av studentene har svart at de har fungert enten dårlig eller svært dårlig. Av kommentarene går det fram at studentene etterlyser å få høre mer fra studentstyret, at det er for lite snakk om det.

Utvalget for kvalitetsvurdering

Kvalifikasjonsvurderingen skal avklare om studenten har de nødvendige forutsetninger for utøvelse av yrket. Utvalget har ikke behandlet en eneste sak i studieåret 2022/23.

Styret for doktorgradsprogrammet i samisk språk og litteratur

Programstyret gjennomfører opptak av søkere til doktorgradsutdanningen, følger opp studentspørsmål i doktorgradsprogrammene, fremmer spørsmål knyttet til PhD-utdanningen via instituttledere i SFU osv.

Av sakene som er behandlet er utviklingsrapporter for doktorgradsstudenter for 2022, veiledninger for doktorgradsstudenter, med utgangspunkt i bl.a. lover og forskrifter. Programstyret har også behandlet en sak hvor opptakskravene er endret slik at de er i tråd

Oversatt versjon

med forskrift om doktorgrad.

I studieåret 2022/23 har programstyret avholdt 5 møter og behandlet 8 beslutningssaker. Nye medlemmer til programstyret er etterspurt og vil bli oppnevnt i begynnelsen av 2023/24.

Arkiiva - dok. 23/00249-9
Áššemeannudeadji Mikkel Anders Kemi

Arkiivakoda. 11

Saksgang
Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027

Čoahkkindáhton
13.12.2023

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

BUŠEAHTTA 2024 / BUDSJETT 2024

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Stivra mearrida rámmajuolludeami juohkima bušeahttajahkái 2024 ná:

2024	Rektoráhta	Stivra	Stipendiater ja eará fágalaš doaimmat	GDS goahti	SOA goahti	LG/Ovttas
Bálkágolut	1 718 109	1 200 000	5 232 506	24 741 604	14 841 617	6 025 950
Doaibmagolut	300 000	310 000	1 390 000	545 000	459 000	75 000
Eará golut	100 000		1 560 000	549 959	1 548 000	660 000
Ođđa doaimmat				180 000	200 000	
Oppalaš golut	2 118 109	1 510 000	8 182 506	26 016 563	17 048 617	6 760 950

Fága golut	Hálddahus	Oktasaš golut		Oppalaš golut
53 759 787	22 434 988	3 684 964		79 879 739
3 079 000	820 000	25 375 521		29 274 521
4 417 959		8 981 780		13 399 739
380 000				380 000
61 636 746	23 254 988	38 042 265		122 934 000

Juolludanjuohkin galgá adnot netto bušeahttarámman bušeahttaovttadagaide. Juohkimis čuvvot maiddái rámmat bušeahttaovttadagaid fásta virggiid virgeloguide, nugo dat ovdanbohtá áššečilgehusas.

Stivra addá Dutkan- ja oahppostivrii (DOS) fápmudusa juohkit friddja geavakeahtes ruðaid dutkandoaimmaide, Davviriikkalaš ministtarráði (DMR) šiehtadusa rámmaid siskkobealde. DOS sáhtta fievrridit fápmudusa viidásit.

Jus Stuoradiggi lasiha allaskuvlla rámma nu go lea evttohuvvon bušeahttasoahpamušas, de addo fápmudus rektorii mearridit liigejuolludeami direktevrra evttohusa vuodul. Direktivevrra evttohus galgá čuovvut juolludeami eavttuid.

/

Styret vedtar fordeling av ordinær bevilgning for budsjettåret 2024 slik:

2024	Rektoratet	Styret	Stipendiater og andre faglige aktiviteter	GDS inst.	SOA inst.	LG/Ovttas
Lønnskost.	1 718 109	1 200 000	5 232 506	24 741 604	14 841 617	6 025 950
Driftskost.	300 000	310 000	1 390 000	545 000	459 000	75 000
Andre kost.	100 000		1 560 000	549 959	1 548 000	660 000
Nye tiltak				180 000	200 000	
Sum kost.	2 118 109	1 510 000	8 182 506	26 016 563	17 048 617	6 760 950

Fagliget kost.	Adm	Felles kostnader		Sum kostnader
53 759 787	22 434 988	3 684 964		79 879 739
3 079 000	820 000	25 375 521		29 274 521
4 417 959		8 981 780		13 399 739
380 000				380 000
61 636 746	23 254 988	38 042 265		122 934 000

Bevilgningsfordelingen er å anse som netto budsjettammer for budsjettenhetene. Av budsjettfordelingen følger også rammer for bemanning per budsjettenhet, slik det kommer frem i saksfremlegget.

Styret gir Forsknings- og studiestyret (DOS) fullmakt til å fordele frie oppsamlede midler til forskningsaktiviteter innenfor rammen av avtalen med Nordisk ministerråd (NMR). Fullmakten kan videredelegeres fra DOS.

Dersom Stortinget øker rammen til høgskolen slik det er foreslått i budsjettforliket, gis det fullmakt til rektor å vedta ekstrabevilgning etter innstilling fra direktør. Forslag fra direktøren skal følge kriteriene for tildelingen.

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Proseassa

Bušeahttabargu álggahuvvui cuonjomanus bušeahttadeaivvademiin gos jodiheaddjit oktan ráktoráhtain álggahedje bušeahtta 2024 barggu.

Dan rájes leat leamaš mannosáš čoahkkimat jodihangottis gos leat bargan bušeahtain.

Čoahkkimiid gaskkas leat jodiheaddjit bargan iežaset ovttagadaga bušeahtain.

Jagi 2023 leat biddjon stuora seastimat bušehhti, sihke virggit ja doaibmagolut. Oinniimet juo giđđat ahte bušeahttadilli šaddá gárži ovddosguvlui, nugo lea einnostuvvon ovdal.

Bušeahttaovttadagat leat ovttas ekonomijjaossodagain, bargiidossodagain ja direktivrrain kárten dálá virggiid, ovttagaid dárbbuid ja árvoštallan bistevaš goluid rámma. Bálkáruđat leat juhkkjuvvon bargiid duohta báلكáid ja virgesturrodagaid vuodul.

Bušeahttaevttohus ráđđádallo DRŠ čoahkkimis 07.12.2023 ja fágaserviin lea vel manjil maid vejolašvuolta buktit cealkámušaid mat ovdanbuktojit stivrii. Bušeahttaproseassa lea dasa lassin leamaš DRŠ čoahkkimis áššin sihke miessemánus, geassemánus ja čakčamánus.

Bušeahttaprofiila

Evttohuvvon rámmajuolludeapmi Sámi allaskuvlii lea TNOK 111 720. Dat lea sullii TNOK 7 500 lassáneapmi 2023 obbalaš juolludeami ektui. 2024 juolludeamis leat muhtun ođđa vuordámušat. Rámmajuolludeamis lea dal liigeruhta geabbilis giella ja oahpaheaddjeoahpuide davvisámegillii ja maidai Nuorta Finnmárkkus álgooahpuide sámegielas ja joatkkaoahpuide. Seammás lea liigejuolludeapmi verddeskuvllaide, bidjon rámmajuolludeapmái.

Bušeahttabarggus lea leamaš veardideamit mot daid ođđa vuordámušaid čoavdá buoremus lági mielde, seammás go čoavdit min dábalaš vuoruhemiid. Dat mearkkaša ahte lea leamaš bargu geahčadit makkár virggit lea vejolaš doallat guorosin ja makkár virggehasaid ferte virgádit.

Báلكát leat bušeterejuvvon dála báلكká mielde ja vel bušeterejuvvon 4,9% báلكálassáneapmi boahhte jagi nugo ráđđehus lea einnostan.

Doaibmagolut leat doalahuvvon seamma dásis go jagi 2023, rievdaduvvon dušše viessoláiggu ja liseanssaid haddegoargnumin, main eat beasa ere eatge sáhte unnidit doaimma.

Ođđa doaibmabijut ja golut biddjon bušehtii 2023 ektui eat na:

TNOK 760 NSI ávvudoaluide ja ávvugirjái. (Ohccojuvvo olggobealde ruhtadeapmi maidai)

TNOK 350 Adeptortnega álggahit

TNOK 200 Dekanskuvla / jođiheaddjiovdáneapmi

TNOK 100 Stivrii lassáneapmi, doallat čoahkkima eará báikkis

TNOK 150 Rektoráhti doaibmaruhta

TNOK 195 Hálddahusbargiide gelbbolašvuodalokten

TNOK 200 SOA verddeskuvlla doaibmagolut

TNOK 180 GDS Doaibmagolut Nuortafinnmárkku oahpuide

Bušeahhtarámmát

Čuovvovaš bušeahhtarámmat evttohuvvojit bušeahttaovttadagaide (NOK)

2024	Rektoráhta	Stivra	Stipendiater ja eará fágalaš doaimmat	GDS goahti	SOA goahti	LG/Ovttas
Báلكágolut	1 718 109	1 200 000	5 232 506	24 741 604	14 841 617	6 025 950
Doaibmagolut	300 000	310 000	1 390 000	545 000	459 000	75 000
Eará golut	100 000		1 560 000	549 959	1 548 000	660 000
Ođđa doaimmat				180 000	200 000	
Oppalaš golut	2 118 109	1 510 000	8 182 506	26 016 563	17 048 617	6 760 950

Fága golut	Hálddahus	Oktasaš golut		Oppalaš golut
53 759 787	22 434 988	3 684 964		79 879 739
3 079 000	820 000	25 375 521		29 274 521
4 417 959		8 981 780		13 399 739
380 000				380 000
61 636 746	23 254 988	38 042 265		122 934 000

GDS = giella, duodji ja servvodatdiehta goahti

SOÁ = sámi oahpaheaddjioahppuid goahti

LG = lohanguovddáš

2024 bušeahttaárvalus čájeha ahte golut leat lassánan badjel TNOK 7 000 2023 ektui. Evttohuuvon rámmajuolludeapmi lea lassánan birrasii TNOK 10 800 2023 válđojuolludeami ektui ja TNOK 7 500 obbalaš juolludeami ektui go jagi mielde leat ožžon liigejuolludemiid gokčat dihte haddegoargnuma ja ođđa doaimmaide.

Čavga bušeahttadili dihtii leat dáhkkon vuoruheamit makkár doaimmaid lea vejolaš váldet mielde bušehttii.

Dás vuolábealde lea lea ossodagaid rámma ja stuorámus rievdadusat čilgejuvvon, earenoamážit unnideamit gáržžes ruhtadili geažil.

Rektoráhta

Evttohuuvo 1,25 virgi rektoráhtii (prorektor 0,25), doaibmaruhta ja strategalaš ruhta. Doaibmabušeahtta lea lasihuvvon TNOK 150 2023 ektui, go lei unniduvvon TNOK 250 2022 ektui.

Stivra

Evttohuuvon bušeahtta galgá gokčat stivrahonoráraid, dulkoma/jorgaleami, guossoheami ja mátkegoluid. Bušeahtta lea lasihuvvon TNOK 100 vuoi lea vejolaš doallat ovttá stivračoahkkima olggobealde Guovdageainnu.

Dutkan

Rámmas lea váldon vuhtii stipendiáhtavirggit ja gullelaš doaibmaruđat. 2024 leat oktiibuot 10 stipendiáhta virggis go soapmásin leat guhkiduvvon áigodat permišuvnnaid geažil ja ođđa stipendiáhtat leat plána mielde álgán. Lea maiddái biddjon annum ruđat fágabargiide geat eai leat stipendiáhtat ja golut SDAii (Sámi diedalaš áigečála) ja Diedut čállinráidui leat sirdojuvvon gođiin deike. Dasa lassin leat dan jagi maid bidjon liige golut NSI 50 jagi ávvudoaluide ja ávvugirjái, ja fágabargiid gealboloktenprográmmii. Danin lea lassáneapmi dan gollobaikis TNOK 1.923.

Goadit

Goahti	Virggit	Rievdadus
SOÁ ¹	23,2	+1
GDS ²	33,7	+2,2

GDS

Goadis lassánit 2024 jagis 2,2 virggi.

Loahpageahčen 2023 bođii liigejuolludeapmi MDas (Máhttodepartemeanta) gos ruhtadeapmi lei bealljemerkejuvvon álgooahpahussii Nuorta Finnmárkui. Dien oktavuodas lea GDS virgádan 1,2 virggehasa dán doibmii, seammás bohtet dán doibmii doaibmagolut TNOK 180.

Dasa lassin bohtet 0,2 virgi servvodatfágas ja 0,9 virgi duodjesuorggis. Siskkáldas rievdademiid geažil lea 0,1 virgesturrodat unniduvvon goadis.

GDS goahti lea viidáset doallan 0,2 jahkevirggehasa servvodatfágas guorosin 2024 go doppe lea lunddolaš luohpan dálvet 2024 ja ođđa virggehas ii boađe sadjái ovdal go čakčat 2024. Goahti lea árvoštallan ahte birgejit virggehasa haga dán áigodaga go virgi lea guoros. Duodjesuorggis lea seastin guovtti virggis, nubbi lea permišuvnnas ja nubbi ges lea vuolidan virggi. Dát dagaha ahte GDS goahti ferte virgádit duodjesuorggi virggehasa, gii sáhtta oahpahit duoji bachelorprográmmas dan oahppojagi. Reasta seastin GDS goadis leat guoros virggit ,go eai leat virgáduvvon áiggil. Goahti ferte dakko gokko eat nagot deavdit oahpahusdárbu oastit fágagelbbolašvuoda guosselogaldalliid bokte.

SOÁ:

Goadis lassána okta virgi, mii guoská geabbilis oahpuide, masa lea liige ruhta boahtán rámma bokte. Dasa lassin lea verddeskuvllaid golut mielde rámmas 2024 rájes. Dát virgi lea ovdal lasihuvvon goahtái, muhto lea ruhtaduvvon olggobealde rámma. Dan dihte ii leat dát ođđa virgi/hjemmel.

Mearkkaš ahte fágabargiid bargoáiggiid juohku gaskal rámma ja olggobeale ruhtaduvvon prošeavttaid maid váikkuha gođiid rámma sturrodaga.

Bušeahtas lea maid virggit mielde main ii leat olles jagi bušeahta, go eai leat virggis olles 2024. Dat mearkkaša ahte dain virggiin boahtá olles jagi gollu 2025, masa ferte de gávdat ruhtadeami.

¹ Institutt for samiske lærerutdanninger.

² Institutt for språk, duodji, og samfunnsvitenskap.

Lohkanguovddáš

Lohkanguovddášis dollo okta virgi guorosin ja stuorat oassi muhtin virggehasain leat sirdon prošeavttaide. Danin unnu bušeahhtarátma TNOK 905.

Hálddahus

2024 bušeahhtas leat 4,3 jahkevirggehasa dollon guorosin ja dat leat čuovvovaš virggit:

- Ekonomijjaossodagas lea evttohuvvon okta jahkevirggehas, dat seamma mii lea dollon guorosin jagi 2023.
- Bargiidossodagas lei stivrra doallan 1 jahkevirggehasa guorosin 2023 bušeahhtas, muhto OVR rievdadii dan 0.2 jahkevirggehassan. Dat loahppa 0.8 jahkevirggehas evttohuvvo ain dollot guorosin 2024.
- Oahppo- ja dutkanhálddahusas lea vakánta rekruterenvirgi, mii evttohuvvo dollot guorosin 2024.
- Girjerádjosis lea maiddái vakánta virgi, mii evttohuvvo dollot guorosin 2024.
- Dasa lassin lea 0,5 jahkevirggehas hálddahusas sirdon olggobealde ruhtaduvvon doaimmaide. Dat galgá bargat hálddahuslaš doaimmaiguin fágalaš analysajoavkkus, mii ruhtaduvvo sierra (GGD bokte)

Buot dat virggehasat leat leamaš dahje šaddan guorosin dan jagi mielde lunddolaš luohpama bokte ja lea dáhkkon veardideapmi doallat daid ain guorosin allaskuvlla gáržžes ruhtadilli geažil. Ossodagat leat siskkáldasat bargan čoavdit dilii go leat unnit virggehasat šaddan. Leat juohkán bargguidd siskkáldasat ja eará ossodagat leat maid váldán badjelassas muhtun bargguidd.

Hálddahussii juolluduvvojit 38,4 virggi, oktan virggiin mat gokčojit oktasašgoluin. Ovddit jagi ektui lea hálddahusas unniduvvon 1,8 jahkevirggehasa mat ruhtaduvvojit rámma bokte. Hálddahussii lea lasihuvvon gelbbolašvuodálokten bargiide, oktiibuot TNOK 195.

Oktasašgolut

Oktasašgolut gokčet bassama, viessobearráigeahčču ja resepsuvnna. Viessoláigogoluid bušeahhta 2024 lea TNOK 25 375. Muđuid gullet oktasašgoluide earret eará, liseansat prográmmaide, geatnegahtton kurssat (omd. DBS-kurssat), virgeárvoštallanlávdegottit ja nu ain.

Ruhtadeapmi, čuovvoleapmi ja riskaprofiila

Čuovvovaš ruhtadeapmi lea eaktun 2024 juolludanjuohkimis:

MD juolludeapmi	111 720 000
DMR	4 464 000
TDI	6 750 000
Oppalaš sisaboađut	122 934 000

Nu go ovdanboahdá tabeallas, de eaktuduvvo ahte 5,4 % evttohuvvon goluin galget gokčot TDIain (Obbalašgollomodealla/Totalkostnadsmodell). Dasa lassin bohtet vel bálkágolut mat eai leat mielde rámmabušeahtas, muhto leat gokčojuvvon olggobeale ruhtaduvvon prošeavttaiguin ja eará juolludemiiguin. Dat dahket sullii 4,2 % rámmabušeahta ektui. Olggobealde ruhtaduvvon oassi lea veahá njiedjan ovddit jagi ektui, muhto lea bidjon deaddu allaskuvllas ohcat ja háhkat eambbo olggobealde ruhtaduvvon doaimmaid. Lea goitge árvvoštallon ahte dát lea dohkálaš dássi go buohtastahtá historjjálaš loguiguin ja eará universitehtaiguin ja allaskuvllaiguin.

Seston doaibmaruhta ja čoggon ásauskapitála lea bušeterejuvvon geavahuvvot buot 2023 mielde. Danin ii leat dan ruđas šat vejolaš bušeteret goluid gokčat. Jus dat goitge ii geavahuvvo visot 2023, de báhca dat ruhta liige ruhtan boahhte áigái. Dan ruđa livččii sávahahtti doallat vuorkkás, gokčan dihte vejolaš liige goluid .

Seston doaibmaruhta ja čoggon ásauskapitála lea bušeterejuvvon geavahuvvot buot 2023 mielde. Danin ii leat dan ruđas šat vejolaš bušeteret. Jus dat goitge ii geavahuvvo visot de báhca dat ruhta boahhte áigái liige ruhtan. Dat livččii sávahahtti jus sáhhtá hukset fas vehá doarvái ruđa vuorkái.

Lea sáddejuvvon okta ođđa ohcamuš dutkanráđđái ja plána mielde sáddejuvvojit vel eambbo 2024 jagi álggogeahčen. Deattuhuvvo ahte Sámi allaskuvla lea maŋemus jagiid lihkostuvvan oččodit eambbo olggobeale ruhtadeamit earet dutkanráđis, nugo UDIR:as (Utdanningsdirektoratet), IMDI's (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet) ja eará ruhtadeaddjiin. Nu orru leame govttolaš ahte Sámi allaskuvla váldá veahá ekonomalaš riska. Ankke váruhuvo ahte riskaprofiila eaktuda ahte Sámi allaskuvla ain lihkostuvvá háhkat sisaboađuidd prošeavttaid bokte. Bušeahtas lea maid eaktuduvvon ahte jahkásaš davviriikkalaš ministtarráđi juolludeapmi geavahuvvo dutkamii.

Prošeaktabargiid vátnivuohta lea maid riska. Jus eai gávdno prošeaktabargit, de ii sáhte Sámi allaskuvla sisafievrridit nu ollu sisaboađuid go leat eaktuduvvon bušeahtas. Dát sáhtta maidái dagahit ahte allaskuvla manjona prošeaktaolahemiin. Dasa leat biddjome doaibmabijut ovddosguvlui ja lea plána virgádit prošeaktabargi bistevaččat

Bušeahta čuovvuleamis lea earenoamáš dehálaš atnit bálkágoluid čalmmis. Bálkágolut vástidit 65 % obbalaš goluin ja daid sáhtta leat váttis rievdadit (ea.ea. áddjás virgádan- ja vejolaš eretcealkinproseassaid geažil). Nu leatge bálkágolut ja virgelohku dat mat eanemusat mearridit nagoda go Sámi allaskuvla čuovvut bušeahta.

Berre leat várrogas lasihit fásta virgelogu eambbo go dan mii dás evttohuvvo. Vuosttažettiin dan geažil go virgelohku lea dat mii eanemusat mearrida Sámi allaskuvlla ekonomalaš riskaprofiila.

Arkiiva - dok. 23/00249-9
Áššemeannudeadji Mikkel Anders Kemi

Arkiivakoda. 11

Saksgang
Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027

Čoahkkindáhton
13.12.2023

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

BUŠEAHTTA 2024 / BUDSJETT 2024

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Styret vedtar fordeling av ordinær bevilgning for budsjettåret 2024 slik:

2024	Rektoratet	Styret	Stipendiater og andre faglige aktiviteter	GDS inst.	SOA inst.	LG/Ovttas
Lønnskost.	1 718 109	1 200 000	5 232 506	24 741 604	14 841 617	6 025 950
Driftskost.	300 000	310 000	1 390 000	545 000	459 000	75 000
Andre kost.	100 000		1 560 000	549 959	1 548 000	660 000
Nye tiltak				180 000	200 000	
Sum kost.	2 118 109	1 510 000	8 182 506	26 016 563	17 048 617	6 760 950

Fagliget kost.	Adm	Felles kostnader		Sum kostnader
53 759 787	22 434 988	3 684 964		79 879 739
3 079 000	820 000	25 375 521		29 274 521
4 417 959		8 981 780		13 399 739
380 000				380 000
61 636 746	23 254 988	38 042 265		122 934 000

Bevilgningsfordelingen er å anse som netto budsjettrammer for budsjettenhetene. Av budsjettfordelingen følger også rammer for bemanning per budsjettenhet, slik det kommer frem i saksfremlegget.

Styret gir Forsknings- og studiestyret (DOS) fullmakt til å fordele frie oppsamlede midler til forskningsaktiviteter innenfor rammen av avtalen med Nordisk ministerråd (NMR). Fullmakten kan videredelegeres fra DOS.

Dersom Stortinget øker rammen til høgskolen slik det er foreslått i budsjettforliket, gis det fullmakt til rektor å vedta ekstrabevilgningen etter innstilling fra direktøren. Forslag fra direktøren skal følge kriteriene for tildelingen.

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Budsjettprosessen

Budsjettarbeidet ble påbegynt i april måned med budsjettmøte der lederne og rektoratet startet budsjett 2024 arbeidet.

Fra da har ledergruppa hatt månedlige møter, der det er arbeidet med budsjettet. Mellom møtene har lederne arbeidet med egne enheters budsjetter.

For 2023 er det lagt inn store besparelser i budsjettet, både stillinger og driftsutgifter. Vi så allerede på våren at budsjettsituasjonen vil bli strammere, slik forutsett tidligere.

Budsjettenhetene har sammen med økonomiavdelingen, personalavdelingen og direktøren kartlagt nåværende stillinger, enhetenes behov og vurdert rammen for faste kostnader.

Lønnsmidler er fordelt på grunnlag av personalets faktiske lønnstrinn

Budsjettforslaget har vært til drøfting på IDF (Informasjon, drøfting og forhandling) møte 07.12.2023 og fagforeningene har i ettertid hatt mulighet til å komme med uttalelser til saksfremlegget som blir fremlagt for styret. Budsjettprosessen har i tillegg også være sak på IDF møter både i mai, juni og september måned.

Budsjettprofil

Foreslått rammetildeling til Samisk høgskole er TNOK 111 720. Dette er ca TNOK 7 500 i økning fra totaltildeling for 2023. I 2024 tildelingen er det noen nye. Nye tiltak i rammetildelingen er

fleksible språk og lærerutdanninger på nordsamisk og begynneropplæring i samisk og videreutdanning i Øst-Finnmark. Samtidig er ekstra tildeling til partnerskap i lærerutdanninger lagt inn i rammetildelingen.

I budsjettarbeidet har det vært vurderinger hvordan løse de nye forventningene på best mulig måte, samtidig som vi når våre vanlige prioriteringer. Det betyr at det har vært et arbeid for å se på hvilke stillinger det er mulig å holde vakant og hvilke stillinger som må besettes.

Lønnsutgiftene er budsjettet med faktisk lønn og i tillegg er det budsjettet lønnsøkning på 4,9% neste år, slik regjeringen har prognostisert.

Driftsutgiftene er holdt på samme nivå som i 2023, endret bare for økning i husleie og lisenser, som vi ikke kommer utenom og heller ikke kan redusere omfanget av.

Nye driftstiltak som er lagt inn i budsjettet i forhold til 2023 er:

TNOK 760 NSI jubileumsarrangement og jubileumsbok. (Det søkes om eksterne midler.)

TNOK 350 Oppstart av Adept ordning

TNOK 200 Dekanskole / lederutvikling

TNOK 100 Økning til styret, for å holde ett møte utenfor Kautokeino

TNOK 150 Driftsmidler rektorat

TNOK 195 Kompetanseøkning adm ansatte

TNOK 200 SOA driftsutgifter partnerskap lærerutdanninger

TNOK 180 GDS driftsutgifter Øst Finnmark utdanninger

Budsjetttrammer

Følgende budsjetttrammer foreslås for budsjettenhetene (NOK)

2024	Rektoratet	Styret	Stipendiater og andre faglige aktiviteter	GDS inst.	SOA inst.	LG/Ovttas
Lønnskost.	1 718 109	1 200 000	5 232 506	24 741 604	14 841 617	6 025 950
Driftskost.	300 000	310 000	1 390 000	545 000	459 000	75 000
Andre kost.	100 000		1 560 000	549 959	1 548 000	660 000
Nye tiltak				180 000	200 000	
Sum kost.	2 118 109	1 510 000	8 182 506	26 016 563	17 048 617	6 760 950

Fagliget kost.	Adm	Felles kostnader		Sum kostnader
53 759 787	22 434 988	3 684 964		79 879 739
3 079 000	820 000	25 375 521		29 274 521
4 417 959		8 981 780		13 399 739
380 000				380 000
61 636 746	23 254 988	38 042 265		122 934 000

GDS = institutt for språk, duodji, reindrift og samfunnsvitenskap

SOÁ = institutt for samiske lærerutdanninger

LG = senter for samisk i opplæringa

Budsjettforslaget for 2023 viser at kostnadene har økt med over TNOK 7 000 i forhold til 2023. Foreslått rammetildeling er økt med omtrent 10,8 mill. i forhold til hoved-tildelingen for 2023 og TNOK 7 500 i forhold til totale tildelinger for 2023 hensyntatt ekstra tildelinger til prisvekst og nye satsinger.

På grunn av den stramme budsjettsituasjon er det gjort vurderinger om hvilke nye tiltak det er mulig å ta med i budsjettet.

Nedenfor er avdelingenes ramme og de største endringene forklart, spesielt reduksjonene på grunn av stram økonomi.

Rektorat

Det foreslås 1,25 stilling til rektorat (prorektor 0,25), driftsmidler og strategiske midler.

Driftsbudsjettet er økt med TNOK 150 i forhold til 2023, som var redusert med TNOK 250 i forhold til 2022.

Styret

Det foreslåtte budsjettet skal dekke styrehonorar, tolk/oversetting, bevertning og reisekostnader. Budsjettet er økt med TNOK 100, slik at det er mulig å holde ett møte utenfor Kautokeino.

Forskning

I rammen for forskning er det tatt hensyn til stipendiatstillinger og tilhørende driftsmidler. I 2024 er til sammen 10 stipendiater ansatt, da enkelte har forlenget perioden pga permisjoner

og nye er ansatt etter planen. Det er også avsatt annum midler til fagansatte som ikke er stipendiater og kostnader til SDA (Samisk vitenskapelig tidsskrift) og Dieđut utgivelser er flyttet hit fra instituttene. I tillegg er det for 2024 lagt inn kostnader til NSI 50 års jubileum og jubileumbok, samt kompetansehevings for fagansatte. Derfor er økningen på TNOK 1 923.

Institutter

Institutt	Stillinger	Endring
SOÁ ¹	23,2	+ 1
GDS ²	33,7	+ 2,2

GDS

Instituttet får en økning på 2,2 hjemler for 2024.

Mot slutten av 2023 kom det supplerende tildeling fra KD (Kunnskapsdepartementet) med øremerkede midler til begynneropplæring i Øst-Finnmark. I den forbindelse har GDS ansatt 1,2 årsverk til dette. Samtidig kommer det driftsutgifter til dette på TNOK 180.

I tillegg kommer 0,2 årsverk i samfunnsfag og 0,9 årsverk innen duodji.

Pga interne endringer er 0,1 hjemmel redusert på instituttet.

GDS instituttet har videre holdt 0,2 årsverk vakant innenfor samfunnsfag i 2024 siden det er naturlig avgang der vinteren 2024 og nyansatt ikke kommer på plass før høsten 2024. Det er vurdert at instituttet klarer seg uten stillingen den perioden den er tom.

I duodji er det besparelser i to stillinger; ene er i permisjon og den andre har redusert stilling.

Dette gjør at GDS instituttet må ansette et årsverk til duodjifaget, som kan undervise i bachelorprogrammet for duodji dette skoleåret.

Resten av besparelsene i GDS instituttet er vakante stillinger, som følge av at nyansatte ikke er på plass med engang etter at den forrige sluttet. Instituttet må kjøpe inn fagkunnskap fra gjesteforelesere der det mangler interne ressurser.

¹ Institutt for samiske lærerutdanninger.

² Institutt for språk, duodji, og samfunnsvitenskap

SOÁ

Instituttet får en økning på 1 hjemmel, som er til fleksible utdanninger, som har fått ekstra midler i rammen. I tillegg er kostnadene til partnerskap i lærerutdanninger med i rammen fra 2024. Disse har tidligere kommet som egne tildelinger og har ikke vært med i rammetildelingen. Derfor er ikke dette en ny hjemmel.

Merk også at de fagansattes fordeling av arbeidstid mellom ramme og eksternt finansierte prosjekter også påvirker størrelsen på instituttenes rammer.

I budsjettet er det tatt med stillinger som ikke har helårs budsjettvirkning i 2024. Det betyr at disse stillinger vil få helårs budsjettvirkning i 2025, som det da må finnes inndekning for.

Senter for samisk i opplæringa

Senter for samisk i opplæringa får en reduksjon på 1 hjemmel, som holdes vakant og større deler av enkelte årsverk er flyttet over til prosjekter. Derfor er budsjettrammen redusert med TNOK 905.

Administrasjonen

I 2024 budsjettet er 4,3 hjemler holdt vakant og det er følgende stillinger:

- Økonomiavdelingen har holdt ett årsverk vakant, den samme som er holdt vakant i 2023.
- I personalavdelingen hadde styret holdt ett årsverk vakant i budsjettet for 2023, men OVR endret denne til 0,2 årsverk. Rasterende 0.8 årsverk er holdt vakant og det foreslås å holde den også vakant i 2024.
- I utdannings- og forskningsadministrasjonen er rekrutteringsstillingen vakant, og foreslås å holdes vakant i 2024.
- Biblioteket har en vakant stilling og denne foreslås også holdt vakant i 2024.
- I tillegg flyttes et halvt årsverk til eksternt finansiert virksomhet. Denne skal arbeide med administrative oppgaver for faglig analysegruppe, som er finansiert gjennom KDD.

Alle disse stillinger har vært eller er blitt vakant gjennom året på grunn av naturlige avganger og det er gjort vurderinger å holde disse vakant på grunn av anstrengt økonomi. Avdelingene har arbeidet internt for å løse situasjonen med færre ansatte. De har fordelt arbeidsoppgaver internt og andre andelinger har også tatt over noen arbeidsoppgaver.

Det bevilges 38,4 hjemler til administrasjonen inkludert hjemler som dekkes av fellestjenester. I forhold til forrige år har administrasjonen redusert med 1,8 årsverk som finansieres gjennom rammen. Administrasjonen får kompetanseøkning til ansatte på til sammen TNOK 195.

Felleskostnader

Felleskostnader dekker lønnskostnader til renhold, vaktmester og resepsjon. Husleiekostnader er budsjettet i 2024 til TNOK 25 375. Ellers inngår blant annet lisenser, obligatoriske kurs (f.eks. HMS-kurs), sakkyndigutvalg for fagstillinger o.l. i felleskostnadene.

Finansiering, oppfølging og risikoprofil

Det tas forbehold om følgende finansiering for bevilgningsfordelingen for 2024:

	NOK (1000)
Rammebevilgning fra Kunnskapsdepartementet	111 720
Bevilgning fra Nordisk ministerråd (andelen til Finland, Sverige og Danmark)	4 464
Prosjekt-/tjenesteinntekt (BOA)	6 750
Totalt	122 934

Slik det fremkommer i tabellen forutsettes det at omtrent 5,4 % av de foreslåtte kostnadene skal dekkes av TDI (Totalkostandsmodell). I tillegg kommer lønnsutgifter som ikke er med i rammebudsjettet, men som er finansiert med eksterne prosjekter og andre tildelinger, dette utgjør 4,2% i forhold til rammebudsjettet. Dette er redusert litt i forhold til tidligere år, men det er lagt vekt på at høgskolen skal tilegne seg mer eksternt finansiert virksomhet. Dette er dog vurdert å være på et akseptabelt nivå sammenlignet med historiske data og andre universitet og høgskoler.

Oppsparte ubrukte midler og virksomhetskapital er budsjettet brukt i 2023. Derfor er det ikke mulig å budsjettere disse til kostnadsdekning. Hvis disse midlene ikke blir brukt i sin helhet i 2023, så blir disse midlene til oppspart kapital, som buffer for fremtiden. Det hadde vært ønskelig å hatt disse midlene som en avsetning, som en buffer for uforutsette utgifter.

Det er sendt inn en ny søknad til forskningsrådet og etter planen sendes det flere i begynnelsen av 2024.

Det understrekes at Samisk Høgskole i de senere årene har lyktes i å tilegne seg mer ekstern finansiering, bortsett fra NFR, slik som UDIR (Utdanningsdirektoratet), IMDI (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet) og andre finansiører. Det er derfor rimelig at høgskolen tar en viss økonomisk risiko. Det gjøres dog oppmerksom på at høgskolens risikoprofil forutsetter at institusjonen lykkes i å skaffe inntekter til eksternt finansierte prosjekter. I budsjettet er det også forutsatt at tildelingen til Nordisk ministerråd brukes til forskning.

Mangel på prosjektmedarbeidere er også en risiko, dette kan føre til at høgskolen ikke kan inntektsføre like mye som forutsatt i budsjettet. Dette kan også føre til at høgskolens prosjektavslutninger forsinkes. Det er iverksatt tiltak fremover og det er plan å ansette en prosjektmedarbeider fast.

I budsjettoppfølgingen er det spesielt viktig å holde øye med lønnskostnadene. Lønnskostnadene utgjør 65% av de totale kostnadene og disse kan være lite fleksible og vanskelige å endre (bl.a. på grunn av tidskrevende tilsettings- og mulige oppsigelsesprosesser). Av dette følger det at lønnskostnadene og antallet stillinger er den viktigste driveren for at Samisk høgskole klarer å styre i henhold til budsjett.

Man bør være forsiktig med å øke antall faste stillinger mer enn det som er foreslått her. Først og fremst fordi bemanningen er det som mest påvirker den økonomiske risikoprofilen til Samisk høgskole.

Arkiiva - dok. 21/00826-4
Áššemeannudeadji Lasse Wigelius

Arkiivakoda.

Saksgang
Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027

Čoahkkindáhton

Unntatt offentlighet ihht Paragraf

INVESTERENPLÁNA 2024-28

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Stivra dohkkeha investerenplána b. 13.12.2023 mii lea mielddusin áššečilgehusas.

Stivra addá rektorii fápmodosa rievdadit investerenplána áigodaga siskkobealde.

/

Styret godkjenner investeringsplanen datert 13.12.2023, som er vedlagt i saksfremlegget.

Styret gir rektor fullmakt til å endre investeringsplanen innenfor planperioden.

Čoahkkáigeassu/ Sammendrag

Investerenplána lea áigodahkii 2024-2028, ja lea heivehuvvon dan láhkai ahte čoggon ruđat mat leat boahtán Máhttodepartemeantta juolludemiid bokte, mat leat badjel 5% 2021 juolludeame ektui, geavahuvvojit ollislaččat áigodagas.

/

Investeringsplanen er for 2024-2028 og er utformet slik at avsatte midler som er kommet fra Kunnskapsdepartementet, som er over 5% av tildelingen for 2021, brukes i sin helhet i perioden.

Mildosat/Vedlegg:

Investerenplána/Investeringsplan 2024-2028

Duogáš/Bakgrunn:

Allaskuvlla -ja universitehtasektoris lea mánggaid jagiid badjel čoggon ruhta ásašusaid duohkai. Riikkarevišuvdna ja kontrolla ja konstitusjonskomitea kritihka vuođul ráhkadii Máhttodepartemeanta njuolggadusaid čoggon ruđaid várás, universitehtaide ja allaskuvllaide. Njuolggadusat doaibmagohte ođđajagimánu 1. beaivve 2021.

Dás sirrejuvvot ruđat gaskal čoggon ruđat mat leat investeremiidda ja čoggon ruđat mat leat eará doaimmaide. Ii leat mearri man ollu sáhttet leamen čoggon ruđat mat leat investeremiidda.

/

I høyskole -og universitetssektoren har det over mange år samlet seg midler hos institusjonene. På bakgrunn av kritikk fra kontroll- og konstitusjonskomiteen, utformet Kunnskapsdepartementet regler for avsatte midler for universiteter og høyskoler. Reglene trådte i kraft 1. januar 2021.

Det skilles mellom midler til investeringer og midler til andre formål. Det er ingen øvre grense for avsetninger til investeringer.

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Allaskuvlla stivra lea juovlamánu 2022 meannudan ja dohkkehan investererenplána 2023-27 mas obbalaš dárbu lei TNOK 22 280.

Sámi allaskuvla lea juovlamánu rádjái 2023 atnán TNOK 1 516 investeremiidda. Dasa lassin bohtet sullii TNOK 200 investerengolut juovlamánus. Investerengolut dan rádjái leat earret eará neahttasiidu ja gráfalaš profiila, AV ođasteami sihke Sáhaskáiddis ja oahpahuslanjain. Dasa lassin bohtet investeremat mat gullet Infosihkarvuoda jođihan vuogádahkii.

Bušeahtta seamma áigodagas lea TNOK 11 470. Stáhta oktasaš rámmašiehtadusat, mat gusket viessodávviidda ja čálániidda leat maŋŋonan. Dan geažil leat investeremat TNOK 2 800 ovddas maŋŋonan. Studeanta vistái lei várrejuvvon TNOK 2 250 ja ođasteami proseassa lea jođus, muhto lea váldán guhkit áiggi go rehkenaston ja danin eai investeremat čađahuvvon. Sivt eará unnitgeavaheapmái leat earet eará kapasitehtahástalusat. Eanas investeremat maŋiduvvot bohte jahkái.

Investerenplána 2024-28 obbalaš dárbu lea TNOK 16 590 ja lea gáržžes ruhtadili dihte unniduvvon TNOK 5 690 ovddit plána ektui. Eanáš investeremat galget gokčojuvvot vurkejuvvon ruđain, árvvoštallo leat TNOK 11 784 dán jagi loahpas. Investerendárbuid bušeahtta lea eambbo go vurkejuvvon ruhta, danne eaktuduvvo TNOK 4 806 gokčojuvvo rámmajuolludeami bokte.

Planas bohtet ovdan jahkásaš investerendárbbut bohtevas 5 jahkái.

Dasa lassin bohtet stuorát investeremat, mat plána mielde galget čađahuvvot jagi 2023/2024:

- Dulkonrusttegat čadnon oahpahuslanjaide, Sáhaskáidái ja Allavárdui. Dálá rusttegat leat oston 2009.
- Neahttasiidduid ođasmahttit. Bargu lea álggahuvvon 2023 ja vurdo loahpahuvvot álggus 2024.
- Sullii 300 stuolu oahpahuslanjaide ja čoahtkinlanjaide, dálá stuolut leat oston 2009. Ovdal investeren sáhtta čađahuvvot, de ferte stáhta oktasaš rámmašiehtadus sajis.
- Visteheiveheapmi, nu ahte šaddá studeanttaide iežas báiki.

Investerenplána reviderejuvvo jahkásaččat.

/

Høgskolestyret i har i desember 2022 behandlet og vedtatt en investeringsplan for 2023-27 med et samlet behov på TNOK 22 280.

Samisk høgskole har fram til desember 2023 brukt TNOK 1 516 til investeringer. I tillegg kommer investeringsutgiftene på ca. TNOK 200 i desember. Investeringskostnadene så langt omfatter blant annet nettside og grafisk profil, AV-oppdateringer av både auditorium og undervisningsrom. I tillegg kommer investeringer knyttet til utarbeidelse av ledelsessystem for informasjonssikkerhet.

Budsjettet for samme periode er på TNOK 11 470. Statens felles rammeavtaler for møbler og skrivere er forsinket. Dette har ført til forsinkelser i investeringer for TNOK 2 800. Det var avsatt TNOK 2 250 til studenthuset. Prosessen med ombyggingen er i gang, men det har tatt lengre tid enn beregnet og investeringene er derfor ikke gjennomført. Årsaker til annet mindre forbruk er blant annet kapasitetsutfordringer. De fleste investeringene utsettes til neste år.

Totalrammen for investeringsplanen 2024-28 er på TNOK 16 590 og er på grunn av trang økonomi redusert med TNOK 5 690 i forhold til foregående plan. Investeringene skal dekkes inn med avsatte investeringsmidler, anslås til TNOK 11 784 ved årets slutt. Budsjettet for investeringsbehov overstiger budsjettet for avsatte midler, det forutsettes derfor at TNOK 4 806 dekkes over rammeoverføringene.

Planen viser de årlige investeringsbehovene for de neste 5 årene.

I tillegg kommer større investeringer, som etter planen skal gjennomføres i 2023/2024:

- Tolkeanlegg tilknyttet undervisningsrom, Sáhkaskáidi og Allavárdu. Nåværende anlegg er kjøpt i 2009.
- Oppdatering av nettsidene. Arbeidet er igangsatt i 2023 og forventes avsluttet i begynnelsen av 2024.
- Ca. 300 stoler til undervisningsrom og møterom, eksisterende stoler er innkjøpt i 2009. Før investering kan skje må statens fellesavtale være på plass.
- Tilpasning av lokaler, slik at det blir eget sted for studentene.

Investeringsplanen revideres årlig.

Investeringene planlegges gjennomført som følger:

Dato: 13.12.2023

Investeringsplan	2024	2025	2026	2027	2028	Totalt	15
Immaterielle eiendeler							
Ny Samas nettside	kr 150 000					kr 150 000	
UH SAK	kr 750 000						
UH IAM	kr 560 000						
Bygningsmessige anlegg							
Tilpasninger studentlokaler	kr 1 500 000					kr 1 500 000	
Tilpasninger diehtosiida/andre lokasjoner	kr 250 000	kr 250 000	kr 250 000	kr 250 000	kr 250 000	kr 1 250 000	
Inventar							
Stoler undervisningsrom/møterom	kr 2 000 000					kr 2 000 000	
Annen diverse kontorinventar	kr 50 000	kr 50 000	kr 50 000	kr 40 000	kr 40 000	kr 230 000	
Møblering studentlokaler	kr 150 000					kr 150 000	
IT/Audiovisuelt utstyr							
Tolkeanlegg	kr 1 750 000					kr 1 750 000	
AV: undervisningsrom, møterom	kr 500 000	kr 500 000	kr 500 000	kr 500 000	kr 500 000	kr 2 500 000	
PC'er og skjermer	kr 750 000	kr 750 000	kr 750 000	kr 750 000	kr 750 000	kr 3 750 000	
Kopimaskiner	kr 800 000					kr 800 000	
Andre driftsmidler/maskiner							
Erstatte andre maskiner/driftsmateriell som er definert som investering	kr 150 000	kr 125 000	kr 125 000	kr 250 000	kr 250 000	kr 900 000	
Investeringer duodji		kr 300 000				kr 300 000	
	kr 9 360 000	kr 1 975 000	kr 1 675 000	kr 1 790 000	kr 1 790 000	kr 16 590 000	kr -
		kr 150 000					

Ny Samas nettside		
Tilpassinger studentlokaler	kr 1 500 000	
Tilpasninger diehtosiida/andre lokasjoner	kr 250 000	
Innen diverse kontorinventer	kr 50 000	F.eks (hev og senk) bord
IT utstyr: utskifting kopimaskiner	kr 800 000	
Tolkeanlegg	kr 1 750 000	
AV: undervisningsrom/installasjoner	kr 500 000	
PC'er og skjermer	kr 750 000	
Inventarpool/møblement	kr 2 000 000	
Møblering studentlokaler	kr 150 000	
Diverse utskiftninger/maskiner	kr 150 000	
UH Sak	kr 750 000	
UH IAM	kr 560 000	
	kr 9 360 000	

kr 9 360 000

Arkiiva - dok. 20/00177-8
Áššemeannudeadji Lasse Wigelius

Arkiivakoda.

Saksgang
Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027

Čoahkkindáhton
13.12.2023

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

INFORMAŠUVDNASIHKARVUOĐAJODIHANVUOGÁDAT- LEDELSESSYSTEM FOR INFORMASJONSSIKKERHET

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Allaskuvlastivra dohkkeha Sámi allaskuvlla informašuvdnasihkarvuoda jodihánvuogádaga. Direktevrii addo fápmudus rievdadit osiid mat gullet beaivválaš doaimma čađaheapmái ee. riskaárvoštallamat, revišuvnnat jna.

/

Høgskolestyret vedtar Samisk høgskoles ledelsessystem for informasjonssikkerhet. Direktøren gis fullmakt til å endre de delene som omhandler daglig drift, som f.eks risikoanalyser, revisjoner osv.

Duogáš/Bakgrunn:

Stivra mearridii dálá informašuvdnajodihánvuogádaga áššis S 06/21, mas direktевра oaččui fápmudusa válbmet diehtosihkarvuoda jodihánvuogádaga čađaheaddji oasi. Jodihánvuogádat galgá ođastuvvot juohke nuppi jagi.

/

Styret vedtok nåværende ledelsessystem for informasjonssikkerhet i sak S 06/21, der direktøren fikk delegert fullmakt til å ferdigstille gjennomførende del av ledelsessystemet for informasjonssikkerhet. Ledelsessystemet skal revideres annet hvert år.

Čoahkkáigeassu/ Sammendrag

Sámi allaskuvla oastá bálvalusa Crayon fitnodagas (information security as a service). Oassin dán bálvalusas lea hábmet informašuvdnasihkarvuoda jođihanvuogádaga ja doarjut allaskuvlla bargguin mat gullet informašuvdnasihkarvuhtii. Jođihanvuogádat ii leat šat ovtta dokumeantta hámis, muhto ealli neahttaresursa gosa čohkkejuvvojit dieđut.

/

Samisk høgskole kjøper tjenester fra Crayon (information security as a service). Deler av denne tjenesten har som oppgave å utvikle et ledelsessystem for informasjonssikkerhet, samt å bistå høgskolen i det operasjonelle arbeidet med informasjonssikkerhet. Dette ledelsessystemet er ikke lenger i form av ett enkelt dokument, men er en levende nettressurs der informasjon samles.

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Sámi allaskuvla hálddaša ollu persovdnadieđuid ja earálágan dieđuid, maiddái hearkkes dieđuid hálddahusas, dutkamis, oahpahusas ja gaskkusteamis. Dáid dieđuid hálddašeapmi galgá váikkuhit dasa ahte allaskuvlla doaibma čađahuvvo beaktilit ja alla kvalitehtain sihkkaris birrasiin ja lágaid ja njuolggadusaid mielde.

Dat ahte dárbbášuvvo dakkár systemáhtalaš bajilgovva ja čohkkejuvvon njuolggadusat ja rutiinnat vuodđun IT- ja informašuvdnasihkarvuoda bargui, vuolgá allaskuvlla dárbbus IT ja IT-resurssaid geavahit beaivválaš ja guhkesáiggi doaimmas.

Áitagat mat hehttehit allaskuvlla ja ovttaskas geavaheaddjit IT-resurssaid geavaheami dahje rahpet daid boasttu geavaheapmái, eai leat áittan dušše allaskuvlla ja geavaheddjiid vejolašvuhtii čoavdit iežaset bargguid ja joksat iežaset mihttomeriid. Áitta lea maiddái stuora ávnnaš ja eahpeávnnaš árvvut maid allaskuvla hálddaša ja dat stuorra diehtohivvodat mii lea addojuvvon suollemasvuodain dahje čohkkejuvvon dan láhkai ahte daidda gusto persovdnadiehtoláhka. Dasa lassin bohtet billisteaddji váikkuhusat maid iešguđetlágan sihkkarvuodáhpáhusat sáhttet dagahit Sámi allaskuvlla beaggimii.

Dát jođihanvuogádat sisttisoallá min informašuvdnasihkarvuoda mihttomeriid, prinsihpaid mot bargat systemáhtalaččat dáid mihttomeriid ektui ja dárbbášlaš njuolggadusaid organisatuvrralaš ja tehnikkalaš dárkkistemiid plánemii, ásaheapmái, ollašuttimii, mátasdoallamii ja jotkkolaš buorideapmái.

Midjiide lea deatalaš dađistaga árvvoštallat ja buoridit min jođihanvuogádaga sihkkarastin dihtii dan bissovaš heivvolašvuoda, dohkálašvuoda ja beaktivilvuoda ja vai gustovaš diehtosihkarvuodaġaibádusat ollašuvvet.

/

Samisk høgskole forvalter store mengder personopplysninger og annen type informasjon, inkludert sensitiv informasjon i administrasjonen, forskningen, undervisningen og formidlingen. Forvaltningen av denne informasjonen skal bidra til at virksomheten utføres effektivt og med høy kvalitet innenfor sikre omgivelser og i tråd med lov og regelverk.

Behovet for en systematisk oversikt og samling av retningslinjer og rutiner som ligger til grunn for arbeidet med IT- og informasjonssikkerhet springer ut av høgskolens avhengighet av IT og IT-ressurser i sin daglige og langsiktige virksomhet.

Trusler som i sin konsekvens svekker eller hindrer høgskolens og den enkelte brukers tilgang til IT-ressursene eller åpner disse for misbruk, er ikke bare en trussel mot høgskolens og brukernes mulighet til å løse sine oppgaver og nå sine mål. Truet er også de store materielle og immaterielle verdier som høgskolen forvalter og den store mengden av informasjon som er gitt i fortrolighet eller samlet inn på en slik måte at de omfattes av lov om personopplysninger. I tillegg kommer den ødeleggende virkning ulike sikkerhetshendelser kan få for omdømmet til Samisk høgskole.

Dette styringssystemet inneholder våre mål for informasjonssikkerhet, prinsipper for å arbeide systematisk mot disse målene og nødvendige retningslinjer for planlegging, etablering, implementering, vedlikehold og kontinuerlig forbedring av nødvendige organisatoriske og tekniske kontroller.

Vi er opptatt av å kontinuerlig evaluere og forbedre styringssystemet vårt for å sikre dets fortsatte egnethet, tilstrekkelighet og effektivitet og for å dekke gjeldende krav til informasjonssikkerhet.

Mildosat/Vedlegg:

[Styringssystem for informasjonssikkerhet](#)

Arkiiva - dok. 23/00618-1 Arkiivakoda.
Áššemeannudeadji Anne-Marie Johansdatter Gaino

Saksgang Čoahkkindáhton
Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027 13.12.2023

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

OÐASMÁHTIT INSTRUKSA SÁMI ALLASKUVLLA BEAIVVALAŠ JODIHEAPMÁI/FORNYELSE AV INSTRUKS FOR DEN DAGLIGE LEDELSE VED SAMISK HØGSKOLE

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Stivra mearrida Sámi allaskuvlla beaivválaš joidiheami instruksa.

Stivra bivdá ahte stivrra, goahtejodiheddjiid, Lohkanguovddáža joidiheadji ja ossodatjodiheddjiid instruvssat maid oðasmahttojuvvojit ja biddjojit dohkkeheapmái stivrii njukčamánu 2024.

/

Styret fastsetter instruks for den daglige driften av Samisk høgskole.

Styret ber om at instruks for styret, instituttledelsen, leder for Nasjonalt senter for samisk i opplæringa og avdelingsledelsen også fornyes og legges fram for godkjenning i styret i mars 2024.

Mildosat/Vedlegg:

- [Lov om universiteter og høyskoler \(universitets- og høyskoleloven\) - Lovdata](#)
- Stivraášši/Styresak 16.10.14, S-58/14
- Stivraášši/Styresak 15.09.22 S-24/22
- Dálá Instruksa Sámi allaskuvlla beaivválaš joidiheapmái/Gjeldende instruks for den daglige ledelse ved Samisk høgskole
- Evttohus oðasmahtton instruksa Sámi allaskuvlla beaivválaš joidiheapmái/Forslag til fornyet instruks for den daglige ledelse ved Samisk høgskole

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Sámi allaskuvlla stivra mearridii 15.09.22 ášši 24/22 earet eará ná:

“Biddjojuvvo johtui proseassa geahčadit organisatuvrralaš modealla, mii sisttisdoallá ee. direktvrra ja rektora bargujuogu, earret eará čielggaduvvo direktvrra ja rektora instruksa.”

Stivramearrádusa vuodul ceggejuvvui bargujoavku, geas leat dát miellahtut:

- Direktvra Anne-Marie Gaino (jodiha joavkku)
- Váldosuodjalusáittardeaddji Sylvi Granaas
- 2 fágasearvi láhtu; Inger Marie Gaup Eira ja Berit-Ellen Juuso
- GDS goađi jodiheaddji Lájlá Helene Eira/Risten Lansman
- SOA goađi jodiheaddji John Marcus Kuhmunen
- Lohkanguovddáža jodiheaddji Karen Inga Eira
- Rektor Laila Susanne Vars/Liv Inger Somby
- Bargiidhoavda dahje eará bargiidossodagas May Kristin Utsi Vars/Inghild Eira Evertsen

Bargujoavku lea mannan čađa rektora ja direktvrra instruksa, geahčadan dihte ahte lea go dárbu dan ođasmahttit dahje buoridit. Direktvra lea maiddái ovtas hálldahusjodiheaddjiiguin mannan čađa dálá instruvssa, čielggadan dihte ahte oidnet go hálldahusjodiheaddjit buoridanmuni das. Dasa lassin leaba direktvra ja rektor ieža maid geahčadan ahte lea go dálá instruksa moktege eahpečielggas.

Dálá instruksa lea manimus mearriduvvon stivrras 16.10.14, S-58/14.

Stivra galgá Universitehta- ja allaskuvlla lága (UAL) § 9-2 (3) mielde mearridit instruvssa ásausa beaivválaš joidheapmái.

“Styret skal føre tilsyn med den daglige ledelse av virksomheten. Styret skal fastsette instruks for institusjonens daglige ledelse”.

SA beaivválaš joidheami instruksaevttohus lea ráhkaduvvon dainna ulbmiliin ahte čielggasmahttit ja čalmmustahttit rektora rolla, ii dušše bajimus jodiheaddjin dan olis go lea stivrajodiheaddji, muhto maiddái SA beaivválaš joidheami fágalaš jodiheaddji, ja seammás addit allaskuvladirektvrii, hálldahuslaš jodiheaddjái, virgeinstruksa. Oktiibuot galget diet guokte funkšuvnna doaimmahit beaivválaš joidheami stivrra fápmudusa mielde.

UAL § 10-2, b. Mielde sáhtta stivra addit rektorii fápmudusa mearridit dađistaga áššiid, maid berrešii mearridit ovdal boahtte stivračoahkkima, ja mat eai leat doarvái deatalaččat dasa ahte stivra doallá liige čoahkkima.

“Rektor kan også gis fullmakt til å avgjøre løpende saker som bør avgjøres før det neste styremøte, og som ikke kan anses som viktige nok til at ekstraordinært møte innkalles”

Ođasmahtton instruvssas evttohuvo ahte stivra addá rektorii fápmudusa:

- Mearridit dađistaga áššiid, maid lea dárbu mearridit ovdal boahte dábálaš stivračoahkkima, ja mat eai leat doarvái deatalaččat ahte gohččojuvvo liige čoahkkimii.
- Virgáibidjat jodiheaddjiid ja professoriid gaskaboddosaččat gitta jahkái.
- Nammadit stivralahtuid stivrraide maidda SA válganjuolggadusat eai guoskka, omd Sis-Finnmárkku studeanttaidovttastussii (SSO), Duodjeinstituhttii ja eará sullasaš stivrraide.

Ággan evttohussii lea ahte šaddá beaktileabbo čoavdit áššiid ja virgáibidjamiid mat leat dušše oanehat áigái. Dát addá vejolašvuoda oanehisáiggečovdosiid gávdnat, mii lea dárbblaš ásahehussii. Virgáibidjamiid ektui lea dás sáhka gaskaboddosaš čovdosiid gávdnat, go/jos virggit leat vakánta dahje dárbbášuvvo erenomáš gelbbolašvuhta oanehat áigái.

Stivranammademiid ektui lea maid dárbu čielggadit gii dáhka nammadeami dáidda stivrraide mat eai gusto SA válganjuolggadusaiguin.

Muđui lea dárbu čalmmustahttit rektora fágalaš ovddasvástádusa prošeaktaohcamiid olis. Dálá práksisa lea ahte goahtejodiheaddjit dohkkehit prošeaktačilgehusa ja bušeahta. Dasto manná prošeaktaohcan direktievrii loahpalaš dohkkeheapmái. Lea ain dárbu ahte direktевра dohkkeha prošeaktaohcama, su ekonomijaovddasvástádusa ektui, muhto ahte dohkkeheapmi loahpas dáhko rektora fágalaš ovddasvástádusa vuodul. Rektor sáhtá dan válddi siskkobealde dohkkehit, bissehit, rievdatit ja/dahje vuoruhit prošeaktaohcamiid.

Instruvssa evttohusas maiddái ahte čielggaduvvo geaid lagamus jodiheaddji rektor ja direktевра leaba. Fágalaš jodiheaddjiid (goahtejodiheaddjit ja Lohkanguovddáža jodiheaddji) ja direktevrra lagamus hoavda lea rektor.

Hálddahusjodiheaddjiid lagamus hoavda lea direktевра.

Rektor oaidná muđui dárbbu ahte čielggaduvvo ahte son sáhtá vieččat veahki ja ráđiid sihke fágajodiheaddjiiguin ja fágabargin. Seamma guoská hálddaha láhčima, veahki ja álggaheami ektui.

Direktevrra instruvssas leat dušše smávít rievdadanevttohusat. Dat guoská geaiguin direktевра jeavddalaččat galgá doallat oktavuoda ja gulahallat. Dasa lea lasihuvvon instituhtat ja Sámi lohanguovddáš.

Evttohusas leat rievdadeamit merkejuvnon fiskes ivnniin.

Stivra lea maid meannudan eará instruvssaid mat gullet stivrii ja jodiheapmái:

- Stivrainstruksa lea manimus meannuduvvon čakčamánu 2015.
- Goahtejodiheaddjiid instruksa ges lea meannuduvvon borgemánu 2017 ja Lohkanguovddáža jodiheaddji instruksa juovlamánu 2017.
- Ossodatjodiheaddjiid instruksa lea meannuduvvon geassemánu 2018.

Buot dáid instruvssaid berre ođđasit geahčadit ja ođasmahttit jos orro dárbu.

/

Styret ved Samisk høgskole (SH) vedtok den 15.09.22 i sak 24/22 blant annet følgende:
"Det igangsettes en prosess for å gjennomgå den organisatoriske modellen, som omfatter bl.a. arbeidsfordelingen mellom direktør og rektor, blant annet avklares instruks for direktør og rektor."

På bakgrunn av styrevedtaket ble det nedsatt en arbeidsgruppe med følgende medlemmer:

- Direktør Anne-Marie Gaino (leder arbeidsgruppen)
- Hovedverneombud Sylvi Granaas
- 2 medlemmer fra fagforeningene Inger Marie Gaup Eira og Berit-Ellen Juuso
- Leder for GDS-instituttet Lájlá Helene Eira/Risten Lansman
- Leder for SOA-instituttet John Marcus Kuhmunen
- Leder for Nasjonalt senter for samisk i opplæringa Karen Inga Eira
- rektor Laila Susanne Vars/Liv Inger Somby
- Personalsjef eller en øvrig ansatt i avdelingen May Kristin Utsi Varsi/Inghild Eira Evertsen

Arbeidsgruppen har gått gjennom instruksen til rektor og direktør, for å se om det er behov for revisjon eller forbedring. Direktøren har også sammen med ledere av administrasjonen gått gjennom den eksisterende instruksen, for å avklare om de ser forbedringspotensial i denne. I tillegg har direktøren og rektoren selv sett på om det er uklarheter i gjeldende instruks. Gjeldende instruks er sist vedtatt av styret 16.10.14, S-58/14.

Styret skal i henhold til Lov om Universitets- og høyskoler (UHL) § 9-2 (3) fastsette instruks for den daglige driften av institusjonen.

"Styret skal føre tilsyn med den daglige ledelse av virksomheten. Styret skal fastsette instruks for institusjonens daglige ledelse".

Forslaget til vedtekter for SHs daglige ledelse har som formål å tydeliggjøre rollen som rektor, ikke bare som overordnet leder i kraft av å være styreleder, men også som faglig leder for SHs daglige ledelse, og samtidig gi høgskoledirektøren, som administrativ leder, en stillingsinstruks. Til sammen skal disse to funksjonene ivareta den daglige driften, ut fra styrets fullmakter.

Etter UHL § 10-2, b. kan styret gi rektor fullmakt til å fatte løpende vedtak i saker som bør avgjøres før neste styremøte, og som ikke er av tilstrekkelig betydning for at styret skal avholde ekstra møte. Sitat:

"Rektor kan også gis fullmakt til å avgjøre løpende saker som bør avgjøres før det neste styremøte, og som ikke kan anses som viktige nok til at ekstraordinært møte innkalles"

I den reviderte instruksens forslås det at styret gir rektor fullmakt til å:

- Avgjøre løpende saker som må avgjøres før neste ordinære styremøte, og som ikke er viktige nok til at det innkalles til ekstraordinært møte.
- midlertidig ansettelse av ledere og professorer inntil ett år.
- Oppnevne styremedlemmer til styrer som ikke omfattes av valgreglene for SH, eksempelvis Studentsamskipnaden i Indre Finnmark (SSO), Duodjeinstituhtta og tilsvarende styrer.

Bakgrunnen for forslaget er at det vil bli mer effektivt å løse saker og foreta midlertidige ansettelser. Dette vil gi muligheter for å finne kortsiktige løsninger til beste for institusjonen. Når det gjelder ansettelser dreier det seg om å finne midlertidige løsninger ved vakante stillinger og/eller når det er behov for spesialkompetanse for en kortere periode.

I forhold til styreoppnevninger er det også behov for å avklare hvem som står for oppnevningen til de styrer som ikke omfattes av valgreglene for SH.

Det er videre behov for å sette fokus på det faglige ansvaret til rektor ved godkjenning av prosjektsøknader. Dagens praksis er at prosjektbeskrivelser og budsjett godkjennes av instituttledelsen. Deretter går søknaden til endelig godkjenning av direktøren. Det er fortsatt behov for at søknader blir godkjent av direktøren, i henhold til vedkommendes økonomiske ansvar, men at godkjenningen til slutt skjer i henhold til rektors faglige ansvar. Rektor kan innenfor sin myndighet bestemme om prosjektsøknader skal godkjennes, stoppes, endres og/eller omprioriteres.

I instruksens foreslås det også at det klargjøres hvem rektor og direktør er nærmeste leder til. Rektor er nærmeste leder for faglederne (instituttledere og leder for Nasjonalt senter for samisk i opplæringa) og direktøren. Direktøren er nærmeste leder for ledere av administrasjonen.

Rektor ser forøvrig behov for at det i instruksens fremkommer at vedkommende kan søke hjelp og råd både fra fagledelsen og fagpersonellet. Det samme gjelder for tilrettelegging, bistand og initiering fra administrasjonen.

Instruksens for direktøren inneholder kun mindre forslag til endringer. Dette gjelder hvem direktøren jevnlig skal forholde seg til og kommunisere med, der instituttledere og leder for Nasjonalt senter for samisk i opplæringa er lagt til.

I forslaget er endringer merket med gul farge.

Styret har også behandlet andre instruksers som gjelder styret og ledelsen:

- Styringsinstruksens er sist behandlet i september 2015.
- Instruksens for instituttledere er behandlet i august 2017 og instruksens for leder av Nasjonalt senter for samisk i opplæringa er behandlet i desember 2017.
- Instruksens til avdelingslederne er behandlet i juni 2018.

Alle disse instruksene bør gjennomgås på nytt og oppdateres om nødvendig.

SÁMI ALLASKUVLLA BEAIVVÁLAŠ JODIHEAMI INSTRUKSA (JORGALUVVON SÁMEGILLII)

A. ÁLGU

Instruvssas lea universitehta- ja allaskuvlaláhka oaniduvvon UAL:in.

Láhkateaksta leat biddjon finjučállagiin.

Stivra mearridii čakčamánu 15.b.2022 Sámi allaskuvlla stivrenortnega válljejuvvon rektoriin ja guovtteoasat jodiheddjiin, gč. UAL § 10-2 (1) ja § 10-3.

Rektor válljejuvvo ovtta prorektoriin (sierra válggain), ja son lea allaskuvlla bajimuš fágalaš jodiheaddji.

Hálddahaslaš direktvra, dás mannelis gohčoduvvon allaskuvladirektevran, lea stivrras virgáibidjon ja sus lea ovddasvástádus ollislaš hálddahaslaš doaimmas. Instruksa guoská daidda doaimmaide main lága mielde lea bajimus ovddasvástádus guovtte oasat jodihangottis, namalassii rektoris ja allaskuvladirektevrras.

Bagadus lea mearriduvvon UAL § 9-2 (3) vuodul:

“Stivra galgá bearráigeahččat beaivválaš jodiheami doaimma. Stivra galgá dohkkehit instruksa ásahusa beaivválaš jodiheapmái. [Styret skal føre tilsyn med den daglige ledelse av virksomheten. Styret skal fastsette instruks for institusjonens daglige ledelse]

B. FÁPMUDUS, BARGO- JA OVDDASVÁSTÁDUSJUOGADEAPMI

1. Doaibmajodiheapmi

1.1 Bajimuš rámmat:

UAL § 9-1 Ovddasvástádus ásahusa doaimmas:

(1) Stivra lea ásahusa bajimuš orgána. Das lea ovddasvástádus ahte fágalaš doaimmas lea buorre dássi ja ahte ása hus jodihuvvo beaktilit lágaid, láhkaásahusaid ja njuolggadusaid mielde mat gustojit, ja daid rámmaid ja mihttomeriid mielde maid bajimus eiseváldi bidjá. [(1) Styret er det øverste organet ved institusjonen. Det har ansvar for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet og for at institusjonene drives effektivt og i overensstemmelse med de lover, forskrifter og regler som gjelder, og de rammer og mål som gis av overordnet myndighet.]

(2) Buot mearrádušat ása husas maid earát go stivra lea dahkan, mearriduvvojit stivrra fápmudeami vuodul ja stivrra ovddasvástádusa vuodul. Stivra sáhtta fápmudit iežas mearridanválddi earáide ása husas dan muddui go ii čuovo dán lága ahte stivra ieš galgá mearridit, dahje leat eará erenoamáš gáržžideamit válddi fápmudeamis. [(2) Alle beslutninger ved institusjonen truffet av andre enn styret, treffes etter delegasjon fra styret og på styrets ansvar. Styret kan delegere sin avgjørelsesmyndighet til andre ved institusjonen i den utstrekning det ikke følger av denne lov at styret selv skal treffe vedtak, eller det er andre særlige begrensninger i adgangen til å delegere.]

2. Rektora doaibma ja rolla

2.1 Bajit dási rámmat

UAL § 10-2 (1) Válljejuvvon rektor

Jos rektor lea válljejuvvon, de gusto čuovvovaš láhka rektorii:

a) Rektor lea stivrra jođiheaddji. Rektoris lea stivrra bealis bajimus ovddasvástádus ja galgá jođihit ásahusa doaimma ja gozihit dan. Rektoris, ja su sajis prorektoris, lea vuoigatvuohta oassálastit buot ásahusaid stivrraid ja lávdegottiid čoahkkimiin. [(a) Rektor er styrets leder. Rektor har på styrets vegne det overordnede ansvar for og ledelse av institusjonens virksomhet og fører tilsyn med denne. Rektor, og i dennes sted, prorektor, har rett til å delta i møter i alle institusjonenes styrer og utvalg.]

b.) Rektor mearrida áššiid dan muddui go dát áššit eai sáhte maniduvvot dassázii go stivra čoahkkana. Rektor sáhtta maiddá oazžut fápmudusa mearridit dađistaga áššiid, maid berrešii mearridit ovdal boahhte dábálaš stivračoahkkima, ja mat eai adnojuvvo doarvái deatalažžan dasa ahte gohččojuvvot erenoamáš čoahkkimii. Áššit mat gusket heaittiheapmái dahje gaskaboddosaš eretcealkimii, sáhtta rektor dušše mearridit oanehisáigásaš eretcealkima, dassázii go stivra meannuda dan . [b) Rektor avgjør saker i det omfang disse ikke kan utsettes til styret kan komme sammen i møte. Rektor kan også gis fullmakt til å avgjøre løpende saker som bør avgjøres før neste ordinære styremøte, og som ikke anses som viktige nok til at ekstraordinært møte innkalles. I sak om avskjed eller suspensjon kan rektor bare beslutte kortvarig suspensjon i tjenesten, i påvente av styrets behandling.]

Stivra addá čuovvovaš fápmudusa rektorii:

- Mearridit dađistaga áššiid, maid lea dárbu mearridit ovdal boahhte dábálaš stivračoahkkima, ja mat eai leat doarvái deatalaččat ahte gohččojuvvo liige čoahkkimii.
- Virgáibidjat jođiheddjiid ja professoriid gitta jagi rádjai.
- Nammadit stivralahtuid stivrraide maidda SA válganjuolggadusat eai guoskka, omd Sis-Finnmárkku studeanttaidovttastussii (SSO), Duodjeinstituhttii ja eará sullasaš stivrraide.

§ 12-1. Olggobeale ásahusa

UAL § 12-1 (2):

Rektor lea ásahusa rievttálaš ovddasteaddji, sadjásaš ja ásahusa ovddasteaddji almmolaš eiseválddiid ja álbmoga guovdu. Juohke áššis sáhtta rektor nammadi sadjásačča iežas sadjái.

[Rektor er institusjonens rettslige representant, stedfortreder og institusjonens talsperson overfor offentlige myndigheter og allmennheten. I den enkelte sak kan rektor oppnevne stedfortreder i sitt sted.]

2.2 Rektora instruksa

Rektor lea stivrra jođiheaddji ja galgá doaibmat beaivválaččat nugo UAL ja stivra muđui geatnegahtta su doaimmahit.

Rektor galgá stivrra bealis erenoamážit leat mielde fuolaheamen stivrra ovddasvástádusa, *"ahte fágalaš doaimmas lea buorre dássi" [for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet]* (gč. UAL:a § 9-1 (1)). Rektor galgá dán oktavuodas deattuhit jođiheami fágalaš doaimma ektui, earret eará doaibmat movttiidahttin ja vuolgaheaddjiin, muhto maddái čuovvolit vejolaš kvalitehtaváilivuodaid.

Rektor galgá erenoamážit leat mielde fuolaheamen stivrra ovddasvástádusa das ahte *"ásahit strategiija ásahusa oahpahuš-, ja gaskkustandoibmii ja eará fágalaš doibmii..." [trekke opp strategien for institusjonens utdannings-, og formidlingsvirksomhet og annen faglig virksomhet ...]* strategiijaid jođiheami ja ovddideami bokte (gč. UAL:a § 9-2 (1)). Rektoris lea maid erenoamáš ovddasvástádus veahkehit stivrra ollašuhttit doaimma ja *"bidjat plánaid fágalaš ovdáneapmái daid ulbmiliid mielde maid suorggi ja ásahusa bajimus eiseváldi lea bidjan". [legge planer for den faglige utvikling i samsvar med de mål som er gitt av overordnet myndighet for sektoren og institusjonen]*.

Rektor galgá leat allaskuvlla alimus ovddasteaddji olggobealde ásahusa. Rektor galgá dainna lágiin váikkuhit dasa ahte ovddiduvvo buorre ovttasbargu oassálastiiguin olggobealde allaskuvlla, nu go ealáhusaiguin, eará oahpahušásahusaiguin, almmolaš doaimmaiguin jna.. Rektor galgá fuolahit allaskuvlla beroštumiid, earret eará nátionála ja báikkálaš eiseválddiid ektui, ja galgá váikkuhit institušuvnnalaš fágalaš fierpmádaga huksemii sihke nátionálalaččat ja riikkaidgaskasaččat.

Rektor galgá fuolahit ahte lea buorre ja jeavddalaš gulahallan studeanttaid ovddasteddjiiguin.

Rektor galgá fuolahit jeavddalaš oktavuodaid ja gulahallama ossodagaiguin ja fágaovttadagaiguin dehálaš áššiid birra mat dađistaga čuožžilit, fáttáid birra mat lea bajimus dásis ja strategalaččat ja fuolahan dihte alla dási fágalaš doaimmas.

Rektor dohkkeha dan manjimuš instánssas eksterna prošeaktaohcamušaid.

Rektor lea goahtejođiheddjiid ja Sámi lohanguovddáža jođiheaddji lagamus jođiheaddji.

Rektor galgá barggustis beassat geavahit instituhtaid jođiheddjiid ja fágaolbmuid aktiivvalaččat fágalaš veahkkin ja neavvumis iežas dutkan- ja oahpahušovddasvástádusa ektui.

Stivrajođiheaddjin lea rektor allaskuvladirektevrra lagamus jođiheaddji.

Rektor galgá maiddái barggustis sáhttit geavahit allaskuvladirektevrra ja hálddahus jođiheddjiid árrjalaččat heivehit, veahkehit ja čađahit doaibmaid.

3. Allaskuvladirektevrra doaibma ja rolla

3.1 Bajit dási rámmat

UAL § 10-3 ásahusa hálddahusdirektevra:

(1) *Jus stivra lea mearridan ahte rektor galgá válljejuvvot § 10-2 vuosttaš lađđasa vuodul, de galgá juohke ásahusas leat hálddahusdirektevra. [Dersom styret har vedtatt at rektor skal velges etter § 10-2 første ledd, skal det ved hver institusjon være en administrerende direktør].*

(2) *Direktevra lea ásahusaid ollislaš hálddahuslaš doaibma bajimus jođiheaddji daid rámmaid siskkobealde maid stivra mearrida. [Direktøren er øverste leder for den samlede administrative virksomhet ved institusjonene, innenfor de rammer styret fastsetter].*

(3) *Direktevra lea stivrra čáli ja galgá, manñil go lea ráđđádallan rektoriin, ráhkkanahttit ja addit rávvagiid áššiin mat ovddiduvvojit dasa. Direktøra lea maiddá, persovnnalaččat dahje iežas vuollásaččaid bokte, ásahusa eará stivrenorgánaid čáli. [Direktøren er sekretær for styret og skal, etter samråd med rektor, forberede og gi tilrådning i de saker som legges fram for dette. Direktøren er også, personlig eller ved en av sine underordnede, sekretær for de øvrige styringsorganer ved institusjonen.].*

(4) *Direktevrras lea ovddasvástádus čađahit daid mearrádusaid mat dahkkojuvvovit ásahusa stivrenorgánain, ja hálddašit resurssaid ja opmodaga daid mearrádusaid mielde maid stivra lea dahkan. [Direktøren er ansvarlig for iverksetting av de vedtak som treffes i institusjonens styringsorganer, og for disponering av ressurser og eiendom i samsvar med de vedtak som er gjort av styret].*

(5) *Direktevrras lea ovddasvástádus fuolahit ahte ollislaš ekonomii- ja opmodathálddašeapmi čađahuvvo departemeantta oppalaš mearrádusaid ja ekonomiihálldašeami mielde ja juolludusaid juolludeami eavttuid mielde. Direktørra ráhkada ja ovddida stivrii bušeahttaevttohusa ja jahkerekhetdoalu, ja addá dađistaga rektorii dieđuid reketdoalu dili birra bušeahta ektui ja eará beliid birra main lea mearkkašupmi ásahusa doibmii. [Direktøren er ansvarlig for at den samlede økonomi -og formuesforvaltning skjer i samsvar med departementets generelle bestemmelser og økonomiforvaltningen og forutsetninger for tildeling av bevilgninger. Direktøren utarbeider og legger fram for styret budsjettforslag og årsregnskap, og holder rektor løpende orientert om regnskapets stilling i forhold til budsjettet og om andre forhold av betydning for institusjonenes virksomhet.].*

(6) *Jus stivra, rektor dahje hálddahusdirektevra eahpida lea go stivramearrádus siskkobealde juolludusaid jna. mearrádusaid dahje eavttuid, de galgá departemeanta mearridit eahpádusášši. [Er styret, rektor eller administrerende direktør i tvil om et styrevedtak vil ligge innenfor bestemmelser eller forutsetninger for bevilgningene m.m., skal departementet avgjøre tvilsspørsmålet.].*

(7) *Direktevrras lea oppalaš máksinváldi ja lea dohkkehuvvon sáhttit ráhkadit čadni dokumeantta ásahusa opmodagaid birra, gč. § 12-3, nu guhká go eará ii čuoovo lágas dahje guoskevaš láhkavuodđudusdokumeanttas. [Direktøren har generell anvisningsmyndighet og er legitimert til å utferdige bindende dokument om institusjonenes eiendommer, jf. § 12-3, så langt ikke annet følger av lov eller fremgår av vedkommende hjemmelsdokument].*

3.2 Allaskuvladirektevrra instruksa

Allaskuvladirektevra jođiha ollislaš hálldahusa, ja galgá fuolahit dađis áššiid, áššemeannudeami, jođiheami ja hálldahusa ovddideami.

Allaskuvladirektevra galgá ráhkkanahit ja láchit stivrra bargguid. Son galgá fuolahit ahte áššečilgehus lea bures čilgejuvvon ja ahte dat lea stivrra ja eará stivrenorgánaid mearrádusaid ja árvvoštallamiid vuodđun, dás maiddái áššiin main rektor dahká mearrádusaid stivrra fápmudusa vuodul.

Allaskuvladirektevrra áššeovddideapmi stivrii galgá dahkkot ovttrasáđiid rektoriin. Dábálaččat galgá áššečilgehusas oidnot jus rektora oaidnu spiehkasta direktivrra oainnus áššeárvalusas.

Allaskuvladirektevrras lea ovddasvástádus čađahit stivrra mearrádusaid. Son galgá ráđđádallat rektoriin doaimmaid čađaheamis.

Allaskuvladirektevra galgá veahkehit, ráhkkanahit ja heivehit rektoráhta bargguid ja doaimmaid.

Allaskuvladirektevra galgá fuolahit buriid ovttasbargooktavuođaid bargiidorganisašuvnnaiguin ja áimmahuššat buori ovttasbarggu Sis-Finnmárkku studeantaovttastusain (SSO).

Allaskuvladirektevrras lea, rektora lassin, ovddasvástádus váikkuhit buori ja njuovžilis gulahallama studeanttaiguin, ovddidit ovttasbarggu oassálastiiguin olggobealde allaskuvlla ja fuolahit allaskuvlla beroštumiid.

Allaskuvladirektevra galgá dieđihit rektorii áššiid ja doaimmaid birra hálldahusas, ja galgá ráđđádallat rektoriin buot dehálaš áššiin.

Allaskuvladirektevra galgá jeavddalaččat váldit oktavuođa ja gulahallat **gođiiguin, Sámi lohanguovddážiin ja** ossodagaiguin oassin allaskuvlla doaimmas, ja ráhkkanahit ja čađahit mearrádusaid.

Allaskuvladirektevra lea ossodatjođiheddjiid lagamus jođiheaddji (hálldahuslaš).

INSTRUKS FOR DEN DAGLIGE LEDELSE VED SAMISK HØGSKOLE

A. INNLEDNING

I instruksen er universitets- og høgskoleloven forkortet til UHL.
Lovsitater er satt i kursiv.

Styret vedtok 15. september 2022 Samisk høgskoles styringsordning med valgt rektor og todelt ledelse, jf UHL § 10-2 (1) og § 10-3.
Rektor velges sammen med prorektor (i separate valg), og utgjør høgskolens øverste faglige ledelse.
Administrerende direktør, heretter benevnt som høgskoledirektør, ansettes av styret og har ansvar for den samlede administrative virksomheten.
Instruksen gjelder de funksjoner som etter loven har det øverste ansvaret i den todelte ledelsen, altså rektor og høgskoledirektør.

Instruksen er fastsatt i medhold av UHL § 9-2 (3):
«Styret skal føre tilsyn med den daglige ledelse av virksomheten. Styret skal fastsette instruks for institusjonens daglige ledelse.»

B. MYNDIGHETS-, OPPGAVE-OG ANSVARSFORDELING

1. Virksomhetsledelse

1.1 Overordnede rammer:

UHL § 9-1 Ansvar for institusjonens virksomhet:

(1) Styret er det øverste organet ved institusjonen. Det har ansvar for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet og for at institusjonene drives effektivt og i overensstemmelse med de lover, forskrifter og regler som gjelder, og de rammer og mål som gis av overordnet myndighet.

(2) Alle beslutninger ved institusjonen truffet av andre enn styret, treffes etter delegasjon fra styret og på styrets ansvar. Styret kan delegere sin avgjørelsesmyndighet til andre ved institusjonen i den utstrekning det ikke følger av denne lov at styret selv skal treffe vedtak, eller det er andre særlige begrensninger i adgangen til å delegere.

2. Rektors funksjon og rolle

2.1 Overordnede rammer

UHL § 10-2 (1) Valgt rektor

Hvis rektor er valgt, gjelder følgende om rektor:

- a) Rektor er styrets leder. Rektor har på styrets vegne det overordnede ansvar for og ledelse av institusjonens virksomhet og fører tilsyn med denne. Rektor, og i dennes sted, prorektor, har rett til å delta i møter i alle institusjonenes styrer og utvalg.*
- b) Rektor avgjør saker i det omfang disse ikke kan utsettes til styret kan komme sammen i møte. Rektor kan også gis fullmakt til å avgjøre løpende saker som bør avgjøres før neste ordinære styremøte, og som ikke anses som viktige nok til at ekstraordinært møte innkalles. I sak om avskjed eller suspensjon kan rektor bare beslutte kortvarig suspensjon i tjenesten, i påvente av styrets behandling.*

Styret gir følgende fullmakt til rektor:

- Å avgjøre løpende saker som bør avgjøres før neste ordinære styremøte, og som ikke anses som viktige nok til at ekstraordinært møte innkalles
- Midlertidig tilsetting av ledere og professorer inntil ett år.
- Oppnevne styremedlemmer til styrer som ikke er berørt av SA valgreglement som for eksempel Studentsamskipnaden i Indre Finnmark (SSO), Duodjeinstituhitta og andre tilsvarende styrer

§ 12-1. Forhold utad

UHL § 12-1 (2):

Rektor er institusjonens rettslige representant, stedfortreder og institusjonens talsperson overfor offentlige myndigheter og allmennheten. I den enkelte sak kan rektor oppnevne stedfortreder i sitt sted.

2.2 Instruks for rektor

Rektor er styrets leder og skal ha sitt fulle daglige virke som dette med tillegg av de oppgaver UHL og styret for øvrig pålegger ham/henne.

Rektor skal på vegne av styret særlig bidra til å ivareta styrets ansvar «for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet» jf. UHL § 9-1 (1). Rektor skal i den forbindelse legge vekt på å utøve ledelse i forhold til den faglige virksomheten, blant annet ved å fungere som inspirator og initiativtaker, men også ved å følge opp eventuell kvalitetssvikt.

Rektor skal videre særlig bidra til å ivareta styrets ansvar for å «trekke opp strategien for institusjonens utdannings-, og formidlingsvirksomhet og annen faglig virksomhet ...» ved å drive fram og utvikle slike strategier, jf. UHL §9-2 (1). Tilsvarende har rektor et særlig ansvar for å bidra til styrets oppgave med å «legge planer for den faglige utvikling i samsvar med de mål som er gitt av overordnet myndighet for sektoren og institusjonen».

Rektor skal være høgskolens fremste representant utad. Rektor skal ved det bidra til at det utvikles godt samarbeid med aktører utenfor høgskolen, som næringsliv, andre utdanningsinstitusjoner, offentlige virksomheter mv. Rektor skal ivareta høgskolens interesser, blant annet overfor nasjonale og lokale myndigheter, og skal bidra til institusjonell faglig nettverksbygging både nasjonalt og internasjonalt.

Rektor skal sørge for å opprettholde en god, løpende dialog med representanter for studentene.

Rektor skal ivareta regelmessig kontakt og dialog med avdelingene og fagenhetene (både ledere og ansatte) om viktige løpende saker, om temaer av overordnet og strategisk karakter og for å sørge for høy kvalitet på den faglige virksomheten.

Rektor godkjenner i siste instans søknader om eksterne prosjekter.

Rektor er nærmeste leder til instituttlederne og for lederen av Nasjonalt senter for samisk i opplæring (Lohkanguovddáš).

Rektor skal i sitt arbeid kunne bruke instituttledere og fagansatte aktivt for faglig bistand og råd i forhold til rektors ansvar for forskning og utdanning.

Som styreleder er rektor nærmeste leder til høgskoledirektøren.

Rektor skal i sitt arbeid også kunne bruke høgskoledirektøren og ledere for administrasjonen aktivt som tilrettelegger, bidragsyter og iverksetter.

3. Høgskoledirektørens funksjon og rolle

3.1 Overordnede rammer

UHL §10-3 Institusjonens administrerende direktør:

- (1) Dersom styret har vedtatt at rektor skal velges etter [§ 10-2](#) første ledd, skal det ved hver institusjon være en administrerende direktør.
- (2) Direktøren er øverste leder for den samlede administrative virksomhet ved institusjonene, innenfor de rammer styret fastsetter.
- (3) Direktøren er sekretær for styret og skal, etter samråd med rektor, forberede og gi tilrådning i de saker som legges fram for dette. Direktøren er også, personlig eller ved en av sine underordnede, sekretær for de øvrige styringsorganer ved institusjonen.
- (4) Direktøren er ansvarlig for iverksetting av de vedtak som treffes i institusjonens styringsorganer, og for disponering av ressurser og eiendom i samsvar med de vedtak som er gjort av styret.
- (5) Direktøren er ansvarlig for at den samlede økonomi -og formuesforvaltning skjer i samsvar med departementets generelle bestemmelser og økonomiforvaltningen og forutsetninger for tildeling av bevilgninger. Direktøren utarbeider og legger fram for styret budsjettforslag og årsregnskap, og holder rektor løpende orientert om regnskapets stilling i forhold til budsjettet og om andre forhold av betydning for institusjonenes virksomhet.

(6) Er styret, rektor eller administrerende direktør i tvil om et styrevedtak vil ligge innenfor bestemmelser eller forutsetninger for bevilgningene m.m., skal departementet avgjøre tvilsspørsmålet.

(7) Direktøren har generell anvisningsmyndighet og er legitimert til å utferdige bindende dokument om institusjonenes eiendommer, jf. § 12-3, så langt ikke annet følger av lov eller fremgår av vedkommende hjemmelsdokument.

3.2 Instruks for høgskoledirektør

Høgskoledirektøren leder den samlede administrasjon, og skal sørge for håndtering av løpende saker, saksbehandling, drift og utvikling av administrasjonen.

Høgskoledirektøren skal forberede og legge til rette for styrets arbeid. Hun/han skal sørge for at det foreligger et godt opplyst saksframlegg som grunnlag for beslutninger og vurderinger i styret og andre styringsorganer, herunder saker der rektor fatter beslutninger etter fullmakt fra styret.

Høgskoledirektørens saksframlegg til styret skal gjøres etter samråd med rektor. Det skal normalt framgå av saksframlegget dersom det er klart at rektors synspunkter avviker fra direktørens innstilling til styret.

Høgskoledirektør har ansvar for å iverksette styrets beslutninger. Hun/han skal samrå seg med rektor i forbindelse med slik gjennomføring i virksomheten.

Høgskoledirektør skal bistå, forberede og legge til rette for rektoratets arbeid og oppgaver.

Høgskoledirektøren skal sørge for gode samarbeidsrelasjoner med tjenestemannsorganisasjonene og ivareta et godt samarbeid med Studentsamskipnaden i Indre-Finnmark (SSO).

Høgskoledirektøren har, i tillegg til rektor, et selvstendig ansvar for å bidra til god, løpende dialog med studentene, å utvikle samarbeidet med aktører utenfor høgskolen og for å ivareta høgskolens interesser.

Høgskoledirektøren skal holde rektor løpende informert om saker og aktivitet i administrasjonen, og skal rådføre seg med rektor i alle saker av betydning.

Høgskoledirektøren skal ivareta regelmessig kontakt og dialog med instituttene, Nasjonalt senter for samisk i opplæringa og avdelingene som ledd i den løpende driften av høgskolen, og for å forberede og gjennomføre beslutninger.

Høgskoledirektøren er nærmeste leder til avdelingslederne (administrative).

SAMI ALLASKUVLLABEAIVVALAS JOOIHEAMI NJUOLGGADUS

Dohkkehuvvon stivrras 16.10.2014

A. ALGGAHUS

Stivra mearridii geassemánu 1. beaivvi 2006 Sarni allaskuvlla stivrenortnega mas lea valljejuvvon rektor ja jodiheapmi guovtti oasis, vrd. U/A-laga § 10-2 (1) ja § 10-3. Rektor valljejuvvo oktanaga prorektorin (goabbatge valggat), ja soai leaba Sarni allaskuvlla alimus fagalas jodiheaddjit. Lea allaskuvlla stivra mii virgada haldðaseaddji direktivrra, das maidai gohcoduvvon allaskuvladirektivrra, ja sus lea ovddasvastadus olles haldðahuslas doaimma dafus. Njuolggadusevttohus mii cuovvu assi, guoska daid doaimmaide mat laga olis gullet guovtteoasatjodiheami bajimus ovddasvastadussii, namalassii rektora ja allaskuvladirektivrra doaimmaide.

Njuolggadus lea rahkaduvvon Universitehta- ja allaskuvlalaga (UAL) olis, gos daddjo earret eara:

Stivra galga bearraigozihit doaimma beaivvalas joaiheami. Stivra galga mearridit njuolggadusaid asahusa beaivvalas joaiheami harrai (UAL§ 9-2 (3)).

B. NJUOLGGADUSA VALDI, DOAIMMAT JA OVDDASVASTADUS

1. Doaimma jodiheapmi

1.1 Bajitdasi rammat:

UAL § 9-1 Ovddasvastadus asahusa doaimma harrai:

(1) Stivra lea asahusa alimus organa. Das lea ovddasvastadus das ahte beaivvalas doaimmas lea alla kvalitehta ja ahte asahus doaimmahuvvo bures ja aigges aigai gustovas lagaid, lahkaasahusaid ja njuolggadusaid mielde, ja daid rammaid ja mihttomeriid mielde maid bajit eisevalddit addet.

(2) Buot mearradusat mat asahusas dahkkojuvvojit earaid go stivrra bokte, dahkkojuvvojit stivrra fapmudusa ja stivrra ovddasvastadusa bokte. Stivra sahtta earaide asahusas addit fapmudusa cadahit iezas ovddasvastadusvalddi dan muddui go dan lagas ii leat mearriduvvon ahte stivra galga ies dahkat mearradusa, dahje jus fapmudeapmi ii leat eara ladje raddjejuvvon.

2. Rektora doaibma ja rolla

2.1 Bajitdasi rammat

UAL§ 10-1. **Rektor**

§ 10-1: Jus stivra ii leacca dahkan eara mearradusa laga § 10-4 olis, de gustojit cuovvovas njuolggadusat rektora birra:

a) Rektor lea stivrra jodiheaddji. Rektor galga stivrra ovddas atnit bajimus ovddasvastadusa asahusa doaimmas ja jodiheamis ja bearraigohccit dan. Rektoris, ja prorektoris su sajis, lea vuoigatvuohta searvat asahusa buot stivrraid ja lavdegottiid coahkkimiin.

b) Rektor mearrida assiin dan muddui go daid ii sahte mariidit dassa go stivra coahkkana. Rektor sahtta maid oazzut fapmudusa mearridit assiin mat berrejit leat cielgan ovdal boahtte dabalas stivracoahkkima, ja mat eai adno nu deatalazzan ahte ferte gohccut liige stivracoahkkimii. Eretcealkima dahje lihccuma assiin sahtta rektor mearridit dusse oanahit aiggi lihccuma, dassazii go stivra lea giedahallan assi.

§ 12-1. *Di/6/asvuoaat olggos guvlui*

UAL§ 12-1 (2):

Rektor lea asahusa rievttalas ovddasteaddji, sadjasas ja asahusa jietnaguoddi almmolas eisevalddiid ja almmolasvuoda guovdu. Ovttaskas assiin sahtta rektor nammadit iezas sadjasacca/ovddasteaddji.

2.2Rektordoaimma njuolggadus

Rektor lea stivrra jodiheaddji ja dat galga leat su olles beaivvalas doaibman lassin daid doaimmaide maid Universitehta- ja allaskuvlalahka ja Stivra mudui bidja sutnje.

Rektor galga stivrra ovddas erenoamazit bargat dan ovdii ahte stivrra ovddasvastadus fagalas doaimmas doalla alla kvalitehta, vrd. UAL§ 9-1 (1). Rektor galga dan oktavuodas deattuhit fagalas doaimma jodiheami, earret eara dan bokte ahte doaibma movttiidahttin ja vuolggaheddjin, muhto maddai dan bokte ahte cuovvola vejolas kvalitehtavailevuodaid.

Rektor galga viidaseappot erenoamazit bargat fuolahit stivrra ovddasvastadusa das ahte habmet strategijaid asahusa oahppo-, ja gaskkustandoaimmas ja eara fagalas doaimmas dan bokte ahte ovddidit ja ovdanahttit diekkar strategijaid. Seamma ladje lea rektoris erenoamas ovddasvastadus stivrii veahkkin bargat fagalas ovdaneami planemiin daid mihttomeriid mielde maid suorggi ja asahusa bajit eisevalddit leat bidjan.

Rektor galga leat SA ovddimus ovddasteaddji olggos guvlui. Rektor galga bargat dan ovdii ahte ovdanahttojuvvo buorre ovttasbargu bealalaccaiguin olggobealde SA, nugo ealahusaiguin, eara oahppoasahusaiguin, almmolas asahusaiguin jna. Rektor galga aimmahussat SA berostumiid, earret eara nasuvnnalas ja baikkalas eisevalddiid ektui, ja galga bargat asahusa fagalas fierpmadathuksemiin sihke nasuvnnalaccatja riikkaidgaskasaccat.

Rektor galga fuolahit ahte aigges aigai doalahuvvo buorre dialoga studeanttaid ovddasteddjiiguin.

Rektor galga fuolahit aigges aigai oktavuoda ja gulahallama ossodagaiguin ja fagaovttadagaiguin deatalas aigeguovdilis assiin, bajitdasi ja strategalas temain ja fuolahit ahte fagalas doaimmas lea alla kvalitehta.

Rektor galga iezas barggus aktiivvalac:cat geavahit halddaseaddji direktevrra ja halddahusa lagideaddjin, veahkkinn ja cadaheaddjin.

3. Allaskuvladirektevrra doaibma ja rolla

3.1 Bajitdasi rammat

UAL§ 10-3/asahusa halddaseaddji direktetra:

(1) Jus stivra ii leacca mearradusa dahkan § 10-4 mielde, de galga juohke asahusas leat halddaseaddji direktetra.

(2) Direktetra lea asahusa oppalas halddahuslas doaimma bajimus jodiheaddji, daid rammaid olis maid stivra mearrida.

(3) Direktetra lea stivrra calii ja galga, ovtasradiid rektoriin, rahkkanahhtit ja addit ravvagiid dain assiin mat divvojuvvojit stivrra ovdii. Direktetra lea maddai, persovnnalac:cat dahje muhtima iezas vuollasaccaid bokte, asahusa eara stivrenorganaid calli.

(4) Direktetvrras lea ovddasvastadus cadahit daid mearradusaid maid asahusa stivrenorganat dahket, ja halddasit resurssaid ja opmodaga stivrra mearradusaid mielde.

(5) Direktetvrras lea ovddasvastadus das ahte ollislas ekonomii- ja opmodathalddaseapmi dahpahuva departemeantta oppalas ekonomiijahalddaseami mearradusaid mielde ja ruhtajuolludeami eavttuid mielde. Direktetra rahkada ja ovddida stivrii buseahhtaarvalusa ja jahkerehketdoalu, ja adda rektorii aigges aigai dieduid rehketdoallodilalasvuoda birra busehta ektui ja eara dilalasvuodaid birra main lea mearkkasupmi asahusa doibmii.

(6) Jus stivra, rektor dahje direktetra eahpida lea go stivramearradus daid mearradusaid dahje eavttuid siskkobealde mat leat juolludeapmai jna, de galga departemeanta mearridit eahpadusgazaldaga.

(7) Direktetvrras lea oppalas ruhtahalddasanvaldi ja lea fapmuduvvon rahkadit geatnegahtti dokumeanttaid asahusa opmodaga harrai, vrd. § 12-3, dan muddui go eara ii bodes ovdan laga dahje guoskevas opmodatdokumeanttas.

3.2 Allaskuvladirektevrra doaibmanjuolggadus

Allaskuvladirektetra jodiha olles halddahusa, ja galga fuolahit ahte aigges aigai assegiadahallama, assemeannudeami, doaimma ja halddahusa ovdanahttima.

Allaskuvladirektetra galga rahkkanahhtitja lagidit dilalasvuodaid stivrra bargui. Son galga fuolahit ahte stivrra eara stivrenorganaid mearradusaid ja arvostallamiid vuoddun leat

bures cielggaduvvon assecilgehusat, das maid dai assiin main rektor dahka mearradusaid stivrra fapmudusa vuodul.

Allaskuvladirektevrra assecilgehusat stivrii rahkaduvvojit ovttasradiid rektoriin. Dabalaccat galga assecilgehusas boahtit ovdan jus lea cielggas ahte rektora oaidnu spiehkasta halddahuslas direktevrra arvalusas stivrii.

Lea allaskuvladirektevrra ovddasvastadus cadahit stivrra mearradusaid. Son galga raddadallat rektoriin daid cadaheami harrai asahusas.

Allaskuvladirektevra galga veahkehit, rahkkanahhtit ja lagidit dilalasvuodaid rektorahta bargui ja doibmii. Allaskuvladirektevra galga fuolahit buriid ovttasbargodilalasvuodaid bargiidorganisasuvnnaiguin ja aimmahussat buori ovttasbarggu Sis-Finnmarkku Studeanttaid Ovtastusain.

Allaskuvladirektevrras lea, nugo maid dai rektoris, iesheanalas ovddasvastadus leat mielde doalaheame buori ja aigges aigai gulahallama studeanttaiguin, ovdanahttit ovttasbarggu bealalaccaiguin olggobealde allaskuvlla ja aimmahussat allaskuvlla berostumiid.

Allaskuvladirektevra galga aigges aigai diedihit rektorii halddahusa assiid ja doaimmaid birra, ja galga rektoriin raaaadallat buot mearkkasahtti assiin.

Allaskuvladirektevra galga SA beaivvalas doaimma olis aigges aigai doalahit oktavuoaa ja gulahallama ossodagaiguin, ja rahkkanahhtit ja caaahit mearradusaid.

H0gskolestyrets enstemmige vedtak:

Styret vedtar instruks for daglig ledelse ved Samisk h0gskole.

INSTRUKS FOR DAGLIG LEDELSE VED SAMISK H0GSKOLE

Godkjent av styret 16.10.2014

A. INNLEDNING

Styret vedtok 1.juni 2006 Samisk h0gskolens styringsordning med valgt rektor og todelt ledelse jf U/H-lovens § 10-2 (1) og § 10-3. Rektor velges sammen med prorektor (i separate valg), og utgj0r Samisk h0gskolens 0verste faglige ledelse. Administrerende direkt0r, heretter benevnt som h0gskoledirekt0r, ansettes av styret og har ansvar for den samlede administrative virksomheten. Utkast til instruks som er vedlagt, gjelder de funksjoner som etter loven har det 0verste ansvaret i den todelte ledelsen, altsa rektor og h0gskoledirekt0r.

Instruks er utarbeidet i medhold av Lav om universitetet og h0gskoler (UHL) hvor det fremgar at:

Styret skal fore tilsyn med den daglige ledelse av virksomheten. Styret skal fastsette instruks for institusjonens daglige ledelse (UHL§ 9-2 (3)).

B. INSTRUKSER-MYNDIGHETS-, OPPGAVE-OG ANSVARSFORDELING

1. Virksomhetsledelse

1.1 Overordnede rammer:

UHL § 9-1 Ansvar for institusjonens virksomhet:

(1) Styret er det Overste organet ved institusjonen. Det har ansvar for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet og for at institusjonene drives effektivt og i overensstemmelse med de lover, forskrifter og regler som gjelder, og de rammer og mal som gis av overordnet myndighet.

(2) Andre beslutninger ved institusjonen truffet av andre enn styret, treffes etter delegasjon fra styret og på styrets ansvar. Styret kan delegere sin avgjørelsesmyndighet til andre ved institusjonen i den utstrekning det ikke følger av denne lov at styret selv skal treffe vedtak, eller det er andre særlige begrensninger i adgangen til å delegere.

2. Rektors funksjon og rolle

2.1 Overordnede rammer

UHL§ 10-1.Rektor

§ 10-1: Med mindre styret har truffet vedtak i medhold av § 10-4, gjelder følgende regler om rektor:

a) Rektor er styrets leder. Rektor har på styrets vegne det overordnede ansvar for og ledelse av institusjonens virksomhet og fører tilsyn med denne. Rektor, og i dennes sted, prorektor, har rett til å delta i møter i alle institusjonenes styrer og utvalg.

b) Rektor avgjør saker i det omfang disse ikke kan utsettes til styret kan komme sammen i møte. Rektor kan også gis fullmakt til å avgjøre åpne saker som bør avgjøres for neste ordinære styremøte, og som ikke anses som viktige nok til at ekstraordinært møte innkalles. Isak om avskjed eller suspensjon kan rektor bare beslutte kortvarig suspensjon i tjenesten, i påvente av styrets behandling.

§ 12-1. Forhold utad

UHL§ 12-1 (2):

Rektor er institusjonens rettslige representant, stedfortreder og institusjonens talsperson overfor offentlige myndigheter og allmennheten. I den enkelte sak kan rektor oppnevne stedfortreder i sitt sted.

2.2 Instruks for rektor

Rektor er styrets leder og skal ha sitt fulle daglige virke som dette med tillegg av de oppgaver universitets- og høgskoleloven og Styret for Øvrigt pålegger ham/henne.

Rektor skal på vegne av styret så vidt mulig bidra til å ivareta styrets ansvar for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet jf. UHL § 9-1 (1). Rektor skal i den forbindelse legge vekt på å utøve ledelse i forhold til den faglige virksomheten, blant annet ved å fungere som inspirator og initiativtaker, men også ved å følge opp eventuell kvalitetssvikt.

Rektor skal videre så vidt mulig bidra til å ivareta styrets ansvar for å trekke opp strategien for institusjonens utdannings-, og formidlingsvirksomhet og annen faglig virksomhet ved å drive fram og utvikle slike strategier. Tilsvarende har rektor et så vidt mulig ansvar for å bidra til styrets oppgave med å legge planer for den faglige utvikling i samsvar med de mål som er gitt av overordnet myndighet for sektoren og institusjonen.

Rektor skal være SHs fremste representant utad. Rektor skal ved det bidra til at det utvikles godt samarbeid med aktører utenfor SH, som nasjonalsliv, andre utdanningsinstitusjoner, offentlige virksomheter mv. Rektor skal ivareta SHs interesser, blant annet overfor nasjonale og lokale myndigheter, og skal bidra til institusjonell faglig nettverksbygging både nasjonalt og internasjonalt.

Rektor skal sørge for å opprettholde en god, åpen dialog med representanter for studentene.

Rektor skal ivareta regelmessig kontakt og dialog med avdelingene og fagenheter om viktige åpende saker, om temaer av overordnet og strategisk karakter og for å sørge for høy kvalitet på den faglige virksomheten.

Rektor skal i sitt arbeid bruke administrerende direktør og administrasjonen aktivt som tilrettelegger, bidragsyter og iverksetter.

3. Høgskoledirektørens funksjon og rolle

3.1 Overordnede rammer

UHL § 10-3/institusjonens administrerende direktør:

- (1) Med mindre styret har truffet vedtak i medhold av § 10-4 skal det ved hver institusjon være en administrerende direktør.
- (2) Direktøren er Øverste leder for den samlede administrative virksomhet ved institusjon, innenfor de rammer styret fastsetter.
- (3) Direktøren er sekretær for styret og skal, etter samråd med rektor, forberede og gi tilrådning i de saker som legges fram for dette. Direktøren er også, personlig eller ved en av sine underordnede, sekretær for de Øvrige styringsorganer ved institusjonen.

(4) Direktøren er ansvarlig for iverksetting av de vedtak som treffes i institusjonens styringsorganer, og for disponering av ressurser og eiendom i samsvar med de vedtak som er gjort av styret.

(5) Direktøren er ansvarlig for at den samlede Økonomi -og formuesforvaltning skjer i samsvar med departementets generelle bestemmelser og Økonomiforvaltningen og forutsetninger for tildeling av bevilgninger. Direktøren utarbeider og legger fram for styret budsjettforslag og arsregnskap, og holder rektor lØpende orientert om regnskapets stilling i forhold til budsjettet og om andre forhold av betydning for institusjonenes virksomhet.

(6) Er styret, rektor eller administrerende direktØr i tvil om et styrevedtak vii ligge innenfor bestemmelser eller forutsetninger for bevilgningene m.m., skal departementet avgjØre tvilsspØrsmålet.

(7) Direktøren har generell anvisningsmyndighet og er legitimert til a utferdige bindende dokument om institusjonenes eiendommer, jf. § 12-3, sa langt ikke annet følger av lov eller fremgar av vedkommende hjemmelsdokument.

3.2 Instruks for h(Z)gskoledirekt(Z)r

HØgskoledirektØr leder den samlede administrasjon, og skal sØrge for handtering av lØpende saker, saksbehandling, drift og utvikling av administrasjonen.

HØgskoledirektØr skal forberede og legge til rette for styrets arbeid. Hun/han skal sØrge for at det foreligger et godt opplyst saksframlegg som grunnlag for beslutninger og vurderinger i styret og andre styringsorganer, herunder saker der rektor fatter beslutninger etter fullmakt fra styret.

HØgskoledirektØrens saksframlegg til styret skal gjØres etter samrad med rektor. Det skal normalt framga av saksframlegget dersom deter klart at rektors synspunkter avviker fra direktØrens innstilling til styret.

HØgskoledirektØr har ansvar for a iverksette styrets beslutninger. Hun/han skal samra seg med rektor i forbindelse med slik gjennomforing i virksomheten.

HØgskoledirektØr skal bista, forberede og legge til rette for rektoratets arbeid og oppgaver. Administrerende direktØr skal sØrge for gode samarbeidsrelasjoner med tjenestemannsorganisasjonene og ivareta et godt samarbeid med Studentsamskipnaden i Indre-Finnmark.

HØgskoledirektØr har, i tillegg til rektor, et selvstendig ansvar for a bidra til god, lØpende dialog med studentene, a utvikle samarbeidet med aktØrer utenfor hØgskolen og for a ivareta hØgskolens interesser.

H0gskoledirekt0r skal holde rektor l0pende informert om saker og aktivitet i administrasjonen, og skal radfore seg med rektor i alle saker av betydning.

H0gskoledirekt0r skal ivareta regelmessig kontakt og dialog med avdelingene som ledd i den l0pende drift av SH, og for å forberede og gjennomfore beslutninger.

Coahkkin/Mote 5/14

SAMI ALLASKUVLLA STIVRA

16.10.2014

S-assi 58/14 Sami allaskuvlla beaivvalas joidheaddjiid njuolggadusat

Assemeannudeaddji: Direktvra Maren Palismaa

Assebáhpírat:

1. Reive KMD, 19.9.2014
2. Stivraassi S-assi 26/06 Organisasuvdna- ja stivrenstruktuvra
3. Stivraassi S-assi 18/11 Prorektordoaimma
4. <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-04-01-15>

Assecilgeh us:

Stivra mearridii geassemanu 1. beaivvi 2006 Sarni allaskuvlla (SA) stivrenortnega man mielde galga leat valljejuvvon rektor jajodiheapmi guovtti oasis, vrd. UA-laga § 10-2 (1) ja § 10-3. Rektor valljejuvvo oktanaga prorektoriin (goabbatge valggas) ja soai leaba Sarni allaskuvlla alimus fagalas jodiheaddjit. Lea allaskuvlla stivra mii virgada halddaseaddji direktvrra, das maid dai gohcoduvvon allaskuvladirektevrran, ja sus lea ovddasvastadus olles halddahuslas doaimma dafus. Njuolggadusevttohus mii cuovvu assi, guoska daid doaimmaide mat laga olis gullet guovtteoasat jodiheami bajimus ovddasvastadussii, namalassii rektora ja allaskuvladirektevrra doaimmaide.

Stivra mearridii maid dai njukcamanus 2011 prorektordoaimma ja stivrra coahkkadusa. Njuolggadus(evttohus) lea rahkaduvvon universitehta- ja allaskuvlalaga olis, gos daddjo earret eara:

Stivra ga/96 bearraigozihit doaimma beaivvalas joaiheami. Stivra ga/96 mearridit njuolggadusaid 6sahusa beaivv6/asjoc1iheami h6rr6i (UAL§ 9-2 (3)).

SA beaivvalas jodiheami njuolggadusevttohus lea rahkaduvvon dainna ulbmiliin ahte cielggasmahttit ja calmmustahttit rektora posisuvnna, ii dusse bajimus jodiheaddjin dan olis go lea stivrajodiheaddji, muhto maid dai SA beaivvalas jodiheami fagalas jodiheaddji, ja seammas addit allaskuvladirektevrii, beaivvalas jodiheaddjai, virgenjuolggadusa. Oktiibuot galget diet guokte funksuvnna doaimmahit beaivvalas jodiheami, stivrra fapmudusa mielde.

Allaskuvladirektevrra mearradusarvalus:

Stivra mearrida Sarni allaskuvlla beaivvalas jodiheami njuolggadusa.

Stivra bivda, ahte rahkaduvvojit njuolggadusat maid stivrii, dekanaide ja Lohkanguovddaza seksuudnahovdii.

SAMI ALLASKUVLLABEAIVVALAS JOE>IHEAMI NJUOLGGADUS

A.ALGGAHUS

Stivra mearridii geassemanu 1. beaivvi 2006 Sarni allaskuvlla stivrenortnega mas lea valljejuvvon rektor ja jodiheapmi guovtti oasis, vrd. U/A-laga § 10-2 (1) ja § 10-3. Rektor valljejuvvo oktanaga prorektoriin (goabbatge valggat), ja soai leaba Sarni allaskuvlla alimus fagalas jodiheaddjit. Lea allaskuvlla stivra mii virgada haldadaseaddji direktivrra, das maid dai gohcoduvvon allaskuvladirektivrran, ja sus lea ovddasvastadus olles haldadahuslas doaimma dafus.

Njuolggadusevttohus mii cuovvu assi, guoska daid doaimmaide mat laga olis gullet guovtteoasat jodiheami bajimus ovddasvastadussii, namalassii rektora ja allaskuvladirektivrra doaimmaide

Njuolggadus lea rahkaduvvon Universitehta- ja allaskuvlalaga (UAL) olis, gos daddjo earret eara:

Stivra galgá bearrigozihit doaimma beaivv6/as jodiheami. Stivra galgá mearridit njuolggadusaid 6sahusa beaivv6lasjodiheami h6rr6i (UAL§ 9-2 (3)).

B. NJUOLGGADUSA VALDI, DOAIMMAT JA OVDDASVASTADUS

1. Doaimma jodiheapmi

1.1 Bajitd6si r6mmat:

UAL § 9-1 Ovddasvastadus asahusa doaimma harrai:

(1) Stivra lea asahusa alimus organa. Das lea ovddasvastadus das ahte beaivvalas doaimmas lea alla kvalitehta ja ahte asahus doaimmahuvvo bures ja aigges aigai gustovas lagaid, lahkaasahusaid ja njuolggadusaid mielde, ja daid rammaid ja mihttomeriid mielde maid bajit eisevalddit addet.

(2) Buot mearradusat mat asahusas dahkkojuvvojit earaid go stivrra bokte, dahkkojuvvojit stivrra fapmudusa ja stivrra ovddasvastadusa bokte. Stivra sahtha earaide asahusas addit fapmudusa cadahit iezas ovddasvastadusvalddi dan muddui go dan lagas ii leat mearriduvvon ahte stivra galga ies dahkat mearradusa, dahje jus fapmudeapmi ii leat eara ladje raddjejuvvon.

2. Rektora doaibma ja rolla

2.1 Bajitd6si r6mmat

UAL§ 10-1. *Rektor*

§ 10-1: Jus stivra ii leacca dahkan eara mearradusa laga § 10-4 olis, de gustojit cuovvovas njuolggadusat rektora birra:

a) Rektor lea stivrra jodiheaddji. Rektor galga stivrra ovddas atnit bajimus ovddasvastadusa asahusa doaimmas ja jodiheamis ja bearraigoheccit dan. Rektoris, ja prorektoris su sajis, lea vuoigatvuohta searvat asahusa buot stivrraid ja lavdegottiid coahkkimiin.

b) Rektor mearrida assiin dan muddui go daid ii sahte mariidit dassa go stivra foahkkana. Rektor sahtta maid oazzut fapmudusa mearridit assiin mat berrejit leat cielgan ovdal boahtte dabalas stivrafoahkkima, ja mat eai adno nu deatalazzan ahte ferte gohccut liige stivrafoahkkimii. Eretcealkima dahje lihccuma assiin sahtta rektor mearridit dusse oanahit aiggi lihccuma, dassazii go stivra lea giedahallan assi.

§ 12-1. *Dildlasvuoaat olggos guvlui*

UAL§ 12-1 (2):

Rektor lea asahusa rievttalas ovddasteaddji, sadjasas ja asahusa jietnaguoddi almmolas eisevalddiid ja almmolasvuoda guovdu. Ovttaskas assiin sahtta rektor nammadit iezas sadjasacca/ovddasteaddji.

2.2 *Rektordoaimma njuolggadus*

Rektor lea stivrra jodiheaddji ja dat galga leat su olles beaivvalas doaibman lassin daid doaimmaide maid Universitehta- ja allaskuvlalahkaja Stivra mudui bidja sutnje.

Rektor galga stivrra ovddas erenoamazit bargat dan ovdii ahte stivrra ovddasvastadus fagalas doaimmas doalla alla kvalitehta, vrd. UAL§ 9-1 (1). Rektor galga dan oktavuodas deattuhit fagalas doaimma jodiheami, earret eara dan bokte ahte doaibma movttiidahttin ja vuolgaheaddjin, muhto maidai dan bokte ahte cuovvola vejolas kvalitehtavailevuodaid.

Rektor galga viidaseappot erenoamazit bargat fuolahit stivrra ovddasvastadusa das ahte habmet strategijaid asahusa oahppo-, ja gaskkustandoaimmas ja eara fagalas doaimmas dan bokte ahte ovddidit ja ovdanahttit diekkar strategijaid. Seamma ladje lea rektoris erenoamas ovddasvastadus stivrii veahkkin bargat fagalas ovdaneami planemiin daid mihttomeriid mielde maid suorggi ja asahusa bajit eisevalddit leat bidjan.

Rektor galga leat SA ovddimus ovddasteaddji olggos guvlui. Rektor galga bargat dan ovdii ahte ovdanahttojuvvo buorre ovttasbargu bealalaccaiguin olggobealde SA, nugo ealahusaiguin, eara oahppoasahusaiguin, almmolas asahusaiguin jna. Rektor galga aimmahussat SA berostumiid, earret eara nasuvnnalas ja baikkalas eisevalddiid ektui, ja galga bargat asahusa fagalas fierpmadathuksemiin sihke nasuvnnalaccat ja riikkaidgaskasaccat.

Rektor galga fuolahit ahte aigges aigai doalahuvvo buorre dialoga studeanttaid ovddasteddjiiguin.

Rektor galga fuolahit aigges aigai oktavuoda ja gulahallama ossodagaiguin ja fagaovttadagaiguin deatalas aigeguovdilis assiin, bajitdasi ja strategalas temain ja fuolahit ahte fagalas doaimmas lea alla kvalitehta.

Rektor galga iezas barggus aktiivvalaccat geavahit halddaseaddji direktivrra ja halddahusa lagideaddjin, veahkkin ja cadaheaddjin.

3. Allaskuvladirektivrra doaibma ja rolla

3.1 *Bajitdcisi rcimmat*

UAL§ 10-3/asahusa halddaseaddji direktivra:

(1) Jus stivra ii leacca mearradusa dahkan § 10-4 mielde, de galga juohke asahusas leat halddaseaddji direktivra.

(2) Direktivra lea asahusa oppalas halddahuslas doaimma bajimus jodiheaddji, daid rammaid olis maid stivra mearrida.

(3) Direktivra lea stivrra calli ja galga, ovtasradiid rektoriin, rahkkanahhtit ja addit ravvagiid dain assiin mat divvojuvvojit stivrra ovdii. Direktivra lea maid dai, persovnnalaccat dahje muhtima iezas vuollasaccat bokte, asahusa eara stivrenorganaid calli.

(4) Direktivrras lea ovddasvastadus cadahit daid mearradusaid maid asahusa stivrenorganat dahket, ja halddasit resurssaid ja opmodaga stivrra mearradusaid mielde.

(5) Direktivrras lea ovddasvastadus das ahte ollislas ekonomii- ja opmodahalddaseapmi dahpahuva departemeantta oppalas ekonomijahalddaseami mearradusaid mielde ja ruhtajuolludeami eavttuid mielde. Direktivra rahkada ja ovddida stivrii buseahttaarvalusa ja jahkereketdoalu, ja adda rektori aigges aigai dieduid reketdoallodilalasvuoda birra buseahta ektui ja eara dilalasvuodaid birra main lea mearkkasupmi asahusa doibmii.

(6) Jus stivra, rektor dahje direktivra eahpida lea go stivramearradus daid mearradusaid dahje eavttuid siskkobealde mat leat juolludeapmai jna, de galga departemeanta mearridit eahpadusgazaldaga.

(7) Direktivrras lea oppalas ruhtahalddasanvaldi ja lea fapmuduvvon rahkadit geatnegahtti dokumeanttaid asahusa opmodaga harrai, vrd. § 12-3, dan muddui go eara ii bodes ovdan laga dahje guoskevas opmodatdokumeanttas. *3.2 Allaskuvladirektivrra doaibmanjuolggadus*

Allaskuvladirektivrajodiha olles halddahusa, ja galga fuolahit ahte aigges aigai assegiadahallama, assemeannudeami, doaimma ja halddahusa ovdanahttima.

Allaskuvladirektivra galga rahkkanahhtit ja lagidit dilalasvuodaid stivrra bargui. Son galga fuolahit ahte stivrra ja eara stivrenorganaid mearradusaid ja arvostallamiid vuoddun leat bu res

cielggaduvvon assecilgehusat, das maid dai assiin main rektor dahka mearradusaid stivrra fapmudusa vuodul.

Allaskuvladirektevrra assecilgehusat stivrii rahkaduvvojit ovttasradiid rektoriin. Dabalaccat galga assecilgehusas boahtit ovdan jus lea cielggas ahte rektora oaidnu spiehkasta halddahuslas direktvevrra arvalusas stivrii.

Lea allaskuvladirektevrra ovddasvastadus cadahit stivrra mearradusaid. Son galga raddadallat rektoriin daid cadaheami harrai asahasas.

Allaskuvladirektevra galga veahkehit, rahkkanahhtit ja lagidit dilalasvuodaid rektorahta bargui ja doibmii. Allaskuvladirektevra galga fuolahit buriid ovttasbargodilalasvuodaid bargiidorganisasuvnnaiguin ja aimmahussat buori ovttasbarggu Sis-Finnmarkku Studeanttaid Ovtastusain.

Allaskuvladirektevrras lea, nugo maid dai rektoris, iesheanas ovddasvastadus leat mielde doalaheame buori ja aigges aigai gulahallama studeanttaiguin, ovdanahttit ovttasbarggu bealalaccaiguin olggobealde allaskuvlla ja aimmahussat allaskuvlla berostumiid.

Allaskuvladirektevra galga aigges aigai diedihit rektorii halddahusa assiid ja doaimmaid birra, ja galga rektoriin raddadallat buot mearkkasahtti assiin.

Allaskuvladirektevra galga SA beaivvalas doaimma olis aigges aigai doalahit oktavuoda ja gulahallama ossodagaiguin, ja rahkkanahhtitja cadahit mearradusaid.

Allaskuvlastivrra mearradus:

Sarni allaskuvla
Sarni University College

Coahkkín/M0te 5/14

SAMI ALLASKUVLLA STIVRA

16.10.2014

S-sak 58/14 Instruks for daglig ledelse ved Samisk høgskole

Saksbehandler: Direktøra Maren Palismaa

Sakspapir:

1. Brev fra KO, 19.9.2014
2. Styresak S-sak 26/06 Organisasjons- og styringsstruktur
3. Styresak S-sak 18/11 Prorektorfunksjon
4. <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-04-01-15>

Saksfremlegg:

Styret vedtok 1.juni 2006 Samisk høgskolens styringsordning med valgt rektor og todelt ledelse jf U/H-lovens § 10-2 (1) og § 10-3. Rektor velges sammen med prorektor (i separate valg), og utgjør Samisk høgskolens Øverste faglige ledelse. Administrerende direktør, heretter benevnt som høgskoledirektør, ansettes av styret og har ansvar for den samlede administrative virksomheten. Utkast til instruks som er vedlagt, gjelder de funksjoner som etter loven har det Øverste ansvaret i den todelte ledelsen, altså rektor og høgskoledirektør.

Styret vedtok også i mars 2011 prorektorfunksjon og styrets sammensetning.

Instruks er utarbeidet i medhold av lov om universitetet og høgskoler (UHL) hvor det fremgår at:

Styret ska/ fore til/syn med den dag/ige /ede/se av virksomheten. Styret ska/ fastsette instruks for institusjonens daglige /ede/se (UHL§ 9-2 (3)).

Utkast til instruks for daglig ledelse ved SH er utarbeidet med det mål for Øye å tydeliggjøre og synliggjøre rektors posisjon, ikke bare som Øverste leder i kraft av sin styrelederposisjon, men også som faglig leder i den daglige ledelse ved SH, og samtidig gi høgskoledirektøren som daglig leder, en stillingsinstruks. Sammen skal disse to funksjoner utføre den daglige ledelse, etter fullmakt fra styret.

Høgskole direktorens forslag til vedtak:

Styret vedtar instruks for daglig ledelse ved Samisk høgskole.

Styret ber at det utarbeides instruks også for styret, for dekaner og for seksjonsleder for Senter for samisk i oppl ring.

INSTRUKS FOR DAGLIG LEDELSE VED SAMISK HØGSKOLE

A. INNLEDNING

Styret vedtok 1.juni 2006 Samisk høgskolens styringsordning med valgt rektor og todelt ledelse jf U/H-lovens § 10-2 (1) og § 10-3. Rektor velges sammen med prorektor (i separate valg), og utgjør Samisk høgskolens Øverste faglige ledelse. Administrerende direktør, heretter benevnt som høgskoledirektør, ansettes av styret og har ansvar for den samlede administrative virksomheten. Utkast til instruks som er vedlagt, gjelder de funksjoner som etter loven har det Øverste ansvaret i den delte ledelsen, altså rektor og høgskoledirektør.

Instruks er utarbeidet i medhold av Lov om universitet og høgskoler (UHL) hvor det fremgår at:

Styret skal fore tilsyn med den daglige ledelse av virksomheten. Styret skal fastsette instruks for institusjonens daglige ledelse (UHL § 9-2 (3)).

B. INSTRUKSER-MYNDIGHETS-, OPPGAVE- OG ANSVARSFORDELING

1. Virksomhetsledelse

1.1 Overordnede rammer:

UHL § 9-1 Ansvar for institusjonens virksomhet:

(1) Styret er det Øverste organet ved institusjonen. Det har ansvar for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet og for at institusjonene drives effektivt og i overensstemmelse med de lover, forskrifter og regler som gjelder, og de rammer og mål som gis av overordnet myndighet.

(2) Andre beslutninger ved institusjonen truffet av andre enn styret, treffes etter delegasjon fra styret og på styrets ansvar. Styret kan delegere sin avgjørelsesmyndighet til andre ved institusjonen i den utstrekning det ikke følger av denne lov at styret selv skal treffe vedtak, eller det er andre særlige begrensninger i adgangen til å delegere.

2. Rektors funksjon og rolle

2.1 Overordnede rammer

UHL§ 10-1.Rektor

§ 10-1: Med mindre styret har truffet vedtak i medhold av§ 10-4, gjelder følgende regler om rektor:

a) Rektor er styrets leder. Rektor har på styrets vegne det overordnede ansvar for og ledelse av institusjonens virksomhet og forer tilsyn med denne. Rektor, og i dennes sted, prorektor, har rett til å delta i møter i alle institusjonenes styre og utvalg.

b) Rektor avgjør saker i det omfang disse ikke kan utsettes til styret kan komme sammen i møte. Rektor kan også gis fullmakt til å avgjøre løpende saker som bør avgjøres for neste ordinære styremøte, og som ikke anses som viktige nok til at ekstraordinært møte innkalles. Isak om avskjed eller suspensjon kan rektor bare beslutte kortvarig suspensjon i tjenesten, i påvente av styrets behandling.

§ 12-1. Forhold utad

UHL§ 12-1 (2):

Rektor er institusjonens rettslige representant, stedfortreder og institusjonens talsperson overfor offentlige myndigheter og allmennheten. I den enkelte sak kan rektor oppnevne stedfortreder i sitt sted.

2.2 Instruks for rektor

Rektor er styrets leder og skal ha sitt fulle daglige virke som dette med tillegg av de oppgaver universitets- og høyskoleloven og Styret for Øvrig pålegger ham/henne.

Rektor skal på vegne av styret særlig bidra til å ivareta styrets ansvar for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet jf. UHL§ 9-1 (1). Rektor skal i den forbindelse legge vekt på å utøve ledelse i forhold til den faglige virksomheten, blant annet ved å fungere som inspirator og initiativtaker, men også ved å følge opp eventuell kvalitetssvikt.

Rektor skal videre særlig bidra til å ivareta styrets ansvar for å trekke opp strategien for institusjonens utdannings-, og formidlingsvirksomhet og annen faglig virksomhet ved å drive fram og utvikle slike strategier. Tilsvarende har rektor et særlig ansvar for å bidra til styrets oppgave med å legge planer for den faglige utvikling i samsvar med de mål som er gitt av overordnet myndighet for sektoren og institusjonen.

Rektor skal være SHs fremste representant utad. Rektor skal ved det bidra til at det utvikles godt samarbeid med aktører utenfor SH, som næringsliv, andre utdanningsinstitusjoner, offentlige virksomheter mv. Rektor skal ivareta SHs interesser, blant annet overfor nasjonale og lokale myndigheter, og skal bidra til institusjonell faglig nettverksbygging både nasjonalt og internasjonalt.

Rektor skal sørge for å opprettholde en god, løpende dialog med representanter for studentene.

Rektor skal ivareta regelmessig kontakt og dialog med avdelingene og fagenheter om viktige løpende saker, om temaer av overordnet og strategisk karakter og for å sørge for høy kvalitet på den faglige virksomheten.

Rektor skal i sitt arbeid bruke administrerende direktør og administrasjonen aktivt som tilrettelegger, bidragsyter og iverksetter.

3. Høgskoledirektorens funksjon og rolle

3.1 Overordnede rammer

UHL§ 10-3/institusjonens administrerende direktør:

- (1) Med mindre styret har truffet vedtak i medhold av § 10-4 skal det ved hver institusjon være en administrerende direktør.
- (2) Direktøren er øverste leder for den samlede administrative virksomhet ved institusjon, innenfor de rammer styret fastsetter.
- (3) Direktøren er sekretær for styret og skal, etter samråd med rektor, forberede og gi tilrådning i de saker som legges fram for dette. Direktøren er også, personlig eller ved en av sine underordnede, sekretær for de øvrige styringsorganer ved institusjonen.
- (4) Direktøren er ansvarlig for iverksetting av de vedtak som treffes i institusjonens styringsorganer, og for disponering av ressurser og eiendom i samsvar med de vedtak som er gjort av styret.
- (5) Direktøren er ansvarlig for at den samlede økonomi- og formuesforvaltning skjer i samsvar med departementets generelle bestemmelser og økonomiforvaltningen og forutsetninger for tildeling av bevilgninger. Direktøren utarbeider og legger fram for styret budsjettforslag og årsregnskap, og holder rektor løpende orientert om regnskapets stilling i forhold til budsjettet og om andre forhold av betydning for institusjonenes virksomhet.
- (6) Er styret, rektor eller administrerende direktør i tvil om et styrevedtak vil ligge innenfor bestemmelser eller forutsetninger for bevilgningene m.m., skal departementet avgjøre tvilsspørsmålet.
- (7) Direktøren har generell anvisningsmyndighet og er legitimert til å utferdige bindende dokument om institusjonenes eiendommer, jf. § 12-3, så langt ikke annet følger av lov eller fremgår av vedkommende hjemmelsdokument.

3.2 Instruks for høgskoledirektør

Høgskoledirektør leder den samlede administrasjon, og skal sørge for håndtering av løpende saker, saksbehandling, drift og utvikling av administrasjonen.

Høgskoledirektør skal forberede og legge til rette for styrets arbeid. Hun/han skal sørge for at det foreligger et godt opplyst saksframlegg som grunnlag for beslutninger og vurderinger i styret og andre styringsorganer, herunder saker der rektor fatter beslutninger etter fullmakt fra styret.

Høgskoledirektørens saksframlegg til styret skal gjøres etter samråd med rektor. Det skal normalt framgå av saksframlegget dersom det er klart at rektors synspunkter avviker fra direktørens innstilling til styret.

Høgskoledirektør har ansvar for å iverksette styrets beslutninger. Hun/han skal samrå seg med rektor i forbindelse med slik gjennomføring i virksomheten.

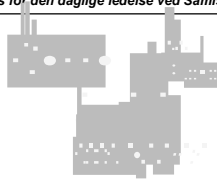
Høgskoledirektør skal bistå, forberede og legge til rette for rektoratets arbeid og oppgaver. Administrerende direktør skal sørge for gode samarbeidsrelasjoner med tjenestemannsorganisasjonene og ivareta et godt samarbeid med Studentsamskipnaden i Indre-Finnmark.

Høgskoledirektør har, i tillegg til rektor, et selvstendig ansvar for å bidra til god, løpende dialog med studentene, å utvikle samarbeidet med aktører utenfor høgskolen og for å ivareta høgskolens interesser.

Høgskoledirektør skal holde rektor løpende informert om saker og aktivitet i administrasjonen, og skal rådføre seg med rektor i alle saker av betydning.

Høgskoledirektør skal ivareta regelmessig kontakt og dialog med avdelingene som ledd i den løpende drift av SH, og for å forberede og gjennomføre beslutninger.

Høgskolestyrets vedtak:

Sarni allaskuvla
Sami University College

Saksutskrift

Arkivsak-dok. 21/00441-6

Saksbehandler Anne-Marie Johansdatter Gaino

Saksgang	M0tedato	Saknr
----------	----------	-------

5-24/22. 15.09.2022

Sarni allaskuvlla njunusjodihanmodealla - Toppledermodellen ved Samisk h0gskole

Mearradusarvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Alternativ 1: Virgaiduvvon rektor/Ansatt rektor
Allaskuvlastivra mearrida ahte Sarni allaskuvllas boahte stivraaigodaga rajes galga leat virgaiduvvon rektor universitehta-ja allaskuvlalaga §10-1 rnielde.

Stivra adda rektorii ja direktevrii mandahta asahit bargojoavkku rnii galga buktit evttohusa organisasuvnnalas rievdadusaide masa orro darbu stivreñvuogadaga rievdadearni olis.

I

H0gskolestyret vedtar at Sarnisk h0gskole fra neste styreperiode skal ha ansatt rektor etter Universitets- og h0gskoleloven §10-1.

Styret gir rektor og direkt0r mandat til a sette ned en arbeidsgruppe, som skal komrne med et forslag til eventuelle endringer i organisering ved Samisk h0gskole som f0lge av ny ledelses- og styringsmodell.

I

Alternativ 2: Valljejuvvon rektor/Valgt rektor
Allaskuvlastivra mearrida ahte Sarni allaskuvlla rektor galga valljejuvvot universitehta- ja allaskuvlalaga §10-2 rnielde.

I

H0gskolestyret vedtar at rektor ved Samisk h0gskole skal utpekes ved valg etter Universitets- og h0gskoleloven §10-2.

MildosatNedlegg:

- Notat om fordeler og ulemper ved alternative styringsmodeller - NMBU
- Gulahallancoahkkin 22-03-16 njunusjodihanmodealla birra
- Ansatt rektor- presentasjon ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
- Aigemearri buktit cealkamusaid njunusjodihanmodealla birra guhkiduvvo
- Cealkamus njunusjodihanmodealla birra (Lena Susanne Gaup)
- Njunusjodihanmodealla (cealkamus NTL 116-4 Sarni allaskuvla)
- Dutkiidsearvvi cealkamus SA njunusjodihanmodealla valljen
- Uttalelse i forbindelse med valg av ledelsesmodell ved Sarni allaskuvla (Guttorm, Joks og Kalak)
- E-poasta Mai Britt Utsis 23.07.22
- Bohtosat raddeaddi jienasteamis njunusjodihanmodealla valljemis/Resultater fra radgivende avstemming om valg av toppledermodell
- Liige DRS 6.9.22 (coahkkinreferahta)

Mudui cujuhuvvo/Videre vises det til

- [Lov om universiteter og høyskoler \(universitets- og høyskoleloven\) - Lovdata](#) kap 10.
- Sagastallanassi Sarni allaskuvlla bajimus jodihanmodealla birra/Diskusjonssak om toppledermodellen ved Samisk høgskole 4/21 av 17.06.21
- Stivraassi/Styresak 07/22 Sarni allaskuvlla njunusjodihanmodealla - Toppledermodellen ved Samisk høgskole 10.03.22
- Sagastallanassi - njunusjodihanmodealla/Diskusjonssak - toppledermodellen 8/22 av 16.06.22

Assecilgehus/Saksframstilling:

Duogas

Sarni allaskuvlla bajitdasi stivren- ja jodihanrnodealla dan stivraaigodagas lea valljejuvvon rektor, gii lea stivra jodiheaddji, ja virgaduuvvon direktivrra. Ortnet mas rektor lea valljejuvvon lea catnon prinsihppii mii gohccojuvvo guovttesuorggat jodiheaprni, nnii lea learnas dabalas ortnet alit oahput Norggas gitta 2016 radjai.

Njukcarnanu 2016 rievdadii Stuoradiggi universitehta- ja allaskuvlalaga njuolggadusaid mat gusket oahppoasahusaid bajimus jodiheaprni, ja rnearridii ahte dabalas ortnet galga leat ahte rektor virgaduuvvo beaivvalas jodiheaddjin stivrra fagalas ja halddahus doibrnii, ja departerneanta narnnada ovttá dain olggobeale stivralahtuin stivrajodiheaddjin. Lahkarievdadus bidjui faprnui geassernanu 1.b. 2016. Ortnet gos rektor lea virgaduuvvon lea catnon prinsihppii nnii gohccojuvvo oktasas jodiheapmi.

UA-laga §10 vuodul sahtta allaskuvlla stivra ies mearridit ahte aigu go joatkit valljejuvvon rektoriin stivrajodiheaddjin vuoi valljet dabalas ortnega gos rektor lea virgaduuvvon. Stivra mearrida assi eanetlogu bokte.

Allaskuvlla stivra lea alggahan assi stivracoahkkirnis 17.06.21, gos stivra sagastalai assi birra. Stivracoahkkimis 10.03.22 rnearridii stivra ahte cadahuvvo proseassa njunusjodihanrnodealla valljemin oktan proseassaplanain. Stivracoahkkimis 16.06.22 sagastalai stivra assi ja oaccui dieduid proseassa birra.

Valljejuvvon modeallat UA-asahusain

Stada UA- asahusain lea cuovvovas stivren- ja jodihanrnodealla geassemanu 1.b:

<i>Va/ljejuvvon rektor</i>	<i>Virgaduuvvon rektor</i>
Universitetet i Oslo	Universitetet i Stavanger
Universitetet i Bergen	NTNU
Universitetet i Agder	NMBU
H0gskolen i Valda	OsloMet
H0gskolen i Molde	UiT Norgga arktalas universitehta
Norges idrettsh0gskole	Norges handelsh0gskole
Norges rnusikkh0gskole	Universitetet i S0r0st-Norge
Sarni allaskuvla	H0gskulen pa Vestlandet
Kunsth0gskolen i Oslo	H0gskolen i Innlandet
	Arkitektur- og designh0gskolen i Oslo
	H0gskolen i Ostfold
	Nuorta universitehta

Earru dan quovtti modealla gaskkal

Cuovvovas tabealla coahkkaigeassa modeallaid valdoearuid:

	Valljejuvvon rektor	Virgaduvvon rektor
Beaivvalas jodiheami bajildas ovddasvastadus	Juhkkon gaskkal rektora ja direktevrra	Rektoras lea ollislas ovddasvastadus sihke fagalas ja halddahuslas assiin
Stivrajodiheaddji	Rektor - valljejuvvon bargiiguin ja studeanttain	Olggobeale stivrajodiheaddji - nammaduvvon departemeanttas gaskkal olggobeale stivralahtuid
Stivrra calli ja ovddasvastadus cadahit stivrra mearradusaid	Direktevra	Rektor
Rahkadiit ja ovdanbuktii buseahttaevttohusa ja jahkerekketdoalu stivrra ovdii	Direktevra	Rektor
Obbalas ovddasvastadus ekonomii- ja opmodathalddaseapmai	Direktevra	Rektor
Gii sahtta rektorán saddat	Sihke siskkaldas ja olgguldas kandidahtat sahttet valljejuvvot	Sihke siskkaldas ja olgguldas kandidahtat sahttet virgaduvvot
Doaibmaaigodat	4 jagi (eanemusat 8 jagi oktiibuot)	4 jagi (eanemusat 8 jagi oktiibuot)

Direktevrra rolla gahcca eret jodihanmodeallain gos rektor lea virgaduvvon (oktasas jodiheapmi). Movt halddahus doaimmat galget bearraigeheccot leat iesgudetlaganat. Okta vuohki lea ahte halddahushoavda jodiha halddahus doaimmaid rektora fapmudusa vuodul. Eara vejolasvuohka lea ahte prorektor ja/dahje halddahus jodiheaddjit jodihit halddahus doaimmaid rektora fapmudusa vuodul.

Buorit ja baha bealit iesgudege modeallain

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) lea 2020 rahkadan notahta buriid ja baha beliid birra dain guovtti stivrenmodeallain. Notahtas ii leat konklusuvdna goabba modealla heive buoremus.

Coahkkaigeassu notahtas:

Rektora rekrutteren

Li leat vealla modeallain gii sahtta saddat rektor, sahtta leat sihke siskkaldas ja olggobeale kandidahta
Sahtta vattis hahkat olggobeale kandidahtaid valggaid
UA-laga ektui galga rektoris leat fagalas ja jodiheame dafus legitimatehta, seamma gaibadus ii leat go rektor valljejuvvo.
Valgagiccu oktavuodas biddjot kandidahta mihtut ja visuvnnat bargiid ja studeanttaid ovdii ja nu oazzu olles asahus gova kandidahtas ovdal valgga. Virgaibidjama olis ii oacco olles asahus seamma oainnu/gova ja vaikkoan vejolasvuoda. Seamma guoska prorektora ektui.

Oassevaldin ja mielvaikkuheapmi rektora rekrutteremis

Rektorvalggat oktavuodas sahtta proseassa ovdal go kandidahtat ovdanbuktojuvvojit dovdot ciegun/gitta ja unnanit involverejuvvo.
Unnan jienasteaddjit valggain
Unnan kandidahtat ja vuostekandidahtat
Goappas modeallain sahtta buoridit oassevaldim ja mielvaikkuheami
Virgaibidjamis sahttet bargit leat mielde arvaluslavdegottis, dasa lassin leat bargit ja studeanttat mielde stivrras
Olggobeale stivralahtut eai beasa leat mielde valgaproseassas

Rektora rolla ja ovddasvastadus stivrra ovdii

Valljejuvvo rektor lea sihke beaivvalas jodiheaddji (stivrra ovddas) ja stivrajodiheaddji, mii mielddisbukta sutnje duppal rolla. Stivrajodiheaddji galga bearraigeahccat asahusa doaimma, mii mielddisbukta ahte son bearraigeahcca iezas. Dat sahtta rassudit stivrra rolla darkkastusorganan.
Rektora duppal rolla adda stuora famu asahas
Valljejuvvo rektoris vailu olggobeale doarjjaolmmos, nu go olggobeale stivrajodiheaddji sahtta leat.
Virgaduovvo rektoris lea cielga formalalas ovdavastadus, sihke stivrra, bargiid ja studeanttaid ektui
Cielgadi ovddasvastadusjuohku gaskkal rektora ja stivrajodiheaddji, ja stivrra bearraigeahccu rolla sadda buoret

Gaskavuotta gaskkal halddahusa ja jodiheami

Guovttesuorat jodiheapmi galga cadahuvvot ovttasradi bokte gaskkal rektora ja direktivrra, mii gaibida buori ovttasbarggu sudno gaskkas

Eahpesihkkarvuohta ovddasvastadusa ja fapmudeami ektui guovttesuorat jodiheamis sahtta covdot stivrainstruksa bokte beaivvalas jodiheapmai.

Rektora legitimizehta ja oskkaldasvuohta

Valljejuvvon rektor ii sahte bidjot eret virggis

Lea stivra mii virgada virgaduvvon rektora, mii maid sahtta eret bidjot seamma organas

Valljejuvvon rektora oskkaldasvuohta lea bargiide ja studeanttaide

Virgaduvvon rektora oskkaldasvuohta lea stivrii

Olggobeale stivrajodiheadji oskkaldasvuohta lea eisevalddiide

Proseassa

Allaskuvlla stivra mearridii 10.03.22 cuovvovas proseassa::

- Jodihanmodealla molssaeavttut saddejuvvojit gulaskuddamii ossodagaide, fagaserviide ja studeantastivrii. 16.03.22.
- Bargiiguin dollojuvvo gulahallancoahkkin molssaeavttuid birra 16.03.22
- Liige coahkkin bargiide/stivrii 20.-21.04.22, gos Arkitektur og designh0gskolen i Oslo (AHO) ja Kunsth0gskolen i Oslo (KhiO) muitaleigga iezas stivrenmodealla birra
- Raddadallan Samedikki radiin 03.05.22
- Sagastallen jodiheadjiiguin modealla molssaeavttuid birra miesse- ja geassemanu
- Ossodagat, fagasearvvit ja studeantastivra buktet cealkamusa ovdal 13.05.22
- Stivra sagastalla assi birra cealkamusaid vuodul 16.06.22
- Raddeaddi oaiviliskadeapmi cadahuvvo bargiid gaskkas gitta 25.08.22 radjai
- Raddadallan fagaserviiguin 06.09.22
- Assi mearriduvvo liige stivracoahkkimis 15.09.22

Gulaskuddanvastadusat

Bargiid gulahallancoahkkimis 16.03.22 bidjui ovdan makkar molssaeavttut leat stivrenmodealla ektui. Doppe maid addui diehtu cealkamusaiggi birra (01.05.22), mii mar)l'il guhkiduvvui 13.05.22 radjai. Diedut njunusjodihanmodealla birra leat biddjon intranehtti 17.03.22 rajes.

Go gulaskuddanaigemearri dievai, de ledje njealjis sadden cealkamusa jodihanmodealla birra; dutkiid searvi, NTL, Lena Susanne Kvernmo Gaup ja Kalak/Joks/Guttorm.

Studeantastivra ii leat buktan cealkamusa.

Buohkat celket ahta dala modealla berre jotkojuvvot. Sii akkastallet na:

- Iesmearrideapmi lea guovddazis go galga valljet jodihanmodealla
- Ahte departemeanta nammada stivrajodiheadji rihkku sami iesmearrideami
- Ii leat rievttis aigi rievdadit jodihanmodealla, go UA-lahka ii leat rievdaduvvon dan ektui ahte Samediggi beassa nammadit stivrajodiheadji

- Dala modealla nanne asahusa iesmearrideami ja autonomiija, go bargit ja studeanttat besset mearridit rektora ja stivrajodiheaddji
- Bargiid mielvaikkuheapmi valggaid bokte miellddisbukta ahte fagalas vuoruheamit govvejit sami servvodaga darbbuid
- Rektorkandidahtat leat dat seamma, leas dal virgaiduvvon dahje valljejuvvon rektor
- Lea alkit gavnat rektorkandidahtaid jus rektoris ii leat ovddasvastadus halddahuslas assiin
- Nanne rektora legitimatehta

Studeantastivra ii leat buktan cealkamusa.

Marriel go diehtu saddejuvvui bargiide raddeaddi jienasteami birra, de lea ovddes rektor Mai Britt Utsi vel sadden e-poasta gos namuha golbma valdoakka valljejuvvon rektora ektui:

1. Massit iezamet autonorniija dahje iesstivrejurni jus sadda virgaiduvvon rektor
2. Lahkarijevdanproseassa sahtta adjanit dan ektui ahte Sarnediggi beassa nammadit SA stivrajodiheaddji
3. Vaikko Sarnediggi beassa nammadat SA stivrajodiheaddji, de sahtta Samedikki politihka rievdat nu ahte samegiella ii leat sat dehalas

Raddadallan Sarnediggeradiin

Rektor ja direktvra leaba raddadallan Sarnediggeradiin 03.05.22.

Sarnediggeraddi cujuhii dievascoahkkin nnearradussii 04.12.20 assi 63/20. Sii doalahit sin oainnu Sarni allaskuvlla stivrerna ektui..

Loga olles nnearradusa das: [Samedikki valdi alit oahpus - NAC 2020:3 universitehtaid ja allaskuvllaid odda lahka. ja stuorradiggediedahus stahtalas universitehtaid ja allaskuvllaid stivrenpolitihka birra \(onacos.no\)](#)

Sarnediggeraddi deattuhii ahte Sarni allaskuvla ferte ies mearridit mii lea buorernus coavddus, muhto rnuittuha ahte Samedikkis lea dehalas rolla allaskuvlla stivremis. Jus Sarnediggi ii oacco nammadit stivrajodiheaddji, de oaivvilda Sarnediggeraddi ahte dala stivrenvuogadat berre bisuhuvvot - go dat sihkarasta sarni iesnnearrideami earnbbo go dat nubbi rnodealla, gos Sarni allaskuvlla bargit ja studeanttat eai sat beasa ieza valljet stivrra jodiheaddji valggaid bokte. Diet mariernus cealkka bodii ovdan coahkkimis Sarnediggeradiin, dat ii leat dievascoahkkinnearradusas, danin go dalle ii lean vuos sahka rievdadit allaskuvlla njunusstivrenrnodealla ja dalle ii lean vel Sarnediggeraddi gulahallan Mahttodeparterneanttain.

Jodiheaddjiid oainnut

Sarni allaskuvla jodiheaddjiid oainnut jodihanmodeallaid birra leat:

- Dala modealla ii leat nu corgat. Lea hastalus raporteret guovtti jodiheaddjai, ja ii leat ala nu alki merostallat mii lea fagalas ja mii lea halddahuslas assi

- Stivrenmodealla ii leat nu cielggas go rektoris leat guokte rolla.
- Allaskuvla sturrodaga ektui heivesii buoret modealla mas rektor lea beaivvalas jodiheadji, ja su jodihanjoavkkus livcce direktvra ja fagajodiheadjit/goahtejodiheadjit.
- Go eai leat reella valggat rektorvalljemis, de livccii buoret ahte rektor virgaduvvo vudolas proseassa vuodul nugo eara bajimus jodiheadjit virgaduvvojit.
- Buorre bealli otna modeallas lea ahte bargit ja studeanttat besset ieza nammadit stivrajodiheadji.
- Go ovttasbargu gaskkal rektora ja direktvrra lea buorre, de doaibma jodiheapmi bures
- Rektor lea fagalas ovddasvastideadji dala modeallas, muhto faga cuohca maid ekonomijai gos sus ii leat ovddasvastadus
- Sarni autonomiija lea prinsihpalaccat dehalas Sarni allaskuvlla jodiheamis ja ballu lea massit dan jus rievdata modealla
- Argabeaivvis ii leat dala jodiheapmi hastalus
- Cuovvot dala modealla nu guhka go Samediggi ii beassa nammadit stivrajodiheadji, vaikko nubbi modealla livccii buoret
- Dala modealla gaibida buori relasuvnna gaskkal rektora ja direktvrra
- Raporteren- ja stivrengeaidnu lea cielgasit virgaduvvon rektor modeallain

Raddeaddi jienasteapmi njunusiodihanmodealla valliemis

Suoidnemanu 15.b saddejuvvui diehtu/lii)ka digitala jienasteami birra buot bargiide. 146 bargi ozzo vejolasvuoda jienastit ja go aigemeari dievai borgemanu 25.b de ledje 73 bargi jienastan (50%).

Boadus jienasteamis lei na:

Valljejuvvon rektor: 73%

Virgaduvvon rektor: 27%

Raddadallan fagaservviiguin

Fagaservviiguin dollui raddadallan coahkkin 06.09.22.

Oahppolihtu mearkkasupmi: fagalas legitimizehta ja servodatlegitimehta dihte bivda doalahit dala jodihanmodealla (valljejuvvon rektora).

NTL cujuhii sin cealkamussii 12.05.22, gos sii oaivvildit ahte SA galga joatkit valljejuvvon rektoriin cuovvovas akkaid dihte:

- Heive buoremusat diedalas asahussii, go rektor lea diedalas bargi ja sus lea harjaneapmi dutkamiin, gaskkustemiin ja oahpahemiin bajit dasis.
- Nanne rektora legitimizehta
- Gulla oktii mielmearridemiin

- Lea demokrahtalas
- Oanit geaidnu gaskkal bargiid ja rektora
- Bovde bargiid cajehit oskkaldasvuoda
- Dovda akademijja
- Govvida SA autonomijja, legitimizehta ja fagalas deattu

Rektora rekrutteren

Beroskeahhta makkar stivren- ja jodihanmodealla valljejuvvo, de berre rektora rekrutteren leat cielggas maljimusta njukcamanu 2023. Dan ektui maid stivra mearrida, ferte rahkaduvvot aigeplana.

Alternativ 1: Jus stivra mearrida ahte rektor galga virgaduvvot:

Organiserenmodealla:

- Cielggadit odda organiserenmodealla: Golggotmanu -juovlamanu 2022
- Siehtadallat odda organiserenmodealla: Oddajagimanu 2023
- Mearradus rievdadit organiserema: Guovvamanu 2023
- Cadahit rievdademiid: njukcamanu -geassemanu 2023

Virgaibidjan:

- Stivra mearrida gelbbolasvuodagaibadusaid, almmuhanteavstta, arvaluslavdegotti ja ahte galga go rekrutterenfitnodat geavahuvvot: Golggotmanu 2022
- Ohcanaigemearri: juovlamanu 2023
- Jearahallan: oddajagimanu 2023
- Mearradusarvalus ja virgaibidjan mearradus: guovvamanu 2023
- Rektor alga bargui: borgemanu 2023

Alternativ 2: Jus stivra mearrida ahte rektor galga valljejuvvo:

- Rievdadit valganjuolggadusaid jus darbu, nammadit valgastivrra ja nomineren lavdegotti: golggotmanu 2022
- Diehtajuohkin rektorvalgga birra asahussii ja birrasii: juovlamanu 2022
- Aigemearri evttohit kandidahtaid: oddajagimanu 2023
- Cadahit valgga: guovvamanu/njukcamanu 2023
- Rektor alga bargui: borgemanu 2023

Arvvostallan

Valljet stivren- ja jodihanmodealla lea prinsihpalas assi, mas maid dai lea politihkalas mearkkasupmi.

Oat sahtta maid addit vaikko husaid direktivrra bargodillai.

Dan dihte lea direktivrra mielas buoret ahte stivrra ies mearrida makkar akkat ja prinsihpat galget deattuhuvvot go vallje stivrenmodealla.

Assis bohtet ovdan sihke buorit ja bahat bealit goappas modeallain, ja maid dai bargiid oainnut gulaskuddanvastadusaid bokte ja raddeaddi jienasteami bokte.

Assi lea maid dai raddadallon Samediggeradiin 03.05.22 ja fagaservviiguin 06.09.22. Sin oaivil maid boahta ovdan assecilgehusas.

Bakgrunn

Samisk høgskole har i denne styreperioden en styrings- og ledelsesmodell på Øverste nivå med valgt rektor som er styrets leder, og tilsatt direktør. Ordningen med valgt rektor er knyttet til prinsippet om sakalt «delt ledelse», som har vrert normalordningen i høyere utdanning i Norge frem til 2016.

Stortinget gjorde i april 2016 endringer i universitets- og høyskolelovens bestemmelser om utdanningsinstitusjonenes Øverste ledelse, og fastsatte at normalordningen skal vrere at rektor tilsettes som daglig leder for styrets faglige og administrative virksomhet, mens departementet oppnevner et av de eksterne styremedlemmer til å vrere styrets leder. Lovendringen trådte i kraft fra 1. juni 2016. Ordningen med tilsatt rektor er knyttet til prinsippet om sakalt «enhetlig ledelse».

Etter UH-loven §10 kan høgskolens styre selv avgjøre om høgskolen skal fortsette med valgt rektor som er styreleder eller velge normalordningen med tilsatt rektor. Styret vedtar saken etter flertallsavgjørelse.

Høgskolestyret påbegynte saken 17.06.21, som diskusjonssak.

På styremøtet 10.03.22 vedtok styret at det gjennomføres en prosess med valg av topledermodell, med tilhørende prosessplan.

På styremøtet 16.06.22 diskuterte styret saken og fikk info om prosessen.

Status for valgt modell ved UH-institusjonene

De ulike statlige UH-institusjonene har følgende styrings- og ledelsesmodell pr 1. Juni 2022:

<i>Valgt rektor</i>	<i>Ansatt rektor</i>
Universitetet i Oslo	Universitetet i Stavanger
Universitetet i Bergen	NTNU
Universitetet i Agder	NMBU
Høgskolen i Valda	OsloMet

Høgskolen i Molde	UiT Norges arktiske universitet
Norges idrettshøgskole	Norges handelshøgskole
Norges musikkhøgskole	Høgskolen i Sørøst-Norge
Sarni allaskuvla	Høgskulen på Vestlandet
Kunsthøgskolen i Oslo	Høgskolen i Innlandet
	Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
	Høgskolen i Østfold
	Nord universitet

Forskjellen mellom de to modellene

Følgende tabell oppsummerer hovedforskjellene mellom modellene.

	Valgt rektor	Ansatt rektor
Overste daglige ansvar	Delt mellom rektor og direktør	Rektor har et enhetlig daglig ansvar i både faglige og administrative spørsmål
Styreleder	Rektor - valgt av ansatte og studenter	Ekstern styreleder - oppnevnt av departementet blant de eksterne styremedlemmene
Styrets sekretter og ansvar for å iverksette styrets vedtak	Direktør	Rektor
Utarbeide og legge frem budsjettforslag og årsregnskap for styret	Direktør	Rektor
Ansvar for den samlede økonomi- og formuesforvaltning	Direktør	Rektor
Hvem kan bli rektor	Både interne og eksterne kandidater kan velges	Både interne og eksterne kandidater kan ansettes
Åremål / valgperiode	4 år (samlet maksimalt 8 år)	4 år (samlet maksimalt 8 år)

Med ansatt rektor som ledelsesmodell (enhetlig ledelse) bortfaller rollen som direktør. Hvordan de administrative funksjonene ivaretas er ulike. En måte er å ha en administrasjonssjef som leder administrasjonen på delegasjon fra rektor. En annen mulighet er å la prorektor og/eller administrative ledere lede de administrative funksjonene på direkte delegasjon fra rektor.

Fordeler og ulemper ved de ulike modellene

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) har i 2020 utarbeidet et notat over fordeler og ulemper ved de to alternative styringsmodellene. I notatet konkluderes det ikke med hvilken modell som er best egnet.

Sammendrag i stikkordsform:

Rekruttering av rektor

Ingen forskjell mellom modellene om hvem som kan bli rektor, kan vrere bade interne og eksterne kandidater

Kan vrere vanskelig å få eksterne kandidater til å stille til valg

Ved ansettelse skal rektor ha faglig og ledelsesmessig legitimitet etter UH-loven, samme krav er ikke stilt for valgt rektor.

Ved valgkamp vil kandidatens mål og visjoner legges frem for ansatte og studenter og slik vil hele organisasjonen få et inntrykk av kandidaten før valg. Ved ansettelse får ikke hele organisasjonen samme innsyn og påvirkningskraft. Det samme gjelder for prorektor.

Deltakelse og medvirkning i rekruttering av rektor

Ved valgt rektor kan prosessen før lansering av kandidater oppleves som lukket og lite involverende

Lav deltakelse ved valg

Få kandidater og motkandidater

Ved begge modeller kan det tilrettelegges for bedre deltakelse og medvirkning

Ved ansettelse kan ansatte involveres gjennom et innstillingsutvalg, samt at ansatte og studenter er representert i styret

Ved valgt rektor er eksterne styremedlemmer avskåret fra valgprosessen

Rektors rolle og ansvar overfor styret

Valgt rektor er både daglig leder (på vegne av styret) og styreleder, som gir vedkommende en dobbeltrolle. I rollen som styreleder skal vedkommende føre tilsyn med virksomheten, som i praksis er å føre tilsyn med seg selv. Kan svekke styrets rolle som kontrollorgan.

Rektors dobbeltrolle gir stor makt i institusjonen

Valgt rektor mangler en ekstern støttespiller, som en ekstern styreleder kan vrere

Ansatt rektor har et tydelig formelt ansvar, både overfor styret, ansatte og studenter.

Tydeligere ansvarsdeling mellom ansatt rektor og styreleder, samt at styrets tilsynsrolle ivaretas bedre.

Forholdet mellom administrasjon og ledelse

Todelt ledelse skal skje i samråd mellom rektor og direktør, som forutsetter godt samarbeidsklima mellom disse to.

I todelt ledelse kan uklarheter om ansvar og myndighet løses gjennom styrets instruks for den daglige ledelsen

Rektors legitimitet og lojalitet

- Valgt rektor kan ikke avskjediges
 - Ansatt rektor ansettes av styret og kan også avskjediges av samme organ.
 - Valgt rektor har lojalitet mot ansatte og studenter
 - Ansatt rektor har lojalitet mot styret
- Ekstern styreleder vil ha lojalitet til myndighetene

Prosess

Høgskolestyret vedtok 10.03.22 følgende prosess:

- Alternative ledermodeller sendes på høring til avdelingene, fagforeningene og studentstyret 16.03.22.
- Det holdes et dialogmøte med ansatte om alternativene 16.03.22.
- Ekstra møter med ansatte og styret 20.-21.04.22, hvor Arkitektur og designhøgskolen i Oslo (AHO) og Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO) fortalte om sin styringsmodell
- Drøfting med Sametingsrådet 03.05.22
- Samtaler med lederne om alternative ledermodeller i mai og juni
- Avdelingene, fagforeningene og studentstyret kommer med innspill innen 13.05.22.
- Styret drøfter saken på bakgrunn av innspillene 16.06.22.
- Radgivende avstemming blant ansatte frem til 25.08.22.
- Drøfting med fagforeningene 06.09.22.
- Saken avgjøres på et ekstraordinært styremøte 15.09.22.

Høringssvar

På dialogmøte med ansatte 16.03.22 ble alternativene til styringsmodell presentert for ansatte. Der ble det også opplyst om høringsfristen (01.05.22), som senere ble forlenget til 13.05.22. Informasjon om toppledermodellen ble lagt på intranettet fra 17.03.22.

Ved høringsfristens utløp, kom det fire uttalelser om ledelsesmodellen fra; Forskerforbundet, NTL, Lena Susanne Kvernmo Gaup og fra Kalak/Joks/Guttorm.

Alle sier at navnerende modell bør videreføres. De argumenterer slik:

- Selvbestemmelse er i sentrum ved valg av ledelsesmodell
- At departementet utnevner styrelederens strider med samisk selvbestemmelse
- Deter ikke riktig tid å forandre ledelsesmodellen, når UH-loven er ikke blitt endret med at Sametinget får utnevne styreleder

- Navrerende modell styrker institusjonens selvbestemmelse og autonomi, ved at ansatte og studenter får velge rektor og styreleder
- Ansattes medbestemmelse gjennom valg medfører at faglige prioriteringer speiler det samiske samfunnets behov
- Rektorkandidatene er de samme, uansett om det er ansatt eller valgt rektor
- Det er lettere å finne rektorkandidater hvis rektor ikke er ansvarlig for administrative saker
- Det styrker rektors legitimitet

Studentstyret har ikke kommet med uttalelse.

Etter at informasjon om radgivende avstemming ble sendt til ansatte, har tidligere rektor Mai Britt Utsi sendt en e-post hvor hun nevner tre hovedgrunner i forhold til valgt rektor:

1. Vi mister vår autonomi eller selvbestemmelse hvis rektor blir ansatt
2. Lovendringsprosessen kan ta tid i forhold til om Sametinget skal få utnevne styreleder ved SA
3. Selv om Sametinget får utnevne styreleder, så kan Sametingets politikk endres til at samisk språk ikke lenger er viktig

Radføring med Sametingsrådet

Rektor og direktør har radført seg med Sametingsrådet 03.05.22. Sametingsrådet viste til plenumsvedtak av 04.01.20, sak 63/20. De fastholder sitt syn i forhold til styringen av Sarni allaskuvla.

Les hele vedtaket her: [Sametingets myndighet innenfor høyere utdanning - NOU 2020:3 Ny lov om universiteter og høyskoler, og stortingsmelding om styringspolitikk for statlige universiteter og høyskoler \(onacos.no\)](#)

Sametingsrådet vektla at Samisk høgskole selv må bestemme hva som er den beste løsningen, men påminner om at Sametinget har en viktig rolle i styringen av høgskolen. Hvis Sametinget ikke får utnevne styreleder, så mener Sametingsrådet at det navrerende styringssystemet bør opprettholdes - da det sikrer samenes selvbestemmelse i forhold til den andre modellen, hvor Samisk høgskoles ansatte og studenter ikke lenger selv får velge styrets leder via valg. Den siste setningen kom frem på møtet med Sametingsrådet, og er ikke med i plenumsbeslutningen, da det på det tidspunktet ikke var sak om å endre toppledermodellen ved høgskolen og Sametingsrådet hadde heller ikke hatt dialog med Kunnskapsdepartementet om saken.

Ledernes synspunkter

Ledene ved Samisk høgskole har følgende synspunkter om ledelsesmodellen:

- Den navcerende modellen er utydelig. Deter utfordrende a rapportere til to ledere, og det er ikke alltid sa lett a vurdere om en sak er faglig eller administrativ.
- Styringsmodellen er uklar, da rektor har to roller.
- I forhold til høgskolens stØrrelse vii modellen med rektor som daglig leder passe bedre, og daglig leders ledergruppe kunne vcert direktØr og fagledere/instituttledere.
- Nar det ikke er reelle valg pa rektor, sa hadde det vcert bedre at rektor ansettes i henhold til en grundig prosess slik som andre Øvrige ledere ansettes.
- Fordelen med dagens modell er at ansatte og studentene selv far utnevne styrelederen.
- Nar samarbeidet mellom rektor og direktØr er bra, sa fungerer ledelsen godt
- I dagens modell har rektor fagansvar, men faget berØrer ogsa Økonomi hvor vedkommende ikke har ansvar
- Samisk autonomi er prinsipielt viktig i Samisk høgskoles ledelse og man frykter a miste det hvis man endrer modell
- Den navcerende modellen er ikke en utfordring i den daglige driften
- ViderefØre navcerende modell sa lenge Sametinget ikke far utnevne styreleder, selv om den andre modellen hadde vcert bedre
- Navcerende modell krever en god relasjon mellom rektor og direktØr
- Rapporterings- og styringslinjene er klarere med ansatt rektor

Radgivende avstemming om valg av ledermodell

15. juli ble det sendt melding/link om digital avstemming til alle ansatte. 146 ansatte fikk mulighet til a avgi sin stemme og ved tidsfristen for avstemminga 25.august hadde 73 ansatte (50%) stemt.

Resultatet fra avstemminga var slik:

Valgt rektor: 73%

Ansatt rektor: 27%

Dmfting med fagforeningene

Det ble holdt drØftinger med fagforeningene 06.09.22.

Utdanningsforbundets merknad: pa grunn av faglig og samfunnsmessig legitimitet bes det om at navcerende ledelsesmodell viderefØres (valgt rektor).

NTL viste til sitt hØringssvar av 12.05.22, hvor de mener at SA skal fortsette med valgt rektor av fØlgende grunner:

- Det passer bedre pa en vitenskapelig institusjon, der rektor er vitenskapelig ansatt og har erfaring med forskning, formidling og undervisning pa hØyere niva.
- Styrker legitimiteten til rektor

- Henger sammen med medbestemmelsesprinsippet
- Er demokratisk
- Kortere vei mellom ansatte og rektor
- Inviterer ansatte til lojalitet
- Kjenner til det akademiske
- Representerer SAs autonomi, legitimitet og faglig tyngde

Rekruttering av rektor

Uavhengig av valg av styrings- og ledelsesmodell b0r rekruttering av rektor vrere avklart senest i mars 2023. Avhengig av styrets beslutning vii det matte legges ulike tidsplaner.

Alternativ 1: Dersom styret beslutter at rektor skal ansettes:

Organisasjonsmodell:

- Utredning av ny organisasjonsmodell: Oktober-desember 2022
- Forhandling om ny organisasjonsmodell: Januar 2023
- Vedtak om organisasjonsendring: Februar 2023
- Gjennomf0ring av endringer Mars 2023- Juni 2023

Tilsetting:

- Styret vedtar kompetansekrav, utlysningstekst, innstillingsutvalg, evt rekrutteringsbyra: Oktober 2022
- S0knadsfrist: Desember 2023
- Intervju: Januar 2023
- Innstilling og vedtak om tilsetting: Februar 2023
- Tiltredelse for ny rektor: August 2023

Alternativ 2: Dersom styret beslutter at rektor skal velges:

- Evt revisjon av valgreglement, oppnevning av valgstyre og evt nominasjonskomite: Oktober 2022
- Informasjon om rektorvalget til organisasjonen og omgivelsene: Desember 2022
- Frist for a fremme forslag pa kandidater: Januar 2023
- Gjennomf0ring av valg: Februar/mars 2023
- Tiltredelse ny rektor: August 2023

Vurdering

Valg av styrings- og ledelsesmodell er en prinsipiell sak, som ogsa har politisk betydning. Den kan ogsa fa konsekvenser for direkt0rens arbeidsforhold.

Av den grunn mener direkt0ren at deter best at styret selv avgj0r hvilke argumenter og prinsipper som skal vektlegges ved valg av styringsmodell.

I saken fremgar det bade fordeler og ulemper ved begge modeller, samt ansattes syn gjennom h0ringsinnspill og radgivende avstemming.

Saken har i tillegg vrert drøftet med Sametingsradet 03.05.22 og med fagforeningene 06.09.22. Deres syn fremkommer i saksutredningen.

**S-24/22 Sarni allaskuvlla njunusjodihanmodealla -
Topplermodellen ved Samisk høgskole**

**Allaskuvladirektevrra mearradusarvalus / Høgskoledirektørens forslag til
vedtak/innstilling:**

Alternativ 1: Virgaiduvvon rektor/Ansatt rektor

Allaskuvlastivra mearrida ahte Sarni allaskuvllas boahhte stivraaigodaga rajes galga leat virgaiduvvon rektor universitehta- ja allaskuvlalaga §10-1 mielde.

Stivra adda rektorii ja direktevrii mandahta asahit bargojoavkku mii galga buktit evttohusa organisasuvnnalas rievdadusaide masa orro darbu stivrenvuogadaga rievdadeami olis.

/

Høgskolestyret vedtar at Samisk høgskole fra neste styreperiode skal ha ansatt rektor etter Universitets- og høgskoleloven §10-1.

Styret gir rektor og direktør mandat til å sette ned en arbeidsgruppe, som skal komme med et forslag til eventuelle endringer i organisering ved Samisk høgskole som følge av ny ledelses- og styringsmodell.

//

Alternativ 2: Valljejuvvon rektor/Valgt rektor

Allaskuvlastivra mearrida ahte Sarni allaskuvlla rektor galga valljejuvvot universitehta- ja allaskuvlalaga §10-2 mielde.

/

Høgskolestyret vedtar at rektor ved Samisk høgskole skal utpekes ved valg etter Universitets- og høgskoleloven §10-2.

Coahkkinmeannudeapmi / Møtebehandling

Coahkkimis bohte liige mearradusarvalusat 2. (nuppi) alternatiivai. /
Under møtet kom det forslag på tillegg til alternativ 2.

Petter Drefvelin ja Ellen Inga O. Hretta mearradusarvalus (darogillii) /
Forslag fra Petter Drefvelin og Ellen Inga O. Hretta (originalsprak norsk):

- (1) Det nedsettes en gruppe blant ansatte og studenter som far i oppgave a finne frem til egnede rektorkandidater, og sikre en opplyst prosess frem mot valget.
- (2) Rektorkandidater sammen med (sine) prorektorkandidater utarbeider valgprogram.
- (3) SA, i samarbeid med Sametinget, gar i dialog med departementet for a sikre at h0yskolens autonomi kan ivaretas ved eventuell fremtidig endring av toppledermodellen.

/

- (1) Asahuvvo joavku mas leat bargit ja studeanttat geaid bargun lea gavnat heivvolas rektorkandidahtaid ja nannet diehtovuodut proseassa ovdal valggaid.
- (2) Rektorkandidahtat ovtas prorektorkandidahtaguin rahkadiit valgaprogramma.
- (3) SA, ovtasradiid Samedikkiin, gulahallagoahta departemeanttain sihkkarastendihte ahte allaskuvlla autonomiija vuhtiivaldojuvvo jus boahtteaiggis rievda njunusjodihanmodealla allaskuvllas.

Biret Elle Juusos mearradusarvalus (samegillii) /
Forslag fra Berit-Ellen Margaret Juuso (Originalsprak samisk):

Biddjojuvvo johtui proseassa geahcadit organisatoralas modealla, mii sisttisdoalla ee. direktevrra ja rektora bargujuogu, earret eara cielggaduvvo direktevrra ja rektora instruksa.

/

Det igangsettes en prosess for a gjennomga den navrerende organisatoriske modellen, herunder se pa blant annet arbeidsfordeling mellom direkt0r og rektor og tydeliggj0re instruksen som regulerer arbeidsfordelingen mellom direkt0r og rektor

Jienasteapm i:

Alternatiiva 1, virgaiduvvon rektor: 5 stivralahtu jienastedje alternatiiva 1.

Alternatiiva 2, valljejuvvon rektor, direktevrra mearradusarvalus oktan evttohuvvon liige cuoggaiguin: 5 stivralahtu jienastedje alternatiiva 2 + rektora duppaljietna dagai ahte alternatiiva 2 oaccui 6 jiena.

/

Votering:

Alternativ 1, ansatt rektor: 5 styremedlemmer stemte for alternativ 1.

Alternativ 2, valgt rektor, med de foreslatte tilleggspunkter: 5 styremedlemmer stemte for alternativ 2. + rektors dobbelstemme f0rte til at alternativ 2 fikk 6 stemmer.

Allaskuvlastivrra mearradus jienasteami bokte / H0gskolestyrets vedtak gjort ved votering

H0gskolestyret vedtar at rektor ved Samisk h0gskole skal utpekes ved valg etter Universitets- og h0gskoleloven §10-2.

Det nedsettes en gruppe blant ansatte og studenter som far i oppgave a finne frem til egnede rektorkandidater, og sikre en opplyst prosess frem mot valget.

Rektorkandidater sammen med (sine) prorektorkandidater utarbeider valgprogram.

SA, i samarbeid med Sametinget, gar i dialog med departementet for a sikre at h0yskolens autonomi kan ivaretas ved eventuell fremtidig endring av toppledermodellen.

Det igangsettes en prosess for a gjennomga den navffirende organisatoriske modellen, herunder se pa blant annet arbeidsfordeling mellom direkt0r og rektor og tydeliggj0re instruksen som regulerer arbeidsfordelingen mellom direkt0r og rektor.

/

Allaskuvlastivra mearrida ahte Sarni allaskuvlla rektor galga valljejuvvot universitehta- ja allaskuvlalaga §10-2 mielde.

Asahuvvo joavku mas leat bargit ja studeanttat geaid bargun lea gavdnat heivvolas rektorkandidahtaid ja nannet diehtovuodut proseassa ovdal valggaid.

Rektorkandidahtat ovtta prorektorkandidahtaguin rahkadii valgaprogramma.

SA, ovtta radiid Samedikkiin, gulahallagoahta departemeanttain sihkkarastendihte ahte allaskuvlla autonomiija vuhtiivaldojuvvo jus boahteaiggis rievda njunusjodihanmodealla allaskuvllas.

Biddjojuvvo johtui proseassa geahcadit organisatoralas modealla, mii sisttisdoalla ee. direktevrra ja rektora bargujuogu, earret eara cielggaduvvo direktevrra ja rektora instruksa.

RETT UTSKRIFT

DATO 6.desember.2023

Arkiiva - dok. 23/00628-1 Arkiivakoda.
Áššemeannudeadji Inger Anne Johansdatter Siri Triumf

Saksgang Čoahkkindáhton
Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027 13.12.2023

S-43/23

NAMMADIT VÁLGASTIVRRA ÁIGODAHKII 1.1.24 - 31.12.27 / OPPNEVNING AV VALGSTYRE FOR PERIODEN 1.1.24 - 31.12.27

Allaskuvladirektevrra mearrádusárvalus / høgskoledirektørens forslag til vedtak:

Allaskuvlastivra nammada čuovvovaččat válgastivrii áigodahkii 01.01.24 – 31.12.27.
Studeantaáirasat válljejuvvojit jahkásaččat.

- Direktetra Anne-Marie Gaino. Jodiheaddji
- Bargiidáirras: ---
Várrelahttun: ---
- Studeantaáirras: Sara Katrine Aleksandersen, oahppojahkáii 2023/24
Várrelahtut: Sondre Biti Sandvik, Inger Anni Valkeapää.

/

Høgskolestyret oppnevner følgende til valgstyret for perioden 01.01.24 – 31.12.27.
Studentrepresentantene velges årlig av studentene selv.

- Direktør Anne-Marie Gaino. Leder.
- Ansattrepresentant:
vararepresentant: ---
- Studentrepresentant: Sara Katrine Aleksandersen, for studieåret 2023/24
Varamedlemmer: Sondre Biti Sandvik, Inger Anni Valkeapää.

Čoahkkáigeassu/ Sammendrag

Dálá válgastivrra áigodat nohká 31.12.2023.

Válganjuolggadusaid § 5 vuodul lea allaskuvlastivra mii nammada válgastivrra.

Válgastivrras leat golbma miellahtu, direktivra, bargiidáirras ja okta studeanta, ja várrelahtut

Válgastivrra áigodat lea njeallje jagi. Studeanttat válljejit sin áirasiid jahkásaččat.

Sámi allaskuvlla válganjuolggadusain § 5 lea válgastivrra mandáhtta, čoahkkádus ja nammadeapmi mearriduvvon ná:

1) Válgastivrra mandáhta ja čohkkehus

Allaskuvllas galgá leat válgastivra, mii galgá ráhkkanit ja hálddašit válggaid, gustojeaddji njuołggadusaid mielde. Válgastivrras leat allaskuvladirektivra, bargiin áirras ja studeanttain áirras. Allaskuvladirektivra lea válgastivrra jodiheaddji.

2) Nammadeapmi

Allaskuvlastivra nammada dan guokte áirasa, maid bargiid fágasearvvit ja studeantastivra leat árvalan. Goappáge árvalusas galget leat unnimus guokte nama, main sohabeali leat vuhtiiváldán. Goappaš áirasiidda galgá nammaduvvot várrelahttu.

3) Doaibmanáigodat

Válgastivrra doaibmanáigodat lea njeallje jagi. Seamma jagi go allaskuvlastivra lea válljejuvvon, nammada allaskuvlastivra ođđa válgastivrra. Válgastivrra doaibmanáigodat álgá ođđajagimánu 1. beaivvi dan boahhtevaš jagi.

4) Luohpan.

Jus okta válgastivrraáirasiin árvaluvvo allaskuvlastivrra áirasiin, de galgá son luohpat válgastivrras, ja várrelahttu galgá boahtit sadjái. Ođđa várrelahttu de nammaduvvo allaskuvlastivrras.

5) Mearrádusat.

Válgastivrras lea mearridanváldi, go guovttis áirasiin oassálastiba čoahkkimis. Mearrádusat dahkkojit go lea eanetlohku. Go jienat leat dássálaga, de lea jodiheaddji jietna mii mearrida. Válgastivrra áirras sáhtta váidit válgastivrra mearrádusaid allaskuvlastivrii. Váidda ferte addot čálalaččat manjemusat beaivvi manjil válgastivračoahkkima.

Studeanttat leat válljen čuovvovaš studeanttaid válgastivrii oahppojahká 2023/24.:

- Sara Katrine Aleksandersen
- Várrelahtut: Sondre Biti Sandvik, Inger Anni Valkeapää.

DRŠ čeahkkimis 7.12.23 fágasearvvit evttohit čuovvovaš bargiid válgastivrii áigodahkii
1.1.2024 – 31.12.2027.

Vuoruhuvvon listu mas sohka beale balánsa njuolggadusat leat vuhtiiváldojuvvon:

1. Mathis M. Skum
2. Ville Søderbaum
3. Lemet Ivar Hætta
4. Sara Anne Gaup

/

Saksframstilling:

Valgstyrets funksjonstid for denne perioden opphører 31.12.2023.

Ifølge valgreglementets § 5 er det høgskolestyret som oppnevner valgstyret. Valgstyret består av tre representanter, direktøren, en ansatt og en student, samt vararepresentanter.

Valgstyrets funksjonstid er fire år. Studentene velger sine representanter årlig.

I Samisk høgskoles valgreglement § 5 er valgstyrets mandat, sammensetning og oppnevning satt slik:

1) Mandat og sammensetning

Høgskolen skal ha et valgstyre som skal forberede og administrere valgene i henhold til gjeldende reglement. Valgstyret består av høgskoledirektøren, en representant for ansatte og en for studentene. Høgskoledirektøren er leder av valgstyret.

2) Oppnevning

Høgskolestyret oppnevner ansattrepresentant etter forslag fra de ansattes fagforeninger. Forslagene skal inneholde minst to navn hvor det er tatt hensyn til kjønnsfordelingen. For hver representant utpekes også ett varamedlem.

3) Funksjonstid

Valgstyrets funksjonstid er fire år. Samme år nytt høgskolestyre er valgt, oppnevner høgskolestyret et nytt valgstyre. Valgstyrets funksjonsperiode starter fra 1. januar det påfølgende år. Studentrepresentanten velges årlig og funksjonstiden løper fra de blir valgt og inntil et nytt medlem blir valgt.

4) Frafall

Dersom et medlem av valgstyret blir foreslått som kandidat til høgskolestyret, skal vedkommende tre ut av valgstyret og erstattes av varamedlemmet. Nytt varamedlem oppnevnes da av høgskolestyret.

5) Beslutninger

Valgstyret er beslutningsdyktig når to av medlemmene er til stede. Vedtak gjøres ved vanlig flertall. Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende. Medlem av valgstyret kan påklage valgstyrets avgjørelser til høgskolestyret. Klagen må framsettes skriftlig senest dagen etter valgstyremøtet.

Studentene har valgt følgende studenter til valgstyret for studieåret 2023/24:

- Sara Katrine Aleksandersen
- Varamedlemmer: Sondre Biti Sandvik, Inger Anni Valkeapää.

De tillitsvalgte har på IDF møte den 7.12.23 foreslått følgende medlemmer til valgstyret for perioden 1.1.2024 – 31.12.2027. Prioritert liste hvor hensynet til likestillingslovens § 28 er tatt hensyn til

1. Mathis M. Skum
2. Ville Søderbaum
3. Lemet Ivar Hætta
4. Sara Anne Gaup

Mildosat/Vedlegg:

1. Studeantaválggaid bohtosat oahppojahká 2023/23
Resultater fra studentenes valg til styrer og utvalg for studieåret 2023/24
2. Fágaservviid evttohus bargiid áirasiid válgastivrii /
Tillitsvalgtes forslag på kandidater til valgstyret.
3. Sámi allaskuvlla válganjuolggadusat, sámegillii / Valgreglementet på samisk:
https://samas.no/sites/default/files/2023-01/valganjuolggadusat_samegillii_8.12.22.pdf
4. Samisk høgskoles valgreglement, på norsk: https://samas.no/sites/default/files/2023-02/valgreglement_norsk_godkjent_av_styret_8.12.22_o.pdf

Arkiiva - dok. 19/00562-225 Arkiivakoda. 011
Áššemeannudeadji Inger Anne Johansdatter Siri Triumf

Saksgang Čoahkkindáhton
Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027 13.12.2023

S-44/23

DIEHTOJUOHKIN- JA SÁGASTALLANÁŠŠIT / ORIENTERINGS- OG DISKUSJONSSAKER 13.12.23

Allaskuvladirektevrra mearrádusárvalus/ Høgskoledirektørens forslag til vedtak/innstilling:

Allaskuvlastivra váldá vuhtii diehtujuohkin- ja ságastallanáššiid / Høgskolestyret tar orienterings- og diskusjonssakene til etterretning

Diehtujuohkin áššit / Orienteringssaker

- Presentašuvdna Sámi statistihka fágalaš analysajoavkkus ja Sámi logut mitalit 15 raporttas mii almmuhuvvui 22.11.23 /
Presentasjon av Faglig analysegruppe for samisk statistikk og rapporten Samiske tall forteller 15, utgitt 22.11.23
- Njálmmálaš dieđut direktévrras /
Muntlige orienteringer av direktøren
- Njálmmálaš dieđut rektoris /
Muntlige orienteringer av rektor
- Rektora mearrádusnotáhtat /
Melding om vedtak gjort med rektors fullmakt

Mildosat/Vedlegg:

- Sámi logut mitalit 15 sámegillii: [Almmuheamit | Sámi logut mitalit \(samilogutmitalit.no\)](https://samilogutmitalit.no)
- Samiske tall forteller 15 på norsk:
https://samisketallforteller.no/nb/publications?f%5Bo%5D=field_publication_year%3A743&f%5B1%5D=language%3Anb

Arkiiva - dok. 19/00562-226 Arkiivakoda. 011
 Áššemeannudeadji Inger Anne Johansdatter Siri Triumf

Saksgang Čoahkkindáhton
 Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027 13.12.2023

S-45/23

REFERÁHTAT/REFERATER 13.12.23

Allaskuvladirektevrra mearrádusárvalus/Høgskoledirektørens forslag til vedtak/innstilling:

Allaskuvlastivra vuhtiiváldá referáhtaid / Høgskolestyret tar referatene til etterretning

Čoahkkáigeassu/ Sammendrag

DRŠ (Diehtujuohkin, Ráđđádallan ja Šiehtadallančoahkkimat gaskkal jodiheddjiid ja fágaservviid) / IDF (informasjon, drøfting, forhandlings-møter mellom ledelsen og tillitsvalgte)

- DRŠ 7.12.23

OVR (oktasaš virgáibidjanráđđi tekn.- ja hálddahuslaš virggiide / Felles tilsettingsråd for tekniske og administrative stillinger):

- OVR 17.11.23, u.off § 13

FVO (Fágavirggiid virgáibidjan organa / Tilsettingsråd for faglige stillinger)

- FVO 13.11.23, .off § 13

Mildosat/Vedlegg:

Lávdegottiid čoahkkinbeavdegirjjit – Møtebøker fra interne utvalg.- U.off. dok.ihht Offl § 25